DAVID GIBBINS

DAVID GIBBINS

AURUL CRUCIAŢILOR

Nota autorului.

Menora.

Magnificul suport din aur provenit din Templul Evreiesc din Ierusalim, prădat de romani în anul 70 după Hristos, rămâne una dintre cele mai mari comori pierdute, alături de Sfântul Graal şi Chivotul Legământului. Singura descriere a menorei din templu se află pe Arcul lui Titus din Roma, lucru care a stat la baza ilustraţiei de pe coperta acestei cărţi. Procesiunea triumfală care apare pe arc este descrisă în detaliu de Josephus Flavius, un martor ocular evreu, confident al împăratului Vespasian. În tezaurul din templu se afla şi un ornament din aur: „Suportul se continua cu un mâner, iar acesta se ramifica în braţe, asemenea unui trident, iar la extremităţi exista câte o lampă din fier forjat; existau şapte astfel de obiecte, număr sacru pentru evrei” (Războaiele iudaice VII, 149-150). Josephus nu spune foarte multe lucruri despre soarta prizonierilor evrei – el descrie doar execuţia liderului lor, Simon – dar menţionează faptul că au existat şi artefacte care nu au fost topite: în noul său Templu al Păcii, Vespasian „a aşezat vasele de aur din Templul Evreiesc, lucru cu care se lăuda” (VII, 161-162). Din alte comori au provenit lingouri pentru faimoasele monede „Iudaea Capta”, pe verso fiind gravată o evreică învinsă sub un steag roman şi deasupra ei cuvântul: „IVDAEA”.

Nu mai există mărturii ale martorilor oculari despre menora din templu. Cu toate acestea, dovezi convingătoare cum că ar fi supravieţuit – probabil mutată într-o cameră

secretă, precum cea descoperită în Arcul lui Titus – ne oferă istoricul Procopius (circa 500-562 după Hristos), în mărturia sa despre prăzile luate de împăratul bizantin Belisarius atunci când i-a învins pe vandali la Cartagina, în 534 după Hristos. Acestea includeau obiecte furate de regale vandal Giseric când jefuise Roma, în 455 după Hristos, „comorile evreilor, pe care Titus, fiul lui Vespasian, împreună cu alte câteva, le adusese la Roma după cucerirea Ierusalimului" (Istoria războaielor IV, IX, 4-11). După Procopius, Belisarius a adus comorile la Constantinopol – actualul Istanbul – şi le-a etalat pe hipodrom pentru împăratul Iustinian. Procopius afirmă apoi că un evreu l-a convins pe Iustinian să redea comorile „sanctuarelor creştinătăţii din Ierusalim". Faptul că Procopius descrie sosirea comorilor la Constantinopol sugerează că mărturia este autentică, pentru că mulţi dintre cititorii săi au fost martori la procesiunea triumfală, dar povestea înapoierii lor la Ierusalim nu pare plauzibilă, ci doar o înfrumuseţare tipică pentru a sublinia virtuţile creştineşti ale lui Iustinian. Nu există dovezi veridice cum că menora ar mai fost vreodată în Ierusalim după 70 după Hristos.

Cruciada a patra.

Comorile pierdute ale Templului din Ierusalim s-ar putea să fi supravieţuit, aşadar, ascunse undeva în Constantinopol de-a lungul perioadei medievale. Supravieţuirea multor altor antichităţi în Constantinopol este atestată de lista de obiecte distruse sau furate de cruciaţi în 1204, inclusiv faimoasa cvadrigă, trimisă la Veneţia pentru a deveni Caii Sfântului Marcu. Mulţi dintre cruciaţi fuseseră probabil în pelerinaj la Roma, şi este posibil ca liderul lor, Baldwin de Flandra, să fi văzut extraordinara imagine de pe Arcul lui Titus şi să-l fi citit pe Procopius. Mărturii contemporane despre jefuirea Constantinopolului sunt acoperite de justificări pioase, dar adevărul pare a fi că tentaţia jafului s-a dovedit a fi mult prea puternică, şi Baldwin avea nevoie cu disperare să găsească un mod prin care să-i plătească pe

veneţieni pentru că îi transportaseră pe cruciaţi spre Ţara Sfântă.

Harald Hardrada.

Dacă tezaurul evreiesc a supravieţuit în Constantinopol mai târziu de anul 1204 este încă o problemă deschisă. Cu un secol şi jumătate înainte de cruciada a patra, faimoasa Gardă Varegă a împăratului bizantin fusese condusă de figura semeaţă a lui Harald Sigurdsson, cunoscut în istorie şi sub numele de Hardrada, conducătorul cel dur, nemilosul. Harald era un mercenar viking, fiul exilat al unui rege al Norvegiei care s-a întors să-şi reclame tronul şi a devenit unul dintre cei mai înspăimântători dintre conducătorii nordici. În timpul perioadei cât a servit în Garda Varegă, el a devenit un Belisarius de mai târziu, luptând pentru împărat în Sicilia şi în Africa de Nord şi strângând o avere personală imensă. Pentru sarazini, el era Trăsnetul Nordului, şi a reuşit acolo unde cruciada a patra nu a făcut-o: a intrat în Ierusalim, a adus pacea în Ţara Sfântă, s-a îmbăiat în Iordan şi a adus ofrande la Mormântul lui Hristos. Expediţia la Ierusalim a avut probabil loc în 1036 sau 1037, Harald Hardrada devenind astfel primul şi cel mai de succes dintre toţi cruciaţii, chiar dacă în numele împăratului bizantin, mai degrabă decât în numele Bisericii din vest.

Ajuns în Constantinopol, lui Harald i s-a permis să ia parte în „jefuirea palatului”, un fel de răsplată pentru actele sale măreţe, şi apoi, într-o noapte, în 1042, a răpit-o pe nepoata împărătesei Zoe, Maria – cu care îşi dorise să se căsătorească, dar fusese refuzat de mătuşa ei – şi a fugit cu camarazii săi varegi în două corăbii, trecând peste marele lanţ care era la intrarea din Cornul de Aur, portul din Constantinopol. Din unica mărturie a acestei escapade reiese că Maria s-a întors în oraş odată ce ei au fost în siguranţă, dar probabil ea l-a însoţit pe Harald înapoi în Norvegia şi i-a stat alături de-a lungul vieţii sale extraordinare, chiar dacă acesta era căsătorit cu prinţesa

din Kiev, Elisabeta, şi mai avea o relaţie cu cel puţin încă o femeie, Thora, care l-a născut pe Olaf, fiul şi moştenitorul său. Potrivit biografiei sale, Harald a avut o „fiică”, pe care, lucru foarte ciudat, o chema Maria şi care l-a însoţit în ultima sa călătorie şi despre care se presupune că a murit brusc „în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră în care tatăl său fusese ucis” (Saga regelui Harald, Heimskringla, p. 98).

Aproape toate informaţiile pe care le avem despre Harald Hardrada provin din Heimskringla, o mărturie despre regii norvegieni scrisă la începutul secolului al XIII-lea de poetul şi istoricul islandez Snorri Sturluson (1179-1241). Reprezentările cu lupi şi vulturi abundă în pasajele cu versuri incluse în text. Heimskringla şi câteva propoziţii din Cronica anglo-saxonă furnizează practic tot ce ştim despre Bătălia de la Stamford Bridge, lângă York, acolo unde armata norvegiană condusă de Harald a fost înfrântă pe 25 septembrie 1066 de către regele englez Harold Godwinsson, care la rândul său a fost învins câteva săptămâni mai târziu de către normanzi. Stamford Bridge a fost o catastrofă pentru norvegieni, şi pentru mulţi a însemnat sfârşitul epocii vikinge. Din trei sute de corăbii care au navigat spre Anglia, se spune că doar 24 s-au mai întors. Ultima descriere, în viaţă, a lui Harald Hardrada este atunci când el se luptă în mijlocul bătăliei, probabil mânuind o mare secure varegă şi înconjurat de camarazii săi credincioşi.

Doi dintre camarazii varegi ai lui Harald care au fugit împreună cu el din Constantinopol au fost Halldor şi Ulf, ambii islandezi. Un al treilea ar fi putut fi Halfdan, ale cărui inscripţii runice pot fi văzute pe o balustradă în interiorul bisericii Hagia Sofia din Istanbul. Bucăţi din lanţul care traversa Cornul de Aur încă există. Alte dovezi ale isprăvilor lui Harald sunt nefondate, dar avem destule pentru a da substanţă vieţii povestite în Heimskringla. În Ierusalim, sub Biserica Sfântului Mormânt, am văzut o cruce gravată în piatră care semăna cu forma Mjollnir, Ciocanul lui Thor, un

simbol foarte important pentru norvegienii aflaţi sub dominaţia creştină, în Islanda şi în Groenlanda, şi care a fost menţinut viu împreună cu toate legendele despre Loki, Fenrir şi Walhalla.

Mappa mundi.

Extraordinara hartă din secolul al XIII-lea, descrisă în capitolul 2, poate fi văzută astăzi într-un muzeu, special construit pentru ea, lângă Catedrala Hereford, de-a lungul faimoasei biblioteci cu lanţuri. Când am vizitat catedrala pentru prima oară, copil fiind, biblioteca se afla încă în camera documentelor, deasupra transeptului nordic, unde arhivele şi comorile erau depozitate în acele vremuri în care harta fusese concepută. Faptul că în colţul nord-estic al transeptului care duce spre galerie nu a existat o scară în spirală mi s-a părut un lucru foarte bizar, aşa că acela este locul unde am plasat descoperirea imaginară din această carte. Richard de Holdingham a fost un personaj real, numele lui fiind înscris în colţul din stânga jos al hărţii, deşi se cunosc foarte puţine despre viaţa sa. Mi l-am imaginat ca un „discipol” în felag-ul imaginar al lui Iacob de Voragine, arhiepiscopul de Genova, de asemenea un personaj real. Absenţa lui Richard din dedicaţia hărţii este indicată de denumirea inversată a continentelor Europa şi Africa, o eroare flagrantă pe care un erudit de calibrul său nu ar fi tolerat-o niciodată.

Un felag sau o frăţie era o organizaţie vikingă şi ar putea fi o ceată de războinici care au jurat loialitate unui lord, legaţi de jurăminte de credinţă. Duşmanii erau pedepsiţi cu înfricoşătorul bloddrn, vulturul de sânge. Snorri Sturluson, biograful regilor norvegieni din secolul al XIII-lea, a descris cum una dintre victime avea un vultur gravat pe spate de către un duşman, care „i-a înfipt sabia în trup, aproape de şira spinării, a tăiat toate coastele până la pântece şi i-a scos plămânii afară”. Ideea unui felag secret, în Anglia medievală, este bazată pe antipatia englezilor pentru stăpânii lor normanzi şi pe moştenirea nordică, foarte

importantă în diferite părţi ale Angliei, acolo unde s-au stabilit vikingii. Această influenţă a fost foarte vizibilă în insulele din vestul Scoţiei, iar pe insula Sfânta Iona de astăzi se pot vedea pietrele de mormânt ale lorzilor vikingi, printre relicvele creştinătăţii timpurii din mănăstire.

Este bine-cunoscută fascinaţia naziştilor în legătură cu vikingii. Ultimul felag nazist a fost SS, întregit de infamele semne runice dublu-sig. Misiunea SS a devenit subjugarea Europei de Est, a pământurilor conduse odată de regii vikingi din Rus şi Kiev, unde activităţile Einsatzgruppen SS – unii dintre membri erau recrutaţi pe plan local – au inclus asasinarea a peste un milion de evrei ucraineni. Einsatzgruppen „Raport privind situaţia operaţională URSS, nr. 129a" citat în capitolele 9 şi 22 este adăugirea fictivă la un raport real nr. 129, doar cuvintele au fost aranjate diferit pentru a include menţiunea personajului Reksnys şi a victimelor lui. Atrocităţile naziste din acest roman sunt bazate pe vizita mea în defileul Babi Yar din Kiev, acolo unde mii de familii evreieşti au fost împuşcate, şi pe imaginile şi relatările martorilor oculari din Muzeul Marelui Război Patriotic din Kiev. Astăzi Babi Yar este un parc pentru copii foarte frumos care are în mijloc simbolul menorei sculptat într-o bucată imensă de piatră.

SS Ahnenerbe, Departamentul Moştenirea Ancestrală, a existat aşa cum este descris în acest roman. Recent, noi dovezi extraordinare au ieşit la iveală în legătură cu activităţile Ahnenerbe din anii 1930, inclusiv expediţiile în America de Sud şi în Tibet, unde oamenii de ştiinţă nazişti au făcut măsurători craniene. Credeau că populaţiile îndepărtate ar putea păstra vreo dovadă a unei rase ariene superioare, rasă pe care ei o asociau cu legenda Atlantidei şi cu bizara Welteislehre – teoria cosmogonică a gheţii. Heinrich Himmler, şeful SS, credea că locul de naştere al rasei ariene era Islanda, şi expediţii Ahnenerbe au fost trimise acolo în 1936 şi 1938. Expediţia Ahnenerbe la Ilulissat din acest roman este fictivă şi la fel sunt şi cei doi

membri, dar Groenlanda este doar la un pas de Islanda, şi Himmler a fost fără îndoială intrigat de relatările faimosului explorator groenlandez Knud Rasmussen şi de studiile lui legate de cultura eschimosă. Fiordul Ilulissat, patrimoniu naţional UNESCO împreună cu L'Anse aux Meadows şi Chichen Itza, este una dintre cele mai clare indicii ale încălzirii globale din ziua de astăzi şi a fost studiat intensiv de glaciologi şi de climatologi. Situl străvechi eschimos de la Sermermiut, „locul oamenilor gheţarilor", există aşa cum este el descris în acest roman; la fel şi Killingekloften – „defileul morţii". Descrierea aisbergului are la bază experienţa mea de la fiordul Ilulissat şi scufundările sub gheaţă din apele canadiene. Scafandrii au intrat în fisuri naturale în interiorul aisbergurilor, iar tehnologia pentru acest tip de explorare chiar există, aşa cum este descrisă aici.

Lemnul, materialele textile şi metalul aurit pot rezista aproape pe timp nelimitat în interiorul gheţii. Ideea unui războinic norvegian prins în gheaţă mi-a venit de la trupurile extraordinar de bine păstrate a doi membri din expediţia damnată a lui Sir John Franklin în zona arctică din Canada, în 1845, exhumaţi din permafrost în Beechey Island, în 1984. Pentru norvegieni, înmormântările pe corăbii erau un rit funerar bine împământenit. Arderea unei corăbii este descrisă de călătorul arab din secolul al X-lea Ibn Fadlan, care a fost martor la o înmormântare pe Volga a unui căpitan din Rus unde o femeie şi-a însoţit bărbatul pe rugul funerar. Snorri Sturluson ne oferă altă relatare în care o corabie arzândă plină de arme şi de trupuri a fost trimisă pe mare după o bătălie, având la bord pe căpetenia vikingă rănită mortal, care supraveghease construirea propriului rug funerar.

Imaginea corabiei în interiorul gheţii îşi are originile în înmormântările spectaculoase de pe corăbii, în Gokstad şi Oseberg, din Norvegia, deşi corabia fictivă a lui Harald ar fi fost mult mai practică. Potrivit lui Snorri Sturluson, cele

două corăbii cu care Harald a fugit din Costantinopol erau „galere varege”, corăbii cu vâsle (Saga Regelui Harald, Heimskringla, p. 15). Cea mai bună dovadă pentru tipurile de vase vikinge vine aproape din aceleaşi vremuri în care are loc călătoria fictivă din acest roman de la un grup de vase scufundate în 1070 aproape de Skuldelev, în Danemarca, pentru a restricţiona intrarea în fiordul Roskilde. Unul dintre ele era un vas masiv cu o carenă adâncă, potrivit pentru navigaţia oceanică. Fezabilitatea călătoriilor norvegiene înspre Americi a fost din plin demonstrată de experimentele moderne, inclusiv de călătoria unei copii a unei nave vikinge spre L’Anse aux Meadows, pentru a sărbători un mileniu de la sosirea lui Leif Eiriksson în Lumea Nouă.

Aşezarea vikingă din punctul cel mai nordic al Groenlandei a fost Vestribyg, „aşezarea vestică”, situată la opt sute de kilometri înspre sud de fiordul Ilulissat. Oricum, regiunea nordică a fiordurilor, Norârseta, a fost vizitată de norvegieni şi era esenţială pentru economia lor. Singura piatră runică găsită în Groenlanda provine de pe insula Kingigtorssuaq, la aproape 650 de kilometri înspre nord de fiord şi poate fi văzută astăzi în muzeul de lângă Upernavik. A fost plasată într-un turn celtic de trei aventurieri norvegieni – Erling, Bjarne şi Eindride – probabil la începutul secolului al XIV-lea. Explorările mele de-a lungul acestei coaste sugerează că siturile îndepărtate ar putea conţine o dovadă în plus a activităţii norvegienilor. Este un lucru extraordinar faptul că vânătorii norvegieni din acest mediu cu temperaturi extreme – căutând fildeş de morsă, balene, piei de urşi polari şi colţi de narval, „cornul unicornului” vizibil pe hărţile medievale – au contribuit la cruciade prin plata unei taxe impuse după ce regele norvegian Sigurd Jorsalfar – Cruciatul – a fondat o episcopie în Groenlanda, în anul 1124. Biserica şi-a exercitat puterea asupra groenlandezilor, şi imposibilitatea de a plăti taxele

bisericeşti ar putea fi un factor în dispariţia norvegienilor din Groenlanda în secolul al XV-lea.

Nu este nici o îndoială că exploratorii norvegieni au navigat în jurul golfului Baffin şi în Lancaster Sound, începutul pasajului nord-vestic spre Marea Beaufort şi Oceanul Pacific. Câteva artefacte norvegiene au fost găsite de-a lungul Arcticului canadian, unele dintre ele fără îndoială luate de eschimoşi din aşezările norvegiene abandonate din Groenlanda, dar altele demonstrând contactele şi explorările norvegienilor. În aceste ape încă nu a fost găsită nici o corabie vikingă, dar o descoperire extraordinară aproape de Cercul Polar poate părea o epavă. Pe mica Scraeling Island, o piatră goală, lângă Ellesmere Island – o mie trei sute de kilometri la nord de Ilulissat – o aşezare eschimosă a dezvăluit mai mult de cincizeci de artefacte norvegiene, inclusiv o pânză de lână, fragmente de zale, piroane de corabie, lame de cuţit şi suliţe, o rindea de tâmplar, fragmente dintr-un butoi de lemn şi o bucată dintr-un joc. Analiza cu radiocarbon sugerează o dată înspre sfârşitul perioadei norvegiene în Groenlanda, asemănătoare pietrei runice Kingigtorssuaq. Poate fi făcută o comparaţie cu aşezarea în care Franklin şi-a petrecut iarna la Beechey Island în timpul încercării sale de a descoperi pasajul nord-vestic, în 1845. În ciuda „micii ere glaciare” din perioada medievală, analiza calotelor de gheaţă sugerează că au existat perioade calde – una la începutul secolului al XIV-lea – atunci când apele dintre insulele Arcticului canadian ar fi putut fi foarte clare. Încă există posibilitatea ca vikingii să fi descoperit pasajul de nord-vest întorcându-se pe ruta folosită de primii vânători eschimoşi şi ca ultimii norvegieni care au abandonat Groenlanda să fi mers pe acest drum.

Ceea ce este sigur însă este faptul că vikingii au navigat peste o mie şase sute de kilometri sud-vest de Groenlanda pentru a-şi stabili prima colonie europeană cunoscută pe ţărmul Americii de Nord într-un loc pe care ei l-au numit

Vinland – poate Pământul Pajiştilor, mai degrabă decât Pământul Viţei-de-Vie, aşa cum s-a presupus – cu aproape cinci sute de ani înainte de Cristofor Columb. Interesul lor principal a fost probabil lemnul care lipsea cu desăvârşire din Groenlanda. Situl arheologic L'Anse aux Meadows din Newfoundland, identificat de mulţi ca fiind Leifsbuâir din legendele nordice, este una dintre cele mai extraordinare descoperiri arheologice făcute vreodată. Great Sacred Isle ar fi putut fi un semn de navigaţie – există turnuri celtice pe uscat care ar putea fi norvegiene, şi povestea chilei ridicate la capul Kjalarnes provine din Saga lui Eirik – deşi nu a fost găsită nici o dovadă. Astăzi situl arheologic de la L'Anse aux Meadows este în îngrijirea Parcurilor Naţionale Canadiene, şi puteţi vizita casele comunale reconstituite chiar lângă locul celor trei locuinţe excavate în anii 1960. Dovezile indică o aşezare locuită pentru o perioadă scurtă de timp, în jurul anului 1000 după Hristos. Povestea lui Freydis şi a răzbunării ei ucigaşe îşi are rădăcinile în Saga lui Eirik şi Saga groenlandezilor, cele două surse scrise vikinge despre Vinland, şi se poate ca valul nefast aruncat de acest eveniment să-i fi descurajat pe norvegieni de a mai rămâne acolo; asta, dar şi ameninţarea unor atacuri din partea scraeling-ilor – „nenorociţii", băştinaşii indieni – şi descoperirea lemnului de-a lungul coastei Labradorului, înspre nord.

Singurul artefact norvegian autentificat din Americi la sud de L'Anse aux Meadows este o monedă de argint excavată dintr-un sit indian de lângă Penobscot Bay, în Maine. A fost identificată ca fiind moneda norvegiană aparţinând regelui Olaf, fiul lui Harald Hardrada şi succesorul său, care fusese alături de el în Anglia în 1066 şi poate data chiar din anul în care a fost întreprinsă călătoria fictivă din acest roman. La L'Anse aux Meadows sau în Groenlanda nu a fost găsită nici o monedă, şi este un mister modul în care această monedă a ajuns la o mie şase sute de kilometri dincolo de cea mai îndepărtată colonie vikingă cunoscută.

Nu există nici o dovadă că navigatorii de dincolo de Atlantic au ajuns pe ţărmurile din Yukatan, Mexic, înainte de spanioli, la începutul secolului al XVI-lea. Oricum, se spune că profetul maya Chilam Balam, Profetul Jaguar, a prezis sosirea unor „oameni cu barbă, bărbaţi din est”. Cărţile lui Chilam Balam au fost scrise după cucerirea spaniolă, conducându-i pe unii la speculaţii cum că profeţia a fost doar un accesoriu de mai târziu, dar posibilitatea ca profeţia să fie adevărată rămâne în picioare şi este bazată pe amintirile străinilor care au ajuns înainte de spanioli. Doar despre un singur grup de „oameni cu barbă, bărbaţi din est” se ştie că au vizitat Lumea Nouă înainte de secolul al XV-lea şi aceştia erau norvegienii; dovezile sugerează că explorările norvegiene la vest şi la sud de Groenlanda au atins apogeul în secolul al XI-lea. Templul fictiv din junglă cu pictura murală din interior este bazat pe o descoperire remarcabilă din 1946 făcută de doi aventurieri americani în Yukatan într-un loc care a devenit cunoscut ca Bonampak, cuvântul maya pentru „pereţi pictaţi”. În interiorul clădirii ei au descoperit o pictură murală narativă de o forţă extraordinară descriind o bătălie în junglă, tortură şi execuţia prizonierilor şi sărbătoarea învingătorilor, incluzând femeile maya cu rochiile lor albe bând sânge din propriile limbi. Pictura datează din cea mai dezvoltată perioadă maya, aproximativ 800 după Hristos, dar o altă pictură în Templul Războinicilor din Chichen Itza datează din perioada în care toltecii au preluat puterea, în secolul al XI-lea. Descrie nişte războinici tolteci într-o pirogă dând târcoale coastei maya, o mare bătălie pe uscat şi sacrificiile prin smulgerea inimii din piept a şefilor maya.

Dacă vizitaţi ruinele din Chichen Itza astăzi, sunt multe şanse să auziţi că poveştile despre sacrificiile umane au fost exagerate de către spanioli sau sunt legate doar de tolteci, nu şi de băştinaşii maya, ai căror descendenţi încă locuiesc în Yukatan. Puteţi ajunge singuri la o concluzie la Tzompantli, Platforma Craniilor, unde puteţi observa

şirurile de capete decapitate gravate înspre altarul sacrificial de la Templul Războinicilor şi apoi să vă uitaţi către drumul de ceremonie care duce la cenota sacră, Puţul Sacrificiului. Multe dintre reprezentările torturilor şi execuţiilor în arta maya şi aztecă datează dinaintea sosirii spaniolilor, şi cele mai recente tehnici de medicină legală adaugă, literalmente, viaţă picturii: arheologii din Mexic au descoperit că podelele din templele aztece sunt îmbibate de fier, albumină şi material genetic uman.

În Yukatan, cele mai convingătoare dovezi provin din arheologia submarină. Puţul Sacrificiului de la Chichen Itza dragat în 1904-1911 şi dragat de scafandri în anii 1960 conţinea sute de schelete umane – bărbaţi, femei şi copii – precum şi o mulţime de artefacte preţioase: discuri de aur, pandantive gravate de jad, un craniu uman transformat în candelă, un pumnal pentru sacrificii, numeroase figurine de lemn. Povestea este asemănătoare şi la celelalte cenote din Yukatan, inclusiv la mai multe din inelul canalelor care s-au format deasupra unei imense zone de impact cu un meteorit, aproape de coasta nordică. Multe dintre aceste cenote sunt neexplorate şi sunt uşor de jefuit. Cenota fictivă din acest roman se bazează pe experienţă proprie în explorarea acestor locuri şi în special pe scufundarea în cavernele spectaculoase şi în canalele din Dos Ojos, Peştera Liliecilor, aproape de avanpostul maya de la Tulum.

Povestea ultimelor zile ale regilor maya cu două secole după cucerirea spaniolă este bazată pe relatarea părintelui Andrés de Avendańo y Loyola (Relatarea a două călătorii la Petén pentru convertirea păgânilor Ytzaex şi Cehaches), care a fost martor ocular al acestei scene extraordinare lângă îndepărtatul lac din jungla din Petén, în 1695 sau 1696. Un alt fragment al acestei relatări a ieşit la iveală în 1988 şi este citat în capitolul 21. Adevărata sursă a aurului maya, despre care scrie Avendańo ţi care a fost descoperit de arheologi în Puţul Sacrificiului la Chichén Itza, rămâne un mister.

Inscripţia în franceza veche citată în capitolul 2 este cea vizibilă în colţul stâng, jos de pe mappa mundi de la Hereford. Citatul din Biblie din capitolul 4 este o prescurtare din Exod 25:31-40, versiunea regelui James. În capitolul 5, cele două citate din saga regelui Harald care fac parte din Heimskringla de Snorri Sturluson au fost traduse de Magnus Magnusson şi Hermann Pálsson (Penguin, 1966). Versurile din capitolul 13 sunt din Moartea lui Arthur, de Alfred, Lord Tennyson (1809-1892). În capitolul 15, propoziţia în norvegiana veche care descrie călătoria pe mare a lui Harald este fictivă, dar frazele care o constituie sunt luate cuvânt cu cuvânt din Saga lui Eirik, din secolul al XIII-lea, care descrie călătoriile norvegienilor către Vinland. Fraza din norvegiana veche Par liggr hann ţil ragnamks – „acolo zace până la sfârşitul lumii" – provine din Edda (Gylfaginning, p. 34) de asemenea de Snorri Sturluson, scrisă cândva la începutul secolului al XIII-lea. Citatul de la începutul cărţii este din Josephus Flavius Războaiele iudaice VII, 148-162, tradusă din greacă de H. St J. Thackeray (Loeb Edition, Harvard University Press).

Cele două monede de argint descrise în capitolul 15 – una dintre ele în prolog – există cu adevărat. Ele pot fi văzute împreună cu alte imagini din această carte la www.davidgibbins.com.

Prăzile de război erau purtate în triumf una după alta în număr foarte mare; dar deasupra tuturor erau cele luate din Templul de la Ierusalim. Acestea constau într-o masă de aur, care cântărea foarte mulţi talanţi, şi un candelabru, făcut de asemenea din aur, dar construit după alt model faţă de cele folosite de noi în viaţa obişnuită. Pe un piedestal era o tulpină centrală din care se extindeau braţe suple, aranjate în formă de trident, o lampă împodobită fiind ataşată de fiecare extremitate a braţelor; acestea erau şapte, desemnând respectul pe care evreii îl au pentru acest număr… Ceremoniile triumfale odată încheiate şi Imperiul Romanilor având o fundaţie solidă şi stabilă,

Vespasian se hotărî să ridice un Templu al Păcii… În acel altar unde erau strânse şi depozitate toate obiectele pentru care oamenii călătoriseră în lung şi în lat, dornici să le vadă pe fiecare separat. Aici, de asemenea, el a etalat vasele de aur din Templul Evreilor…

Josephus Flavius, Războaiele iudaice VII, 148-162.

Prolog.

Cei doi vulturi de aur pluteau deasupra oraşului venind dinspre vest, îndreptându-se neabătut înspre podium, cu bătăi de aripi încete şi profunde. În lumina pastelată a zorilor umbrele lor păreau a se ondula, căpătând proporţii gigantice de-a lungul templului şi al monumentelor din Forum, ca doi locuitori ai tărâmului lui Hades care vin să îşi reclame locul de drept la masa victoriei. În ultima clipă, vulturii îşi schimbară direcţia către nord, zburând în lung de Via Sacra1. Bărbatul cu coroană de lauri care stătea singur pe podium simţi atingerea aripilor şi văzu flamurile purpurii din ghearele lor şi lumina reflectată acolo unde penajul lor fusese stropit cu aur. Ei erau perechea lui victorioasă, descendenţi ai vajnicilor vulturi pe care îi adusese la Roma pentru a sărbători alt triumf, cu aproape jumătate de secol în urmă, şi care fuseseră smulşi din cuiburile lor izolate undeva în vârful munţilor situaţi la marginea de nord a imperiului. Îi privea acum înălţându-se maiestuos deasupra centrului oraşului, cu aripile întinse de parcă ar fi plutit pe un curent de aer ascensional format de respiraţia oamenilor adunaţi de-o parte şi de alta pe Via Sacra. Ajunşi în cel mai înalt punct, rămaseră aparent nemişcaţi, ca şi cum Jupiter însuşi îi prinsese în îmbrăţişarea sa. Apoi, cu un ţipăt răguşit, se înălţară şi plonjară cu aripile strânse, năpustindu-se peste Templul Capitoliului şi ieşind din raza privirii, înapoi spre legiunile comasate pe Câmpul lui Marte.

În tăcerea tremurătoare care urmă, toţi ochii se aţintiră asupra podiumului. Bărbatul îşi dădu mantia la o parte conform obiceiului şi îşi ridică braţul drept cu palma în

exterior, astfel încât să fie văzut de toţi. Semnul fusese unul bun. Cel mai grandios marş triumfal al tuturor timpurilor putea începe.

În timp ce zgomotul înăbuşit al tobelor de la procesiune începu să se audă de la Câmpul lui Marte, un sclav urcă pe podium şi întinse mâna.

— Proaspăt ieşită de la monetărie, împărate.

Bărbatul luă moneda şi se întoarse rapid înapoi, ca să nu piardă nimic din spectacol. Ridică moneda în sus astfel încât să fie încadrată de arcul de triumf aflat la început de Via Sacra, locul de unde procesiunea avea să apară. Observă că moneda era un denar2 bătut din prăzile de război aduse de pe mare în portul Ostia, cu o zi înainte. Aruncă o privire şi citi inscripţia de pe marginea monedei: „IMP CAESAR VESPASIANUS AUG”.

Imperator Caesar Vespasianus Augustus, deţinătorul puterii tribuniciene, consul pentru a treia oară şi Pontifex Maximus.

Era împărat de mai puţin de un an, şi cuvintele acestea încă îi mai înfiorau inima. Văzu imaginea din centru şi murmură ceva.

Reprezenta un bărbat îndesat, cu chelie, la o vârstă înaintată, cu o bărbie proeminentă şi cu nas acvilin, cu riduri adânci în jurul ochilor şi al gurii şi cu cute pe frunte. Nu era o privelişte prea plăcută, dar murmurul său era unul de satisfacţie. Ordonase ca acest portret să fie făcut intenţionat după vechea modă din Republica Romană, cu detalii reale, chiar dacă neplăcute, în opoziţie cu blamatul său predecesor, Nero, ale cărui statui efeminate în stil grecesc erau acum doborâte şi distruse de-a lungul şi de-a latul imperiului. Vespasian era dur, neînfricat, onorabil, un om cu picioarele pe pământ. Un roman al timpurilor bune de odinioară.

Întoarse moneda pe partea cealaltă şi o ridică, astfel încât argintul să scânteieze în primele raze ale soarelui din spatele său. În centru, era o femeie care stătea aplecată şi

plângea, cu părul prins după moda estică. Lângă ea era un steag roman identic cu cele aliniate pe Via Sacra azi. Dedesubtul femeii era acel cuvânt care Vespasian ordonase să fie pus pe toate monedele lui, cuvântul care făcea din ziua asta triumful său suprem.

IVDAEA.

„Iudeea capturată."

În acel moment, mulţimea amuţită de zborul vulturilor erupse într-un zgomot progresiv. Bătăile persistente de tobe, care veneau din Circus Maximus, se transformară deodată într-un bubuit surd. Pe sub arc apăru un elefant african enorm, cu trompa balansându-se în stânga şi în dreapta, aproape de mâinile spectatorilor care se întindeau să o atingă. Călare pe elefant, stăteau doi sclavi nubieni imenşi, ale căror braţe musculoase băteau la unison în tobele aruncate de o parte şi de alta. Imediat în spatele lor, veneau şase vestale virgine cu părul împletit în cosiţe şi cu rochii albe sclipitoare, părând nişte mesageri ai cerului. Apoi venea o cohortă din garda sa pretoriană, strălucitoare, cu platoşe negre şi coifuri decorate, giganţi printre oameni, recrutaţi din cei mai de seamă războinici din Imperiul Roman. Urmă apoi o lungă procesiune de bărbaţi şi băieţi, senatori, călăreţi şi membri ai familiei lui Vespasian, toţi îmbrăcaţi în togi purpurii ţesute cu aur. Între ei, la intervale scurte, veneau care pline de bogăţii fabuloase, unele aşezate pe piedestaluri, altele ridicate în aer de sclavi din toate colţurile imperiului.

Vespasian privea carele trecând încet, fiecare nouă minune aducând câte o exclamaţie de uimire dinspre mulţime. Erau statui magnifice de zei din bronz aurit, comori regale somptuoase din regatele din est, sclavi sălbatici care purtau la gât coliere răsucite din aur masiv aduse din Galia şi din Germania, munţi de smaralde şi diamante de dincolo de Indus, tapiserii sclipitoare de mătase din tărâmul îndepărtat numit Thina. Toate minunile pentru care oamenii călătoriseră de-a lungul pământului

erau astăzi adunate aici într-un singur loc, în cetatea eternă.

Vespasian era singurul care ştia că nimeni n-avea să mai vadă aceste comori vreodată. Lângă el, pe podium, era o placă de marmură construită de arhitecţii lui, pe suprafaţa căreia era gravat un plan al oraşului, foarte complicat, dominat de o structură eliptică imensă. În timp ce ultimul car trecea pe lângă el, Vespasian privi dincolo de procesiune spre Domus Aurea3 şi văzu monstruosul cap încoronat cu lauri al Colosului lui Nero, vizibil deasupra templelor. Pe acel loc, Vespasian avea să construiască un mare amfiteatru, cel mai mare pe care îl văzuse vreodată oraşul, primul dintre multele proiecte prin care plănuise să ofere prăzile de război populaţiei Romei.

Următorul grup din alai era o procesiune de pitici şi de sluţi, adunaţi de prin tot imperiul, ciudaţi pe care zeii îi creaseră pentru propriul amuzament. Unii erau purtaţi pe sus, pe nişte platouri de argint, precum porcii la un festin; erau şi copii cu capete bulbucate, alţii cu membre deformate şi cu excrescenţe de elefant. Era chiar şi un monstru care urla şi care avea un singur ochi în frunte ca un ciclop. În urma lor venea un pitic nebun care sporovăia în carul lui de luptă, o cvadrigă imperială, trasă însă de capre. Piticul era îmbrăcat ca un zeu grec, cu o perucă de aur absurd de mare pentru el, şi purta o placardă cu cuvintele damnaţio memoriae4 – condamnare la uitare. Era o parodie grotescă a detestatului Nero. Vespasian îşi plesni coapsele şi hohoti împreună cu mulţimea pentru că el era un om al poporului. Acesta nu era un simplu triumf, ci era un spectacol grandios. Şi încă nu se ajunsese la partea cea mai interesantă.

La un moment dat procesiunea se opri, şi apoi se auzi o explozie de trompete. Pe sub arc, apărură doi călăreţi umăr la umăr, ambii îmbrăcaţi în purpură şi purtând diademe cu lauri la fel ca împăratul. Mulţimea erupse în aplauze furtunoase, iar Vespasian simţi un fior de nostalgie în timp

ce îi privea pe cei doi fii ai săi, Domiţian şi Titus. Următoarea apariţie reduse la tăcere spectatorii, iar Vespasian însuşi amuţi. În urma călăreţilor venea o succesiune de scene mari, mobile, fiecare trasă de tauri împodobiţi cu ghirlande albe şi care duceau un decor scenic imens, care ajungea până la înălţimea arcului. Fiecare în parte era un tablou viu al scenelor de război, cu prizonieri şi legionari jucându-şi rolul. Unul dintre tablouri înfăţişa o ţară pustiită şi pe locuitorii acesteia trecuţi prin sabie. Altul zugrăvea un berbec care lovea un zid imens, ocupanţii oraşului apărându-se vitejeşte de sus. Altele prezentau scene de distrugere completă. Soldaţi duşmani anihilaţi pe câmpul de luptă. Familii întregi care mai degrabă îşi luau viaţa decât să se predea. Un templu măreţ jefuit şi distrus într-un mare incendiu, cu preoţii blocaţi înăuntru. O legiune învingătoare mărşăluind printr-un oraş în ruine, prizonieri înlănţuiţi şi care triumfale pline cu prăzi de război. Scene de o asemenea dezolare, încât până şi mulţimea de romani însetaţi de sânge fu redusă la tăcere, manifestându-şi aprobarea abia după ce ultimul tablou trecu.

Procesiunea se îndrepta implacabil spre punctul culminant. Veniră apoi prizonierii, bărbaţi, femei şi copii, sute dintre ei înlănţuiţi laolaltă şi strânşi între rândurile de legionari cu suliţe. Conform tradiţiei, toţi erau îmbrăcaţi în robe purpurii, un mod de a le ascunde rănile şi de a-i face să pară nişte adversari formidabili. Vespasian se aplecă înainte şi-i privi pătrunzător. Aceştia erau o specie diferită faţă de barbarii cu ochi sălbatici pe care îi adusese din Britania cu 35 de ani în urmă. Iscoada lui, evreul Josephus, îi spusese că poporul său credea că Dumnezeul lor venise împreună cu romanii pentru a distruge templul şi oraşul, ca să pedepsească astfel corupţia. Totuşi, aceştia păreau oameni mândri, care mergeau cu capul sus, nu prizonieri care se căiesc. În mijlocul lor era liderul rebel Simon, înlănţuit între doi legionari, un bărbat frumos, cu barbă, luptându-se să meargă drept şi în mod evident plin de

dispreţ faţă de situaţia în care se afla. Când ajunse în dreptul podiumului, îl fulgeră cu ochii săi negri pe împărat, şi timp de o secundă Vespasian îşi simţi sufletul străpuns, o clipă trecătoare de nelinişte pe care încercă să o dea repede uitării.

Altă explozie de trompete semnală punctul culminant al procesiunii. Vespasian îşi întoarse privirea de la prizonieri şi se uită înspre arc. Josephus îi spusese despre trofeele din templu, şi era nerăbdător să le vadă. Iată-le acum venind, dar nu erau strânse laolaltă şi expuse în mod extravagant pe care triumfale ca toate celelalte bogăţii, ci erau aşezate separat, astfel încât să poată fi văzute în toată splendoarea lor. Prima era draperia sacră, cea care proteja sanctuarul de restul templului, apoi veşmintele înalţilor preoţi, veşminte vopsite în purpură imperială şi împodobite cu bijuterii strălucitoare. Urmară apoi manuscrisele din vechiul lor testament, legile sacre pe care Josephus le numea Pentateuhul. În urma acestora venea o lungă procesiune de obiecte de cult din sanctuar, cupe, platouri, vase de abluţiune, toate din aur masiv, urmate de o masă de aur, grea, purtată de patru legionari, învăluită în fumul provenit de la vasele pline cu tămâie aflate în fiecare colţ. Pe măsură ce aroma ameţitoare de scorţişoară şi casia plutea pe deasupra podiumului, Vespasian se simţi transportat înapoi în timp, la început pe când era soldat în Est. Dar, când deschise ochii, imaginea pe care o văzu îl lăsă fără cuvinte.

Din fumul învăluitor care persista în faţa arcului apăru o comoară cum nu îi mai fusese dat Romei să vadă vreodată. Josephus o descrisese destul de bine, dar Vespasian nu se aşteptase la o asemenea greutate în aur – era atât de grea, încât era nevoie de doisprezece legionari s-o ridice pe umeri. Pe măsură ce înaintau, Vespasian începea să vadă din ce în ce mai clar un obiect strălucitor de înălţimea unui om sau chiar mai mare. O coloană conică, bogat ornamentată, se ridica pe o bază octogonală formată din

două straturi, iar pe ambele părţi se înălţau simetric, la acelaşi nivel, nişte braţe. Părea tridentul de aur masiv al lui Neptun, zeul mărilor şi al oceanelor, doar că aici vârfurile braţelor erau lucrate în forma unor lămpi frumos împodobite, şapte la număr. După ce legionarii trecură de arc, un sclav apăru cu o torţă aprinsă pe care o folosi pentru a aprinde tămâie în fiecare dintre cele şapte lămpi; un fum alb şi gros se rostogoli peste mulţimea adunată pe Via Sacra, învăluind-o asemenea ceţii din zorii zilei.

Vespasian ştia că asta era o menora5, cel mai sacru simbol din Templul Evreiesc. Josephus îi spusese că numărul şapte avea o semnificaţie deosebită pentru poporul său, având legătură cu primele zile ale celor dintâi profeţi. Mai spunea că jefuirea Templului şi furtul menorei ar fi ca şi cum un duşman ar fura statuia lupoaicei din Capitoliu, o profanare inimaginabilă care ar smulge inima Romei înseşi. Un freamăt brusc în partea dreaptă împinse mulţimea mai departe de menora. Îşi potoliseră setea de bogăţii, şi acum strigau după sânge. Vespasian ştia ce avea să urmeze, un act transformat în ritual chiar de pe vremea lui Romulus şi Remus. Departe, sub Dealul Capitoliului, putea vedea cum oamenii se împărţiseră, astfel încât să formeze un cerc larg în jurul unei gropi urâte şi adânci în pământ, gloata agitată fiind păzită de un detaşament al Gărzii Pretoriene, cu săbiile scoase din teacă. Aici pierise Jugurtha, duşman al Republicii Romane, Vercingetorix Galul, căpitani britanici pe care însuşi Vespasian îi adusese în acel loc. Putea vedea cum prizonierii evrei erau încercuiţi şi cum rămăseseră nemişcaţi şi tăcuţi chiar dacă le fuseseră scoase lanţurile. În centru, bărbatul cu barbă era întărâtat ca un câine, încolţit şi împuns de gărzile care-l înconjurau precum o fiară într-o arenă. Făcea tot ce-i stătea în putinţă pentru a rămâne demn în picioare, dar nu putea opune nici o rezistenţă, având tunica ruptă şi un laţ prins cu cruzime în jurul gâtului. Mulţimea îl batjocorea de fiecare dată când era împuns de lance prin găurile tunicii. Dintr-odată dispăru din

raza privirii, iar în acel moment scena fu luminată de o rază strălucitoare, soarele ridicându-se în spatele lui Vespasian, deasupra Templului lui Marte, zeul războiului, şi reflectându-se orbitor în menora şi în celelalte bogăţii de aur, adunate în forum.

Mulţimea erupse. Era un alt semn bun.

Vespasian îşi aminti acei ochi întunecaţi şi se întoarse impasibil spre vest.

„Acesta va fi sfârşitul.”

Pentru câteva clipe, o linişte deplină, ca aceea când cei doi vulturi zburaseră pe deasupra amfiteatrului, se aşternu peste toţi, apoi un bărbat cu glugă ieşi din groapă ţinând ceva în mână. Mulţimea jubila. Acum era rândul celorlalţi prizonieri. Vespasian privea imperturbabil cum copiii erau separaţi de părinţi şi împinşi înainte. O femeie leşină, dar imediat fu trasă de păr şi decapitată pe loc. Un bărbat se eliberă şi, împleticindu-se, încercă să ajungă la copilul său, dar fu ucis de către unul dintre nubieni. Copiii fură împinşi spre marginea gropii, în grupuri de câte trei sau patru, şi apoi înjunghiaţi, iar plăpândele lor trupuri fură aruncate în groapă. Veni rândul femeilor, apoi al bărbaţilor. Gladiatori mascaţi cu coifuri decapitau bărbaţii coborându-şi săbiile curbate în acelaşi timp – fiecare lovitură de oţel fiind acompaniată de un singur sunet de tobe – de parcă erau nişte vâslaşi într-o galeră. Trupurile se adunau unele peste altele în timp ce oţelul fulgera în sus şi în jos în lumina soarelui. Mulţimea se agita, încercând să-şi potolească setea de sânge. Vespasian îşi aruncă iar privirea spre menora. Cei şapte prizonieri cărora le cruţase viaţa atârnau de stâlpii de la marginea îndepărtată a gropii cu trupurile vopsite în roşu aprins. Aveau să se ducă înapoi acasă la compatrioţii lor, în deşertul Iudeii, ducând veşti despre răzbunarea Romei, despre reţinerea celui mai sacru obiect al lor în vistieriile celui victorios. Atâta timp cât Roma deţinea tezaurul Templului, evreii n-aveau să mai îndrăznească a se ridica împotriva ei. Cu prima ocazie când

aveau să creeze probleme, lumina lor călăuzitoare urma să fie stinsă pe vecie. Asta era regula romanilor.

Călăii îşi terminaseră treaba. Acum petrecerea putea începe cu adevărat, cu zile de festinuri, jocuri şi ovaţii. Mulţimea dăduse glas exaltării, taurii care trăseseră carele cu bogăţii fuseseră duşi pe sub Templul lui Jupiter, iar altarul şi statuia lupoaicei erau stropite cu sânge din sacrificii.

Vespasian se întoarse să părăsească podiumul, jucându-se în continuare cu moneda. Îşi lăsă mantia purpurie deoparte şi îşi îmbrăcă roba roşie care îi era ţinută de doi sclavi. Avea să se alăture călare celor doi fii ai săi, Titus şi Domiţian, în spatele procesiunii, conducând un şir de preoţi la altarul de sub Templul lui Jupiter, unde avea să îşi îndeplinească ritualurile obişnuite ca Pontifex Maximus. Înainte de a pleca, mai privi încă o dată la placa de marmură şi făcu un jurământ secret. Vremea cuceririlor avea să se încheie. Epoca sa urma să fie una a reconstrucţiei, o întoarcere de la decadenţă la virtuţile strămoşilor săi. Chiar în acest loc unde stătea, avea să construiască un templu al păcii, un templu mai mare decât oricare altul, şi aici va păstra pentru eternitate comoara acestui popor înfrânt.

Îşi aminti iar de acei ochi întunecaţi. Avea să facă tot ce îi stătea în putere pentru a se asigura că menora nu avea să mai fie expusă vreodată în vreo paradă pe străzile Romei. Se întoarse să plece, apoi ezită şi aruncă moneda departe în mulţime, urmărind-o cum desenează un arc înalt în faţa aurului sclipitor şi cum dispare în istorie pentru totdeauna.

CAPITOLUL 1

— Cred că am dat lovitura!

De la masa unde avea harta maritimă, Jack Howard îşi ridică privirea spre minaretele din Istanbul care se profilau la orizont şi apoi o coborî spre locul de unde se auzise strigătul emoţionat, undeva pe puntea principală de sub cabina lui. Schimbă repede compasul de navigaţie pe care-l folosise şi se repezi pe uşa cabinei ca să aibă o privelişte

mai bună. Avea nervii întinşi la maximum încă de dimineaţă, sperând zadarnic că astăzi avea să fie ziua cea mare, iar acum inima i-o luase razna de emoţie. Când văzu ce se întâmplă, se întoarse şi se lăsă să alunece pe balustrada de metal până la pasarela de la babordul navei. Câteva secunde mai târziu, era împreună cu echipajul pe puntea principală, haina lui marinărească de un albastru-închis făcând notă discordantă printre salopetele cu însemnele IMU6.

— Foarte bine. Ce avem?

Înainte ca şeful echipajului să poată răspunde, unul dintre scafandri ieşi la suprafaţă într-un clocot de apă spumegândă, undeva sub prova. Jack se aplecă peste balustradă să se uite cum scafandrul scuipă muştiucul detentorului şi lasă să intre un val de aer în vesta compensatoare.

— E veneţian, spuse el pe nerăsuflate, sunt sigur de asta. Am văzut însemnele.

Scafandrul îşi goli vesta de aer şi dispăru iar sub valuri. Jack privi şuvoiul de bule provenit de la tubul acestuia şi ale celorlalţi trei scafandri care ghidau platforma-ascensor la suprafaţă. Să menţii Sea Venture pe poziţie, împotriva unui curent de suprafaţă de cinci noduri, era o operaţiune riscantă. O agitaţie cât de slabă a curentului, şi scafandrii, împreună cu preţioasa lor încărcătură, ar fi înghiţiţi de apele uneia dintre cele mai aglomerate rute de navigaţie din lume.

Soarele care strălucea în valuri îl făcu pe Jack să-şi mijească ochii, chipul lui aspru şi bronzat schimonosindu-se în timp ce se concentra asupra locului în care dispăruse scafandrul. În spatele lui, maşinăria de pe puntea principală scoase un zgomot înăbuşit şi intră în acţiune cu un huruit, iar macaraua se înclină sub greutatea încărcăturii. Cablul, care era la treizeci de metri adâncime, se ridică încet de pe fundul mării gemând alarmant pe măsură ce intra în curent. Echipajul aliniat de-a lungul balustradei părea că-şi

ţine respiraţia, în timp ce cablul scârţâia, ridicându-se centimetru cu centimetru. Într-un final, lanţurile de care erau agăţate cele patru colţuri ale platformei apărură, şi Jack ştiu că erau în siguranţă. Sea Venture fusese poziţionată cu babordul ferit de curent, având în faţă ţărmul vechiului oraş, iar platforma-ascensor era acum protejată împotriva curentului puternic al vasului.

O formă alungită începu să se contureze din adâncurile întunecate ale apei. Jack simţi emoţia cunoscută, explozia de adrenalină pe care o încerca întotdeauna în momente ca acesta. Deşi fusese prezent la unele dintre cele mai mari descoperiri arheologice făcute vreodată, nu-şi pierduse entuziasmul provocat de fiecare nouă descoperire. Chiar şi cel mai lumesc obiect putea fi o fereastră către trecut, care să dea viaţă unui eveniment spectaculos învăluit în ceţurile mitului şi ale istoriei. În timp ce privea cu încordare, ţinându-se strâns de balustradă, cei patru scafandri ieşiră la suprafaţă în cele patru colţuri, iar platforma fu ridicată cu troliul deasupra valurilor. Când văzură ce se afla în mijloc, membrii echipajului izbucniră într-un strigăt de bucurie. Lunile de planificări şi zilele întregi de efort susţinut dădeau acum roade.

— Bingo! Şeful echipajului îi zâmbi lui Jack. Ai avut din nou dreptate.

— Nimic nu ar fi fost posibil fără munca voastră.

Era o armă extraordinară, un tun strălucitor din bronz, de cel puţin doi metri lungime, cu partea de deasupra curăţată de negreala acumulată de-a lungul secolelor şi scânteietoare ca aurul. Jack văzu imediat că era un model vechi, ţeava ornată îngustându-se într-o formă octogonală. Văzuse tunuri de genul acesta din secolul al XVI-lea pe nava-amiral Mary Rose a regelui Henric al VIII-lea în Portsmouth, şi pe epavele Armadei spaniole. Dar acesta părea mai vechi, mult mai vechi. După ce macaraua puse cu grijă încărcătura pe punte, Jack se îndreptă spre ea să arunce o privire mai îndeaproape, iar echipajul se strânse

nerăbdător în spatele său. Nu dădu atenţie stropilor de noroi aruncaţi de furtunul de curăţare şi se aplecă întinzând mâna reverenţios spre tun.

— Leul Sfântului Marcu, spuse el. E veneţian, într-adevăr.

Arătă spre piesa turnată uşor ridicată de lângă culata tunului.

Imaginea reprezenta fără îndoială un leu înaripat, cu faţa înainte, împodobit cu o ghirlandă de frunze, unul dintre cele mai puternice simboluri ale Europei medievale. Îşi trecu degetele peste emblemă până spre partea anterioară a culatei. Îşi ridică dintr-odată cealaltă mână, ordonând bărbatului care ţinea furtunul să oprească jetul.

— E un semn din turnătorie, spuse el emoţionat. La gaura de aprindere.

— E o dată.

Şeful echipajului se aplecă peste Jack, apărându-şi ochii de lumina orbitoare.

— Anno Domini. Apoi nişte cifre romane. Abia dacă înţeleg ceva. M C D…

— 1453, exclamă cineva.

— Dumnezeule mare, şopti Jack, Căderea Constantinopolului.

Nu era nevoie să explice această dată; semnificaţia ei fusese dezvăluită echipajului în timpul deselor prelegeri pe care Jack le ţinuse. 1453. Anul celei mai mari confruntări dintre Est şi Vest, un conflict al titanilor la această răspântie dintre Asia şi Europa. Anul ultimei suflări a Imperiului Roman, când sfera sa de influenţă se restrânsese la acest promontoriu sfidător din perioada sa de glorie, cu 1500 de ani în urmă, când Roma conducea cea mai mare parte a lumii cunoscute. Pentru o secundă, Jack simţi un fior de energie în timp ce strângea metalul rece al tunului în mână. Se uită de-a lungul ţevii spre oraşul în care minaretele şi domurile păreau a fi nişte bijuterii apărute ca într-un miraj. Atingea istoria însăşi, transportat în trecut cu o repeziciune pe care nici o carte de istorie nu o putea reda.

După un timp, se ridică şi îşi arcui spatele, statura lui înaltă şi subţire conturându-se deasupra echipajului.

— E un tun de câmp, de asediu, mult mai mare decât tunurile împotriva infanteriei transportate pe vasele din această perioadă. Părerea mea este că suntem în faţa unuia dintre tunurile folosite de Mehmed al II-lea şi de otomani pentru a străpunge apărarea oraşului. Arătă spre linia ţărmului unde, cu dificultate, se puteau distinge rămăşiţele zidurilor bizantine, statura lor impresionantă fiind redusă substanţial de cutremure şi de progresul modernităţii. Otomanii ar fi folosit orice armă le-ar fi căzut în mână. Aceasta a fost făcută în Veneţia în acelaşi an, un pic mai devreme, capturată probabil în luptă sau de piraţi, folosită mai apoi împotriva forţelor bizantine comasate în spatele acelor ziduri, inclusiv împotriva veneţienilor înşişi. Presa turcă va jubila.

Pe când membrii echipajului se întorceau fiecare la treaba lui, Jack se uită încă o dată la emblema de pe tun. Asemenea strămoşilor săi din Anglia, căpitani de vas şi exploratori care descoperiseră cele mai îndepărtate comori ale globului, veneţienii erau aventurieri pe mare care îşi întinseseră tentaculele de-a lungul lumii mediteraneene, înfiinţând chiar o colonie de negustori, aici la Constantinopol. Lumea lor nu era imperialistă şi de cucerire, ci una a comerţului şi a speculei. Cu toate astea, ei erau responsabili pentru una dintre cele mai mari crime din istoria civilizaţiei, o crimă care îl adusese pe Jack în acest loc şi căreia el era hotărât să-i dea de capăt înainte ca această expediţie să se încheie.

Când ajunse înapoi pe puntea de comandă, Jack îşi luă locul în faţa hărţii marine şi îşi suflecă mânecile. Fusese o dimineaţă răcoroasă de vară, dar soarele începuse să apară pe măsură ce ceaţa se disipa. Privi spre Tom York, căpitan la IMU, un bărbat cu părul alb şi îmbrăcat îngrijit, care stătea de vorbă cu ofiţerul secund al vasului, un estonian proaspăt numit în funcţie, care venise cu scrisori de recomandare

ireproşabile din partea academiei flotei comerciale din Rusia. York îl privi pătrunzător pe Jack şi îşi înclină capul spre fereastra cabinei, de unde privise scena de pe punte.

— Aş spune mijlocul secolului al XV-lea, cu siguranţă. York îşi începuse distinsa carieră în Marina Regală ca ofiţer de artilerie, şi de atunci devenise un adevărat specialist în tehnica de artilerie şi armament timpuriu naval, lucru ce se dovedise indispensabil în cadrul proiectelor IMU. Abia aştept să mă uit mai îndeaproape. Chiar în zorii artileriei navale. Dar prea târziu pentru noi.

Jack încuviinţă.

— 1453, mai precis. Cu aproape două sute cincizeci de ani prea târziu. Noi căutăm ceva dinaintea perioadei în care tunurile erau folosite pe mare. Este o descoperire extraordinară, şi nu am vrut să alung entuziasmul echipajului, dar mai avem cale lungă până să ajungem la cruciade.

Jack se uită gânditor spre ţărm, priveliştea din faţa sa fiind momentan acoperită de un feribot foarte aglomerat care trecea periculos de aproape de locul excavării. În licărirea fosforescentă lăsată în urmă, oraşul părea a pluti pe un nor, ca o apariţie divină. Era una dintre imaginile supreme ale istoriei, un palimpsest al celor mai mari civilizaţii pe care lumea le-a cunoscut vreodată. Pentru Jack, era ca o secţiune transversală într-un sit arheologic, doar că în loc de strat peste strat, aici totul era amestecat, firele istoriei erau împletite şi nimic nu era clar conturat. La cel mai de jos nivel erau rămăşiţele fisurate şi crăpate ale zidurilor Constantinopolului, schiţate iniţial de împăratul Constantin cel Mare când îşi mutase capitala aici, în secolul al IV-lea după Hristos, şi lăsase Roma pradă declinului şi ruinei. Deasupra zidurilor se înălţau versanţii mult mai vechi ai acropolelor greceşti din Bizanţ, nume care a supravieţuit ca denumire pentru imperiul creştin din Evul Mediu cu capitala la Constantinopol şi care-şi trage rădăcinile din Roma. Deasupra lor, se ridica splendidul palat Topkapi,

centrul oraşului pe care otomanii l-au redenumit Istanbul după ce i-au învins pe bizantini, în 1453, şi inima celui mai puternic stat din lumea medievală. Şi mai sus, deasupra celor câteva case de lemn ale vechiului Istanbul, se înălţau minaretele şi domurile bisericii Hagia Sofia, cândva una dintre cele mai mari catedrale creştine din est, devenită după 1453 loc sacru al islamului. Şi undeva, ştia Jack, era posibil, doar posibil, ca întinderea oraşului să ascundă dovezi ale unei migraţii de la începuturile istoriei, colonişti ai unei civilizaţii înaintate care îşi părăsiseră cetatea din Atlantida din cauza potopului şi se îndreptaseră spre vest, dinspre Marea Neagră.

Nu putea crede că trecuseră şase luni de când el şi Katya se rătăciseră în labirintul de străduţe al oraşului. Fusese o perioadă plină de euforie, de bucuria descoperirii mult aşteptate, dar şi o perioadă de deşertăciune şi de pierdere. Pentru Katya însemnase descoperirea adevărului devastator despre imperiul răului condus de tatăl ei, o revelaţie care cântărise greu, în ciuda eforturilor depuse de Jack, şi care dusese la întoarcerea ei în Rusia pentru a continua, cu eforturi reînnoite, lupta împotriva comerţului ilegal cu antichităţi. Pentru Jack, sentimentul pierderii personale fusese şi mai acut, persistând până în ziua de azi. Erau împreună când căutarea lui Peter Howe fusese într-un sfârşit anulată. Howe îi fusese prieten încă din copilărie, şi Jack îşi amintea de el ori de câte ori îl vedea pe Tom York, şchiopătatul său fiind o moştenire lăsată de aceeaşi luptă. Jack insistase să rămână cu Sea Venture lângă Atlantida până ce căutarea fusese anulată. Multe zile după aceea simţise că ambiţiile lui fuseseră îngropate în Marea Neagră, împreună cu epava Seaquest, că nu avea nici un drept să rişte vieţile celorlalţi în căutările lui aventuroase. Katya fusese cea care îi redase încrederea, pe măsură ce, explorând Istanbulul, se lăsaseră absorbiţi în istoria Bizanţului în timpul lungilor zile petrecute împreună. Ea îl convinsese să readucă la viaţă un vis din copilărie pe care el

îl împărtăşise cu Peter Howe, un vis despre o comoară fabuloasă pierdută, vis care devenise obsedant după ce Jack şi Katya se despărţiseră la aeroport şi care îl adusese pe Jack în locul în care stătea acum.

— Am făcut-o!

Jack îşi reveni din transă şi se grăbi să ajungă la sursa zgomotului în camera de navigaţie din spatele cabinei. În interiorul întunecat putu vedea unde fuseseră adunate radarul şi consolele de fixare a poziţiei, pe ambele părţi, pentru a face loc unei mulţimi complexe de dispozitive electronice care înconjurau un ecran enorm de calculator. În mijlocul lor, fără să ştie de prezenţa lui, stătea un bărbat brunet, cu pielea închisă la culoare, având statura asemănătoare unui jucător de rugby, cu ochii lipiţi de ecran şi cu nişte căşti pe urechi.

— Foarte bine că ai mai slăbit într-un final, spuse Jack. Altfel trebuia să te excavăm de aici.

— Cum?

Costas Kazantzakis îi aruncă o privire neliniştită şi se întoarse spre ecran. Jack repetă cuvintele.

— Bine, bine.

Costas îşi scoase căştile şi se lăsă pe spate în spaţiul mic care îi mai rămăsese.

— Da, ei bine, târâtul prin tunelul acela subacvatic m-a ajutat. Încă mai am cicatricele. Dacă a ieşit ceva bun din proiectul ăla, au fost zeii din Atlantida care m-au avertizat că ar trebui să reduc caloriile. Costas îşi roti capul şi observă jacheta pătată de noroi a lui Jack. Iar te-ai jucat?

— Tun de asediu. Veneţian. 1453.

Costas mormăi şi îşi puse brusc căştile pe urechi în timp ce pe ecran apăru o explozie de culori. Jack se uită cu afecţiune la prietenul său care era absorbit iarăşi de munca sa. Costas era un inginer extraordinar de inventiv, avea un doctorat în tehnologia submersibilelor de la MIT7 şi îl însoţise pe Jack în multe dintre aventurile lui de când se înfiinţase IMU, cu zece ani în urmă. Cunoştinţele sale

ştiinţifice se îmbinau perfect cu arheologia lui Jack. Firele întreţesute şi complexe ale istoriei, precum şi interpretările incerte nu erau pentru Costas. Pentru el singurele probleme semnificative erau acelea care puteau fi rezolvate de ştiinţă, fiind dezamăgit numai atunci când lucrurile nu mergeau cum trebuia.

— Ce se întâmplă?

Altă siluetă voluminoasă apăru în prag şi se strecură înăuntru lângă Jack. Maurice Hiebermeyer părea să fie transpirat mereu, în ciuda pantalonilor scurţi şi largi şi a cămăşii descheiate. Jack se întoarse şi îl salută cu o mişcare a capului.

— Cred că în sfârşit Costas a reuşit să facă lucrul ăsta să meargă.

Jack ştia ce avea să urmeze. Hiebermeyer zburase cu o noapte înainte până aici cu elicopterul, de la Institutul Arheologic din Alexandria, ca o pasăre de pradă aruncându-se asupra victimei, sperând ca Jack să fie demoralizat de problemele insurmontabile ale excavării făcute în portul din Istanbul. Ultima dată când vorbiseră fusese cu şase luni în urmă, pe puntea de pe Sea Venture, când Hiebermeyer menţionase altă descoperire extraordinară a scrierii străvechi din necropola mumiilor, unde fusese găsit şi papirusul cu Atlantida, iar de atunci tot bombarda IMU cu e-mailuri şi cu mesaje telefonice.

Se tot foia cu un dosar pe care-l avea în mână.

— Jack, trebuie să…

— Va trebui să aştepte, zise Jack zâmbindu-i amabil egiptologului corpolent. Suntem pe muchie de cuţit aici, şi trebuie să mă concentrez. Îmi pare rău, Maurice. Aşteaptă până se sfârşeşte asta.

Se întoarse înapoi spre ecran, iar Hiebermeyer tăcu.

— Da!

Ecranul se umplu de culori, şi cei doi bărbaţi se mutară în spatele lui Costas ca să vadă mai bine. Se uitau la o imagine

video, o masă gri luminată de un reflector, cu un braţ mecanic ca un cleşte în mijloc.

— Acum suntem la aproape şaisprezece metri sub nivelul mării, 51 de metri adâncime faţă de poziţia actuală. Costas îşi scoase căştile şi se lăsă pe spate în timp ce vorbea: În câteva secunde, imaginea va reveni automat pe sonar, şi „spionul” ar trebui să fie iar vizibil.

— Spionul?

Costas se uită, parcă scuzându-se, la Hiebermeyer şi îi dădu un model de plastic pe care-l ţinuse ca pe un talisman, o formă cilindrică ciudată, care semăna vag cu aparatul controlat cu ajutorul unei telecomenzi pe care ei îl folosiseră la explorarea satului neolitic de lângă Marea Neagră.

— O combinaţie între un aparat controlat de la distanţă, un aspirator subacvatic şi un sonar pentru vizualizarea fundului mării, spuse el. Este controlat de aici printr-un cablu de legătură şi poate fora prin stratul de sedimente cu mare precizie, trimiţând înapoi imagini la fel de clare ca o radiografie RMN. Pentru moment, sapă într-un strat de sedimente terigene, prin tone de pământ. Suntem la marginea canalului care intră în Bosfor, dar, chiar şi aşa, există mari cantităţi de sedimente – într-un secol se adună câţiva metri. Trebuie să săpăm şi mai mult dacă vrem să avem vreo şansă să găsim ceea ce căutăm. Greutatea acelui lanţ îl va îngropa şi mai adânc.

— Ah, lanţul, aminteşte-mi, murmură Hiebermeyer.

Jack se întoarse spre o hartă galbenă a Amiralităţii cu împrejurimile Istanbulului, prinsă pe perete lângă Costas. Poziţia lor era marcată clar la marginea din exterior a estuarului care trecea prin oraş, cu forma sa de iatagan definind promontoriul bizantin şi formând unul dintre cele mai mari porturi naturale din lume. Pentru grecii antici acesta era Chrysoceras, Cornul de Aur, ca şi cum un taur mitic gigantic s-ar fi cufundat în Bosfor întinzându-se spre Marea Neagră, şi acest lucru avea o semnificaţie

importantă pentru cei trei bărbaţi, care încă aveau vii în minte reprezentările cu tauri din Atlantida.

Jack luă un pix şi trasă o linie subţire peste intrarea în estuar.

— În timpul perioadei bizantine, Cornul de Aur era închis în vremuri periculoase cu ajutorul unui lanţ gigantic de aproape un kilometru lungime, legături imense de fier forjat fiind prinse de piloni şi de barje. Era prins aici, de un turn aflat lângă marginile zidurilor oraşului, unde estuarul se întâlneşte cu Bosforul, şi aici, la aproape trei sute de metri distanţă de unde ne aflăm noi, pe ţărmul Galata. Lanţul a fost consemnat pentru prima dată în secolul al VIII-lea după Hristos şi a avut un rol important la Căderea Constantinopolului, în 1453, dar noi ştim doar două momente când se poate să fi fost rupt. Primul a fost în secolul al XI-lea, când se presupune că nişte mercenari vikingi au trecut cu vasele lor lungi peste el. Al doilea este mai clar, în 1204, când galerele veneţiene l-au rupt cu un berbece. Lanţul a fost refăcut, dar o bună parte din el s-ar putea să se fi pierdut pe fundul mării. Dacă îl găsim, atunci înseamnă că am găsit şi stratul cu prada noastră, şi ne apucăm serios de treabă.

— Prima verigă din lanţul nostru.

Costas nu putu să-şi ascundă neliniştea; degetele lui băteau nervoase în birou şi ochii i se plimbau agitaţi pe ecran. Imaginea dispăruse, şi totul era negru, iar singura indicaţie că „spionul” funcţiona era sonda din colţ de măsurat adâncimea, care se rotea înnebunitor de încet, străpungând doar câte cinci centimetri.

— Cum poţi fi aşa de sigur în ceea ce priveşte locaţia?

Hiebermeyer îşi lăsase deoparte cercetarea lui, fiind absorbit de acest proiect.

— Acest lucru a fost întotdeauna o problemă controversată, dar un manuscris din secolul al XV-lea, descoperit în arhiva de la Topkapi anul trecut, oferă o

poziţie exactă undeva între monumentele cunoscute de pe ţărm.

— Nu-mi place, spuse Costas uitându-se la ceasul de pe perete şi foindu-se neliniştit pe scaun. Dacă tunul este din 1453, asta înseamnă că mai avem de săpat cel puţin cinci metri de sedimente compacte, înainte să ajungem aproape de stratul nostru. Şi mai avem doar douăzeci de minute înainte ca Sea Venture să-şi schimbe poziţia.

Jack îi împărtăşea îngrijorarea, şi îşi ţuguie buzele. Proiectul ăsta nu semăna cu niciunul dintre proiectele la care mai lucraseră ei, era un joc constant de-a şoarecele şi pisica în una dintre cele mai aglomerate căi navigabile de pe planetă. Autorităţile portuare le aprobaseră un interval de şase ore în fiecare zi, aşa că trebuiau să îşi schimbe poziţia tot timpul pentru a lăsa să treacă un feribot sau un cargobot, uneori cu pescaj atât de mare, încât elicele lor răscoleau stratul de sedimente de pe fundul mării. Jack avea încredere în abilitatea lui Tom York de a detecta şi a remedia defecţiunile tehnice, iar sistemul dinamic de poziţionare a vasului Sea Venture însemna că acesta putea să-şi reia cu uşurinţă şi cu precizie coordonatele. Din nefericire, nu exista nici o protecţie pentru excavaţiile de pe fundul mării sau, şi mai important pentru Costas, vreo garanţie că preţioasa lui creaţie n-avea să rămână prinsă pe vecie împreună cu celelalte rămăşiţe ale istoriei.

Hiebermeyer simţi tensiunea şi stărui, adresându-i-se lui Jack:

— Şi care e visul ăsta al tău din copilărie?

Jack respiră adânc, dădu din cap şi-i făcu semn spre consola unui calculator în colţul îndepărtat al camerei. Era o poveste pe care el o spusese de sute de ori echipajului, presei, în repetatele sale încercări de a obţine sprijin pentru proiect din partea Consiliului Director al IMU şi a autorităţilor turce, dar care încă îi dădea fiori de emoţie pe şira spinării.

— Căderea Constantinopolului în 1453 este unul dintre momentele definitorii ale istoriei, începu Jack. Clopotele de înmormântare ale celui mai mare imperiu pe care lumea l-a cunoscut vreodată, un eveniment care a dat islamului un avanpost în Europa. Dar pentru oraşul Constantinopol o calamitate şi mai mare a avut loc cu două secole şi jumătate înainte. Profanări şi violuri la scară mare, o atrocitate oribilă chiar şi judecată după standardele medievale. Şi făptaşii nu erau păgâni, ci creştini, nici mai mult, nici mai puţin decât Cruciaţi ai Sfintei Cruci.

— Cruciaţii, desigur, spuse Hiebermeyer.

— În perioada în care încă nu ajunseseră în Ţara Sfântă.

— Ţii minte ce ne spunea profesorul Dillen la Cambridge, murmură Hiebermeyer. Cele mai mari crime împotriva creştinătăţii au fost înfăptuite chiar de creştini.

Cei doi bărbaţi fuseseră în acelaşi timp la facultate, şi, când Jack se întorsese să-şi termine doctoratul, după o escapadă în Marina Regală, studiaseră împreună creştinismul timpuriu şi istoria iudaică, sub îndrumarea faimosului mentor.

— Data a fost 1204, continuă Jack. Papa Inocenţiu al III-lea a propovăduit organizarea unei a patra cruciade, încă o expediţie sortită eşecului pentru a elibera Ierusalimul de sub necredincioşi. Faptul că nobilii cavaleri ai cruciadei au ajuns să îşi schimbe planul şi să jefuiască capitala creştinătăţii rămâne una dintre îngrozitoarele întâmplări ale istoriei.

Pe micul ecran din faţa lor apăru dintr-odată o imagine cunoscută în întreaga lume, patru cai splendid împodobiţi în bronz aurit care stăteau în faţa unui decor arhitectural bogat.

— Caii Sfântului Marcu, spuse Hiebermeyer.

— Cred că turiştilor le-ar cădea aparatele de fotografiat din mână dacă ar afla adevărul despre cum au ajuns aceste sculpturi la Veneţia. Jack începuse să se agite, cuvintele lui căpătând accente de furie. Liderii cruciadei aveau nevoie

de cineva care să-i transporte pe cavaleri şi echipamentul lor peste Mediterana în Ţara Sfântă. Şi cine ar fi fost mai potrivit decât veneţienii, cea mai mare putere maritimă din acea perioadă? Dar veneţienii aveau alte idei ascunse. Imperiul Bizantin cu capitala la Constantinopol începuse să atenteze la teritoriile de lângă Veneţia, la Marea Adriatică, şi veneţienilor nu le prea plăcea acest lucru. Comercianţii veneţieni din Constantinopol fuseseră ucişi. Dogele veneţian Dandolo fusese încarcerat şi orbit de către bizantini cu câţiva ani în urmă şi îşi dorea în secret să fie răzbunat. Apoi cruciaţii, după ce s-au îmbarcat, nu au putut să plătească suma datorată pentru expediţia lor, devenind practic sclavii veneţienilor. Mai adaugi şi un pretendent la tronul Bizanţului, şi scena e gata. Papa Inocenţiu al III-lea a descoperit că sponsorizase fără să vrea jaful celui de-al doilea oraş al creştinătăţii, punctul central al ortodoxiei. Odată ajunşi în Constantinopol, cruciaţii au uitat complet de Sfânta Cruce şi s-au comportat ca oricare altă armată pusă pe jaf din Evul Mediu, cu o ferocitate şi un barbarism de neîntrecut chiar şi pentru acea perioadă.

— Ce s-a întâmplat?

— Imaginează-ţi că o armată scăpată de sub control invadează Londra şi distruge toate statuile, profanează Abaţia Westminster, goleşte Muzeul Britanic şi dă foc Bibliotecii Britanice. Toate simbolurile unei naţiuni şi comorile unui imperiu pierdute într-un singur acces sângeros de violenţă. La Constantinopol, războinicii sfinţi şi-au folosit zelul creştin cu care se lăudau atâta asupra marilor biserici creştine, mai ales la Hagia Sofia, prădând relicvele sacre adunate de-a lungul unui mileniu de creştinism. Au distrus bibliotecile, urmaşe ale vechilor biblioteci din Alexandria şi din Efes, o pierdere incomensurabilă pentru civilizaţie. Au distrus hipodromul, vechea arenă de curse care era punctul central al oraşului, lăsând doar bucăţi din sculpturi care se pot vedea şi azi

acolo şi câteva monumente care erau prea mari să fie jefuite.

— Obeliscul egiptean al lui Tutmes al III-lea, spuse Hiebermeyer, dând din cap.

Jack arătă spre ecran.

— Noi ştim că oraşul Constantinopol a fost moştenitorul celor mai mari comori ale civilizaţiei vestice. Artefacte nepreţuite care odinioară fuseseră în Egipt, în Grecia şi în Orientul Apropiat au fost aduse la Roma pe măsură ce imperiul se mărea. Apoi, atunci când Constantin a mutat capitala, multe dintre aceste comori au fost şi ele mutate, transportate peste Mediterana de la Roma la Constantinopol. Caii Sfântului Marcu ar putea fi o creaţie grecească din secolul al V-lea înainte de Hristos, ornând probabil faimosul sanctuar de la Olimpia, în Grecia. Cinci secole mai târziu, sunt la Roma în vârful arcului de triumf al lui Nero din forum, ca parte a unui grup statuar ce-l înfăţişează pe împărat conducând o cvadrigă. Arcul a fost distrus de Vespasian, dar imaginea există în continuare, fiind gravată pe monedele lui Nero. Patru secole mai târziu, sunt în Constantinopol, probabil în hipodromul de lângă obelisc. Şi, ţine minte, Constantinopolul nu a fost niciodată jefuit înainte de 1204. Comorile despre care ştim, din relatările martorilor, că au fost prădate de cruciaţi sunt o mică parte din ce se găsea acolo. O parte din pradă a fost topită pentru a fi transformată în lingouri de aur sau argint şi în monede. Alte comori, cum ar fi Caii Sfântului Marcu, au fost transportate înapoi la Veneţia şi în ţările de origine ale cruciaţilor, Franţa, Spania, Ţările de Jos, Anglia, unde relicve ale acestei crime probabil stau ascunse în continuare în marile catedrale şi în mănăstiri. Iar alte obiecte, în special antichităţi cu simbolism păgân, au fost profanate şi aruncate în Cornul de Aur. Jack făcu o pauză. Când povestea asta s-a transformat într-o obsesie pentru mine şi pentru Peter Howe, eram convinşi că una dintre

cele mai mari comori ale artei antice se poate afla pe fundul mării chiar sub noi.

Un freamăt brusc începu în spatele lor în timp ce Costas îşi trase scaunul aproape de ecran. Hiebermeyer rămase privind gânditor la imaginea cailor şi-şi puse mâna pe umărul prietenului său.

— Spui că orice din Roma antică ar fi putut fi adus aici. Anul trecut, după mica noastră aventură la Marea Neagră, am fost chemat la Roma să traduc o scriere hieratică egipteană descoperită la Templul Păcii al lui Vespasian, lângă locul unde au fost găsite fragmente din planul de marmură al oraşului. S-a dovedit că era una dintre plăcuţele de bronz ataşate de ansamblul de coloane din interior, fiecare având acelaşi text, în toate limbile importante ale Imperiului Roman. Latina, greaca, egipteana, aramaica, orice. Erau proclamaţii care menţionau victoriile lui Vespasian şi triumful Romei. Subiectul era Războiul iudaic.

Jack se întoarse şi-l privi fix pe Hiebermeyer, cu ochii săi negri de nepătruns. Celălalt bărbat vorbi cu şovăială:

— Te gândeşti la ce mă gândesc şi eu?

Jack tăcu.

— Dumnezeule! Accentul german al lui Hiebermeyer deveni şi mai pronunţat, şi vocea începu să-i tremure. Comorile evreilor din Tabernacol. Vespasian le depusese în Templul Păcii pentru a nu mai fi etalate vreodată. Au intrat în legendă. Vocea sa deveni o şoaptă: Ar fi putut fi trimise în secret la Constantinopol înainte de căderea Romei?

— Gândul ăsta mi-a trecut şi mie prin minte, spuse Jack încet.

Hiebermeyer îşi dădu jos ochelarii săi mici şi rotunzi şi-şi şterse fruntea.

— Vasele sacre din sanctuarul interior. Masa de aur. Menora.

Ultimul cuvânt îi ieşi cu mare dificultate, mai degrabă un icnet răguşit.

— Îţi dai seama în ce am putea să ne băgăm?

— Da, spuse Jack.

— Nu vorbim doar despre comori fabuloase. Vorbim despre elemente importante ale zilelor noastre. Menora este simbolul statului modern Israel. Orice indiciu cum că noi am fi pe urmele comorii pierdute a Templului Evreiesc ar putea provoca o adevărată explozie. Literalmente.

— Nu va ieşi dincolo de zidurile astea, spuse Jack.

În acel moment, auziră un strigăt de bucurie şi un şir de înjurături cu accent de Brooklyn de la cealaltă consolă. Jack şi Hiebermeyer se întoarseră repede în spatele lui Costas, şi ofiţerul secund al vasului apăru lângă ei. Jack se uită curios la bărbat, apoi se întoarse spre ecran. Putură vedea imediat motivul bucuriei lui Costas. Ecranul se transformase într-o imagine multicoloră fantastică, liniile şi contururile fiind la fel de clare ca un desen tridimensional pe calculator. În centru erau fără îndoială semne de activitate umană, o masă întunecată, diformă, încastrată în sedimente. Era o verigă imensă de metal, de cel puţin un metru, în forma cifrei opt, cu o sudură neprelucrată la mijloc. O a doua verigă era prinsă de cealaltă şi se extindea în afara ecranului spre dreapta, dar partea stângă era avariată şi îndoită acolo unde legătura fusese smulsă.

— Fantastic!

Jack îl bătu pe Costas pe spate.

Era extrem de fericit, gândindu-se deja la următorul pas al cercetărilor, dar ochii săi rămaseră lipiţi de ecran pe măsură ce camera de filmat se mişca înainte spre marginea metalului. În bucla finală era o masă de lemn fragmentat, în mod evident bucăţi de lemn de la o navă, o secţiune de scânduri suprapuse, cu nişte linii având proeminenţe regulate şi întunecate unde niturile fuseseră conservate pentru mai mult de opt sute de ani în nămol. Jack şi Hiebermeyer îşi pierdură suflarea când observară ce era în lanţ – o masă albicioasă ce semăna cu ramurile goale ale unui copac. Era un schelet uman zdrobit, cu braţele prinse

de metal într-o poziţie grotescă, cu craniul distorsionat şi abia recognoscibil, dar acoperit încă de o pată maronie de rugină unde fusese odată un coif conic cu apărătoare pentru nas.

— Uite şi lanţul tău, împreună cu una dintre victime, spuse Costas. Acum e timpul să plecăm de aici.

Costas apăsă câteva butoane, eliberând cablul de legătură chiar în momentul în care motoarele navei începură să vibreze. Jack îl lăsă pe Hiebermeyer cu el şi ieşi din camera de navigaţie pentru a-l însoţi pe York în cabină. Avea de gând să le spună şi membrilor echipajului veştile descoperirii în ora în care Sea Venture trebuia să elibereze ruta de navigaţie, înainte de a putea reveni pe poziţie. Se uită pe fereastră la barja de minereu, aşteptând să treacă, şi la arcele joase ale Podului Galata, cu drumul fremătând de traficul dimineţii şi cu pescari încrezători aliniaţi de-a lungul balustradelor sale, fără habar despre adevăratele comori care ar putea exista sub ei. Apele agitate pe care odată pluteau vasele împăraţilor şi ale sultanilor străluceau din nou, rezultat al unei operaţiuni de curăţare de mare amploare desfăşurate în ultimii zece ani. Pe când se uita dincolo de pod, spre orizontul însorit, Jack simţi iarăşi vraja care îi determinase pe el şi pe Katya să îi caute cele mai ascunse secrete. Acest oraş, cu haosul şi cu istoria lui întunecată, ajunsese să fie simbolul speranţei, locul unde Jack îşi reînviase pasiunea pentru misterele trecutului care îl obsedau încă din copilărie.

Privi în jos, unde apele spumoase erupseră într-un tumult de sub prova vasului Sea Venture, cauzate de jetul stabilizatorului. Era încântat că făcuse descoperirea care îi putea apăra visul, ca o piatră de care te ajuţi când treci un râu, pentru a ajunge la o descoperire şi mai senzaţională în viitor. Lanţul găsit îi trimisese chiar la momentul-cheie al istoriei şi le arătase că erau la marginile exterioare ale portului unde fuseseră aruncate prăzile jefuite din Constantinopol. Tot ce aveau acum de făcut era să avanseze

în Cornul de Aur, şi urmau să dea lovitura. Dar, ca de obicei, veselia lui Jack era pusă în umbră de nelinişte. Începuse să simtă presiunea. Aveau în continuare un drum lung de făcut. Ştia că trebuia să apară cu obiecte dacă voia ca autorităţile să le mai dea vreo autorizaţie; că tunul şi lanţul îi confirmaseră aşteptările, dar totodată generau aşteptări şi mai mari. Îngustându-şi privirea din cauza strălucirii soarelui, se uită din nou la apele Cornului de Aur, rugându-se ca acesta să se ridice la înălţimea numelui.

CAPITOLUL 2

Maria de Montijo se mişcă aproape pe nesimţite în scaunul ei şi închise ochii. Până acum, fusese cea mai lungă zi a lor în interiorul catedralei, şi, în ciuda adrenalinei care o ajutase să facă faţă orelor care se scurgeau, ştia că n-avea să se mai poată concentra mult timp. Afară, după-amiaza englezească, gri şi mohorâtă, începea să lase loc întunericului, şi răpăitul ploii se auzea în geam. Îşi îndreptă spatele, clipi des şi îşi ridică paleta cu ustensilele de curăţare până în dreptul ramei. În liniştea completă din cameră, timpul părea a se fi oprit în loc, şi femeia îşi concentra toată atenţia la modelul complicat de cerneală dezvăluit de lumina slabă, la doar câţiva centimetri de faţa ei. Respira încet, fără grabă, la fiecare respiraţie mânuind pensula cu o siguranţă dobândită după atâţia ani de experienţă. După un sfert de oră se întoarse şi îi dădu paleta asistentului.

— Gata, spuse ea, am terminat.

Depărtă cu grijă lampa pentru a dezvălui întreaga inscripţie, rodul muncii ei susţinute din ultima săptămână. Odată patina vremii îndepărtată, literele apăreau clare şi negre, ca şi cum ar fi fost scrise cu câteva zile în urmă.

Tuz ki cest estorie ont. Ou oyront ou lirront ou ueront. Prient a ihesu en deyte. De Richard de haldingham o de Lafford eyt pite. Ki lat fet e compasse. Ki ioie en cel li seit done.

Ortografia necunoscută a francezei vechi nu făcea decât să adâncească misterul bărbatului care compusese aşa ceva. După un moment de contemplaţie, Maria se întoarse spre asistentul ei, un tânăr zvelt cu ochelari cu rame de oţel, care se aplecă cu nerăbdare să facă traducerea.

„Toţi cei care ajung în posesia acestor cuvinte, sau care le aud, citesc sau văd, rugaţi-vă lui Isus în slava Sa să aibă milă de Richard de Holdingham şi de Sleaford, care le-a conceput şi le-a răspândit, să aibă parte de fericire în rai."

Părea potrivit ca ultimele cuvinte ale lui Richard să fie şi ale lor, căci ei trebuiau să îşi încheie sarcina în locul în care scribul îşi ridicase pentru ultima dată pana de pe pergament, cu aproape şapte sute de ani în urmă.

Douăzeci de minute mai târziu, Maria stătea în centrul camerei şi privea harta pentru ultima dată înainte de a o sigila în spatele geamului protector. Cu sursa de lumină acum îndepărtată, vechimea pergamentului părea să fie accentuată de lumina slabă din cameră, umbrele şi unduirile dezvăluind locurile unde pielea de viţel se strânsese şi se îndoise odată cu trecerea timpului.

În mod normal, sarcina de a curăţa manuscrisele era lăsată în seama personalului ei tehnic de la institutul din Oxford. Dar când venise vorba despre un program nou de a restaura mappa mundi8 din Catedrala Hereford, tentaţia se dovedise prea puternică. Era o şansă unică în viaţă, o ocazie de a lucra la unul dintre cele mai importante manuscrise decorate rămase din secolul al XIII-lea, de a atinge cu propriile mâini cea mai importantă şi mai renumită hartă medievală din lume.

Conturul familiar începu să prindă formă pe măsură ce ochii ei se obişnuiau cu semiobscuritatea. Era sfera pământului, mai mare de un metru în lăţime, umplând aproape întregul pergament pătrat. În centru era Ierusalimul, iar sub el, Mediterana în formă de T, care despărţea Asia, Africa şi Europa. Înghesuite în partea stângă jos erau Insulele Britanice, şi în chenarul de sub ele

era inscripţia pe care o curăţase mai devreme. Harta era plină de desene miniaturale cu titluri în latină şi în franceză, unele ilustrând poveşti biblice, iar altele înfăţişând creaturi bizare şi locuri mitice.

Era o abundenţă de informaţii reale amestecate cu altele imaginare, expresia supremă a minţii medievale. Dar totuşi era, de asemenea, încorsetată în ignoranţă. Harta părea a fi ultima declaraţie a omenirii – degajând încredere şi disciplină. Cu toate astea, dincolo de fâşia oceanului care înconjura creştinătatea, nu era absolut nimic. Imaginea lui Isus de pe fronton o trimitea pe Maria cu gândul la Judecata de Apoi, cu Hristos judecându-i nu doar pe cei morţi, ci şi pe cei vii, pe oamenii care fuseseră atât de orgolioşi încât să creadă că nenumăratele minuni, pe care ei le înghesuiseră acolo pe mappa mundi a lor, se puteau măsura cu întreaga creaţie divină.

— Doctore de Montijo, trebuie să veniţi repede.

Un om de statură mică şi energic, într-o robă clericală, o ajunse din urmă pe Maria care mergea vioaie prin curtea catedralei cu umbrela deschisă, protejându-se de eterna ploaie englezească. Trebuia să ajungă înapoi la Oxford în după-amiaza aceea, şi nu avea timp de pierdut dacă voia să prindă trenul.

— Ar fi bine să fie ceva important, spuse ea cu un accent spaniol care îi cadenţa vocea, am un seminar despre Richard de Holdingham la institut peste trei ore, şi am nevoie de ceva timp să mă pregătesc.

— Asta poate să aştepte, rosti gâfâind şi părând emoţionat omul cel scund. Muncitorii din biblioteca veche cu lanţuri9 tocmai au făcut o descoperire extraordinară. Asistentul dumneavoastră este deja cu ei.

Maria şi clericul se apropiară de portalul nordic al catedralei. Nuanţa delicată ca de miere a gresiei erodate a stâlpilor făcea ca Hereford să pară mai puţin respingătoare decât majoritatea catedralelor din Anglia; totuşi, efectul pe care l-au simţit când au intrat a fost incredibil. Maria privi

în jos, dinspre naos spre altar, şi în sus la spaţiul cavernos dintre ele, priveliştea fiind încadrată de stâlpi, de o parte şi de alta, care se înălţau spre bolţile mai mici ale lucarnei. Bolta tavanului era undeva mult deasupra lor. Pe când îl urma pe cleric spre aripa de nord, mirosul de piatră umedă şi o slabă tentă de descompunere o învăluiră, ca şi cum duhoarea bolnăvicioasă a putrefacţiei care se îmbibase în catedrală de atâta timp lăsase o boare persistentă chiar şi după ce ultimele cavouri fuseseră sigilate.

Naosul nu se schimbase prea mult de când Richard de Holdingham trecuse pe aici ultima dată. Se rezemă de un stâlp şi simţi un fior brusc, ca şi cum ar fi fost transportată înapoi în timp pe urmele marelui om. În perioada aceea, zidăria masivă a normanzilor exista acolo doar de un secol, şi totuşi o catedrală stătuse în locul acesta din vremea regatului anglo-saxon de Mercia. Fusese Catedrala Sfântului Ethelbert, regele Angliei de Est, care fusese asasinat mişeleşte în apropiere. În vremea lui Richard, catedrala atrăgea pelerini care veneau din toate colţurile lumii să îi aducă un omagiu lui Thomas Becket, arhiepiscopul martirizat la Canterbury, a cărui raclă cu moaşte, împodobită, supravieţuise de-a lungul secolelor, împreună cu mappa mundi, o altă comoară a catedralei.

După ce trecură de transeptul nordic, ajunseră la aripa unde era corul şi unde fusese expusă harta în ultimul secol, înainte de a fi mutată în muzeul exterior, special construit pentru ea. Chiar în partea opusă spaţiului liber unde fusese harta, era un cadru de uşă, jos, care dădea spre partea exterioară a catedralei şi prin care se putea vedea începutul unei scări în formă de spirală.

— Reconstrucţia este aproape gata, spuse clericul, asta e doar o simplă precauţie.

Îi dădu Mariei o cască galbenă de protecţie şi îşi puse şi el una, casca nepotrivindu-se cu veşmintele lui cafenii bisericeşti. Cuvintele lui răsunau cu un ecou înfundat pe măsură ce Maria îl urma pe treptele abrupte.

— O catedrală de gresie este ca o navă de lemn, explică el. Dacă păstrezi o bucată veche mai mult decât e nevoie, tot lemnul va trebui după aceea înlocuit. Ca HMS Victory. Gresia nu este unul dintre materialele de construcţie rezistente. Când am mutat biblioteca, ne-am folosit de ocazie şi am înlocuit şi piatra.

Se apropiau de camera unde fusese odată renumita bibliotecă cu lanţuri din Hereford, care adăpostea o colecţie fabuloasă ce includea incunabule, cărţi imprimate înainte de 1500, precum şi 227 de volume în manuscris începând cu inestimabilele Evanghelii Hereford din secolul al VIII-lea. Atât cărţile, cât şi rafturile de care fuseseră legate erau acum reconstituite în muzeul care adăpostea şi mappa mundi, ea însăşi păstrată cândva în bibliotecă.

După ce urcară până la nivelul lucarnei, se strecurară pe lângă un morman de pietre aduse recent de la cariera de piatră şi se opriră la intrarea în cameră. În plăpânda lumină a zilei răspândită prin despicăturile ferestrei văzură cu dificultate spaţiile de pe pereţi unde fuseseră odată rafturile cu cărţi. În locul unei biblioteci, camera arăta acum ca atelierul unui pietrar, plină de unelte de aşchiere şi de bucăţi deteriorate de zidărie adunate pe podea.

În capătul îndepărtat al camerei se strânsese un grup de muncitori în preajma unui petic de lumină strălucitoare din perete. Venea dintr-o gaură de unde două blocuri de zidărie fuseseră înlăturate, lăsând un spaţiu destul de îngust prin care nu putea trece decât o siluetă subţire. În acel moment apăru un cap răsturnat, cu părul blond răvăşit şi cu ochelarii plini de praf.

— Maria! N-o să-ţi vină să crezi!

Jeremy Haverstock fusese cel mai bun doctorand al ei, un virtuoz în limbile vechi germanice, dar care fusese izolat la Oxford cât îşi scrisese dizertaţia, şi acum savura din plin aventura. Îl invitase cu ea la Hereford să se mai relaxeze şi să împărtăşească această experienţă unică. De la sosirea lui din America îl încurajase să călătorească şi să viziteze

vechile biblioteci monastice, dar, cu toate astea, el încă mai avea entuziasmul contagios al turistului care intra în contact cu istoria pentru prima oară. Zâmbi în timp ce ea şi clericul îşi făceau drum printre dărâmături şi îşi traseră de pe căşti măştile împotriva prafului.

— Cariera ta e în joc, spuse ea. Orice mai puţin valoros decât o biblie augustiniană, şi o să-ţi faci singur seminarul.

— E mai mult decât atât. Mult mai mult.

Pe măsură ce se apropiau, ea îi putea vedea faţa asudată în ciuda răcorii din cameră. Se urcă pe unul dintre blocurile de piatră şi dispăru din raza ei vizuală prin perete.

— Urmează-mă!

Câteva momente mai târziu, Maria se strecură lângă el, cu părul castaniu ondulat şi cu geaca de piele acoperite de praf. Starea de uşoară enervare dispăru imediat ce văzu ceea ce se întindea în faţa lor. Muncitorii descoperiseră un spaţiu de un metru lăţime în peretele exterior masiv al catedralei. Din poziţia încovoiată în care stătea, Maria putea vedea că erau ghemuiţi deasupra unei scări circulare distruse, o relicvă dintr-o fază anterioară a construcţiei, care fusese blocată cu mult timp în urmă. Trei trepte mai jos era casa scărilor înfundată cu resturi, bucăţi amestecate care semănau cu gresie erodată acoperită cu un strat de praf roşiatic. Cu corpul aplecat, Maria se apropie să se uite mai bine, având reflectorul direcţionat din spatele capului ei.

— Es estupendo10!

Cuvintele în spaniolă – limba ei nativă – ieşiră involuntar, şi Maria rămase cu gura căscată de uimire.

— Vezi că am avut dreptate? Jeremy alunecă pe lângă ea nerăbdător. Este ca peştera lui Aladin!

Dărâmăturile nu erau bucăţi de zidărie aruncate la întâmplare, ci o masă imensă de pergamente maronii şi gălbui, unele compacte, trimiţând cu gândul la papier mâché, dar multe dintre ele bine conservate, cu litere încă vizibile.

— Se pare că au făcut curăţenie în bibliotecă, spuse Jeremy. Fragmente rupte, cărţi distruse care nu mai pot fi restaurate. Toate sunt scrise de mână şi par să fie din secolul al XIII-lea cel mult. Istoricul care se ocupă de arhitectură apreciază că nu a mai fost nevoie de scara asta şi că a fost sigilată cu ceva timp înainte ca transeptul nordic să fie terminat, adică în secolul al XIV-lea.

Maria se întoarse şi arătă spre locul unde se vedea umbra capului ei. Brusc, fu cuprinsă de emoţie.

— Uite, exclamă ea, nu toate sunt bucăţi. Este şi un volum intact în folio.

Jeremy îşi întinse braţele lungi şi extrase cu grijă din straturile de pergament cartea legată în piele. În timp ce el o ţinea în mâini, Maria suflă uşor praful şi deschise copertele maronii străvechi.

— Historia Ecclesiastica Gentis Anglorum.

Citea cuvintele rar, încă nerevenindu-şi din uimire.

— Istoria bisericească a poporului englez scrisă de Venerabilul Bede. Şi în latină, ceea ce înseamnă că este una dintre copiile originale. Probabil secolul al IX-lea sau al VIII-lea.

Jeremy dădu la o parte un teanc de pergamente ce se lipiseră de volum. Atingând foile mucegăite cu mâna, începu să fredoneze încet, mişcându-şi ochii rapid pe scrierea învechită. Maria îl privea tulburată, când dintr-odată el tăcu.

— Ce este? întrebă ea.

— Incredibil, şopti el. O continuare din secolul al XII-lea a Cronicii Anglo-Saxone. Îi menţionează pe regele Henric al II-lea şi pe regele John. Trebuie să fie cel mai vechi document din engleza veche, limba pe care normanzii au încercat din răsputeri să o suprime. Îmi confirmă părerea o dată pentru totdeauna cum că tradiţia anglo-saxonă a fost păstrată vie în scriptoriile catedralelor pe toată durata perioadei medievale. Dacă nici cu asta nu obţin doctoratul, atunci nu ştiu cu ce altceva.

Maria privi scena din faţa lor, observând mai multe volume intacte apărute din locul din care îl scoseseră ei pe Bede.

— Ce s-a întâmplat aici a fost mai mult decât o simplă curăţenie, afirmă ea în şoaptă. Dintotdeauna a fost un mister de ce aceste două opere centrale ale istoriei anglo-saxone lipseau din biblioteca Hereford, dintr-o colecţie cu manuscrise liturgice din secolul al VIII-lea. Se poate să fi existat un bibliotecar extrem de zelos, care, de dragul de a ţine pasul cu vremurile, să fi vrut să facă loc altor opere mai recente. Dar se poate să fi fost mai mult de atât, o selecţie intenţionată a operelor istorice anglo-saxone, o încercare de a tăinui orice ar fi fost considerat subversiv de către aristocraţia normandă.

Închise cu grijă cartea, ocrotind-o în braţele sale, uitându-se în acelaşi timp cu îngrijorare la fragmentele de pergament care se rupseseră şi căzuseră în locul din care Jeremy extrăsese volumul.

— Îl vom lua pe Bede şi paginile acelea din Cronică, spuse ea. Dar restul trebuie să rămână aici, şi trebuie sigilată la loc intrarea până când putem să strângem o echipă de restauratori. Nu ne permitem să mai expunem la aer nici un pergament. Se uită atentă la Jeremy, care îşi curăţa ochelarii cu o mină serioasă. Şi te iert, spuse ea zâmbind, tocmai ai dat peste una dintre cele mai mari comori ale istoriei englezeşti timpurii descoperite vreodată.

În timp ce se întorceau să plece, Jeremy observă o formă ciudată ieşind proeminent din marea de fragmente pergamentoase. Era capătul unei role de pergament deteriorat, ceva ce putea fi chiar mai vechi decât volumul legat în piele. Nu se putu abţine şi se aplecă să-l extragă chiar în momentul în care Maria ieşea.

Îşi drese glasul sugestiv, şi Maria se uită înapoi spre lumina puternică. Văzu expresia vinovată de pe faţa lui şi apoi pergamentul lung de un metru aşezat deasupra paginilor din Cronică.

— Trebuie să-l lăsăm aici, spuse ea aspru.

— Nu şi dacă vrei să ţii seminarul ăla după-amiază.

Această remarcă îi trezi curiozitatea, astfel că se întoarse spre el. Jeremy desfăcuse aproape zece centimetri din sul şi îl ţinea astfel încât ea să poată vedea mai bine. Era vizibilă raza unui cerc mare, inscripţionat, şi în interiorul lui desluşi forme obscure care păreau a fi schiţele unor desene şi inscripţii.

Ştiuse ce avea în faţa ochilor chiar înainte de a ajunge la el. În teza ei de doctorat, cu zece ani în urmă, argumenta că mappa mundi de la Hereford era o copie, opera unui artist excepţional, nu a unui savant. Doar aşa se putea explica eroarea flagrantă pe care o conţinea, şi anume, cuvântul AFFRICA era scris de-a lungul Europei, iar EUROPA – de-a lungul Africii. Episcopul de Hereford luase harta de la Richard de Holdingham, care pregătise o schiţă în catedrala sa, Lincoln, dar versiunea ultimă fusese completată în absenţa sa de către un artizan de la Hereford, talentat la caligrafie şi la decorarea manuscriselor, dar din păcate nu foarte cult şi nici extrem de atent. Ignoranţa sa era dezvăluită de detaliile fine, de la micile abateri pe care le făcuse în scopuri estetice, sacrificând astfel credibilitatea, până la particularităţile în ceea ce priveşte ortografia şi geografia.

Spre uimirea ei, ştia că avea în faţă schiţa pregătită de însuşi Richard, cartograful şi călugărul a cărui viziune asupra lumii o fascinase încă din studenţie. Se uită atentă, cu respect, la mâna exactă şi sigură care crease titlurile pe toată harta. Chiar sub mâna stângă a lui Jeremy, unde ţinea pergamentul, erau literele decolorate EUROPA, plasate corect peste Franţa şi Italia. Lângă mâna lui dreaptă, unde desfăcuse manuscrisul, era forma alungită a Insulelor Britanice, cu Hereford şi Lincoln proeminent reprezentate.

Când Jeremy îşi mută degetele mâinii drepte spre marginea pergamentului, Maria văzu ceva ciudat.

— Dumnezeule, şopti ea, chenarul. Lipseşte.

Decoraţiunea elaborată care umplea spaţiul dintre sfera pământului şi marginile pătrate ale pergamentului pe varianta terminată din mappa mundi fusese, în mod evident, doar creaţia artistului, un spaţiu pentru elemente decorative de care Richard era prea puţin interesat, ornamente care ar fi putut fi ajustate după bunul-plac al autorităţilor catedralei. Acum se explica bizara paradă de imagini, de la vânători şi clerici la împăraţi romani, pe care artistul îi desenase împreună inspirându-se din alte hărţi şi manuscrise pe care le văzuse.

Maria văzu că inscripţia din colţ, pe care ea se chinuise s-o cureţe de pe mappa mundi, lipsea, deci trebuie că a fost opera artistului mai degrabă decât a maestrului. Richard vizitase cu siguranţă catedrala pentru a discuta autorizarea folosirii hărţii, dar, evident, nu fusese de faţă când se realizase inscripţia. Astfel se explica faptul că numele continentelor rămăseseră trecute greşit, lucru pe care Richard nu l-ar fi făcut niciodată. Simţi o undă de dezamăgire uitându-se la spaţiul gol, având sentimentul că Richard îi scăpa printre degete, întorcându-se în împărăţia umbrelor din trecut.

Jeremy se mişcă încet, şi ea îşi dădu seama că petele pestriţe de galben şi maro ale pergamentului unde ar fi trebuit să fie inscripţia aveau o formă definită.

— Îndreaptă-l spre lumină! E ceva aici.

Imaginea decolorată a desenului apăru în faţa lor. Era o altă întindere de pământ inserată într-un colţ, o imagine neregulată puţin mai mare decât Insulele Britanice.

— Este dincolo de oceanul exterior care înconjoară pământul, aşa că nu poate să facă parte din hartă, spuse ea. Cred că este schiţa lui Richard pentru unul dintre continente. Priveşte, se poate vedea unde s-a folosit de cuţit pentru a şterge cerneala.

Jeremy îşi întinse gâtul ca să vadă mai bine, buclele de pe frunte atârnându-i fix în faţa Mariei.

— Nu sunt sigur, murmură el. Ceva îmi este vag cunoscut, dar nu din mappa mundi. Poate dacă l-aş vedea cum trebuie, în sus, aş putea…

În timp ce cuvintele se stingeau, se uitară unul la altul uluiţi.

— Harta Vinland, şopti Maria.

Cu inima bătându-i cu putere, scoase lupa şi începu s-o cerceteze cu atenţie. Cu câteva săptămâni în urmă fuseseră la Universitatea Yale la o conferinţă având ca temă datarea faimoasei hărţi Vinland, un desen care acum era considerat un fals, dar pornind totuşi de la o hartă pierdută, realizată cu cincizeci de ani înainte de existenţa lui Columb, o hartă care reprezenta un ţărm despre care se spunea că fusese descoperit de vikingi la vest de Groenlanda, cu câteva secole în urmă.

— Este incredibil, exclamă ea. Este exact la fel. Uite râul care dă în lac şi golful larg un pic mai jos. Şi legenda pare identică, scrisă în latina medievală.

Sub lupă, mâzgălitura deveni lizibilă:

Vinlanda Insula a Byarno repa et Leipho socijs.

— Insula Vinland, murmură Jeremy. Descoperită de Bjarni şi de Leif.

— Dovedeşte fără îndoială autenticitatea imaginii de pe Harta Vinland. Maria era foarte emoţionată. Dar, dacă aici este într-adevăr mâna lui Richard de Holdingham, atunci a fost făcută cu mai bine de două secole înainte de Harta Vinland. Poţi să uiţi pentru moment de istoria engleză veche. Se poate ca tu să fi descoperit cea mai veche reprezentare a Americii de Nord.

Se uitară fix unul la altul uimiţi. Mappa mundi şi schiţa aceasta datau din secolul al XIII-lea, cu aproape trei secole înainte de primele călătorii europene spre Lumea Nouă, cu sute de ani înainte ca primele hărţi ale ţărmului american să fi fost desenate.

— Mai e ceva scris mai jos.

Maria fusese concentrată pe partea de sus a reprezentării şi nu văzuse cea de-a doua inscripţie, îngălbenită de vreme, sub desen. Îşi mişcă lupa câţiva centimetri mai jos.

— Asta cu siguranţă nu se regăseşte pe Harta Vinland, spuse ea. Este alfabet roman, dar nu este latină sau franceză. Pare a fi norvegiana veche.

Îi dădu lupa lui Jeremy şi luă ea harta, astfel încât el să o privească mai îndeaproape – o recunoaştere tacită a cunoştinţelor lui legate de limba vikingilor.

— Aici este o rună ciudată, murmură el. Este poziţionată la începutul inscripţiei ca o literă ornamentală dintr-un text medieval. O singură tulpină cu braţe de o parte şi de alta. Pare simetrică. Cinci, poate şapte braţe în total, inclusiv tulpina. Foarte ciudat.

— Înţelegi şi altceva?

— Harald Sigurdsson. Făcu o pauză şi se uită la Maria. Este Harald Hardrada, Harald Conducătorul cel Dur, regele Norvegiei. Ucis în bătălia de la Stamford Bridge într-o încercare de cucerire a tronului Angliei, în 1066, cu doar câteva săptămâni înainte de cucerirea normandă.

— Este imposibil, şopti Maria, nevenindu-i să creadă. Mai departe!

— Harald Sigurdsson regele nostru împreună cu însoţitorii săi au ajuns pe aceste tărâmuri cu comoara din Michelgard", traduse el rar.

Aici sărbătoresc împreună cu Thor în Walhalla şi aşteaptă bătălia finală de la Ragnarok." Se uită spre Maria cu neîncredere. Michelgard nu este numele viking pentru Constantinopol?

Pentru moment, Maria era prea şocată pentru a mai putea spune ceva. Apoi dădu drumul manuscrisului să se desfacă şi i-l înmână lui Jeremy.

— Să ai grijă de el cu preţul vieţii tale. Şi să nu sufli o vorbă despre el nimănui.

Ridică Istoria lui Bede şi se grăbi spre perete, scoţându-şi telefonul mobil. Chiar când se apleca să iasă, Jeremy o

strigă entuziasmat.

— Runa aceea, spuse el, ştiam eu că o mai văzusem undeva. De fapt, nu este o rună. Nu îmi dau seama de ce naibii poate să apară aici, dar nu poate fi decât un singur lucru. Este menora, simbolul sacru al evreilor.

CAPITOLUL 3

— Este incredibil, spuse Jack. Ştiam că Harold Hardrada şi vikingii au fost în Constantinopol, dar nu m-aş fi gândit că au traversat Atlanticul. Asta îl detronează pe Cristofor Columb pentru totdeauna.

— Deja m-ai pierdut, răspunse Costas. Vikingii în Constantinopol?

Jack sorbi din cafea şi se ridică.

— Aşteaptă aici.

Cei doi bărbaţi erau în Anglia de mai puţin de o oră; luaseră un zbor de dimineaţă din Turcia direct la Baza Navală Aeriană Regală de la Culdrose, unde se îmbarcaseră într-un elicopter Lynx spre campusul Universităţii Maritime Internaţionale din apropiere. Costas îşi planificase întoarcerea în Anglia cu câteva zile înainte ştiind că, odată ce excavatorul submarin din Cornul de Aur era pe deplin operaţional, el va trebui să ofere asistenţă tehnică pentru un alt proiect IMU, undeva pe coasta Groenlandei. Jack, în schimb, luase decizia cu doar o seară înainte, ca urmare a unei discuţii telefonice extraordinare cu prietena lui, Maria de Montijo din Hereford. Convocase o întâlnire de urgenţă cu personalul de la excavări şi-l rugase pe Hiebermeyer să preia controlul, ştiind că Maurice avea să fie încântat să facă altceva în afara treburilor lui uzuale prin deşerturile din Egipt.

— Grăbeşte-te, spuse Costas, apoi îşi scoase telefonul mobil din salopeta pătată şi citi un mesaj. Trebuie să vină din clipă în clipă.

Jack încuviinţă şi ieşi din curtea interioară unde stătuseră până în acel moment, îndreptându-se spre biroul său. Se opri ca să arunce o privire spre curbura largă a estuarului

sinuos, numit Carrick Roads, care duce de la Cornwall spre Canalul Mânecii şi Oceanul Atlantic. De aici, generaţii de strămoşi de-ai săi au ridicat pânzele pentru a da o formă destinului Angliei şi pentru a-şi găsi norocul. Bărbaţi din familia Howard luptaseră împreună cu Drake împotriva Armadei Spaniole şi sub conducerea Nelson la Trafalgar, aduseseră înapoi bogăţiile Indiilor şi schiţaseră locurile cele mai îndepărtate ale oceanelor.

Jack avu dintr-odată un sentiment de siguranţă privind scena, ştiind că el continua o tradiţie de familie care se întindea cu o mie de ani în urmă, înainte de cucerirea normandă a Angliei. Tatăl lui Jack fusese acela care hotărâse să doneze moşia de la Cornwall proaspăt înfiinţatei Universităţi Marine Internaţionale, dar IMU fusese visul lui Jack, şi el fusese cel care o condusese spre mari realizări. Cu un suport financiar generos din partea lui Efram Jacobovich, un vechi prieten care devenise un magnat în domeniul tehnologiei informaţiilor, conacul şi dependinţele fuseseră transformate într-un centru de cercetare de ultimă generaţie, care rivaliza cu cele mai bune institute de oceanografie din lume. Vechiul şantier naval de lângă estuar fusese extins într-un complex tehnic, cu un doc pentru vasele de cercetare ale IMU şi cu un bazin experimental pentru cercetarea submersibilelor. Pe un deal lângă complex, era o clădire elegantă, în stil neoclasic, unde se aflau Galeriile Howard, una dintre principalele colecţii private de artă din lume şi locaţia exponatelor care călătoreau de la Muzeul Maritim al IMU la Cartagina, în Marea Mediterană. Cu câteva săptămâni în urmă, Jack inaugurase una dintre cele mai uimitoare expoziţii, o etalare strălucitoare de obiecte de pe o epavă minoică din Epoca Bronzului, pe care o excavaseră cu un an în urmă. Un banner, reprezentând discul de aur şi magnifica sculptură a capului de taur de pe epavă, împodobea tot peretele, şi Jack îl avea în faţa ochilor ori de câte ori intra în

biroul său, un salon din secolul al XVI-lea, care acum era centrul cercetărilor şi al explorărilor IMU din toată lumea.

Câteva clipe mai târziu, era înapoi afară cu o hartă a Europei pe care o desfăcu şi o prinse de masa din curtea interioară folosindu-se de cănile de cafea. Costas îşi trase scaunul aproape în timp ce Jack arătă de la Peninsula Scandinavă la Marea Neagră.

— Bizantinii îi numeau varegi, începu Jack. Înalţi, cu părul blond, barbari înspăimântători din nord, angajaţi ca mercenari în legendara Gardă Varegă a împăratului bizantin, urmaşa Gărzii Pretoriene din Roma antică. În timpurile lui Hardrada, Garda Varegă era formată în majoritate din vikingi, războinici nordici din Scandinavia al căror comportament era la înălţimea reputaţiei. Jefuiau şi ardeau tot ce întâlneau în cale în jurul Mării Mediterane, deghizaţi în apărători ai împăratului creştin, dar în realitate erau doar nişte păgâni care se întorceau pe pământurile lor din nord încărcaţi de prăzi şi de poveşti sângeroase. Până la cucerirea Constantinopolului, în 1204, când au fost ucişi de cruciaţi, mulţi dintre membrii Gărzii Varege erau englezi, descendenţi ai războinicilor anglo-saxoni care părăsiseră Anglia după Bătălia de la Hastings, în 1066, când William al Normandiei l-a învins pe regele Harold al Angliei.

— Vrei să spui celălalt Harold? întrebă Costas.

Jack încuviinţă.

— În toţi pretendenţii la tronul Angliei din 1066 curgea sânge de viking. Normanzii erau nordici, descendenţi ai vikingilor care se stabiliseră în Franţa cu un secol în urmă. Strămoşii anglo-saxoni ai regelui Harold al Angliei erau ei înşişi veniţi din Danemarca şi din nordul Germaniei. Dar singurul viking cu sânge pur dintre toţi pretendenţii era Harald Hardrada, regele Norvegiei. Era cel mai temut dintre toţi, şi îşi învăţase bine meseria cu câteva decenii în urmă, în calitate de comandant al Gărzii Varege din Constantinopol.

Costas măsură distanţa cu mâna şi dădu din cap neîncrezător.

— Asta înseamnă peste trei mii de kilometri de Norvegia.

— În timp ce vikingii începuseră expansiunea spre vest, spre Insulele Britanice, explorau totodată şi estul, explică Jack. Începând cu secolul al VIII-lea, comercianţii scandinavi intraseră pe râurile din centrul şi estul Europei, de la Vistula, aflată la Marea Baltică, până la Nipru, aflat la Marea Neagră. Erau în căutarea bogăţiilor legendare, fabuloasele comori ale Orientului, o vânătoare a argintului şi a pietrelor preţioase care i-a dus până în Asia Centrală şi adânc în Islam. În cele din urmă, au fondat regatul viking de la Rus, originea Rusiei moderne. De la fortăreaţa din Kiev ajungeau foarte repede la locul pe care ei îl numeau Michelgard, Marele Oraş, o călătorie periculoasă pe Nipru, dar care reprezenta drumul spre bogăţiile mult visate.

— Aşa au ajuns la Constantinopol? întrebă Costas.

Jack zâmbi.

— Da, e adevărat. Dacă nu crezi, poţi să te uiţi la comorile vikingilor descoperite în Scandinavia, monede arabe de argint pe care vikingii le-au luat în schimbul blănurilor, al sclavilor şi al chihlimbarului.

Jack îl observă pe Costas uitându-se mirat la distanţa dintre Norvegia şi Istanbulul de astăzi.

— Dacă încă nu eşti convins, uită-te la asta! Îi dădu o fotografie alb-negru reprezentând o balustradă de marmură cu suprafaţa acoperită de o inscripţie străveche. Vezi simbolurile acelea liniare de pe margine? Sunt rune, literele vikingilor, datând probabil din secolul al XI-lea. Sunt prea distruse ca să mai poată fi descifrate în totalitate, dar se poate citi un nume.

„Halfdan a fost aici”, sau ceva de genul ăsta. Ai idee unde e asta? Mii de turişti trec la câţiva centimetri de ea în fiecare an. Este într-o firidă mult deasupra naosului din Hagia Sofia, în inima străvechiului Constantinopol. Halfdan a fost aproape sigur unul dintre membrii Gărzii Varege, şi,

având în vedere data, ar fi putut fi chiar unul dintre oamenii lui Harold Hardrada.

Cum termină de vorbit, se auzi un zgomot înăbuşit ce venea din partea estică şi creştea în intensitate, devenind un huruit răsunător, şi un elicopter Lynx apăru din nori şi ateriză pe heliportul de lângă ţărm.

— Te cred pe cuvânt, zise Costas zâmbind şi îi înapoie fotografia. Acum cred că ar trebui să întâmpinăm musafirii.

Câteva minute mai târziu cei doi bărbaţi stăteau la marginea heliportului în timp ce motoarele Rolls-Royce Gem încetineau, şi rotorul Lynxului se opri tremurând. O femeie extrem de atrăgătoare, purtând o geacă de piele şi blugi, cu părul lung şi castaniu prins într-un coc lejer, coborî prima din compartimentul pasagerilor. Maria de Montijo era una dintre prietenele cele mai vechi ale lui Jack, membră a unui grup de apropiaţi, foşti studenţi la Cambridge, din care făceau parte Maurice Hiebermeyer şi Efram Jacobovich. Maria şi Jack se ajutaseră reciproc în perioade dificile din viaţa lor, consolidându-şi astfel legătura. El o implicase chiar de la început în proiectul Cornul de Aur, şi era normal ca Maria să-l sune pe el prima dată, dându-i extraordinarele veşti în legătură cu descoperirea de la Catedrala Hereford.

Pe chipul de spanioloaică al Mariei apăru un zâmbet în timp ce-i îmbrăţişa pe Jack şi pe Costas.

— Jack, l-ai cunoscut pe Jeremy, studentul meu american.

Tânărul subţire care sărise din spatele Mariei îşi dădu la o parte părul blond şi întinse mâna. Se întâlniseră cu câteva săptămâni în urmă, când Jack vizitase Institutul de Studii Medievale din Oxford pentru a obţine traducerea manuscrisului descoperit la Topkapi, relatarea unui martor în legătură cu asediul cruciaţilor asupra Constantinopolului care conţinea poziţia exactă a lanţului de apărare din port. Jack fusese impresionat de uşurinţa cu care Jeremy citea greaca medievală, neavând nici un motiv să pună la îndoială entuziasmul Mariei în legătură cu potenţialul său.

— De cât timp eşti plecat din America? întrebă Costas prieteneşte.

— De trei ani, răspunse Jeremy uitându-se cu atenţie prin ochelari la bărbatul mai scund. Mă aşteaptă o bursă la Princeton, dar se pare că nu mă pot despărţi de locul ăsta.

— Ştiu cum e, spuse Costas, şi eu încerc, dar de fiecare dată el găseşte un motiv să mă ţină aici. Arătă spre Jack cu o mişcare a capului şi zâmbi. Din fericire, avantajul faptului că lucrez pentru o organizaţie internaţională este că nu sunt blocat tot timpul anului în burniţa englezească.

— Domnilor, permiteţi-mi să vă fac cunoştinţă cu părintele Patrick O'Conner.

Maria arătă spre elicopter, şi ei se întoarseră să se uite la persoana pe care pilotul o ajuta să coboare. Purta sutana neagră a preoţilor iezuiţi, în contrast cu costumul de zbor şi cu căştile echipajului, şi avea două serviete ponosite din piele. După ce îi mulţumi pilotului, păşi încrezător de-a lungul heliportului, lăsă jos servietele şi îi strânse cu putere mâna lui Jack.

— Doctore Howard, încântat de cunoştinţă. Maria mi-a spus multe despre dumneavoastră, şi bineînţeles că v-am urmărit la televizor după extraordinarele descoperiri de anul trecut.

Jack îl privi pătrunzător pe bărbat. Avea un accent provincial irlandez, dar care putea la fel de bine să fie din Boston. Bănui că O'Connor avea cam cincizeci de ani, cu părul scurt grizonant, cu o faţă ridată şi un trup bine făcut, ca al unui om care nu şi-a petrecut întreaga viaţă în sihăstrie.

— Maria mi-a spus că aveţi un doctorat în istoria bisericească timpurie, spuse Jack.

— Trinity College, din Dublin, apoi la Heidelberg, răspunse O'Connor. Apoi mi-am descoperit vocaţia. Douăzeci de ani în America Centrală, în special în Mexic, făcând ceea ce ştiu iezuiţii să facă mai bine: construind şcoli, îngrijind bolnavii,

încercând să aduc un strop de umanitate în locuri de unde aceasta a cam dispărut.

— Şi apoi v-aţi reîntors la academie.

O’Connor încuviinţă.

— Acum cinci ani. Îmi încheiasem datoria, şi am aplicat pentru un post la Biblioteca Vaticanului. Spre încântarea mea, mi-au oferit un post perfect pentru mine, la Departamentul de antichităţi, ca inspector în construcţii vechi şi în arheologie. Aria mea de expertiză acoperă tot ce este în Roma sub controlul Vaticanului din perioada renascentistă, şi am destul timp pentru propriile cercetări. Am fost la Oxford să asist la seminarul Mariei despre Richard de Holdingham şi mappa mundi, unul dintre domeniile mele de interes. Cred că am ceva ce v-ar putea interesa.

— Ăsta este motivul pentru care suntem aici, spuse Jack. Să trecem la treabă!

După ce băură o cafea în curtea interioară, Jack îi conduse în biroul lui. Aproape întreaga suprafaţă a salonului era ocupată de o masă masivă de lemn, suprafaţa noduroasă de stejar fiind construită din bucăţi salvate din navele care îi aduseseră pe invadatorii normanzi în Anglia. Ori de câte ori stătea la masă, Jack simţea puterea propriei origini, ca şi cum strămoşii lui, care complotaseră războaie şi puseseră la cale călătorii de descoperire, adunaţi în jurul acestei mese, îi ţineau companie şi îl îndemnau să meargă înainte. Acum, în locul compasului de navigaţie şi al hărţilor de pergament, masa era acoperită de instrumente moderne de explorare, calculatoare şi console de comunicaţie. Acestora, Maria le adăugă un dosar negru pe care îl puse pe un colţ al mesei, iar în celălalt colţ Jack instală un ecran video conectat la un laptop pe care îl deschisese lângă dosar.

Costas veni cu sufletul la gură după o vizită rapidă la complexul tehnic, şi Jack închise uşa în urma lui şi micşoră intensitatea luminii. Maria şi O’Connor stăteau la un colţ al

mesei încadraţi de Jeremy de o parte şi de Jack şi de Costas de cealaltă.

— Este ceva ce nu v-am spus la telefon, pentru că am vrut să vă arăt personal. Maria vorbi încet ţinându-şi mâinile pe marginile dosarului. Părintele O'Connor era la Oxford când am venit de la Hereford alaltăieri, şi i-am încredinţat imediat secretul. El este autoritatea mondială recunoscută în ceea ce urmează să vedeţi.

Chiar când Maria se pregătea să deschidă dosarul, O'Conner o opri punându-şi mâinile peste ale ei.

— Ceea ce se va discuta aici trebuie să rămână secret, spuse el încet. Cândva în viitor, această poveste va fi pe prima pagină a ziarelor, dar, până atunci, chiar şi cea mai mică dezvăluire poate pune în pericol totul. Şi nu vorbesc doar despre arheologie. Sunt multe vieţi în joc.

Slăbi strânsoarea şi se uită la ceilalţi, care dădură aprobator din cap. Maria îl privi din nou şi ridică uşor coperta, dezvăluind un strat protector din hârtie acoperind un carton alb tare. Înlătură hârtia, şi văzură imaginea care o paralizase cu două zile în urmă în camera secretă din catedrală. Costas fluieră uşor în timp ce, împreună cu Jack, se ridică să vadă mai bine. Pergamentul era de aproape un metru pătrat şi fusese întins şi presat sub o folie transparentă de plastic. Chiar şi după şapte sute de ani de stat într-o cameră prăfuită a unei catedrale, cerneala rămăsese încă intactă, şi contururile hărţii erau vizibile.

— Fantastic, murmură Jack. Nu am văzut mappa mundi de ani de zile, dar toate astea îmi sunt foarte familiare. Se poate vedea clar forma literei T a Mediteranei şi Marea Roşie delimitând continentele, cu Asia sus şi Ierusalimul în centru. Iar Europa şi Africa sunt înscrise corect.

O'Connor dădu aprobator din cap.

— Nu am nici o îndoială că ăsta este exemplarul lui Richard de Holdingham. Schiţa lui făcută la Lincoln şi apoi copiată şi înfrumuseţată de un artizan la Hereford. Acum uitaţi-vă în colţul din stânga jos!

Jack observase deja liniile fine ale textului şi desenul spre care arăta Maria, dar voia să o vadă întâi pe toată. Acum se uita cu atenţie la imaginea de dincolo de marginea vestică a lumii, o imagine total diferită de inscripţia care era în acel loc pe harta terminată.

— Dumnezeule, chiar sunt rune, spuse el entuziasmat. Am cam uitat tot ce ştiam, dar asta trebuie să fie.

Arătă spre inscripţia mai mică din cele două şi se uită la Jeremy, care încuviinţă şi recită din memorie.

— Harald Sigurdsson regele nostru împreună cu însoţitorii săi au ajuns pe aceste tărâmuri cu comoara din Michelgard. Aici sărbătoresc împreună cu Thor în Walhalla şi aşteaptă bătălia finală de la Ragnarok.”

— Ragnarok este bătălia mitică de la sfârşitul lumii, atunci când războinicii din Walhalla vor atinge gloria supremă, spuse Maria. Cea de-a doua inscripţie şi desenul sunt practic identice cu Harta Vinland, reprezentând ţărmul descoperit de Leif Eriksson dincolo de Groenlanda, în jurul anului 1000 după Hristos. Sigurdsson era numele de familie al lui Harold Hardrada. Semnificaţia este că Hardrada şi oamenii săi chiar au ajuns în America, cu o generaţie sau două după ce primii vikingi au marcat drumul.

— Împreună cu comoara de la Michelgard, de la Constantinopol, murmură Jack extaziat. De aceea suntem aici. Cât mi-aş dori să ştiu ce au luat cu ei! E puţin probabil să-şi fi încărcat vasele cu bronz obişnuit.

— Priveşte cu atenţie runele astea, spuse O’Connor, şi îţi vei da seama de adevăratul motiv pentru care suntem aici.

Jack se uită cu atenţie la text de la început la sfârşit, de la cerneala care se vedea mai bine a liniilor mai de jos până la inscripţia decolorată de sus. Simbolurile păreau a fi o versiune standard a futhark, vechiul alfabet runic norvegian denumit după primele sale şase litere. Nu văzu nimic ieşit din comun până când observă simbolul şters de la început, simbol care fusese desenat să fie un pic mai mare, ca prima literă a unui manuscris ornamentat.

Luă lupa pe care i-o dădu Jeremy şi se aplecă să se uite mai cu atenţie.

— Asta cu siguranţă e foarte ciudată, spuse el. Seamănă cu simbolul futhark pentru litera F, cu braţele în sus pe partea dreaptă, doar că aici are trei braţe în loc de două şi încă trei simetrice pe partea cealaltă.

Jeremy dădu din cap nerăbdător.

— Uită pentru moment de rune. Hai să dăm frâu liber imaginaţiei!

Jack se uită fix la Jeremy fără nici o expresie pe faţă, şi apoi se întoarse la hartă. Brusc, buzele i se deschiseră, şi lupa era să-i cadă din mână.

— Menora.

— Jeremy a fost primul care a observat, spuse Maria după câteva secunde de tăcere. Eu eram absorbită complet de harta asta extraordinară.

— E de înţeles, zise Costas zâmbind.

— Strămoşii tatălui mei erau evrei sefarzi, spuse ea încet. Au fost expulzaţi din Spania de către regele creştin la puţin timp după ce cruciaţii voştri încercau să salveze Ţara Sfântă. Una dintre marile ironii ale istoriei.

Jack se aşeză încet, cu faţa transfigurată de emoţie.

O'Connor trase laptopul spre el şi puse un CD în CD ROM.

— Iertaţi-mă că intervin, spuse el. Dar, dacă vorbim despre menora, trebuie să ştiţi ceva despre istoria ei. Se întâmplă ca misterul comorii pierdute din Templul Evreilor să fie altă pasiune de-a mea.

CAPITOLUL 4

Câteva momente mai târziu, o imagine spectaculoasă a Romei antice apăru pe ecranul laptopului situat la capătul îndepărtat al mesei. În prim-plan, un arc de marmură, perfect proporţionat, se ridica la o înălţime de câteva etaje, având suprafaţa erodată şi împodobită cu basoreliefuri. Se puteau observa prăzi de război, stindarde, coroane de lauri şi procesiuni triumfale. Pe fundal, se înălţa vasta faţadă stratificată a Colosseum-ului.

— Cea mai durabilă moştenire a împăraţilor din Dinastia Flavianã, Vespasian şi fiii săi, Titus şi Domiţian, spuse O’Connor. Arcul de Triumf al lui Titus se întinde pe Via Sacra în centrul Romei. Colosseum-ul a fost construit din prăzile luate cu ocazia războiului iudaic şi inaugurat de Titus în anul 80 după Hristos. A fost construit chiar lângă Colosul lui Nero, o statuie monstruoasă de bronz, de unde şi numele de Colosseum.

— Dar după perioada medievală, interveni Jeremy. Numele de Colosseum apare pentru prima dată în Historia Ecclesiastica Gentis Anglorum a Venerabilului Bede, în secolul al XVIII-lea după Hristos. Se uită cu timiditate spre grup. Altă descoperire de-a noastră, de la biblioteca Hereford.

— Războiul iudaic, spuse Costas, a fost o altă scuză pentru violuri şi jafuri la scară mare?

— A fost înspăimântător, chiar şi pentru standardele romanilor, afirmă O’Connor. Probabil o parte mult mai mare din populaţia evreiască a fost anihilată în războiul dintre anii 66 şi 70 după Hristos decât în Holocaustul nazist, fie omorâţi în luptă, fie trecuţi prin sabie într-o orgie a răzbunării care a durat trei ani. Dar povestea este mai complicată decât aţi putea crede. Statul evreu s-a bucurat de un grad neobişnuit de autonomie sub ocupaţia Romei, şi avea legături strânse cu împăraţii. Regele Herod Agrippa al Iudeii a primit educaţie la Roma şi era prieten cu împăratul Claudius. O generaţie mai târziu, istoricul evreu Josephus a devenit confidentul lui Vespasian, trecând de partea Romei în timpul rebeliunii. Evreii nu l-au iertat niciodată, dar scrierile sale sunt nepreţuite pentru că reprezintă singurele relatări ale unui martor ocular despre război şi despre procesiunea triumfală din Roma din 71 după Hristos.

— Şi arcul de triumf?

— A fost construit pe locul unui alt arc, exact în locul pe unde a trecut procesiunea triumfală, prin faţa mulţimii adunate în forum. Atinse o tastă, şi imaginea se apropie de

o inscripţie aflată sus, pe tavanul arcului, chiar deasupra. „Senatus Populusque Romanus”, citi el. Senatul Roman şi Poporul pentru Divinul Titus, fiul lui Vespasian Divinul, Vespasian Augustus. Asta arată că arcul era creaţia lui Domiţian, care i-a succedat la tron fratelui său Titus, în 81 după Hristos. Cu câteva excepţii majore, cum ar fi Nero, titlul „Divin” era acordat împăraţilor după ce mureau. Sculptura de pe tavanul arcului îl înfăţişează apoteotic pe Titus călărind în spatele unui vultur spre tărâmurile cereşti.

— Triumful era o afacere de familie, adăugă Jack, care îşi revenise acum după şocul provocat de vederea menorei. După tradiţie, Vespasian era cel sărbătorit ca împărat în acele timpuri, dar Senatul Roman a votat două triumfuri, pentru a-l recunoaşte pe Titus drept general victorios. Domiţian şi-a sporit prestigiul ridicându-se la nivelul realizărilor glorioase ale tatălui şi ale fratelui său.

O’Connor arătă mai multe imagini, fiecare dintre ele apropiindu-i şi mai mult de arc, ca şi cum ar fi mers în lung pe Via Sacra, dinspre Colosseum. Pe sub arc se putea vedea inima Romei antice, ruinele din vechiul forum cu coloanele distruse, vestigii ale curţilor de judecată şi ale templelor, precum şi zidurile din cărămidă ale Senatului. Dincolo de forum era Dealul Capitoliului, unde fundaţiile Templului lui Jupiter stăteau ascunse sub un palat medieval construit de Michelangelo, şi extravagantul Monument al lui Vittorio Emanuele, care domina orizontul Romei moderne.

— Şi acum, partea incredibilă, spuse O’Connor entuziasmat. Aici este locul unde eu simt că istoria antică prinde viaţă, chiar mai mult decât în arena Colosseum-ului. Să stai sub arc e ca şi cum acele câteva momente din zorii zilei de acum două mii de ani sunt reproduse la nesfârşit, imprimate în marmură. Poţi simţi exaltarea cuceritorilor, frenezia mulţimii, teroarea condamnaţilor. Poţi să auzi bătăile de tobe, să simţi vibraţia puternică a procesiunii. Nu încetează niciodată să îmi dea fiori. Se opri asupra unei imagini de pe o tăblie în relief. Pe peretele din pasajul de

sub arc, pe partea dreaptă, înspre forum, îl puteţi vedea pe Titus într-o cvadrigă, un car tras de patru cai, condus de zeiţa Roma. Preoţii din spatele său poartă topoare lungi denumite fasces, pe care le foloseau pentru a sacrifica taurii pe treptele Templului lui Jupiter. Atinse din nou tasta. Şi asta este pe partea stângă.

O'Connor se dădu pe spate pentru a-i lăsa pe ceilalţi să privească imaginea. Era fragmentată şi deteriorată, dar porţiunea centrală era destul de clară. Era una dintre capodoperele basoreliefurilor romane. În partea dreaptă era un arc triumfal vizibil pe trei sferturi, cu două cvadrige deasupra. Pe fundal, erau placarde purtate pe sus ca nişte steaguri, cu spaţii goale acolo unde odată fuseseră inscripţionate numele oraşelor şi al populaţiilor cucerite în războaie. Sub ele era imaginea care timp de aproape două mii de ani alimentase dorinţa arzătoare a unui popor de a-şi reconstrui cel mai sfânt templu al lor şi dorinţa duşmanilor lor de a face orice ca să împiedice acest lucru. Reprezenta o procesiune de soldaţi în tunici, încoronaţi cu laurii victoriei, ducând două catafalcuri, fiecare având un obiect aşezat pe el, pentru a fi văzut mai bine. Pe partea dreaptă, spre arc, era o masă decorată cu trompete, marele altar din templul evreiesc. În stânga în prim-plan era o formă extraordinară şi foarte clară, o coloană alungită cu trei braţe în sus, de o parte şi de alta, toate braţele fiind la acelaşi nivel şi având în vârf o formă ovală ca o lampă.

Costas fluieră admirativ.

— Ăsta da, sfeşnic!

— Menora! O'Connor vorbi, abia reţinându-şi entuziasmul. Cel mai sacru simbol iudaic, plasat în faţa sanctuarului din templu. Menora reprezintă lumina lui Dumnezeu, şi semnificaţia ei se întinde în timp până la simbolul antic al Copacului Vieţii cu şapte braţe. Menora din templu este una dintre cele mai sacre comori ale poporului evreu, întrecută doar de Chivotul Legământului.

— Cât e de veche? întrebă Costas.

— Unii cred că menora din templu este chiar menora din Tabernacol, făcută după spusele lui Dumnezeu când l-a instruit pe Moise pe munte, zise O’Connor. Tradiţia rabinică spune că Dumnezeu i-a arătat lui Moise menora în flăcări şi că din lumina divină a ieşit aur curat. Cea mai veche menţionare a menorei este în Pentateuh, Vechiul Testament evreiesc. În Cartea Exodului, Dumnezeu le spune israeliţilor cum să arate sanctuarul lor, Tabernacolul, baza pentru Sfânta Sfintelor11 din templul construit de Solomon în Ierusalim, cu o mie de ani înainte ca romanii să ajungă acolo. Închise ochii şi recită din memorie. „Să faci sfeşnic din aur curat. Şase braţe să iasă pe cele două laturi ale lui: trei braţe pe o latură a lui şi trei braţe să fie pe cealaltă latură. Să-i faci şapte candele şi să pui în el candelele acestea, ca să lumineze latura din faţa lui. Dintr-un talant de aur curat să se facă toate acestea.”

— Un talant. Costas îşi mângâie bărbia gânditor. Cât înseamnă asta?

— Talantul biblic era de aproape treizeci şi patru de kilograme, răspunse O’Connor. Dar nu o luaţi literalmente. Un talant era cea mai mare unitate de măsură a greutăţii, şi este probabil folosit în Vechiul Testament în sens figurat, pentru a sugera cea mai mare cantitate pe care o pot percepe cu uşurinţă oamenii.

— A fost nevoie de cel puţin zece soldaţi romani să ridice menora, cinci pe fiecare parte. Costas se uită cu atenţie la imaginea de pe ecran. Baza pare de cel puţin un metru, şi bănuiesc că era construită tot din aur. Dacă arcul a fost gravat cu un deceniu după procesiunea triumfală, atunci înseamnă că au văzut originalul mulţi romani, aşa că sculptura probabil nu este chiar o exagerare. În ceea ce priveşte baza, părerea mea e că avem în faţa ochilor aproape o sută treizeci şi cinci, poate o sută cincizeci de kilograme de aur, patru sau cinci talanţi, cel puţin. Asta înseamnă milioane de dolari la preţul aurului azi.

— Este inestimabilă, spuse O’Connor scurt. Este un simbol al unei naţiuni, al unui întreg popor. Niciodată nimeni nu o va aprecia doar la valoarea ei bănească.

— Păi tocmai asta e problema. Jeremy se întoarse şi se uită la O’Connor, având o voce nervoasă, dar puternică. Vikingii nu dădeau doi bani pe simbolurile naţionale. Costas are dreptate când vede în bani valoarea menorei. Pe tărâmurile vikingilor, argintul era principalul metal preţios, iar aurul era ceva extrem de rar. Nu-l vei găsi în comorile vikinge. O sută treizeci şi cinci de kilograme de aur i-ar fi asigurat lui Harold Hardrada poziţia de cel mai puternic om din toată Scandinavia. Aşa că, atunci când au avut ocazia unui jaf rapid, el şi oamenii lui au ales să ia obiectul de aur cel mai mare pe care puteau să pună mâna. Înlocuiţi-i pe romanii care duc menora cu vikingi, şi veţi avea un instantaneu al unei nopţi furtunoase, la Cornul de Aur, cu o mie de ani mai târziu.

Jack îl aprobă pe Jeremy în timp ce acesta vorbea, cu un respect crescând pentru cunoştinţele tânărului.

— O imagine extraordinară. Dar, înainte să ajungem la vikingi, haideţi să ne gândim cum naibii a ajuns menora la Constantinopol!

Peste o jumătate de oră, Jack stătea cu Maria şi cu Jeremy în faţa unei clădiri de mărimea unui hangar de avion, lângă estuar. O’Connor dorise o pauză pentru a căuta în baza de date a IMU câteva referinţe-cheie, iar Jack profitase de ocazie pentru a le arăta celor doi campusul. Ajunseseră la complexul tehnic chiar când uşa principală de la platforma de încărcare se deschidea şi un echipament ciudat apăru pe autocamionul-platformă.

— Ultimul meu copil, strigă o voce. Veniţi să vă arăt!

Se uitară în interior şi-l văzură pe Costas supraveghind o echipă de muncitori în spatele platformei, cu salopeta pătată de un strat proaspăt de ulei şi de funingine. Se scuzase de la şedinţă în acelaşi timp cu O’Connor, şi acum era complet absorbit de munca lui. Hangarul era un talmeş-

balmeş de proiecte tehnice, unele încă în fază de schiţe pe hârtie, altele în stadiu experimental. În lumina arzătoarelor de sudură, Jack văzu forma deteriorată a ADSU12, care îl salvase dintre rămăşiţele Seaquest cu doar şase luni în urmă. De o parte şi de alta, erau aquapozii, denumire dată submersibilelor pentru o singură persoană, din care el şi Costas văzuseră prima dată zidurile acoperite de aluviuni ale Atlantidei, cu carapacele încă murdare de pete gălbui de la apele sulfuroase ale Mării Negre.

— Suntem aproape gata să-i dăm drumul, strigă Costas. O verificare finală, şi gata!

Jack şi Maria îşi croiră drum printre mormanele de echipamente şi proiecte terminate pe jumătate, cu Jeremy venind în spatele lor. Costas ridică mâna să semnalizeze oprirea unui generator. Le făcu semn spre mecanismul de pe platforma camionului, cu faţa radiind de încântare.

— Poate ai mai văzut ceva asemănător în fotografiile de la Cornul de Aur, le spuse el Mariei şi lui Jeremy. „Spionul”, burghiul submarin pe care îl folosim la săpăturile pe fundul mării ca să ajungem la straturile din epoca medievală. Pentru asta încă nu am găsit nici un nume, dar face acelaşi lucru. Observi vreo diferenţă?

— Lasă-mă să arunc o privire!

Jeremy îşi întinse gâtul, uitându-se cu atenţie la un capăt al mecanismului. Mormăi şi se aplecă să se uite dedesubt, şi apoi se îndreptă de spate, ignorând pata de ulei proaspătă de pe jacheta lui de tweed. Îşi aranjă ochelarii şi-l privi pe Costas.

— Trece prin gheaţă.

— Foarte bine. Costas îşi ridică o sprânceană şi-i făcu cu ochiul lui Jack. Continuă!

— Are un element electric în jurul cadrului, spuse Jeremy. Aş spune că este un element supraîncălzit care foloseşte materiale semiconductoare, probabil într-o matrice de ceramică. Şi cutia aceea din spate pare a fi un laser de mare putere.

— Sunt impresionat. Foarte bine pentru un istoric al epocii medievale. Ţi-ai greşit meseria!

— Când am depus dosarul pentru Bursa Rhodes, aveam de ales ori inginerie, ori anglo-saxonă, norvegiana şi celtica. Era o şcoală foarte conservatoare.

— Ai ales greşit.

— Nu cred, spuse Maria.

Toţi începură să râdă, şi Jeremy se uită cu mâhnire la mecanism. Costas îl bătu prieteneşte pe umăr pe Jeremy, cu o mână unsuroasă, şi se întoarse spre Jack.

— Ne îmbarcăm în seara asta, spuse el cu o figură serioasă. Am primit un telefon de la James Macleod acum câteva minute, şi mi-a spus că gheaţa este în condiţie perfectă. Încă o zi sau două, şi topirea gheţii poate îngreuna totul. Mâine-dimineaţă zbor spre Groenlanda să supraveghez acţiunea. Şi mai e ceva. A menţionat un localnic, un om bătrân care susţine că a văzut nişte bârne de lemn de la o navă, încastrate în gheaţă. Ceva care are legătură cu o expediţie europeană, care a avut loc cândva înainte de cel de-al Doilea Război Mondial. Macleod era foarte hotărât ca tu să vii să vorbeşti cu bătrânul, şi asta cât mai repede. Se pare că nu mai are mult de trăit. Ştiu că este ceva complet diferit de călătoria la Istanbul, dar poate vrei să ni te alături.

Când ajunseră înapoi în birou, Jack îşi închise telefonul şi îşi trase scaunul spre masa de conferinţe. După o conversaţie cu Maurice Hiebermeyer şi cu Tom York de pe Sea Venture, era sigur că excavările în Cornul de Aur aveau să continue pentru încă patruzeci şi opt de ore fără el. Marele premiu, ştia acum, putea fi în altă parte, într-un loc unde nu şi-ar fi imaginat niciodată, dar Cornul de Aur putea ascunde totuşi comori de o valoare istorică nepreţuită. Echipa era foarte euforică după descoperirea tunului şi a lanţului, şi deja începuse să folosească sonda pentru penetrarea stratului de sedimente din port, dar era o

acţiune la întâmplare, şi ar putea dura zile întregi până când să dea de ceva.

— Bine, spuse el. Ce aveţi?

O'Conner avea o carte micuţă cu coperte verzi, deschisă în faţa lui, din care se vedea un text grecesc pe o parte şi unul englezesc pe alta. Costas se scuzase, dar Maria şi Jeremy stăteau în aşteptare împreună cu Jack. O'Conner începu:

— În cartea sa, Războaiele iudaice, Josephus ne spune că Vespasian a pus sub lacăt comorile în Templul lui Jupiter. Dar noi ştim că au fost mutate în Templul Păcii atunci când acesta a fost terminat, la câţiva ani după urcarea pe tron a lui Vespasian. După această dată, nu se mai menţionează nimic despre menora timp de sute de ani.

— Dar cu siguranţă împăratul ar fi vrut să îşi etaleze prada cu fiecare ocazie, la parade şi la festivaluri, protestă Maria.

— Vespasian era încarnarea supremă a virtuţilor regale romane, interveni Jack. Cucerire, stabilitate, construcţie. Când era tânăr, a fost comandantul unei legiuni în lupta pentru cucerirea Britaniei, iar ca împărat a supravegheat cucerirea Iudeii. Apoi a adus stabilitate în imperiu după dezastruoasa domnie a lui Nero. Acum, toate eforturile lui erau concentrate pe construcţie. Templul Păcii, monumentele din forum distruse de marele incendiu din anul 64 după Hristos în timpul lui Nero şi, mai presus de toate, Colosseum-ul. Deja nu mai avea nevoie să îşi strige în gura mare victoriile.

— Cred că este mai mult decât atât, spuse O'Connor cu precauţie. Ştii, este foarte ciudat faptul că în relatarea lui Josephus despre procesiunea triumfală nu este menţionat nimic în afară de uciderea lui Simon, charismaticul lider evreu care a fost adus în lanţuri la Roma. Nu se menţionează nimic despre soarta celorlalţi evrei captivi, bărbaţi, femei şi copii. Acum, unii sunt de părere că a fost un adevărat măcel la sfârşitul procesiunii, o scenă atât de îngrozitoare, încât Josephus nu a putut să o descrie. La urma urmei, aceştia erau poporul său, şi el nu şi-a

abandonat niciodată credinţa evreiască. Când Vespasian a văzut scena la rândul său, a fost dezgustat. Împăratul era un soldat dur şi aspru, la fel de nemilos ca orice roman în faţa duşmanilor săi, dar era faimos pentru ura sa împotriva vărsării gratuite de sânge. Probabil a născocit o prevestire rea, drept scuză pentru a nu mai sărbători niciodată victoria asupra evreilor, instruindu-şi preoţii în secret să ţină menora sub lacăt pentru totdeauna.

— Şi aici i se pierde urma, spuse Maria.

— Singurul pe care ne mai putem baza este Procopius. O'Conner arătă spre cartea din faţa sa. A fost martor al ultimei încercări de a reuni Imperiul Roman, când generalul bizantin Belisarius a recapturat Roma din mâinile vandalilor şi ale goţilor care invadaseră provinciile vestice în secolul al V-lea după Hristos.

— Mă uimeşte faptul că menora a supravieţuit atâta timp în Roma fără să fie prădată, spuse Jack. Acele vremuri nu erau chiar vremuri ale păcii şi ale armoniei. Gândiţi-vă la Commodus, fiul nebun al lui Marc Aureliu. Se credea reîncarnarea lui Hercule, şi a topit aproape toată vistieria regală ca să plătească lupte de gladiatori. Sau anarhia din secolul trei, când în decurs de cincizeci de ani s-au perindat la tron mai mult de treizeci de împăraţi. Templul Păcii era un lăcaş bine-cunoscut de depozitare a prăzilor de război, şi vistieria sa cu siguranţă s-a deschis de multe ori pentru a plăti armate de mercenari de fiecare dată când apărea câte un pretendent la tron.

— Absolut. O'Connor făcu o pauză, se uită fix la Jack şi îi şopti: Trebuie să vă rog încă o dată ca tot ce se vorbeşte aici să rămână între aceşti patru pereţi. Răspunsul este chiar în faţa noastră în acea imagine a Arcului lui Titus. În anii 1970 o cercetare cu sonar făcută de o echipă de restaurare a dezvăluit existenţa unei camere secrete în corpul arcului, chiar deasupra inscripţiei.

Jack fu extrem de uimit.

— Vrei să spui că menora a fost ascunsă în interiorul arcului?

O’Connor ezită, apoi băgă mâna în sutana sa şi scoase un plic maro.

— Puţini îşi dau seama că Arcul lui Titus este sub controlul Vaticanului, unul dintre multele monumente antice din Roma consacrate Bisericii în Evul Mediu, ca modalitate de a pune sigiliul autorităţii papale pe orice ar fi fost păgân. Predecesorul meu la Departamentul de antichităţi din Vatican a încercat fără încetare să deschidă încăperea, dar de fiecare dată încercările lui se loveau de refuzul cardinalilor. Cred că insistenţa sa a fost principalul motiv pentru care a fost demis. Dar eu am reuşit, în sfârşit, luna trecută în timpul acţiunii de restaurare a arcului. Într-o seară, eu şi şeful echipei de restauratori stăteam singuri pe schelă, observând progresele făcute, când deodată o piatră a cedat, chiar din zidul unde era camera. Un accident, bineînţeles.

Jack îşi ridică sprâncenele în timp ce O’Conner scoase o fotografie din plic şi o puse pe masă, acoperind-o cu mâna şi uitându-se la Jack.

— Nu este doar postul meu în joc. Este mult mai mult decât atât.

Maria şi Jeremy se întinseră să vadă şi ei fotografia. Reprezenta o imagine a unei camere micuţe, cu pereţii cu pete maro şi verzui. Pe podea erau mormane de materiale deteriorate, presărate cu fragmente de lemn şi de ţesătură. Semăna cu mormântul unui faraon egiptean, deschis pentru prima oară după ce fusese jefuit cu mult timp în urmă, în Antichitate.

— Am reuşit să intru şi să iau un pumn din materialele de acolo şi le-am analizat în secret, spuse O’Connor încet. Lemnul este shittim, salcâm, lemnul de esenţă tare menţionat în Vechiul Testament. Probabil a fost folosit la construcţia unui suport, destul de puternic pentru a ţine o greutate aşa de mare. Şi ţesătura este mătase, colorată cu

purpură imperială, vopseaua foarte preţioasă obţinută din scoicile Murex găsite pe ţărmurile Libanului.

— Dumnezeule, murmură Maria. Vălul Templului, perdeaua sacră a Sfintei Sfintelor folosită să ascundă sanctuarul de restul templului.

O'Connor o aprobă.

— Folosită probabil de romani să acopere menora şi masa de aur.

— Deci au fost în interiorul arcului în tot acest timp, chiar sub simbolul menorei din basorelief.

Jack dădu din cap uluit.

— Preoţii trebuie să le fi mutat la adăpostul întunericului din Templul Păcii, care era foarte aproape.

— Şi apoi, sute de ani mai târziu, un custode a dezvăluit secretul, probabil folosindu-se de comoară ca răscumpărare să îşi salveze propria piele când au fost invaziile barbare, spuse O'Connor. Roma a fost devastată de goţi sub comanda lui Alaric, în 410 după Hristos, şi apoi de vandali, în 455. Potrivit spuselor lui Procopius, regele vandal Giseric a luat comoara evreilor şi a dus-o în Cartagina, pe ţărmul Africii de Nord, şi, după ce generalul bizantin Belisarius a eliberat Cartagina de sub vandali, în 533, el a dus comoara la Constantinopol. Procopius ne spune că împăratul bizantin Iustinian a fost copleşit de cucernicie şi a dat comoara înapoi Ierusalimului, dar eu nu cred o iotă din asta. Nu există dovezi de încredere care să ateste că aceste comori ale Templului au mai fost vreodată în Ţara Sfântă.

— Deci menora chiar a fost în Constantinopol. Maria se uită fix la O'Connor. Se poate ca povestea întoarcerii lor la Ierusalim să fi fost doar o pistă falsă, o poveste de umplutură?

— Este foarte posibil, răspunse O'Connor. Procopius a devenit prefect al Constantinopolului, şi era membru al curţii regale a lui Iustinian. Ritualurile şi superstiţiile Romei păgâne au continuat nestingherite pe perioada creştină, şi împăraţii din epoca de aur erau veneraţi. Probabil că

instrucţiunile lui Vespasian de a ascunde menora încă reverberau de-a lungul secolelor, şi povestea returnării ei la Ierusalim era o modalitate de a ţine secretă adevărata locaţie, şi anume, Constantinopolul. Faptul că bizantinii erau creştini nu înseamnă că aveau mai multă compasiune pentru evrei decât romanii în vremea lui Vespasian. Cred că menora a fost închisă undeva pentru încă cinci sute de ani, poate adânc în pivniţele noii catedrale a lui Iustinian, Hagia Sofia, din Constantinopol.

— Mai sunt cei care cred că tezaurul evreilor nu a părăsit Roma deloc, că a fost luat în secret de autorităţile papale şi zace undeva ascuns în Vatican chiar şi în zilele noastre. Jack se uită scrutător la O'Connor, neştiind ce mai avea acesta de dezvăluit. Chiar înainte de invaziile barbare, biserica începuse să îşi însuşească templele din Roma şi să le golească de artefacte, încă de la convertirea lui Constantin la creştinism, în secolul al IV-lea după Hristos.

O'Connor tăcu un moment înainte de a-i da răspunsul, cu voce înceată, dar fermă.

— Este adevărat că Vaticanul ascunde comori neştiute, opere de artă inestimabile, dispărute de generaţii întregi. Sunt pasaje secrete în catacombele de sub Sfântul Petru pe care nici măcar eu nu le-am văzut. Se uită cu seriozitate la Jack. Dar vă pot asigura că menora nu este printre ele. Dacă ar fi fost, eu nu aş mai fi fost aici. Aş fi fost obligat de către autorităţile papale să jur că aveam să păstrez secretul. Amintiţi-vă istoria noastră! Tezaurul din Templul evreilor ar reprezenta triumful final al creştinătăţii, pedeapsa pentru complicitatea evreilor la moartea lui Isus. Dacă am avea tezaurul, ar fi oricum cel mai bine păstrat secret al lumii. Un singur cuvânt, şi ar izbucni un adevărat război.

— Război? spuse Jeremy cu scepticism.

— O ruptură totală în relaţiile dintre Vatican şi Israel. Animozităţile vechi de când lumea dintre evrei şi creştini ar fi reaprinse în întreaga lume, alimentând antisemitismul şi

ultrasionismul la o scară mare. Şi, dacă tezaurul ar fi vreodată înapoiat Ierusalimului, ar fi picătura care ar umple paharul, conflictul final din Orientul Mijlociu de care ne temem de multă vreme. Unii evrei ortodocşi sunt de părere că înapoierea menorei Ierusalimului ar fi primul pas în reconstrucţia Templului, locul care acum este ocupat de moscheea Al-Aqsa, una dintre cele mai sfinte locuri ale religiei islamice. Menora ar da Israelului încredere totală în destinul său, împuternicind fundamentaliştii şi convingându-i pe cei nehotărâţi. Şi lumea arabă ar şti o dată pentru totdeauna că niciodată cererile nu-i vor fi satisfăcute prin negocieri.

— Este curios cum de naziştii nu au venit la Roma s-o caute, spuse Jack.

— Cel de-al Doilea Război Mondial a fost o perioadă întunecată pentru Biserică, spuse O'Connor înverşunat. Papa nu i-a dat lui Hitler nici o scuză de a jefui Vaticanul. Dar au fost mulţi alţii care au bătut la uşile noastre de atunci. Sionişti fantezişti, adepţi ai teoriei conspiraţiei, vânători de comori care credeau că erau la jumătatea drumului spre Sfântul Graal. Vă asigur că toţi au fost pe un drum care nu ducea nicăieri.

În acel moment, se auzi o hărmălaie afară, şi Costas dădu buzna în cameră.

— Scuze că vă întrerup, spuse el fără suflare, dar m-am gândit că ar trebui să vezi asta. Se grăbi şi-i înmână lui Jack o bucată de hârtie. Mai ţii minte scândurile de lemn de la lanţul din Cornul de Aur? Ţi s-au părut un pic ciudate.

Jack se luptă să îşi ia gândul de la menora şi să se concentreze la descoperirea remarcabilă făcută cu o zi în urmă.

— Scândurile suprapuse prinse cu nituri de fier. O chestie întâlnită des în tradiţia construcţiilor de bărci din nord-vestul Europei, la începutul Evului Mediu. Ciudată pentru o galeră veneţiană din 1453.

— Păi, uite răspunsul! Costas se aplecă înainte entuziasmat, cu mâinile pe masă. Mostra pe care am luat-o cu noi a fost analizată. Este stejar din Scandinavia. Şi este de la prora unei corăbii lungi, nu de la o galeră mediteraneană. Pare că s-a rupt în lanţ, probabil fără ca vasul să se scufunde. Şi uită-te şi la vârsta copacului!

— 1042, plus sau minus un an, citi Jack, uluit.

Jeremy scoase un strigăt de bucurie şi se ridică de pe scaun nerăbdător.

— Se potriveşte perfect! Harald Hardrada a plecat din Constantinopol în 1042. Vasul lui ar fi putut fi construit cu un an în urmă, pe ţărmurile baltice. Ceea ce aţi descoperit voi nu este nicidecum lanţul rupt la asediul Constantinopolului, din 1204, ci un lanţ scufundat de o navă a vikingilor mercenari cu un secol şi jumătate în urmă, în timp ce îşi purtau corăbiile în zona Cornului de Aur.

Costas se uită la imaginea soldaţilor de pe arc, încărcaţi de bogăţii în procesiunea triumfală.

— Şi acum ştim ce putea cântări aşa de greu în nava lor, astfel încât să rupă lanţul.

— Menora. Jack dădu din cap şi zâmbi larg spre Costas. Asta îţi aparţine. Încă o bilă albă pentru ştiinţă.

CAPITOLUL 5

Jack privi cu atenţie pe fereastra de lângă el, în timp ce avionul se înclină în partea dreaptă, şi oceanul apăru în faţa ochilor lor. Fusese o dimineaţă senină, şi soarele strălucea adânc în valuri. Nu văzuseră pământ timp de jumătate de oră, de la ultima oprire la Reykjavik, dar, după ce trecuseră de Cercul Polar, apa se împestriţase cu pete albe. Unele erau imense, bucăţi mari de alb, înconjurând turcoazul acolo unde aisbergul se adâncea sute de metri sub apă. Acum erau şi aisberguri, şi gheaţa mării, un mozaic alb fragmentat, care se întindea cât puteai cuprinde cu privirea, şi Jack observă primele limbi de pământ înspre vest. Se aplecă spre ocupantul locului din faţa sa şi arătă pe fereastră.

— Se poate vedea calota glaciară a Groenlandei.

— Te lasă fără suflare.

Figura Mariei era înflăcărată de emoţie, şi Jack se felicită că o invitase şi pe ea. După ce O'Connor plecase la Roma cu trei zile în urmă, Jack îi telefonase lui James Macleod să continue discuţia pe care acesta o avusese cu Costas despre descoperirea făcută în gheaţă. Era mult mai mult decât atâta; lucrurile luaseră o turnură extraordinară în ultimele zile, şi vizita lui Jack era imperios necesară. Proba din gheaţă se dovedise a fi o mostră care făcea ca descrierea vasului îngropat să fie mai mult decât o legendă locală. Jack aflase despre o altă descoperire extraordinară, şi ar fi avut nevoie de cunoştinţele Mariei şi ale lui Jeremy, care profitaseră de şansă şi îl însoţiseră pe Jack pe nava de cercetare a IMU într-unul dintre cele mai extraordinare proiecte întreprinse de ei vreodată.

Acum stăteau toţi în compartimentul din faţă al unui Embraer EMB-145XR modificat special, un avion cu reacţie, nou-nouţ folosit de IMU pentru transportul de persoane. În partea cealaltă a intervalului, Jeremy era cufundat într-un ocean de hârtii şi de cărţi, scriind liniştit la laptop. Jack închise cartea pe care o citea, o introducere în norvegiana veche, şi se uită afară pe fereastră. În ultimele zile se lăsase absorbit de Harald Hardrada, reaprinzând o pasiune din copilăria lui. Familia lui Jack din partea mamei era din Yorkshire, oameni înalţi şi blonzi, al căror accent avea o cadenţă scandinavă, şi Jack simţise dintotdeauna o puternică afinitate cu strămoşii săi norvegieni. Harald Hardrada fusese cel mai puternic dintre eroii vikingi, dar viaţa sa nu fusese totuşi plină de împliniri. Un bărbat care avea să fie rege, al cărui destin părea prea măreţ pentru a putea fi atins chiar şi pentru el. Dacă situaţia ar fi fost diferită şi Harald ar fi câştigat bătălia de la Stamford Bridge, istoria Angliei şi a întregii lumii ar fi arătat altfel. Jack făcuse o plimbare până la locul bătăliei, lângă York, cu o zi înainte, înaintând cu greu prin câmpurile mlăştinoase şi

căutând locul unde Harald mânuise pentru ultima oară securea. Credea că era aproape, chiar simţise o prezenţă lângă el, dar se întorsese nesatisfăcut. Ceva nu era în regulă.

În avion, în partea opusă, Costas era prăbuşit pe scaun, sforăind cu intermitenţe, cu capul care-i cădea încet spre piept şi pe care-l ridica înapoi cu o smucitură. Stătuse treaz toată noaptea şi lucrase în laborator perfecţionând sonda de explorare pentru gheaţă, şi încă mai purta salopeta lui favorită pătată, cu însemnele IMU. Cu barba nerasă şi cu părul răvăşit, semăna mai mult ca niciodată cu bunicul său, un pescar grec care făcuse avere din transporturi, dar care insistase ca familia lui să nu uite de unde plecase. Era o moştenire pe care Costas, fără să-şi dea seama, o ridicase la rangul de artă în ceea ce privea înfăţişarea lui.

Jack îi zâmbi Mariei în timp ce Costas sforăia şi îşi întoarseră amândoi privirea spre geam. Coasta de est a Groenlandei apăru ca o fâşie neregulată de piatră între ocean şi calota glaciară, întinderile sterpe de granit înconjurând golfurile pline de bucăţi albe de gheaţă sfărâmată. Curând erau chiar deasupra calotei glaciare, un covor de un alb strălucitor, ondulându-se la orizont, cu suprafaţa împresurată de ochiuri de apă, care străluceau ca nişte pietre de turcoaz în lumina dimineţii. Era unul dintre cele mai austere peisaje din lume, dar, cu toate astea, avea o frumuseţe irezistibilă care scotea la iveală pasiunea lui Jack pentru explorări şi care îl făcea să înţeleagă ce anume îi adusese până aici pe exploratorii norvegieni, care navigaseră pentru prima dată spre aceste ţărmuri, cu aproape o mie de ani în urmă.

— Nu înţeleg un lucru.

Costas se trezi brusc, ca şi cum conversaţia purtată cu o oră în urmă nu s-ar fi întrerupt deloc.

— Harald Hardrada a fost ucis în Anglia, în 1066, corect? Atunci cum se face că inscripţia de pe hartă sugerează că a murit pe undeva pe aici?

Jack îi aruncă lui Costas o privire uimită, şi amândoi se uitară spre Jeremy care răsfoia nişte pagini şi părea complet absorbit de ceea ce făcea.

— Jeremy? spuse Maria întrebător.

— Poftim?

— Bătălia de la Ragnarok din inscripţia de pe hartă. Cum se împacă asta cu faptul că Harald şi-a găsit sfârşitul la Stamford Bridge?

— Oh, fraza este doar la figurat, probabil, spuse Jeremy cu indiferenţă. Toţi războinicii vikingi omorâţi în luptă mergeau direct în Walhalla, unde îl slujeau pe Odin şi aşteptau războiul final de la Ragnarok, împotriva forţelor răului. Se credea că Walhalla era în vest, dincolo de marginea lumii. Inscripţia nu sugerează neapărat că Harald şi oamenii lui au murit aici.

— Şi tezaurul de la Michelgard?

— Mă tem că nu vă pot ajuta cu asta.

— Jeremy, ai cumva cartea lui Sturluson?

În vocea Mariei era un strop de nervozitate în timp ce Jeremy îi dădu cartea fără s-o privească, cu atenţia din nou concentrată la laptop. Ea luă cartea şi îndreptă coperta spre Costas. Reprezenta imaginea unui cavaler călare îmbrăcat în zale, cu un coif strâns şi apărătoare de nas şi care avea un scut triunghiular alungit.

— Seamănă cu un cruciat, spuse Costas.

— Nu eşti departe, replică Maria. Asta este de pe o tapiserie din Norvegia datând din secolul al XII-lea, la aproape o sută de ani de la moartea lui Harald. Dar, în lipsa unui portret de-al său, asta îţi dă o idee destul de clară despre cum ar fi arătat Harald şi oamenii lui. Cei din Garda Varegă din Constantinopol erau vikingi prin naştere şi educaţie şi nu ezitau să folosească groaznica secure nordică. Aceasta a intrat în legendă, înaltă cât un om şi cu o singură lamă, umplându-te de spaimă pe câmpul de luptă. Varegii au profitat de reputaţia strămoşilor lor, vikingii, care au jefuit şi au siluit totul în drumul lor spre Europa de Vest

şi care chiar au navigat pe Mediterana pentru a teroriza Italia şi Franţa. Dar şi varegii erau personaje cosmopolite, care şi-au petrecut mare parte din viaţă la Constantinopol, cel mai sofisticat oraş al lumii medievale, slujindu-i pe împăraţii bizantini. Armurile şi podoabele lor nu făceau notă discordantă în cruciade, iar ei vorbeau greaca la fel de bine ca norvegiana. Harald Hardrada a condus chiar o campanie în Ţara Sfântă.

— În Ţara Sfântă? lui Costas nu-i venea să creadă. Dar credeam că aceste cruciade au început abia la sfârşitul secolului al XI-lea. Adică la o generaţie după moartea lui Hardrada.

— Îl poţi considera pe Harald Hardrada primul cruciat, spuse Maria cu ochii trădându-i entuziasmul. S-a născut păgân, şi cu siguranţă nu dorea să-şi răscumpere păcatele, dar a slujit interesele bisericii creştine în Ţara Sfântă. Trebuie să înţelegi un lucru, Costas. Cruciadele, aşa cum le cunoaştem noi, sunt doar o parte a poveştii, spusă din perspectiva occidentalilor. Biserica bizantină şi războinicii ei au încercat timp de secole să smulgă Ţara Sfântă din mâinile arabilor. În anul 1036, împăratul bizantin Mihail a semnat un tratat cu califul arab al Egiptului pentru a permite restaurarea Bisericii Sfântului Mormânt, altarul ridicat deasupra mormântului lui Isus în Ierusalim. Un an mai târziu, Harald Hardrada a condus Garda Varegă spre Ierusalim, pentru a-i escorta pe meşteri. Imaginea este exact ca în cruciade, călăreţi înalţi, blonzi, îmbrăcaţi în armuri, traversând deşertul, cu excepţia faptului că Hardrada chiar a reuşit să restabilească pacea în Ţara Sfântă. Toate oraşele şi castelele Palestinei i s-au predat fără luptă, şi el a curăţat drumurile de hoţi şi de tâlhari. A adus comori la altarul din Biserica Sfântului Mormânt, probabil la cererea împăratului bizantin. Chiar s-a îmbăiat în apele Iordanului, ca oricare alt pelerin.

— Da, şi povestea merge mai departe, spuse Jeremy, care îşi abandonase lucrul şi asculta acum concentrat vorbele

Mariei. După Ierusalim, Harald Hardrada a condus o campanie în zona centrală a Mediteranei, în Sicilia şi Italia, timp de trei ani, în numele împăratului bizantin. Pe atunci, Sicilia era un emirat islamic, capturat de arabi în marele jihad care a condus armatele musulmane în Ţara Sfântă şi s-a întins spre vest până în Spania. Harald conducea o armată, sub stindardul crucii, împotriva necredincioşilor, pentru a recâştiga pământurile pentru Biserică. Bizantinii îi numeau pe duşmanii lor sarazini, aceiaşi duşmani pe care cruciaţii aveau să-i înfrunte câteva generaţii mai târziu. Războiul purtat de Harald era unul al creştinilor împotriva musulmanilor, prima izbucnire a unui conflict care i-a aprins pe cruciaţi şi care este încă resimţit şi în zilele noastre. Hardrada era cel mai temut comandant al forţelor creştine, chiar mai temut decât Richard Inimă-de-Leu sau decât Baldwin de Flandra în timpul cruciadelor. Arabii îl denumeau Ra'd Shamaal, Trăsnetul Nordului.

— A fost un bărbat pe cinste, murmură Costas. Şi spui că era din Norvegia de origine?

Maria arătă cartea pe care i-o dăduse Jeremy.

— Asta este sursa noastră principală de informaţii, Saga Regelui Harald, scrisă de poetul islandez Snorri Sturluson la începutul secolului al XIII-lea. Face parte din Heimskringla, o istorie a tuturor regilor Norvegiei. Ne oferă o descriere a înfăţişării lui Harald: foarte înalt, blond, cu barbă şi mustăţi lungi, imaginea clasică a unui viking. Numele său era Harald Sigurdsson, şi s-a născut în 1015. Mai târziu, a dobândit numele de Hardrada, însemnând Conducătorul cel Dur, Harald Nemilosul. Încă din tinereţe, a învăţat arta războiului, la vârsta de cincisprezece ani, când a luptat alături de fratele său vitreg, regele Olaf cel Sfânt, în bătălia de la Stiklestad, împotriva unei armate norvegiene rivale. Olaf a fost omorât, iar Harald a fost nevoit să părăsească ţara, pornind în exil spre est, întâi în Suedia, şi apoi la Novgorod şi la Kiev, unde a slujit ca mercenar în armata regelui Iaroslav al Rusiei.

— Şi cum a ajuns la Constantinopol? întrebă Costas uitându-se pe hartă.

— Păi, erau mai multe bogăţii acolo. La vârsta de optsprezece ani, Harald a ajuns la Constantinopol şi a făcut parte din Garda Varegă. A ajuns repede la rangul de atrologus, comandantul gărzii, şi timp de nouă ani a jefuit Mediterana în numele împăratului bizantin. În 1042, a părăsit Constantinopolul încărcat cu prăzi pentru a reclama tronul Norvegiei. Douăzeci de ani mai târziu, timp în care a devastat Danemarca şi a condus Norvegia cu o mână de fier, ambiţia lui l-a condus spre o întâlnire fatidică cu regele Harold al Angliei în bătălia de la Stamford Bridge. A fost o ascensiune îmbibată în sânge de la început până la sfârşit, dar pe parcursul ei Harald şi-a apărat dreptul moştenit prin naştere şi a devenit unul dintre cei mai bogaţi şi mai temuţi conducători din epoca medievală.

— Supoziţia că el ar fi vizitat Vinland este plauzibilă, murmură Jack. Islanda şi Groenlanda au fost colonii norvegiene în marea lor parte, descoperite de vikingii norvegieni, iar un rege precum Harald Hardrada ar fi dorit să îşi extindă influenţa. Şi apoi mai este şi faima. Adică o călătorie la Vinland ar fi fost o faptă îndrăzneaţă care ar fi contribuit la reputaţia lui de explorator şi de războinic neînfricat.

— Nu ar fi fost singurul bărbat important care să fi încercat asta, spuse Maria. Analele islandeze menţionează un episcop din Groenlanda care a pornit spre Vinland. A dispărut pentru totdeauna din istorie.

— Ceva nu se leagă, spuse Jack neliniştit. Dacă Harald a ajuns la Vinland, atunci cu siguranţă înseamnă că a supravieţuit şi s-a întors în Norvegia la timp pentru bătălia din 1066. Ar fi avut multe de câştigat dacă şi-ar fi declarat succesul, proclamându-şi suveranitatea peste coloniile vikinge din vest şi ridicându-şi în slăvi curajul. Sunt întâmplările pe care le găseşti în mod normal în saga, şi totuşi nimic din toate astea nu este menţionat în

Hiemskringla. Singurul lucru pe care îl avem este o referinţă secretă pe o hartă găsită în Catedrala Hereford. Nu are sens.

— Comoara, obiectele pe care le-a prădat împreună cu varegii, ce ştim despre ele? întrebă Costas.

— Este o poveste fantastică. Maria răsfoi cartea în căutarea unei pagini, şi apoi o deschise. Ascultă asta: „Tezaurul său era aşa de bogat, încât nimeni din nordul Europei nu mai văzuse aşa ceva vreodată în posesia unui singur om. În timpul şederii sale la Constantinopol, Harald a luat parte de trei ori la jefuirea palatului: aşa este obiceiul ori de câte ori moare un împărat, iar varegilor li s-a permis să ia parte la asta – sunt îndreptăţiţi să jefuiască toate visteriile palatelor şi să ia orice le-ar cădea în mână.”

— Bănuiesc că ăsta este preţul care trebuie plătit pentru a-ţi asigura loialitatea mercenarilor, spuse Costas.

— Înseamnă că varegii nu numai că aveau cât puteau să ducă din palatele pe care le jefuiau de câte ori murea un împărat, dar cunoşteau şi locaţiile unde aceste comori erau ascunse. La urma urmei, sarcina lor principală la Constantinopol era să păzească Trezoreria Regală. Dar relatarea lui Snorri în legătură cu jefuirea palatelor este fără îndoială exagerată, dar este ceva ce ar fi sunat foarte plăcut în urechile vikinge. Comorile cu adevărat importante, au rămas, bineînţeles, sub cheie.

— Vorbeşti despre menora, spuse Costas.

Maria încuviinţă.

— Dar aşteaptă să auzi şi restul poveştii! Devine şi mai interesantă. În 1042, după mai mult de zece ani în serviciul împăratului, Harald se săturase de campanii. Avea toată faima şi bogăţiile pe care şi le dorise, şi acum voia să reclame tronul Norvegiei. Aşa că, ultima dată când s-a întors de la război, la Constantinopol, a părăsit Garda Varegă. Împăratul, Mihail Călăfătuitorul, era un om slab, şi se pare că îi convenise acest aspect, dar împărăteasa Zoe s-a înfuriat. Ea deja îi purta ranchiună lui Harald. Se pare că

a cerut-o de soţie pe Maria, frumoasa nepoată a împărătesei, dar Zoe l-a respins. Povestea dusă mai departe de varegi spune că Zoe însăşi îl dorea pe Harald şi că acesta fusese adevăratul motiv pentru care ea se înfuriase când auzise de plecarea lui din Constantinopol.

— Un triunghi amoros, chicoti Costas. Trăsnetul Nordului şi-a întâlnit în sfârşit perechea.

— Harald a fost aruncat în închisoare, dar a fost eliberat de o doamnă misterioasă, poate altă iubită. Povestea spune că Harald şi-a convocat varegii, şi aceştia s-au răzbunat cumplit pe împărat, orbindu-l în timp ce dormea. În aceeaşi noapte, Harald a intrat în apartamentele Mariei şi a răpit-o. Asta ne spune Snorri mai departe: „Au coborât în corăbiile varege şi au luat două dintre ele. Au vâslit până la Bosfor, unde au fost blocaţi de lanţul care îl apăra. Harald le-a spus vâslaşilor să tragă cu toată puterea lor, în timp ce ceilalţi, care nu erau la vâsle, urmau să fugă la pupă, încărcaţi cu tot ce aveau la ei. Astfel, vârfurile corăbiilor au trecut peste lanţ. Imediat după aceea, fiind blocaţi pe lanţ, Harald le-a spus să treacă la proră. Corabia în care se afla Harold s-a înclinat în faţă şi a alunecat peste lanţ; dar corabia cealaltă s-a înţepenit şi s-a rupt la pupă. Mulţi dintre pasagerii ei au murit, dar câţiva au fost salvaţi din mare.”

— Asta e, spuse Jeremy exaltat. Exact ce spuneam ieri. Scândurile pe care le-ai descoperit în lanţul din Cornul de Aur erau din cea de-a doua corabie a lui Harald. Snorri nu spune exact că s-a scufundat, fapt ce explică de ce ai descoperit doar nişte scânduri rupte în lanţ. Craniul cu coif trebuie să fie al unuia dintre varegii înecaţi.

— Ce s-a întâmplat cu tiza ta? o întrebă Jack pe Maria.

— Potrivit spuselor lui Snorri, Maria a fost eliberată fără să i se facă vreun rău când au ajuns la Marea Neagră, şi chiar i s-a dat o escortă pentru a merge înapoi la Constantinopol. Probabil răpirea Mariei a fost modul în care Harald a vrut s-o insulte pe Zoe, dar el mersese chiar mai departe şi avea de gând să se căsătorească cu una dintre fiicele regelui

Iaroslav, Elisabeta, o iubită de-a lui de la Kiev, înainte de a se înrola în Garda Varegă.

Maria îi zâmbi lui Jack.

— Dar unii cred că Maria a rămas cu el, i-a fost ibovnică şi s-au iubit cu adevărat până la moarte.

— Deci tu crezi că menora a fost furată în aceeaşi noapte? insistă Costas.

— Da. Dacă varegii au avut timp s-o răpească pe Maria, au avut timp şi să fure comoara interzisă din Constantinopol.

— Asta explică de ce apare simbolul menorei pe harta de la Hereford, spuse Costas îngândurat, privind în gol. Dacă vikingii erau interesaţi de comoară doar ca lingou de aur, atunci este ciudat că forma menorei încă mai avea o semnificaţie ani mai târziu, când Richard de Holdingham a scris inscripţia runică. Poate faptul că era un tezaur interzis a contat. Ar fi putut deveni simbolul bravurii lui Harald, a bărbăţiei lui, o pradă de război ca în vremurile romane, să fie trâmbiţată la nesfârşit de vikingi în saga. Când au revenit acasă, povestea acelei ultime nopţi de la Constantinopol le-a asigurat cu siguranţă vikingilor băutură gratis pentru tot restul vieţii.

Se întoarseră toţi spre Jeremy, care le evita privirea şi se uita la ecranul computerului, apoi privi fix în ochii lui Costas. Făcu o pauză înainte de a vorbi pe un ton neliniştit.

— Probabil ai dreptate, dar asta e doar o parte a poveştii.

În acel moment vocea pilotului se auzi în difuzoare anunţând aterizarea la Kangerlussuaq, fosta bază aeriană americană, care acum servea drept principalul centru internaţional al Groenlandei pe coasta de vest. Jack se uită pe fereastră şi văzu că acum trecuseră de calota glaciară a Groenlandei şi se apropiau de strâmtoarea Davis, canalul larg al oceanului delimitând partea vestică a Groenlandei de partea arctică a Canadei. Sub ei se întindeau fiorduri sinuoase şi păşuni verzi, care făceau dintr-odată ca existenţa aşezărilor vikinge de pe aceste ţărmuri să nu mai pară o chestie imposibilă – lucru de neconceput pe partea

stearpă din est. Avionul se înclină brusc şi întoarse spre est, şi ajunseră în acelaşi rând cu cel mai lung fiord dintre toate, Sondre Stromfjord, cu casele răzleţe şi mohorâte de la Kangerlussuaq răspândite pe valea din vârf.

Câteva minute mai târziu trenul de aterizare fu coborât, şi Jack observă două aeronave garate pe pistele secundare ale unui fost aerodrom militar, în centrul văii; primul era un avion cu reacţie Antonov AN-74 care ajunsese înaintea lor, având la bord preţioasa încărcătură a lui Costas, şi cel de-al doilea, un elicopter Lynx purtând însemnele Universităţii Internaţionale Maritime.

— Acum ajungem deasupra fiordului. Uitaţi-vă spre dreapta, şi veţi observa vârfurile aisbergurilor ieşind din ceaţă.

Pentru o clipă, James Macleod luă mâna de pe manşă şi arătă pe deasupra lui Jack spre crestele zimţate acoperite de zăpadă, care semănau cu vârfurile unor munţi îndepărtaţi văzuţi printre nori. În compartimentul pasagerilor din spatele lor, Maria şi Jeremy se aplecară să-i urmărească privirea. Cu diferenţa de fus orar de trei ore faţă de Anglia, aici era dimineaţă devreme, şi soarele avea să împrăştie ceaţa cauzată de aerul rece venit dinspre gheţari care se întâlneşte cu aerul cald ce se ridică dinspre mare. În timpul verii, era chiar mai cald la o mie de metri decât la suprafaţa gheţii, dar, chiar şi aşa, temperatura era de câteva grade sub zero, şi toţi erau îmbrăcaţi în costume de zbor termoizolante şi aveau căşti de protecţie, pentru că era posibil ca elicopterul să intre în curenţi puternici de aer formaţi deasupra apei, de-a lungul coastei.

— Mai sunt cincisprezece minute până când se eliberează heliportul. Aşa că m-am gândit să vă arăt împrejurimile.

Macleod îi întâmpinase pe pistă la Kangerlussuaq când aterizaseră şi îi escortase direct la elicopterul Lynx care îi aştepta. Le luase mai puţin de o oră să zboare spre nord la fiordul Ilulissat, pe coasta de vest a Groenlandei, la aproape două sute cincizeci de kilometri la nord de Cercul Polar.

Urmăriseră un elicopter de transport masiv, Chinook, de la fosta bază aeriană americană de la Thule, o contribuţie binevenită din partea guvernului american la proiectul IMU. Costas se hotărâse să zboare în Chinook pentru a supraveghea transferul echipamentului său, şi Jack se gândea la neliniştea care îl tortura pe Costas în timp ce stătea pe rampa de încărcare privind cum roadele muncii lui de luni de zile erau suspendate în aer într-o plasă de încărcare. Câteva clipe mai devreme priviseră cum Chinookul cobora în ceaţă, spre vârful fiordului.

— De aici s-a desprins aisbergul care a scufundat Titanicul, spuse Macleod cu un puternic accent de Glasgow. Este unul dintre cele mai rapide cursuri de apă cu bucăţi de gheaţă din lume. Întoarse elicopterul spre est, cu faţa spre fiord, şi zbură cu viteza maximă pentru câteva minute, până când ieşiră din ceaţă şi văzură calota glaciară a Groenlandei ridicându-se în faţa lor ca o vastă cupolă. Gheţarul Ilulissat este canalul principal de eliberare a presiunii din calota glaciară, acolo unde gheţarii îşi revarsă bucăţile de gheaţă în mare. Puteţi vedea cum începe să curgă gheaţa. Macleod întoarse elicopterul înspre mare. Puteau vedea locul unde ondulaţiile dintr-o singură bucată ale calotei glaciare începeau să se rupă şi să se fragmenteze, formând o curgere ondulatorie ce se îndrepta pulsând înspre vest. Credeţi sau nu, chestia aia înaintează cu o viteză uimitoare, cu aproape doisprezece kilometri pe an, spuse Macleod. Crevasele sunt formate de presiunea gheţarului care, atunci când se mişcă, împinge în terenul stâncos aflat la aproape o mie de metri în adâncuri. Este ca un râu cu vârtejuri. Şi acum pentru amuzament… Coborî botul elicopterului, şi se avântară deodată spre gheţar, suprafaţa fragmentată a acestuia conturându-se ameninţător cu fisurile şi faldurile sale gigantice. Chiar în ultimul moment, Macleod ridică elicopterul, şi aproape instantaneu fură învăluiţi de ceaţă, gheţarul fiind acum abia vizibil, în vreme ce rotorul împrăştia ceaţa, lăsând la vedere

petice albe şi crevase de un albastru-închis. Suntem la mai mult de o sută cincizeci de metri deasupra gheţarului, îi asigură Macleod. Să ţineţi minte cât de mare este. Timp de câteva minute pilotă prin ceaţă doar cu ajutorul instrumentelor de navigaţie, iar apoi acţionă la manşă şi începu coborârea până când altimetrul arătă aproximativ optzeci de metri deasupra nivelului mării. Am ajuns.

Lynxul se menţinu la punct fix în timp ce ceaţa începea să se împrăştie şi o privelişte spectaculoasă se materializă în faţa lor. Era un perete imens de gheaţă, ajungând până la elicopter şi întinzându-se de o parte şi de alta atât cât puteai cuprinde cu privirea. Nu era un perete abrupt de gheaţă compactă, ci mai degrabă o masă fragmentată de piloni şi de canioane, crăpată în striaţii albastre acolo unde apa topită cursese de pe suprafaţă şi mai apoi îngheţase din nou. Întreaga masă părea incredibil de fragilă şi de nesigură, ca şi cum cel mai mic ghiont ar fi provocat o cădere în cascadă.

— Marginea gheţarului, anunţă Macleod. Sau mai degrabă masa de aisberguri care s-au desprins din el şi se strâng în capătul fiordului. Marginea însăşi a gheţarului se află undeva la mai mult de cinci mile marine est de noi, spre calota glaciară.

— Este formidabil, se auzi vocea lui Jeremy prin aparatul de comunicaţie, şi pentru prima dată păru a rămâne fără cuvinte. Deci aici este locul unde se formează aisbergurile din Atlanticul de Nord?

— Nouăzeci la sută dintre ele, răspunse Macleod. Douăzeci de miliarde de tone în fiecare an, destul cât să afecteze nivelul mărilor la nivel global. Acel perete de gheaţă poate părea destul de fix, dar a prins viteză în ultima vreme şi se mişcă înspre noi cu o viteză de cinci metri pe oră. Unele dintre aisbergurile mari vor fi împinse înainte, mai mult sau mai puţin intacte, dar toate fragmentându-se şi dând naştere unor aisberguri mai mici. Aproape zece mii de aisberguri mari ies din fiord în fiecare

an spre golful Disko. Merg în sensul invers acelor de ceasornic purtaţi de curent în jurul golfului Baffin, şi apoi plutesc în sud spre Newfoundland şi în est spre Islanda.

— Unul dintre ei se fragmentează chiar acum, spuse brusc Jack.

Fără nici un avertisment, o bucată mare de gheaţă se rupse chiar în faţa lor cu un zgomot care putu fi auzit în ciuda zgomotului făcut de rotorul elicopterului. Bucata de gheaţă căzu direct în apă şi dispăru complet, apoi ieşi la suprafaţă aproape în întregime, înainte să rămână locului, balansându-se în sus şi în jos, până când la suprafaţă mai rămase doar un vârf zimţat.

— Acum înţeleg ce înseamnă faptul că partea importantă a aisbergului se află sub apă, zise Jeremy cu vocea gâtuită de emoţie. Cei care sunt mai mari ating probabil fundul fiordului.

— Exact asta se întâmplă. Câteodată ating fundul mării, alteori nu.

Macleod deschise un mic ecran video din carlingă şi tastă ceva, dezvăluind imaginea adâncimii fiordului.

Jack fluieră.

— Destul de adânc.

— Peste o mie de metri.

— Creasta aia de sub apă, peste gura fiordului, spuse Jack, bănuiesc că este locul unde limba de gheaţă a ajuns la cea mai mare întindere?

— Danezii care s-au aşezat aici în secolul al XVIII-lea îl numesc Isfjeldsbanken, pragul, răspunse Macleod. Un prag imens de sedimente tasate de gheţar. Vârful pragului este la o adâncime de doar două sute douăzeci de metri, aşa că aisbergurile mai mari se împotmolesc în el. Până de curând marca marginea limbii de gheaţă, aglomerarea de aisberguri care sufocau fiordul.

— Dar acum fragmentarea are loc la câţiva kilometri mai aproape de calota glaciară, unde suntem noi acum?

— Într-adevăr. Macleod atinse ecranul, şi apăru altă imagine a fiordului, făcută din satelit. NASA a avut amabilitatea să ne ofere acest montaj fotografic, o imagine din satelitul Landsat. Succesiunea de linii roşii de-a lungul fiordului arată retragerea fragmentării în faţa gheţarului între anii 2001 şi 2005. În acelaşi timp, viteza cu care gheţarul se mişcă a crescut dramatic, aproape s-a dublat. Şi măsurători aeriene cu altimetre laser au dezvăluit o micşorare a gheţarului cu cincisprezece metri pe an.

— Încălzirea globală, spuse Jeremy.

— Veşti proaste pentru mediul înconjurător, dar bune pentru noi. Macleod închise ecranul şi preluă comanda la manşă, întorcând elicopterul spre vest şi zburând prin ceaţă, departe de gheţar. Veşti proaste pentru că încălzirea globală are un efect mult mai dramatic asupra calotei glaciare decât s-au temut unii. Veşti bune pentru că ne permite să lucrăm chiar în fiord, să facem cercetări care nu au fost posibile până acum.

— Şi acum vine vara, spuse Jack. Bănuiesc că asta face ca rata fragmentărilor şi a dezintegrării să fie şi mai mare în partea din faţă a gheţarului?

— Ăsta este motivul pentru care am vrut să vii acum aici, spuse Macleod. Peste câteva zile închidem prăvălia. Sunt multe lucruri care ne presează.

Douăzeci de minute mai târziu, slăbi strânsoarea manşei, şi Lynxul începu să coboare deasupra liniei zimţate de aisberguri din capătul fiordului. Inima lui Jack începu să bată cu putere când văzu suprastructura navei ivindu-se din ceţuri. Macleod întinse mâna spre aparatul de radio, dar, înainte de a apăsa pe butonul „pornit”, se întoarse şi îl privi pe Jack.

— Şi acum este momentul să-ţi spun de ce te-am pus să baţi atâta drum până aici.

CAPITOLUL 6

Bărbatul din celulă îşi ridică uşor capul şi ascultă cu atenţie, încercând să prindă un semn de viaţă, dar nu auzi

nimic. Timp de cinci ani nu auzise decât zgomotul temnicerilor lui. Închise ochii şi respiră încet şi adânc, imun la mirosul de fecale, urină şi vomă care se impregnase în pereţii închisorii. Fusese trimis să-şi ispăşească pedeapsa pe tărâmurile bunicului său, într-o temniţă părăsită a Gulagului, scutindu-i de deranjul de a-l băga într-o carceră. Dar privarea de libertate şi solitudinea nu îl înfricoşau, pentru că fusese pregătit să facă abstracţie de realitatea închisorii şi să trăiască într-o lume a propriei imaginaţii. Îşi mişcă uşor capul într-o parte şi în alta, apoi se aplecă iarăşi peste tabla de şah, singura favoare făcută de temniceri. Îşi coborî umerii peste tablă şi îşi ridică mâinile împreunate, învelite în mănuşi fără degete, frecându-le încercând să alunge frigul jilav care persista în celulă tot timpul anului. Pentru a mia oară luă un pion alb, în formă de războinic viking, cu armură de zale şi cu scut, şi îl plasă în faţa regelui creştin.

— Şah mat, spuse el încet.

Se rezemă înapoi de scaun, cu încetineala exagerată a unui om ale cărui mişcări au devenit preocuparea lui cea mai importantă, modul său de a-şi petrece orele solitare pentru încă o zi. Îşi ridică încet mâna stângă şi o duse spre obraz, urmărind cu degetul arătător cicatricea care se întindea de la ochi până la maxilarul inferior, testându-şi din nou puterea de a îndura durerea pe care o simţea de fiecare dată. De la maxilar îşi trecu mâna pe peretele de lângă el şi atinse liniile gravate ale unui graffiti, ritualul său din fiecare oră, şi începu să recite în şoaptă cuvintele, ca un preot care citeşte un text sacru.

— Paul Kruger, murmură el. Hauptsturmführer, Leibstandarte Adolf Hitler. Kurt Hausser, Sturmbannführer, PanzergrenadierDivision Das Reich. Otto Lehmann, Brigadeführer, PanzerDivision Wiking13.

Ştia numele pe de rost, nume de eroi adevăraţi din Marele Război Patriotic, cruciaţi care luptaseră împotriva Estului, supravieţuitori capturaţi la Harkov, la Kursk şi în multe alte

bătălii, trimişi aici cu jumătate de secol în urmă de către ruşi, în ultima lor oprire înainte de a fi duşi în sordida cameră de execuţie de la capătul coridorului. Nume asemănătoare cu al bunicului său. Doar că bunicul fusese mai norocos, pentru un timp.

Închise ochii şi ridică mâna spre runele crestate care tăiau numele, ştiind cu exactitate unde să pună cele două degete în jos, apoi în sus, iar jos, linii aşa de adânc gravate, încât gărzile sovietice renunţaseră de mult la încercările de a le mai şterge. Era inscripţia pe care îi plăcea s-o atingă cel mai mult, simbolul ordinului din care bunicul său făcuse parte, Schutzsaffel14, brigada SS. Îşi coborî degetele şi îşi lipi urechea de peretele umed şi rece, simţind o comuniune aproape reală cu aceşti cavaleri ai trecutului, fraţi de arme care îşi lăsaseră pe acest perete cea de pe urmă semnătură, pentru a-i da putere, pentru a-l îndruma în încercarea sa de descoperire a comorilor sacre, pentru a linişti spiritele tuturor celor care fuseseră înaintea lui şi eşuaseră.

— Anton Poellner!

Bărbatul se trezi din negura care îl absorbise auzind vocea care-l chema prin ferestruica de la uşă. Se ridică în timp ce lacătele fură desfăcute şi uşa se deschise cu zgomot. Un funcţionar de stat cu o şapcă cu cozoroc stătea în coridorul puternic luminat, încadrat de doi gardieni.

— Anton Poellner!

Funcţionarul îi repetă numele, şi bărbatul din celulă îşi ridică mâna pentru a se apăra de lumină înainte de a-i răspunde în engleză.

— Ce doriţi?

— Prin sentinţa Tribunalului Penal Internaţional pentru Fosta Iugoslavie, spuse funcţionarul de stat, vorbind în lituaniană. Cazul numărul IT-99-37b, procurorul tribunalului împotriva lui Anton Poellner, fost mercenar plătit în armata sârbo-bosniacă. Acuzat în baza articolului 7 pentru activităţi criminale individuale, pentru genocid şi crime împotriva umanităţii. Funcţionarul făcu o pauză, apoi

ridică documentul pe care îl ţinuse în mână. Ca urmare a convenţiei de amnistie semnate anul trecut la Haga, cazul tău a fost revizuit la Curtea de Apel. Funcţionarul lăsă hârtia în jos şi spuse cu o aversiune vădită: Eşti liber.

Pocni din degete, şi cei doi gardieni îl ridicară pe bărbat în picioare, aruncând pe el o manta militară sovietică. Bărbatul se apără furios de lumină în timp ce îl împinseră afară pe uşa celulei, apoi îi înlănţuiră picioarele pentru ultima oară şi îl conduseră în jos pe coridor. Era ultimul locatar al temniţei blestemate, ecoul lanţurilor sale răsunând prin celulele pustii, ca şi cum fantomele trecutului îl îmboldeau să meargă înainte, ştiind că el era ultima lor speranţă că aveau să scape.

La ultima uşă, îl descătuşară şi îl aruncară, fără nici un cuvânt, în lumea de afară. Burniţa şi era foarte frig pentru un început de vară, dar bărbatul îşi ridică faţa palidă şi zâmbi, lăsând ploaia să îi curgă pe faţă. Îşi luă bagajul care fusese aruncat lângă el şi începu să meargă încet spre poarta deschisă de la ieşire şi spre drumul care se vedea dincolo de ea, intrând cu uşurinţă în ritmul unui om care era obişnuit cu marşurile nesfârşite. Dincolo de poartă, îşi puse bagajul pe umăr şi îşi îndesă mâinile în buzunarele mantiei, aşteptând maşina care trebuia să vină să-l ia. Câteva minute mai târziu, apăru un Mercedes negru, iar uşa din spate se deschise pe când maşina opri în dreptul lui. Fără să se uite nici măcar o dată înapoi la închisoare, bărbatul se aplecă şi urcă.

— Bine ai revenit, spuse o voce din faţă, în engleză. Instrucţiunile tale.

Un plic îi fu aruncat, şi maşina demară în trombă. Bărbatul simţi teancul de hârtii înăuntru, dar mai întâi scoase din plic un obiect. Era un inel de aur strălucitor pe care îl ridică, îşi lipi buzele de simbolul gravat pe el, aşa cum făcuseră încă din copilărie, un simbol complet diferit de cel din închisoare, dar totuşi atât de familiar. Îşi puse inelul pe degetul arătător de la mâna dreaptă şi scoase hârtiile.

Deasupra lor, era o fotografie tăiată dintr-un ziar, imagine adânc întipărită în memoria lui timp de cinci ani, reprezentând un bărbat în vârstă zăcând într-o baltă de sânge şi purtând o banderolă cu svastica. Se uită la faţa rigidă şi şopti ca pentru el:

— A venit vremea răzbunării!

— Uite-o acum, spuse Jack entuziasmat. Este pentru prima oară când o văd pe mare. Este ca şi cum ai întâlni un prieten de mult pierdut şi readus la viaţă.

Seaquest II fusese terminat cu trei luni în urmă, iar proiectul IMU de prelevare de probe din gheaţă fusese prima ieşire la apă, ca vas de cercetare la mare adâncime al IMU. De când predecesorul său dispăruse în apele Mării Negre, cu şase luni în urmă, Jack fusese hotărât să îl înlocuiască şi decisese să redenumească un vas deja ancorat în docurile IMU din Finlanda. În timp ce primul Seaquest şi sora sa Sea Venture avuseseră la bază vasele ruseşti de cercetare, construite iniţial pentru supravegherea acustică a submarinelor în timpul Războiului Rece, Seaquest II era un concept complet nou, început de la zero după instrucţiunile celor de la IMU. Caracteristicile de navigaţie de ultimă generaţie includeau un sistem dinamic de poziţionare cu ajutorul elicelor laterale de manevră şi prin controlul balastului în scopul menţinerii stabilităţii în orice condiţii, lucru esenţial pentru păstrarea poziţiei şi pentru trasarea rutei, precum şi pentru desfăşurarea în bune condiţii a muncii de laborator. Putea lansa vehicule controlate de la distanţă şi submersibile, folosind fie macaralele de pe punte, fie din dana interioară direct în apă. Ca toate vasele IMU, acesta era dotat corespunzător pentru a se apăra, având un tun care putea fi retras sub puntea principală. Un lucru esenţial pentru cercetările făcute la pol era carcasa special construită, care permitea înaintarea prin bucăţile de gheaţă, care umpleau chiar şi vara apele coastei nordice de la Cercul Polar.

Jack se uita în continuare cu un ochi critic la aranjamentele de pe punte în timp ce Lynxul ateriză pe heliport şi rotoarele se opriră. Pe când echipajul navei asigura trenul de aterizare pe punte, Jack îşi scoase casca şi îşi desfăcu rapid centura de siguranţă. Soarele împrăştia ceaţa, şi în faţa lui se vedea întreaga lungime a vasului, de un alb strălucitor în lumina străvezie a Polului Nord. Era din nou în elementul lui, şi emoţia i se putu citi pe faţă când se întoarse şi le zâmbi Mariei şi lui Jeremy.

— Bine aţi venit la bordul vasului Seaquest II. Aici începe adevărata distracţie.

James Macleod îi conduse de la heliport prin hangar şi apoi în jos pe nişte scări abrupte direct în interiorul vasului. Li se alăturase şi Costas, care coborâse din Chinook cu un sfert de oră în urmă şi fusese ocupat cu despachetarea încărcăturii pe puntea de la pupă. Arăta de parcă ar fi avut nevoie de o săptămână întreagă de somn, dar mânecile suflecate ce îi lăsau la vedere braţele puternice şi petele proaspete de ulei de pe salopeta sa lăsau să se înţeleagă că nu avea de gând să piardă nici o secundă şi că voia ca echipamentul să fie cât mai repede operaţional.

Ajunseră pe puntea inferioară, şi Macleod îi introduse printr-o uşă deschisă într-o cameră de lectură puternic luminată, făcându-le semn să ia loc lângă ecranul unui proiector aflat în dreapta uşii. Aliniaţi pe nişte scaune de plastic, chiar în faţa lor, zăriră mai mulţi oameni, aproximativ treizeci la număr, unii discutând concentraţi între ei, alţii aplecaţi deasupra laptopurilor şi a teancurilor de foi. Toţi se uitară la Macleod când acesta intră, şi Jack văzu câţiva bărbaţi blonzi cu barbă care aveau steagul danez imprimat pe hanorace, câteva feţe de nativi groenlandezi şi nişte bărbaţi şi femei care purtau puloverele bleumarin ale Forţelor Aeriene Americane. Salută un bărbat din primul rând, care se sprijinea plictisit de scaun şi îşi mângâia perciunii atât de cufundat în propriile gânduri, încât nici nu observă gestul lui Jack.

Lanowski era un inginer remarcabil, care se dovedise indispensabil pentru IMU de când fusese racolat de la MIT, dar avea un stil propriu de a-i irita pe toţi cei care intrau în contact cu el.

— Dragii mei, sunt sigur că îl cunoaşteţi pe Jack Howard, colegul meu de la IMU. Măcar de la televizor.

Jack păru evident stânjenit, dar Macleod făcu semn spre ceilalţi trei oameni.

— Doctor Maria de Montijo şi doctorandul ei Jeremy Haverstock de la Oxford, deşi el este din America de origine. Pe Costas îl ştiţi deja.

Se uitară cu o curiozitate evidentă spre Jack, o figură familiară chiar şi pentru cei care nu-l cunoşteau personal. Costas zâmbi câtorva prieteni vechi, care ajunseseră să-l cunoască îndeaproape pe parcursul sesiunilor de instructaj ce avuseseră loc cu câteva săptămâni în urmă la campusul IMU din Cornwall.

— Suntem o echipă internaţională, după cum puteţi vedea, spuse Macleod. Oficial, proiectul este o colaborare între NASA şi Institutul de Cercetare Geologică din Danemarca şi Groenlanda15, şi mai sunt câţiva oameni de la International Ice Patrol16. Fiecare îşi face treaba lui, glaciologie, biologie, paleoclimatologie, dar adunăm informaţiile laolaltă. IMU oferă vasul de cercetare, NASA – fotografiile din satelit, şi GSDG – fotografiile aeriene şi măsurătorile cu laser ale altitudinii. Mare parte din munca noastră este doar monitorizare, ne asigurăm de buna condiţie a gheţii pentru a lua mostrele de care avem nevoie. Suntem presaţi de timp întrucât se apropie dezgheţul. Am vrut să fiţi aici ca să vă fac cunoştinţă. Dacă aveţi întrebări, acum este momentul.

— Nu vreau să reţin pe nimeni, aşa că o să fiu rapid, spuse Jack. Calota glaciară a Groenlandei, gheaţa din interior. Se poate să auzim un rezumat despre vârsta şi semnificaţia sa?

— Mare parte din ea datează din ultimii două sute cincizeci de mii de ani, şi gheaţa de la Ilulissat este din

ultimii o sută de mii de ani, spuse Lanowski dându-şi părul lung până la umeri la o parte de pe faţă. Este o supravieţuire incredibilă de la ultima glaciaţiune din cuaternar.

— Adică? întrebă Maria.

— Adică Era Glaciară despre care ştim cu toţii, cea care s-a încheiat acum zece mii de ani, când calotele de gheaţă s-au retras, explică Lanowski. Cuaternarul este un termen geologic care include ultima Era Glaciară, începând acum un milion opt sute de mii de ani, şi care cuprinde multe episoade de avansare şi de retragere a gheţii. Suntem într-una dintre perioadele calde din ultimii zece mii de ani.

— Şi de ce este Groenlanda aşa deosebită?

— Sunt foarte mulţi gheţari în lume care datează din Era Glaciară şi, bineînţeles, mai sunt şi calotele glaciare, spuse Macleod. Dar calota glaciară a Groenlandei este ultima rămăşiţă din calota glaciară continentală care acoperea emisfera nordică până acum zece mii de ani. Este o uşă fantastică spre trecut, la fel de interesantă pentru mine cum probabil sunt descoperirile arheologice pentru voi.

— Ăsta e motivul pentru care te afli aici, spuse Jack.

— Suntem încă la început, zise unul dintre danezi, dar rezultatele sunt promiţătoare. În principal ne uităm la bulele de aer închise în gheaţă în timp ce aceasta se forma şi care păstrează o descriere detaliată a condiţiilor atmosferice din Era Glaciară. Fragmentarea din faţa gheţarului lasă acum la vedere porţiuni de gheaţă formate recent, într-o perioadă de vreme rece de dinainte de Marele Dezgheţ de acum zece mii de ani. Este o ocazie nemaiîntâlnită până acum, prima oară când o cercetare de acest gen este posibilă.

— Încălzirea globală are şi părţile ei bune, spuse Costas cu neîncredere.

— Nu putem da timpul înapoi acum, aşa că trebuie să profităm de ocazia asta cât de mult putem şi să obţinem cât mai multe informaţii, spuse danezul.

— Încă o întrebare, zise Maria. Pe mine, una, nu mă veţi convinge niciodată să merg lângă gheţarul acela care se fragmentează. Cum vă extrageţi mostrele?

— Forăm în interiorul gheţii, exact cum face în pământ un sedimentolog sau un căutător de petrol, spuse Macleod. Fiecare strat de gheaţă reprezintă o perioadă rece, câteodată de sute sau mii de ani. Seamănă un pic cu dendrologia, cu metoda prin care se măsoară vârsta unui copac cu ajutorul inelelor sale. Macleod se întoarse şi se uită fix la Jack. Ăsta e motivul pentru care eşti tu aici.

— Sunt încă nedumerită, spuse Maria. Tot trebuie să vă apropiaţi de gheaţă ca să puteţi fora.

— Vei afla imediat. Macleod îi zâmbi, se îndreptă spre uşă, mulţumi grupului şi se întoarse spre Jack. Urmează-mă!

Seaquest II era mai mică decât predecesoarea ei, având spaţiul util interior redus, pentru a mări cantitatea de combustibil ambarcat şi implicit autonomia navei, dar având un deplasament puţin peste şapte mii de tone, ceea ce o făcea să fie unul dintre cele mai mari vase de cercetare de pe mare; le luă câteva minute bune până să ajungă pe puntea superioară. Fără să se oprească din mers, Macleod arătă spre şirul de cabine ce aveau numele lor pe uşă şi bagajele deja înăuntru. La capătul coridorului intrară într-o cameră care se întindea de-a lungul palierului cu cabine, chiar sub camera de navigaţie şi sub timonerie. Aşezarea fusese ideea lui Jack, putând avea astfel un control mai bun şi o cameră specială de observaţie pentru personalul angajat care lucra la proiect, evitând totodată să împartă spaţiul punţii cu echipajul navei, problemă cu care se confruntaseră recent, pe Sea Venture, la Cornul de Aur. Camera avea în mijloc un scaun directorial aşezat pe un podium, un ecran radar identic cu cel de pe puntea de comandă, patru computere aranjate în semicerc în jurul podiumului şi scaune cu telescoape de mare putere amplasate lângă fereastra care părea un ecran înclinat ce mărginea partea din faţă şi părţile laterale ale camerei.

Întrucât ceaţa se ridicase aproape complet, în faţa lor apăru o privelişte orbitoare a mării, o întindere vastă de un albastru puternic, cu fragmente de alb presărate pe suprafaţa ei, forma joasă a insulei Disko abia vizibilă la tribord şi ţărmul canadian al strâmtorii Davis undeva dincolo de orizont.

În urma lor, de pe puntea inferioară veniseră Lanowski şi unul dintre oamenii de ştiinţă groenlandezi, o femeie eschimosă cu o înfăţişare frapantă care făcu semn spre aparatul de cafea în timp ce intrau în cameră. Macleod mormăi ceva, apoi încuviinţă şi turnă fiecăruia dintre ei cafeaua aburindă. Jack dădu mâna cu căpitanul, care coborâse de pe puntea de comandă să îi salute, un fost ofiţer în marina canadiană care îşi petrecuse întreaga viaţă patrulând între Polul Nord şi golful Mexic. Jack avea să-i salute mai târziu pe ceilalţi membri ai echipajului, mulţi dintre ei prieteni vechi şi veterani de pe Seaquest, oameni cu care el avea o legătură foarte strânsă.

Femeia eschimosă se aşeză lângă Lanowski la computerul din partea dreaptă a camerei, punându-şi laptopul pe un colţ al biroului şi depozitându-şi hârtiile şi cărţile pe podea, pentru a le face şi celorlalţi loc să stea. Din limbajul trupului se observa clar că era colaborare cam forţată; Lanowski stătea aplecat în faţa ecranului de la computerul principal, înconjurat de hărţi, nepărând dispus să facă vreo concesie pentru ea.

— Ştiam eu că trebuia să-mi fi adus computerul, mormăi Lanowski. Chestiile astea ar fi trebuit testate înainte de a fi instalate. Aş putea la fel de bine să le număr pe degete.

Jack îşi ridică privirea spre femeie, şi ea se forţă să-i zâmbească.

— Eu sunt interesată de biologia fundului mării; Lanowski face simulările, spuse ea. James ne-a grupat în echipe de câte doi chiar de la începutul proiectului.

Îi aruncă lui Macleod o privire duşmănoasă, iar acesta se întoarse repede spre ceilalţi.

— Îmi pare rău. Încă nu v-am făcut cunoştinţă. Doctor Inuva Nannansuit de la Institutul de Cercetare Geologică. Ea este de loc din Ilulissat, aşa că a copilărit cu un gheţar în curte. Are o contribuţie valoroasă în cadrul echipei.

— Să vedem ce avem! spuse Jack.

— Este în spatele pupei, dar căpitanul va întoarce nava spre stânga pentru a avea o panoramă mai largă. Va dura câteva minute. Vom folosi sistemul dinamic de poziţionare pentru că nu vrem ca turbulenţele apei datorită elicelor principale să vă întrerupă cumva din ceea ce aveţi să vedeţi.

— Aisbergul acela din apropierea insulei, mult în faţa noastră, spuse Maria, are o pată neagră în vârf. Sunt sedimente din gheţar?

— Ai văzut bine, dar nu e chiar aşa, spuse Macleod. Dacă te uiţi la aisberg, vei observa că e neted şi rotunjit, ca o sculptură, foarte diferit de aisbergurile fisurate şi zimţate pe care le-am văzut când am zburat deasupra fiordului.

— Probabil că s-a răsturnat, spuse Costas.

— Exact. Am fost martori aseară. Una dintre cele mai impresionante privelişti pe care vi le puteţi imagina, un sfert de milion de tone de gheaţă răsucindu-se în apă. Nu cred că vă doriţi să fiţi lângă un aisberg când se întâmplă asta.

— Bineînţeles că nu, spuse Maria. Şi murdăria este de pe fundul mării!

— Chiar aşa. Când am venit, acum două săptămâni, acel aisberg era blocat de pragul din partea de nord a fiordului, dar noi ştiam deja din imagini făcute cu ajutorul sonarului că bucata subacvatică se erodase şi îşi pierduse mare parte din masă. Era doar o chestiune de timp până avea să se rostogolească, şi am stat deoparte. Unele aisberguri scapă în modul ăsta, altele sunt împinse peste prag. Poţi să îţi dai seama de asta după faptul că unele arată ca sculpturile lui Henry Moore17, şi altele – asemenea castelelor de la Disneyland.

— Vrei să spui ca ăsta, zise Jack.

Îi urmăriră privirea înspre tribord şi văzură un imens zid de gheaţă apărând în raza lor vizuală, la aproape un sfert de kilometru în depărtare, fiind, evident, mai înalt decât structura vasului. Avea aceeaşi înfăţişare contorsionată şi zimţată ca partea din faţă a gheţarului, despicat de striaţii albastre unde apa topită îngheţase în crevase, mai puţin o parte destul de mare din mijloc, care era plată. Aisbergul era imens, cel puţin jumătate de kilometru de-a curmezişul, şi blocase o bucată mare din intrarea în fiord de-a lungul liniei unde era pragul subacvatic.

Se uitau cu toţii uluiţi, când Macleod rupse tăcerea:

— Ţineţi cont că nu se vede decât un sfert din el, restul fiind sub apă. Vă uitaţi la un kilometru şi jumătate cub de apă îngheţată, cel puţin un milion şi jumătate de tone.

Costas fluieră uimit.

— Asta ar asigura gheaţa tuturor barurilor din lume pentru tot secolul următor.

— Apa care se scurge într-o singură zi din acest gheţar ar fi de ajuns să alimenteze oraşul New York timp de un an. Douăzeci de milioane de tone pe zi. Vorbim de impact global aici.

— Aisbergurile de această mărime sunt foarte rare la Polul Nord, spuse Inuva. Noi credem că încălzirea atmosferică este de vină şi are drept rezultat retragerea gheţarilor până la un punct unde apar fragmentări mai mari. Este cel mai mare aisberg pe care l-am văzut aici în viaţa mea.

— De ce nu s-a rupt încă? întrebă Costas.

— S-a fragmentat o dată, acolo unde se vede porţiunea netedă, spuse Macleod. Dar interiorul este compact, lucru destul de neobişnuit – gheaţă solidă pe care o poţi sparge doar folosindu-te de explozibil. Este perfect pentru noi. S-a fragmentat până la gheaţa din interior, aşa că e relativ sigur să lucrăm dedesubt. Dacă vă uitaţi cu atenţie, veţi vedea chiar acum două Zodiac18 împreună cu echipa de foraj.

— Nu înţeleg.

De când venise pe vas, Jeremy absorbise în tăcere toate informaţiile, dar acum devenise din nou curios.

— Ce împiedică aisbergul să cadă peste ei?

— Aici condiţiile sunt în favoarea noastră, spuse Macleod entuziasmat. Dacă nu mai au în spate presiunea gheţii, aisbergurile blocate pe prag sunt un loc sigur. Este foarte periculos să forezi în gheţar, mai ales acum, când pluteşte cu asemenea viteză. Aisbergurile care plutesc pe fiord nici nu intră în discuţie, pentru că se deplasează, şi, odată ieşite din fiord, nu numai că se mişcă, dar sunt mari şanse să se răstoarne. Aşa că un aisberg blocat relativ de curând pe prag este perfect. Este o şansă unică, dar, din păcate, timpul trece repede.

— De când este acolo? întrebă Jack.

— Cam de trei luni. Lanowski a făcut o simulare cu el mişcându-se pe fiord şi blocându-se pe prag. Putem s-o vedem?

— Aveţi noroc, murmură Lanowski iritat, ca pentru el, în timp ce tasta, devenind dintr-odată vizibil relaxat. În sfârşit!

Pe ecran apăru o proiecţie tridimensională a fiordului, cu gheţarul la un capăt şi pragul la celălalt. Aisbergul era periculos urcat pe prag, cu bucata imensă de sub apă acum la vedere.

— Puteţi vedea canalul erodat, spuse Inuva. Acel şanţ pe fundul mării care duce la prag. În timp ce se macină frecându-se de fundul mării, aisbergurile îl pulverizează, transformând totul într-o pudră. Astfel se creează un biotop steril, fără viaţă. Dar mostrele pe care am reuşit să le luăm arată altceva, şi anume, că, de fapt, este benefic pentru diversificarea speciilor, permiţând vieţii să se regenereze, ca o pădure după un incendiu. Şi nu este singurul avantaj. James a spus că a văzut un aisberg fragmentându-se când a venit aici. De fiecare dată când se întâmplă asta, sunt aduse o mulţime de substanţe nutritive. Acestea au fost nişte locuri foarte bune pentru pescuit pentru strămoşii mei.

— Un biolog, murmură Lanowski, exact ce ne trebuia.

Inuva se uită la Lanowski. Jack schimbă repede vorba:

— Cât de stabil este?

— Am făcut o simulare a condiţiilor gheţii din fiord de-a lungul perioadei stabilite pentru proiect, începând de acum două săptămâni, mâine fiind ultima zi, spuse Lanowski. Totul s-a întâmplat exact cum am prevăzut. Asta ar trebui să-ţi dea o idee despre ceea ce ai în faţa ochilor. Apăsă o tastă, şi văzură cum pe ecran se derulară o mulţime de imagini cu acelaşi cadru, reprezentând retragerea alarmantă a gheţarului şi un şir de aisberguri răsturnându-se peste prag. Acum câţiva ani, acest proces ar fi durat câteva luni. Acum, doar două săptămâni. Lanowski îşi aranjă mai bine ochelarii rotunzi şi se uită la Jack. Pentru moment, e bine. Mai sunt fluctuaţiile diurne, bineînţeles, cu aproximativ trei metri în perioada fluxului şi refluxului, şi, în cele din urmă, frecarea va disloca destul de multă gheaţă de la fundul aisbergului încât acesta să se răstoarne. Dar acum, cel mai rău lucru care s-ar putea întâmpla ar fi o fragmentare care să rupă mai multă gheaţă de dedesubt decât de la suprafaţă, supraîncărcând aisbergul în partea superioară. Apoi, la o maree înaltă, de exemplu, am avea un cutremur, sau o furtună, sau gheaţă care se mişcă dinspre fiord şi presează din spate. Asta ar împinge aisbergul peste prag şi l-ar face să se răstoarne.

— Care sunt şansele?

— Nu par a veni bucăţi mari de gheaţă mişcătoare dinspre fiord cel puţin nu în următoarele câteva zile. Un cutremur iese din discuţie. Furtuna este posibilă. Este o ciudăţenie de furtună în zona asta care ar avea un efect major asupra pragului.

— O piteraq, spuse Inuva încet.

— O ce? întrebă Costas.

— O piteraq. Se formează când aerul rece coboară dinspre calota glaciară şi întâlneşte aerul mai cald al mării.

— Da. James a spus ceva de genul ăsta în timp ce zburam spre voi.

Lanowski îi ignoră şi continuă:

— Dar nu au mai fost furtuni de o magnitudine aşa mare de şaptezeci de ani. Ultima a fost înregistrată în 1938.

— Dar fragmentarea? întrebă Jack.

— Aici simulările nu ne pot ajuta, spuse Lanowski. Nu pot prezice fragmentările. Se uită în jos cu spaimă, de parcă limitările ştiinţei ar fi fost de fapt eşecurile sale personale, apoi luă o poziţie relaxată şi îi aruncă lui Jack o privire de om învins. Tot ce pot spune este că şansele cresc odată cu căldura verii, în special acum, cu ziua polară de douăzeci şi patru de ore. Peste patruzeci şi opt de ore, recomandarea mea este ca lucrul să fie oprit, şi îl voi sfătui pe căpitan să schimbe poziţia vasului şi să se îndepărteze.

Macleod se întoarse spre Jack cu o figură alarmată.

— Atunci cu atât mai mult trebuie să ne grăbim.

Îi mulţumi Inuvei şi îi dădu un radioemiţător de la scaunul de comandă; aceasta îl luă şi ieşi pe uşa laterală, ducându-se pe punte.

— Cât timp Inuva pune la punct ultima parte din turul vostru de recunoaştere, mă gândeam că e timpul să vedeţi despre ce e vorba cu adevărat.

Încercase să-i capteze atenţia lui Lanowski, dar nu reuşise; îi conduse apoi la un computer în partea cealaltă a camerei, unde un bărbat masiv îmbrăcat într-o cămaşă cadrilată şi o pereche de blugi poziţiona un tub lung de metal ca o porthartă mai mare.

— Don Cheney, expert glaciolog de la NASA, spuse Macleod. Don, arată-ne ce ai!

Îşi strânseră mâinile în grabă şi se aşezară între masă şi computer. Cheney scoase cu grijă un cilindru intern din porthartă şi puse pe masă în faţa lor un tub transparent de plastic de un metru lungime şi cu diametrul de zece centimetri. Se aşează la computer şi se aplecă peste tub,

lovindu-l uşor cu un pix şi vorbind tărăgănat şi încet, în stil texan.

— Pentru cine nu a văzut aşa ceva, asta este o carotă de gheaţă, începu el. A ieşit ieri din aisbergul acela. Gheaţă glaciară în mare parte, chestia aia care seamănă cu un nor cu nişte bule mici în interior, dar are şi benzi de un albastru mai deschis provenite de la gheaţa topită şi reîngheţată. Avem o bandă de gheaţă topită şi reîngheţată, contaminată cu substanţe moderne, hidrocarburi atmosferice de la fabrici sau emisii de la motoare. Cândva în secolul trecut, gheţarul ăla s-a despicat şi s-a închis imediat înapoi. Se mai întâmplă. Am urmărit linia fracturii până la suprafaţa aisbergului, singurul punct relativ slab din carotă.

— Ne gândeam să folosim explozibili pentru a despica aisbergul pe linia aia, dar am renunţat la idee destul de repede, spuse Macleod. Probabil ar fi distrus ceea ce am descoperit.

— Şi ce aţi descoperit? întrebă Costas.

Cheney depărtă tubul şi arătă spre el.

— Ieri eram pe cale să-l scoatem afară şi să sistăm lucrările, când cineva din echipa mea de la NASA a observat asta.

Partea finală a carotei de gheaţă era total diferită de benzile de gheaţă, era o masă fibroasă de material negru şi maro, de aproape un metru.

— De data asta nu are nici o legătură cu sedimentele de pe fundul mării, spuse Macleod.

— E lemn, zise Costas.

— Exact. Învelit într-un strat de gheaţă de o mie de ani, dintr-o altă crevasă. Are o structură foarte compactă, şi pe alocuri pare carbonizat, dar nu putem spune cu siguranţă dacă a ars sau pur şi simplu s-a descompus. Dar noi credem că avem o secvenţă pe trei inele, reprezentând o perioadă de treizeci de ani. Am mai luat o mostră din acelaşi loc şi am trimis-o azi-dimineaţă înapoi la Cornwall cu Embraer,

avionul cu care aţi venit voi. Ar trebui să primim rezultatele de la laboratorul dendrologic al IMU în seara asta.

— Nu se poate să fie natural, spuse Costas dând din cap neîncrezător. În Groenlanda nu creşte nici un copac de mărimea asta, darămite să mai ajungă şi în vârful aisbergului.

Macleod se uită stăruitor la Cheney.

— Don, arată-le imaginea!

Cheney încuviinţă şi întoarse monitorul în aşa fel încât să vadă cu toţii. Tastă ceva, şi o imagine ce părea a fi fost creată cu ultrasunete apăru pe ecran, cu benzi şi pete de diferite nuanţe de gri care străluceau.

— Este o imagine de rezoluţie mare realizată cu sonarul, spuse Cheney. Arată partea superioară a aisbergului, chiar în spatele porţiunii fragmentate. Nuanţele de gri reprezintă diferenţele în densitatea gheţii, între gheaţa formată în cuaternar şi cea formată prin topirea zăpezii, adică zăpada de la suprafaţă şi gheaţa, care s-au topit şi au curs prin fisuri în interiorul gheţarului, pentru a îngheţa din nou. Dar mai există ceva acolo, şi este destul de mare.

Tastă iar ceva, şi altă imagine apăru pe ecran, de data asta dominată de o masă întunecată care se afla în centru. Se mişca printr-o serie de cadre de pe ecran, dezvăluindu-le mai multe unghiuri, pe măsură ce sonarul se mişca spre vârful gheţarului. La ultimul cadru Jack aproape că scăpă cana din mână de uimire.

— Cred că glumeşti, şopti el.

— Ba e adevărat, spuse Macleod. Ţi-am spus despre lemn ieri la telefon, dar nu am realizat despre ce e vorba în imaginea asta decât atunci când toate informaţiile au fost procesate, acum câteva ore. Am vizualizat încă o dată aisbergul cu sonarul, azi-dimineaţă, şi fiecare imagine verticală este identică.

— Dumnezeule mare, spuse Costas. Seamănă cu o corabie!

— Nu-mi dau seama ce altceva poate fi. Are aproape douăzeci de metri lungime, foarte lată, cu pupa şi prora simetrice. Din imaginile orizontale pare aplatizată, dar nu este de mirare, având în vedere că e sub atâta gheaţă.

— Haloul acela care o învăluie ca un cocon, pe care-l vedeţi în jurul ei, este gheaţa topită, spuse Cheney. Fac pariu că este cel mai ciudat lucru pe care l-aţi văzut vreodată.

— Poate era în flăcări când a fost prinsă în gheaţă, şopti Jeremy.

— Da, sigur, spuse Cheney. Orice ar fi fost, nu am mai văzut în viaţa mea aşa ceva.

— Eşti sigur că lemnul provine de la asta? întrebă Jack cu ochii fixaţi asupra ecranului.

— Fără nici o îndoială, spuse Macleod. Chiar din centru. Din vas, dacă asta este într-adevăr.

— Şi are o vârstă de o mie de ani?

— Gheaţa topită din jurul ei, da, are o mie de ani, răspunse Macleod.

— Atunci înseamnă că avem prima corabie vikingă descoperită în emisfera nordică, spuse Jack cu inima bătându-i cu putere. Am sperat din tot sufletul să fie asta când mi-ai spus de lemnul descoperit de tine. Ar fi extraordinar, una dintre cele mai fantastice epave găsite vreodată.

— Ţi-am spus că nu te-am adus degeaba aici, zise Costas.

— Nu m-am îndoit nici o clipă de asta.

— Ştiam cât de pasionat eşti de explorările vikingilor, adăugă Macleod. De posibilitatea descoperirii unei epave vikinge în Lumea Nouă.

— Băştinaşii eschimoşi de aici nu au construit ambarcaţiuni de lemn, şi nu există în toată Europa un model asemănător realizat la această dată, spuse Jack. Are sens din punct de vedere istoric, luând în consideraţie aşezările normande din Groenlanda din acea perioadă. Dar

cum este posibil ca o corabie să ajungă într-un gheţar format la kilometri în interior, asta nu pot să pricep!

— Ăsta este un motiv să o studiem mai bine, sugeră Macleod.

— Lasă-mă să mă uit! Costas îşi trecu mâna prin păr şi se aplecă peste Cheney, privind cu atenţie imaginea. Este la aproape trei sute de metri în interiorul aisbergului dinspre partea fragmentată şi la aproape cincizeci deasupra nivelului mării, nu-i aşa? Bănuiesc că interiorul este foarte solid şi nu se va rupe dacă facem un tunel, dar vrem să ajungem la el pe sub apă, ca să nu pătrundă în aisberg bulele de aer.

— Exact aşa ne-am gândit şi noi.

— Care sunt riscurile? întrebă Jack. Adică şansele să se rupă?

— Lanowski este persoana responsabilă cu simulările, şi cred că v-a spus tot ce era de spus, răspunse Macleod. Tot ce pot să adaug este că acţionăm acum sau niciodată. Odată ce aisbergul se roteşte peste prag şi se duce în larg, nu mai avem nici o şansă. Totul este aranjat; avem nevoie doar de aprobarea voastră.

— Slavă Domnului că nu am asigurare de viaţă, murmură Jack. Imaginaţi-vă cum ar fi să-i vinzi aşa ceva agentului de asigurări.

— E la fel de periculos ca scufundările în interiorul unui vulcan activ, spuse Costas.

— Nu, nu se poate. E o nebunie.

Figura Mariei îngheţă de groază când înţelese ce plănuiseră, şi se uita de la unul la altul aşteptând un semn cum că totul nu fusese decât o glumă. Jack se uita la ea parcă scuzându-se şi îi aruncă lui Costas o privire prietenoasă, iar acesta îi zâmbi la rândul său.

— Bine. Asta e de ajuns pentru mine, spuse Macleod privind-o pe Inuva, care se întorsese cu radioemiţătorul şi aştepta răbdătoare în spatele lor. Să facem o scurtă

plimbare la ţărm, în timp ce echipamentul vă este pregătit de echipa care a ajuns deja la aisberg.

CAPITOLUL 7

Peste o oră, forma imensă a aisbergului se profila înaintea lor, un zid zimţat de culoare albă traversat de benzi translucide albastre şi verzi. Jack îşi trase fermoarul de la costumul portocaliu de supravieţuire şi îşi ajustă vesta de salvare, uitându-se înapoi spre conturul strălucitor al vasului Seaquest II, care se îndepărta în spatele lor. Lângă el, Maria se ţinea strâns de cablul de siguranţă, şi Macleod se uită spre ea de pe celălalt ponton, aruncându-i o privire încurajatoare.

— Este cam ca într-un montaigne-russe, dar Henrik aici de faţă este expert. S-a jucat în apele astea de când se ştie.

Danezul surâse şi se aşeză în faţa motorului Evinrude 120, având într-o mână maneta de acceleraţie şi cu cealaltă ţinându-se de frânghia de siguranţă. Începu să conducă Zodiacul precum un car de luptă printre bucăţile de gheaţă care acopereau marea, balansând cu uşurinţă motorul dintr-o parte în alta pentru a evita gheţarii care pândeau înşelător de sub apă. După cinci minute de drumuri şerpuite printre fragmente de gheaţă, ajunseră la două colace de salvare roşii, marcând barajele plutitoare, care menţinuseră porţiunea din faţa aisbergului liberă, fără bucăţi de gheaţă. În timp ce se apropiau la mai puţin de câteva sute de metri, văzură doi bărbaţi care se căţărau pe aisbergul din faţa lor folosindu-se de crampoane şi de pioleţi, trupurile lor părând incredibil de mici în comparaţie cu mărimea aisbergului. Deja se putea simţi frigul gheţii, o boare de aer foarte rece care o făcu pe Maria să se cutremure. Ea insistase să-i însoţească, dar acum îi cam pierise curajul, se simţea ca şi cum s-ar fi aventurat mult prea adânc într-o lume necunoscută.

— Parcă e un organism viu, spuse ea. Parcă respiră.

— Aburii reci, de fapt, arată că se topeşte, şi se topeşte chiar repede, zise Macleod. În curând, chiar şi în partea din

faţă, unde a avut loc deja fragmentarea, va fi periculos de lucrat.

Ajunseră lângă un doc plutitor la douăzeci de metri de aisberg, unde se vedeau formele submersibilelor Aquapod pe o parte şi două bărci Zodiac pe cealaltă. O masă încâlcită de cabluri era coborâtă în mare prin doc, sub privirea unui grup de bărbaţi îmbrăcaţi în costume de neopren negre ale IMU care, dacă dădea ceva greş, aveau să îi ţină o vreme în viaţă chiar şi în aceste ape extrem de reci. După câteva minute, cablul se opri, şi o formă familiară se desprinse dintre ei, făcându-le cu mâna şi îndreptându-se spre platforma unde era acostat Zodiacul.

— Bine lucrat, băieţi. Am făcut tot ce ne-a stat în putinţă.

Cu o agilitate nebănuită pentru statura sa corpolentă, Costas sări de pe platformă pe Zodiac, aterizând cu zgomot în faţa lui Jack. Ajunsese la aisberg cu jumătate de oră în urmă, înaintea lor, şi era în mod clar epuizat. Se clătină, îşi desfăcu costumul de neopren până în talie şi se aşeză să se odihnească pentru o clipă, apoi se strecură în geaca portocalie şi în vesta de salvare oferite de un membru al echipajului.

— Sunt gata de plecare.

Bărbatul dădu drumul bărcii şi o întoarse spre linia tangonului, apoi porni încet spre mare, virând spre dreapta după ce trecură de colacele de la intrare. Cinci minute mai târziu, când tangonul nu mai era vizibil, iar marginea nordică a aisbergului era în spatele lor, Macleod îi spuse bărbatului de la cârmă să înainteze în fiord şi să oprească motorul. Fără zgomotul motorului, dintr-odată totul părea nefiresc de liniştit, o iluzie a serenităţii, ca şi cum, trecând peste acel prag subacvatic, intrau, de fapt, într-o lume fantastică de gheaţă, contopindu-se cu acele palate de cristal care îi înconjurau.

— Nu vă lăsaţi păcăliţi, spuse Macleod. Sunt rezultatele muncii unor forţe titanice aici.

Ca la un semn, tăcerea se sparse cu un zgomot puternic, urmat de o undă de şoc percutantă în aer, şi se auzi un sunet ca şi cum un perete de gheaţă se desprinsese din

gheţar, undeva departe, aproape de marginea calotei. Zgomotul părea a răsuna în toate aisbergurile prinse în fiord, un cor înfiorător care se lovea de Zodiac din toate direcţiile şi apoi se pierdea ca un suspin. În liniştea nepământeană ce se aşternu, aisbergurile din jurul lor păreau şi mai grandioase, în contrast cu siluetele oamenilor ce păreau mai neînsemnate şi mai firave.

— De obicei marea e aşa de liniştită în timpul verii, spuse un membru al echipajului. Dar, în acelaşi timp, este cea mai activă perioadă pentru gheţar. Şi, cu cât se încălzeşte mai mult, cresc şansele să dai de aerul rece care vine dinspre calotă. Se poate întâmpla foarte repede.

Arătă spre fiordul din partea de est a orizontului, spre o bucată de cer de deasupra gheţii care ar fi putut fi albastru-închis sau gri-închis, dar atenţia le fu repede atrasă de un aisberg din faţa lor, de mărimea unei maşini. Începu brusc să se clatine într-o parte şi în alta, o privelişte alarmantă care părea să sfideze logica pe o mare aşa nemişcată. Se clătină mai mult, şi până la urmă se răsturnă şi dădu la iveală o suprafaţă netedă, fapt ce produse valuri înspre fiord. Resturile de gheaţă se strânseră în jurul lor ca o pastă de sticlă pisată, şi bucăţi de gheaţă desprinse din aisberg se ridicară din adâncuri, neliniştitor de aproape.

— Asta a fost cu adevărat înspăimântător, spuse Maria.

— Şi încă nu ai văzut nimic, răspunse Macleod. Când un aisberg mare se rostogoleşte, e posibil să nu simţi nimic aici, dar se formează un val de de fund de aproape zece metri care loveşte ţărmul. Nu cred că îţi doreşti să te plimbi pe plaja de aici.

— Nu mai cobi, zise Costas. Vrem ca aisbergul nostru să stea liniştit cel puţin în următoarele douăzeci şi patru de ore.

Jack rămase cu privirea pierdută înapoi spre masa zgomotoasă de gheaţă, şi apoi se uită spre gheţar. Deasupra pragului aisbergurile păreau să plutească maiestuoase înspre largul mării, dar în adâncuri păreau că

abia începeau să se formeze, zbătându-se să înainteze, blocate şi forţându-se să îşi găsească portiţa de ieşire, cu marginile zimţate încă proaspete, rezultat al modului violent în care luaseră naştere. Farmecul acestui loc era sporit şi de faptul că în mare parte rămânea ascuns vederii, convulsii de energie pulsând nevăzute prin adâncuri de fiecare dată când o bucată de gheaţă cădea în mare, o dezlănţuire a puterii nemaivăzută niciunde pe faţa pământului. Pentru Jack era o nouă măsură a neputinţei omeneşti în faţa naturii, un spaţiu pe care el îl lărgea din ce în ce mai mult cu fiecare nou proiect.

Macleod îi făcu semn bărbatului de la cârmă, iar acesta porni motorul. Zodiacul se întoarse spre mare şi apoi acceleră în direcţia ţărmului, formând dâre de spumă albă. Găsi un petic de apă curată, şi roti maneta de acceleraţie, îndreptând barca spre promontoriul stâncos ce marca marginea nordică a fiordului. Jack se ţinea de cablul de siguranţă, şi se dădu un pic pe spate pe pontonul din faţa bărcii unde stătea, lăsând ploaia de stropi să-i biciuiască faţa, savurând gustul sărat al mării. Trecuseră mai multe luni de când se scufundase ultima dată, şi îi lipsise enorm gustul oceanului. O văzu pe Maria zâmbindu-i lângă el şi îi privi pe Macleod şi pe Costas aplecaţi şi cu glugile pe cap, încercând să se apere de ploaia de gheaţă şi apă. Îşi aminti de ultima scufundare împreună cu Costas, adânc în măruntaiele vulcanului, cu şase luni în urmă, o scufundare care îi reamintise de cea mai mare traumă a lui. Scufundarea pe care ei o plănuiseră acum era şi mai dură, dar avea să fie una dintre cele mai fascinante pe care le întreprinseseră vreodată. Frica încă stătea la pândă, dar era ţinută sub control, şi tot ce simţea în aceste momente era un sentiment copleşitor de exaltare. Proiectul de la Cornul de Aur îi reaprinsese pasiunea pentru arheologie, dar totul fusese condus de pe puntea unui vas, pe când acum această problemă fusese înlăturată, şi el putea în sfârşit să atingă istoria cu propriile mâini. Abia aştepta să

intre din nou sub apă, să fie primul care vedea şi care atingea comorile fabuloase pierdute de secole în adâncurile oceanului.

Motorul se opri, iar zgomotul lui fu înlocuit de un cor sinistru de urlete şi de chelălăieli, şi observară că valea din faţa lor era împânzită de câini legaţi cu lanţuri, unii dintre ei lătrând de foame, alţii deja înfruptându-se din hălcile de carne lăsate special pentru ei în îngrăditurile lor murdare.

— Groenlandezii încă folosesc sănii trase de câini, pe timpul iernii, spuse Macleod şi îşi puse gluga. Mare parte din terenul de aici este prea accidentat pentru snowmobil, şi calota glaciară este foarte departe de locurile unde se găseşte benzină. Îi ţin legaţi cât e vara de lungă şi îi împuşcă atunci când sunt prea bătrâni ca să mai tragă la sanie. Nu oricine poate să facă asta, dar până la urmă nu sunt animale de companie.

— Parcă îmi amintesc că, atunci când au excavat ultimele aşezări abandonate ale norvegienilor din Groenlanda, au descoperit oase de câine cu urme de tăieturi pe ele – ultima lor masă, spuse Jack. Strămoşii acestor câini.

— Păi poate de aceea latră, zise Costas.

Maria se uită cu frică la câini după ce ceilalţi coborâră pe plaja cu pietriş şi îl văzu pe Jack oferindu-i mâna, ca să o convingă să meargă cu ei. Macleod îi conduse repede pe un teren mai înalt, departe de pericolele care puteau apărea lângă gheţar, şi răspunse la un apel la aparatul său de emisie-recepţie, după care i-l dădu Mariei. Ea se opri şi vorbi rapid, apoi i-l înapoie lui Macleod şi se duse iarăşi lângă Jack.

— Era Jeremy, spuse ea. A rămas la bord pentru a termina de analizat inscripţia de pe mappa mundi. Crede că a mai descoperit ceva. Ar putea fi extraordinar, dar mai are nevoie de timp.

— Ar trebui să fie gata până terminăm noi cu scufundarea, zise Jack. Va trebui să ne aşezăm şi să punem cap la cap ce facem de acum înainte.

— Încă nu îmi vine să cred că o vei face, spuse Maria privindu-l neliniştită. Câteodată chiar am impresia că-ţi cauţi moartea cu lumânarea.

— Asta e prima oară când vii pe teren cu echipa IMU, zise Jack zâmbind. Exact cum a spus James, încă nu ai văzut nimic.

În ciuda căldurii soarelui de vară, îşi ţinură costumele de supravieţuire închise, pentru a se proteja împotriva insectelor, şi îl urmară pe Macleod de pe faleză pe o potecă erodată înspre o creastă joasă din vale. Acolo nu creştea nimic mai înalt de câţiva metri, dar priveliştea stâncoasă era compensată de vegetaţia bogată în muşchi şi iarbă care acoperea ca un covor toată valea.

— Ruinele din faţa noastră sunt de la antica Sermermiut, spuse Macleod. Un loc sacru pentru populaţia locală eschimosă. Aici au locuit oameni timp de cel puţin patru mii de ani, de când primii groenlandezi şi-au croit drum prin marea îngheţată dinspre partea arctică din Canada. Oraşul Ilulissat este dincolo de creastă, spre nord, dar a fost fondat abia în 1741, odată cu ocupaţia daneză a Groenlandei. Danezii îl numeau Jacobshavn, dar numele său groenlandez este mult mai potrivit.

— Ce înseamnă Ilulissat? întrebă Costas.

— Aisberguri.

Costas spuse ceva printre dinţi, şi îşi continuară drumul încet de-a lungul potecii, printr-o porţiune mlăştinoasă, înspre ruine, dând la o parte cu mâna norii de musculiţe care păreau a se ridica din mlaştină ca o ceaţă.

— Şi vikingii?

— Pentru norvegieni această porţiune de coastă până la calota glaciară era Nordrseta, terenurile de vânătoare nordice, un loc teribil unde foarte puţine rămăşiţe de-ale vikingilor au fost descoperite vreodată.

Macleod se opri să îl aştepte şi pe Costas, care rămăsese în urmă.

— Vechii norvegieni îşi stabileau tabăra permanent doar acolo unde ar fi putut să spere că urmau să aibă un mod de viaţă tradiţional, să crească animale şi să se ocupe de agricultură. În Groenlanda asta se reducea la văile fertile ale fiordurilor din sud, acolo unde Erik cel Roşu a ajuns împreună cu familia sa la începutul secolului al XI-lea. Majoritatea coloniştilor veneau din Norvegia şi din Islanda. În cele din urmă, numărul fermelor a crescut, iar populaţia a ajuns la câteva mii, şi chiar au construit biserici din piatră brută după ce au fost convertiţi la creştinism.

— Ce s-a întâmplat cu ei? întrebă Costas.

— Este unul dintre misterele neelucidate ale trecutului, zise Macleod. Au supravieţuit timp de generaţii, făcând comerţ cu Europa cu fildeş de morse şi cu blănuri, dar ultimul contact a fost în secolul al XV-lea. În 1721, când Biserica Catolică a trimis o expediţie în Groenlanda să vadă dacă sunt creştini cu frica lui Dumnezeu, nu au mai găsit nici urmă de ei.

— E greu de crezut, dar cruciadele au fost un factor important, spuse Maria.

— Cum cruciadele? întrebă Costas.

— În 1124, regele norvegian Sigurd Jorsalfar a fondat o episcopie în Groenlanda. Asta însemna că Biserica îşi putea impune taxele asupra coloniştilor nordici, înrăutăţindu-le condiţiile de viaţă care erau şi aşa destul de grele. Sigurd era cunoscut şi sub numele de Cruciatul, fiind unul dintre scandinavii care a luat parte la cruciadele din secolul al XII-lea. A avut obrăznicia să pretindă Groenlandei o taxă pentru cruciade. Ei au plătit-o cu colţi de morsă şi piei de urşi polari.

— Asta pica bine pentru Ierusalim, mormăi Costas. Cruciadele astea chiar au fost o nebunie mondială.

— Biserica era fără nici o îndoială o povară din punct de vedere economic, afirmă Macleod. Dar alţii consideră că norvegienii din Groenlanda au fost nimiciţi de către băştinaşi, sau de piraţii englezi, sau chiar de ciumă. Eu cred

că mediul a fost un factor esenţial. Aşa-numita mică eră glaciară din perioada medievală, cu toate bucăţile de gheaţă care se întindeau de-a lungul coastelor pe toată durata verii, a blocat toate rutele de navigaţie de care depindeau pentru supravieţuire. Frigul a distrus agricultura, şi probabil nu puteau sau nu voiau să se adapteze la modul de viaţă al băştinaşilor şi să încerce să supravieţuiască din vânătoare şi din pescuit.

— Deci ultimii vikingi au dispărut din cauza condiţiilor climatice, zise Costas. Nu e chiar un sfârşit glorios pentru un războinic de elită, nu-i aşa?

— Să aşteptăm, şi vom vedea, murmură Jack. Poate se va dovedi că adevăraţii războinici au plecat mai departe de aici, înspre vest.

Ruinele aşezării antice abia puteau fi recunoscute din cauza movilelor de iarbă şi a cercurilor de pietre care erau adânc înfipte în sol, unele dintre ele aproape înghiţite de pământ, iar altele vizibile şi pătate de turbă. Pe o platformă de lângă marginea apei, era un cort scund, în formă de dom, de aproape patru metri lăţime, iar cadrul din oase de balenă era acoperit cu straturi de piele de focă şi piei de bou moscat. Un firicel de fum ieşea printr-o gaură din centrul cortului.

— Unele dintre aceste pietre sunt folosite la corturi pentru a ţine pieile împotriva vântului, explică Macleod. Sunt vizibile peste tot pe suprafaţa arctică, principala dovadă a anticelor aşezări omeneşti. Nu au mai locuit oameni aici de foarte mult timp, dar este un loc sacru pentru eschimoşii din Ilulissat. Uneori, bătrânii care rămân fideli vechilor obiceiuri vin aici să se pregătească pentru moarte. Familiile lor ridică nişte corturi tradiţionale în interiorul cercurilor de piatră ale strămoşilor lor când simt că le-a venit sorocul.

Câţiva câini husky albi fuseseră legaţi lângă cort şi, pe măsură ce Macleod îi conducea pe ceilalţi înainte, ei trăgeau de lanţuri şi lătrau ameninţător la ei. Maria se dădu înapoi nesigură, dar Jack o împinse în faţă, uitându-se atent

ca lanţul să nu ajungă până la ei. Lătratul câinilor alertase locuitorii cortului, şi uşa se deschise, prin ea apărând o femeie eschimosă care purta o parka tradiţională din piele de focă, cu părul negru prins la spate şi împodobit cu mărgele. Când îşi ridică privirea, o recunoscură pe Inuva, care părăsise Seaquest II cu Zodiacul, cu o oră înaintea lor. Îndepărtă câinii şi îi făcu semn lui Macleod, care îngenunche şi schimbă câteva cuvinte cu ea înainte ca uşa să se închidă la loc.

— Inuva este fiica bătrânului. Macleod se întoarse şi vorbi aproape şoptit. El ştie daneză, dar nu vrea să vorbească decât kalaallisut, dialectul local eschimos, aşa că Inuva ne va traduce. Numele lui este Kangia, care este, de asemenea, şi numele fiordului. Are mai mult de optzeci de ani, o vârstă destul de înaintată pentru aceşti oameni care duc o viaţă grea. În tinereţe, era unul dintre cei mai renumiţi vânători din Ilulissat, se aventura sute de kilometri de-a lungul calotei glaciare împreună cu câinii săi, vâslind departe în umiak-ul19 său, dincolo de ultima aşezare din nord.

Se aplecară să intre pe sub uşa cortului, în timp ce Macleod o ţinea deschisă, apoi îi urmă şi el. Pe Jack începură să-l usture ochii de la fumul înţepător care se ridica din vatră, aţâţat de bucăţile de excremente de bou moscat. Macleod le făcu semn să se aşeze pe nişte piei puse în cerc în jurul focului. Încercând să-şi obişnuiască ochii cu întunericul, observară că partea îndepărtată a cortului era ocupată de o sanie de lemn cu şinele înnegrite de vreme, dar foarte frumos gravate cu forme animaliere. Pe o margine, stătea învelit în pături un bătrân eschimos, cu faţa noduroasă şi zbârcită şi cu părul alb, lung, despletit pe umeri. Se uită spre ei, şi observară că ochii săi erau afectaţi de „orbirea zăpezii”, iar pielea avea paloarea cenuşie a morţii care se apropia. Începu să vorbească cu mare greutate, şi Inuva traducea sunetele moi ale groenlandezei native de fiecare dată când bărbatul se oprea.

— Tatăl meu spune că din timpuri imemoriale poporul său a locuit pe aceste meleaguri şi că veneticii au venit şi au plecat, spuse ea încet. Acum este timpul ca el să plece şi să se alăture săniilor strămoşilor lui, care trec în viteză pe calota de gheaţă pentru eternitate.

Bătrânul scoase o mână dintre pături şi luă o fotografie deteriorată de pe sanie, dând din cap în tăcere spre Macleod în timp ce i-o înmâna.

— Asta este ce ne-a adus aici, zise Macleod. Inuva i-a spus despre vasul nostru de cercetare din fiord, şi ea m-a chemat la Kangia acum două zile. Priveşte fotografia!

Macleod îi dădu fotografia lui Jack, iar Maria şi Costas se apropiară de el. Era o imagine alb-negru învechită, cu un grup de bărbaţi îmbrăcaţi în costume polare care stăteau lângă nişte sănii de lemn încercuite de câini şi încărcate cu echipament.

— Cândva înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, judecând după costume, spuse Jack. În anii douăzeci, poate chiar treizeci. Făcu o pauză, apoi se uită mai cu atenţie. Bărbatul mai în vârstă care stă în centru… nu este Knud Rasmussen? Ştiu că s-a născut în Jacobshavn.

— Kangia era unul dintre îngrijitorii câinilor săi. El este băiatul din stânga.

— Deci Kangia l-a cunoscut pe Knud Rasmussen! Jack se uită cu veneraţie la bătrânul eschimos, apoi se întoarse spre Costas. Unul dintre cei mai apreciaţi exploratori polari, jumătate danez, jumătate eschimos. Prima persoană care a traversat calota glaciară a Groenlandei.

— Rasmussen era o figură paternă pentru Kangia, şi l-a încurajat să păstreze tradiţiile. Kangia îl venera şi admira respectul pe care Rasmussen îl avea pentru tradiţiile eschimoşilor. Nu pot să spun asta şi pentru aceşti indivizi. Macleod scoase o fotografie din buzunarul interior al hainei şi i-o dădu lui Jack. Kangia mi-a dat şi asta.

— Ahnenerbe?

Faţa lui Jack se înăspri deodată.

— Exact. Am scanat fotografia şi am făcut câteva cercetări înainte să vii tu. O expediţie germană a ajuns în Jacobshavn, în 1938, cu un an înainte de război. Aveau nevoie de îngrijitori de câini, şi Kangia era alegerea perfectă.

Fotografia reprezenta doi bărbaţi europeni cu un fundal de gheaţă şi piatră în spatele lor. După forma promontoriului, era chiar Sermermiut, lângă locul unde erau ei acum, dar şirul de aisberguri alcătuia pe atunci un zid neîntrerupt de-a lungul pragului fiordului, înainte ca gheţarul să îşi înceapă regresiunea. Ambii bărbaţi erau îmbrăcaţi cu costumele tipice de expediţie din acele vremuri, pulovere groase, jachete de lână şi pantaloni trei sferturi îndesaţi în şosete lungi până la genunchi. Bărbatul din partea dreaptă era înalt şi cu trăsături frumoase, probabil avea în jur de treizeci de ani, cu părul blond, dar stătea cumva separat de grup, ca şi cum nu ar fi dorit să fie fotografiat. Celălalt bărbat era scund şi brunet, cu chipul osos, şi îşi ţinea un picior îndoit şi îşi sprijinea mâna dreaptă pe genunchi, în vreme ce privea cu atenţie în obiectiv. În mâna stângă ţinea un şubler deasupra capului unui tânăr eschimos, care era aşezat pe o stâncă într-o poziţie ciudată şi care putea fi uşor recunoscut drept Kangia. Părea un vânător care se fotografia cu trofeul său, doar că era mult mai înfiorător. Pe braţul stâng avea o banderolă cu svastica.

Jack îi aruncă o privire lui Costas.

— Ahnenerbe însemna „Moştenirea Ancestrală”. Era un departament SS fondat înainte de război de către Reichsfürer Heinrich Himmler, mâna dreaptă a lui Hitler. Era foarte devotat cercetării originilor ancestrale ale rasei ariene.

— Ce dracu’ făceau acolo?

— Este incredibil, dar probabil căutau Atlantida. Jack îi aruncă lui Costas o privire strâmbă. Naziştii credeau că atlanţii erau arienii originari. La sfârşitul anilor treizeci Ahnenerbe a trimis expediţii peste tot în lume, în Tibet, în adâncurile Americii Centrale sau la Polul Nord. Sperau să îi

găsească pe cei mai puri descendenţi ai atlanţilor în cele mai îndepărtate regiuni, în tărâmuri rupte de restul umanităţii. Una dintre tehnicile folosite de ei era frenologia, adică măsurarea craniilor pentru a găsi aşa-zisele trăsături ariene. Asta face imbecilul din poză. Ştiinţa era din evul mediu, dar adevăraţii antropologi recrutaţi de Ahnenerbe trebuiau să se plece în faţa obsesiilor demente ale Reichsfürer-ului. Chiar au numit-o Cruciada lui Himmler.

— Da, încuviinţă Macleod. Şi expediţia în Groenlanda a fost cu atât mai bizară. Naziştii erau, de asemenea, obsedaţi de Welteislehre, teoria cosmogonică a gheţii, o fantezie cosmologică scornită de un austriac nebun pe la începutul secolului. A fost una dintre multele teorii dubioase care şi-au câştigat adepţi după Primul Război Mondial şi care, într-o lume care înnebunise, părea că oferă explicaţii logice şi pune ordine în haosul realităţii. După cum spune teoria, totul în univers este o luptă perpetuă între elementul gheaţă şi elementul foc. Rasa supremă ariană s-a născut pe tărâmul gheţii şi a fost împrăştiată pe tot globul de inundaţii şi de cutremure. Unde să găseşti dovezi mai grăitoare despre arieni decât în Groenlanda, ultima rămăşiţă a erei glaciare.

— Ar fi amuzant dacă nu ar fi vorba despre rasismul otrăvitor care stă în spatele a tot ceea ce a făcut Ahnenerbe, spuse Jack. Ei îi spuneau lui Himmler doar ce voia el să audă, şi activităţile lor au ajutat la cimentarea părerilor lui despre superioritatea ariană. Să nu uităm că el a fost ideologul-şef al soluţiei finale, exterminarea evreilor.

— Deci bărbaţii aceştia doi erau nazişti, zise Costas luând fotografia şi examinând-o atent împreună cu Maria.

— După spusele lui Kangia, cel cu banderola pe mână era un adevărat nemernic, aberând tot timpul despre Hitler şi tratându-i pe groenlandezi ca pe nişte câini, spuse Macleod. Dar celălalt pare mai înţelept, a încercat să se împrietenească cu Kangia şi a muncit în expediţia aia fără să precupeţească vreun efort. Era fascinat de tradiţiile

orale ale groenlandezilor, şi a promis că o să-i viziteze singur într-o zi, pentru a-i înregistra. După câte se pare, a devenit un bun îngrijitor de câini şi a câştigat respectul eschimoşilor. Cei doi nemţi se detestau şi abia îşi vorbeau unul altuia.

— Ai vreo idee cine erau?

Inuva vorbi şoptit de pe marginea patului de unde ascultase, cu mâna pe fruntea tatălui ei.

Macleod se întoarse spre ea.

— Orice documente legate de această expediţie au dispărut în mod misterios din sediul central Ahnenerbe, atunci când a început războiul, aşa că această fotografie şi amintirile lui Kangia sunt tot ce ne-a mai rămas. Am trimis o copie a fotografiei prin e-mail ieri la biblioteca IMU. Nu au putut să-l identifice pe bărbatul mai scund, o faţă care se pierde printre alte mii de feţe de asasini, dar celălalt are o istorie întreagă în spate.

— Bineînţeles. Acum îl recunosc, exclamă dintr-odată Maria. Cel blond este Rolf Kunzl, renumitul arheolog, nu-i aşa?

— Exact.

— Unul dintre fondatorii arheologiei vikinge, se entuziasmă Maria. Teza lui de doctorat asupra aşezărilor vechilor norvegieni din Groenlanda rămâne un punct de referinţă în acest domeniu. O carieră precoce retezată din faşă când a început războiul.

— Atunci ştii ce s-a întâmplat cu el.

— Conspiraţia von Stauffenberg, răspunse Maria.

Macleod o aprobă.

— Unul dintre numeroşii oameni de ştiinţă racolaţi cu forţa în Ahnenerbe pentru a alimenta fanteziile naziştilor despre o rasă nordică supremă. Kunzl nu a avut încotro, aşa că a jucat după cum i s-a cântat, chiar dacă era dispreţuitor faţă de cei care erau la conducerea Ahnenerbe, majoritatea fiind nişte ţicniţi şi aşa-zişi oameni de ştiinţă care îşi datorau cariera ascensiunii naziste.

— Nebunii preluaseră conducerea spitalului, zise Costas.

Macleod dădu aprobator din cap.

— Dar Kunzl nu a fost niciodată înscris în SS pentru că provenea dintr-o veche familie de militari prusaci, un ofiţer în rezervă din Wehrmacht, şi a reuşit să evite tentaculele lui Himmler când a început războiul. A luptat timp de doi ani sub comanda lui Rommel, în deşert, ajungând la gradul de colonel şi obţinând Crucea de Cavaler, dar apoi a fost rechemat la Berlin şi i s-a dat o slujbă umilă. Himmler se pare că îl remarcase şi îl hărţuia în repetate rânduri, acuzându-l că ar fi furat dovezile din expediţia din Groenlanda şi că le-ar fi ascuns. Dar Himmler l-a lăsat probabil în pace când, în septembrie 1944, Kunzl a fost arestat şi sugrumat cu corzi de pian împreună cu von Stauffenberg sub acuzaţia de tentativă de asasinat împotriva lui Hitler.

— Unul dintre băieţii buni, murmură Costas.

— Niciunul dintre conspiratori nu a fost vreun sfânt, răspunse Macleod. Kunzl fusese unul dintre cei mai eficienţi comandanţi de tancuri din Africa Korps şi avea mâinile mânjite cu sângele aliaţilor. Ştia despre politica rasistă a naziştilor din vremea când era în Ahnenerbe, şi, după cum se pare, nu a făcut nici cel mai mic gest. Dar îl ura pe Hitler şi dorea ca războiul să se termine înainte ca Germania să fie distrusă complet. Dacă te uiţi la celălalt bărbat din poză, poţi să observi de unde i se trăgea lui Kunzl aversiunea pentru nazişti.

Kangia începu să vorbească brusc, şi sunetul acela moale umplu iarăşi cortul, ca şi cum pieile de focă erau mişcate de o adiere de vânt. Întinse mâna spre fotografie, şi Costas i-o dădu, uitându-se cum împungea fotografia cu degetul în dreptul bărbatului înalt. Inuva se aplecă în faţă când bătrânul începu să vorbească, şi apoi se uită iar la ceilalţi.

— După trei zile de la începutul expediţiei, au ajuns la marginea calotei glaciare, la est de aici, şi au găsit un drum,

în sus, până în vârf. După o zi de tras săniile pe gheaţă, au fost blocaţi dintr-odată de o piteraq, o furtună puternică.

Kangia o auzi pe fiica sa repetând cuvântul groenlandez şi se animă brusc – umbrele braţelor sale se ridicară gesticulând în lumina tremurătoare a focului.

— A fost o furtună groaznică, cea mai puternică furtună pe care a văzut-o tatăl meu vreodată. Expediţia era la marginea nordică a gheţarului, acolo unde un râu de gheaţă începe să curgă înspre fiord. Cei doi nemţi au insistat să treacă pe gheţar şi să caute adăpost în spatele unei creste de gheaţă, una dintre ondulaţiile făcute când se curbase gheţarul. Dar groenlandezii au refuzat, ştiind că era foarte periculos, şi au plecat cu câinii lor, înghesuindu-se în spatele săniilor.

Bătrânul îşi strânse pumnii, îi desfăcu apoi cu zgomot şi i se adresă iarăşi fiicei sale.

— Era un zgomot extraordinar, traduse ea. Gheţarul se crăpase, şi cei doi nemţi dispăruseră înăuntru. Eu, Kangia, am fost singurul destul de curajos să mă târăsc înapoi prin vântul puternic spre marginea crevasei, unde m-am uitat în jos prin zăpada viscolită şi am văzut o privelişte incredibilă.

Bătrânul urmărise intonaţiile vocii fiicei sale şi dădea din cap afirmativ, dar brusc începu să tuşească puternic, şi simţi nevoia să se întindă pe blănurile din spatele său, cu faţa palidă şi schimonosită de durere.

— Nu mai are mult de acum, zise Inuva mângâind cu tandreţe mâna tatălui ei; apoi se uită la Macleod cu tristeţe. Cred că este timpul să plecaţi.

Macleod încuviinţă şi începu să se ridice, dar bătrânul săltă o mână şi vorbi încă o dată, cuvintele lui fiind acum aproape imperceptibile. Fiica sa se apropie şi începu să traducă vorbele bătrânului.

— Era adânc sub noi, la fel de adânc cum sunt de înalte aisbergurile din fiord.

Macleod se aşează la loc.

— La fundul crevasei era prora unei nave, curbată înfricoşător, cu scândurile foarte vechi şi înnegrite. Eu, Kangia, ştiam ce e imediat ce am văzut-o. Legenda spunea ceva despre nişte giganţi învăluiţi în fier, Kablunat, care veniseră de dincolo de ape şi acostaseră pe gheaţă cu una dintre marile lor corăbii. Eu, Kangia, am auzit această poveste de la bunicul meu pe când eram copil, chiar în acest cort. Bătrânul se opri să tuşească, şi Inuva se uită spre ceilalţi. Strămoşii noştri eschimoşi, Thule, au sosit din părţile arctice canadiene şi s-au stabilit aici acum aproape opt sute de ani, după ce băştinaşii care locuiseră aici au dispărut. Dar vânătorii Thule veneau în aceste locuri chiar şi înainte de asta, şi se întâlniseră cu giganţii bărboşi care locuiau în case de piatră în sudul Groenlandei. Strămoşii mei i-au numit Kablunat.

— Dumnezeule, şopti Jack. O corabie în gheaţă. Nu se poate!

— Aşteaptă. Este mai mult decât atât, zise Inuva ridicând mâna şi fiind din nou atentă la vorbele bătrânului. Gheaţa a început să se mişte sub mine. Eu, Kangia, am aruncat o frânghie şi i-am tras pe cei doi bărbaţi. Crevasa s-a închis cu o pocnitură chiar când aceştia au ieşit teferi la suprafaţă. Corabia a dispărut în gheaţă. Piteraq a continuat pentru multe zile, şi noi ne-am întors la Ilulissat. Aşa s-a sfârşit expediţia. Nemţii au plecat, şi nu i-am mai văzut niciodată.

Bătrânul scotoci pe sub păturile pe care Inuva le pusese peste el şi scoase un pachet ambalat în piele de focă albă. Cu mâini tremurânde, i-o întinse lui Macleod, înclinându-şi capul în timp ce i-o înmâna. Macleod i-o întinse lui Jack, care mângâie pielea moale şi se uită întrebător la el.

— De asta a trebuit să vii tu personal, spuse Macleod. Când am vorbit cu Kangia acum două zile, mi-a spus ca are un obiect pe care vrea să-l dea mai departe. I-am spus că tu eşti şeful, şi mi-a zis că atunci doar tu îl poţi primi.

Jack se uită la bătrân şi făcu o plecăciune solemnă, apoi începu să desfacă cu grijă pachetul. Maria şi Costas se

strânseră lângă el, să vadă mai bine. Mariei i se tăie respiraţia şi faţa i se albi de emoţie.

— Este o piatră runică!

Obiectul era o bucată de piatră de un verde-închis, un pic mai lungă decât mâna lui Jack, cu colţurile şlefuite grosolan şi cu o suprafaţă superioară plată. Pe ea erau inscripţionate brut trei şiruri de rune, pe care Jack le recunoscu imediat când privi piatra în lumină.

— E fantastic, murmură Maria. Runele sunt în vechea norvegiană, fără îndoială. Sunt câteva simboluri ciudate, şi nu recunosc cuvintele, dar ne va ajuta Jeremy.

— Tatăl meu mi-a spus povestea, dar nu mi-a arătat asta niciodată, şopti Inuva. Este una exact ca aceasta la muzeul din Upernavik, la aproape o sută şaizeci de kilometri de aici, spre nord, găsită într-un tumul foarte îndepărtat de înmormântare, lângă un loc numit Kingigtorssuaq. Este cea mai faimoasă descoperire făcută în Groenlanda, în ceea ce-i priveşte pe vikingi, o piatră sacră descoperită în cel mai nordic punct din zona arctică.

— Aşteaptă să auzi de unde provine asta, zise Macleod. Când Kangia i-a scos pe cei doi nemţi din interiorul crevasei, aceştia se luptau pentru ceva, dar bărbatul cel scund a alunecat şi era să cadă. Kangia l-a văzut cum s-a repezit cu un cuţit la celălalt bărbat, dar l-a scăpat în crevasă. Era furios pentru că pierduse şi altceva în afară de cuţit, dar, având în vedere că furtuna se înrăutăţea, devenise foarte important ca ei să iasă de acolo, şi astfel cearta fu dată uitării. Înainte ca ei să părăsească acea calotă glaciară, Kunzl i-a dat piatra asta lui Kangia pentru a o păstra. A spus că provenea de pe corabia din gheaţă. Se pare că Kunzl le-a zis naziştilor că i-a căzut în crevasă, dar bărbatul cel scund suspecta că o avea în continuare, aşa că i-a cotrobăit prin lucruri în timpul nopţii. Kunzl i-a mai spus lui Kangia că era o piatră runică sacră şi că bărbatul celălalt nu trebuia să ştie vreodată că era la el. Kangia îi ura pe nazişti, şi a fost chiar încântat.

— Kunzl a tradus-o, murmură Maria. Era cel mai bun runolog din vremea lui, un expert în toate scrierile în norvegiana veche. În acele câteva momente disperate din crevasă cred că a citit ceva ce l-a determinat să nu o lase să cadă niciodată în mâinile colegului său SS din Ahnenerbe.

— Kunzl i-a spus lui Kangia că, dacă nu avea să se întoarcă în Groenlanda, Kangia trebuia să o păstreze în secret pentru tot restul vieţii şi să o dea doar aceluia în care va putea avea deplină încredere. Războiul i-a pecetluit soarta lui Kunzl, şi acum tu eşti omul acela de încredere.

În timp ce vorbeau, braţul lui Kangia îi căzuse înapoi pe piept, şi bătrânul începuse să respire încet, cu ochii pe jumătate închişi îndreptaţi spre tavan. Inuva se întoarse şi se uită spre ei cu o figură neliniştită.

— Acum chiar a sosit timpul.

Macleod încuviinţă, şi se ridicară toţi să plece, aplecându-se pe sub uşa cortului. Jack rămase ultimul, şi, înainte să plece, se întoarse şi îngenunche lângă bătrân, vorbindu-i încet, spunându-i apoi câteva cuvinte fiicei lui. Îi atinse mâna lui Kangia înainte de a se ridica şi de a o urma pe Maria afară, în ruinele dezolante ale vechii aşezări.

— Ce i-ai spus? întrebă Maria.

— Le-am urat lui şi câinilor lui „Drum bun”, oriunde îi va duce călătoria lor. I-am spus că a făcut o alegere înţeleaptă când ne-a dat nouă comoara lui şi că nu îi vom înşela încrederea.

Inuva apăru în uşa cortului să îşi ia rămas-bun.

— Ce se va întâmpla cu el? întrebă Maria cu o voce şoptită.

— După ce va veni şamanul, îl vom ajuta să se urce pe dealul acela înalt care dă înspre fiord, în locul pe care noi îl numim Killingekloften. Îl vom lăsa acolo, iar mâine el nu va mai fi.

— Sinucidere, vrei să spui? întrebă Maria.

— Noi ne adunăm în fiecare an la Killingekloften să vedem prima rază de soare cum apare din spatele gheţarului, după săptămâni întregi de întuneric, şi, în acelaşi loc, aceia care

au obosit să mai trăiască sar în adâncimile de gheaţă ale fiordului pentru a se alătura spiritului lumii. Aşa e tradiţia. Tatăl meu a terminat treburile pe acest pământ şi este nerăbdător să pornească în următoarea lui călătorie.

Îşi coborî ochii şi se înapoie în cort, închizând clapa în spatele ei. Sus pe un colţ de stâncă, un câine începu să urle spre vest şi apoi să se zbată cu putere în lanţ când îi văzu, cu capul semănând cu al unei hiene şi mârâind în vreme ce-şi arăta colţii. Maria tresări şi îşi strânse haina mai bine pe lângă corp, apropiindu-se şi mai mult de Jack în timp ce coborau pe potecă, spre mare.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă el.

— O legendă antică norvegiană, spuse ea făcând o pauză şi ocolind un petic de mlaştină. Lupul fioros Fenrir, una dintre progeniturile monstruoase, create de o femeie gigant, frate cu şarpele lumii Jormungard şi cu creatura Hel, paznicul morţilor. Odin auzise o profeţie cum că lupul şi ruda lui aveau să-i distrugă într-o zi pe zei, aşa că l-a înlănţuit pe Fenrir de o stâncă. Thar liggr hann ţil ragnamks, acolo aşteaptă până la Ragnarok, până la războiul final de la sfârşitul lumii, când se va răzbuna pe zei.

— E un câine pentru sanie, nu e un lup, spuse Jack.

— Ştiu. Nu are sens. Maria se uită în urmă la silueta îndepărtată a câinelui şi se întoarse repede. Dar mă simt ca şi cum am fi atins marginile acelei lumi mitice, un prag între lumea cunoscută vikingilor şi o lume pe care nici măcar zeii lor nu o puteau controla. Vikingii care au venit aici sigur au avut acel sentiment rău prevestitor pe când se uitau peste apele îngheţate din vest, întrebându-se dacă la orizont îi aşteptau comori nebănuite şi o viaţă nouă sau coşmarul Ragnarok-ului. E ca şi cum am fi avertizaţi că alţii au fost pe acest drum înaintea noastră şi nu s-au mai întors.

Jack o luă pe Maria pe după umeri şi o îmbrăţişă.

— Eu o iau ca pe un semn bun. Dacă Fenrir este aici, atunci înseamnă că suntem pe drumul cel bun.

Zâmbi şi îi înmână pachetul pe care i-l dăduse bătrânul.

— Oricum, legendele antice trebuie să mai aştepte puţin. Acum ai treabă. Cu cât avem traducerea acestor rune mai repede, cu atât mai bine.

— Norvegienii din Groenlanda au fost martori la aceste furtuni, aceste piteraq, spuse Maria. Este un fragment obsedant dintr-un poem numit Norbrsetubrapa, despre aceste terenuri nordice de vânătoare. E ceva de genul: „Explozii puternice dinspre zidurile albe ale muntelui mişcară valurile, şi fiicele valurilor crescute în gheaţă se despărţiră unele de altele, bucurându-se de furtună”. Practic este singura scriere care a supravieţuit de la vechii norvegieni din Groenlanda, păstrată într-o saga islandeză.

— Nu te teme, zise Jack. Vom avea grijă.

Câteva minute mai târziu, ajunseră la ţărm şi se urcară în Zodiacul care îi aştepta. Era după-amiază devreme, dar în soarele perpetuu al verii polare era imposibil să ghiceşti ce oră era, lucru pe care Jack îl găsea foarte derutant. După ce o ajută pe Maria să urce şi se aşezară din nou pe pontoanele pneumatice, Macleod îi transmise membrului echipajului un semnal, şi Evinrude reveni la viaţă. Îşi închiseră bine costumele de supravieţuire şi îşi puseră vestele de salvare în timp ce barca făcu un ocol ca un arc în golful apropiat, cu propulsorul învolburând apa şi căutând un drum printre bucăţile plutitoare de gheaţă. Când trecură de promontoriul din capătul fiordului, aisbergul imens le apăru în faţă, Zodiacele acostate de-a lungul său şi încărcate cu tehnicieni şi cu echipamente părând de-a dreptul pitice. Costas privi neliniştit scena în timp ce se îndreptau spre Seaquest II, apoi, vizibil relaxat, se uită la Jack. Ridică degetul mare în sus, în semn de „OK”, şi strigă ca să acopere zgomotul motorului şi al vântului; cuvintele i se pierdură în aer, dar refrenul care-i trăda încântarea îi devenise cunoscut lui Jack de-a lungul anilor.

— Este timpul să ne echipăm!

CAPITOLUL 8

— Totul este pregătit. Suntem gata de plecare.

Costas îşi dădu la o parte microfonul de la cască şi îi zâmbi lui Jack. Dincolo de cupola de plexiglas îi puteau vedea pe cei doi membri ai echipajului care stăteau pe platformă şi coborau frânghiile în apă, iar Aquapodul începu să se clatine la suprafaţă, plutind spre aisberg. Costas activă repede sistemul cu jet de apă, şi submersibilele îşi reveniră la poziţia lor normală. Era aproape miezul nopţii, dar în lumina continuă a soarelui cupola începuse să se încălzească, şi Jack întinse mâna spre aparatul de control al temperaturii din costumul său de neopren.

— Nu te chinui, zise Costas ştergându-şi broboanele de sudoare de pe frunte. O să ne răcim rapid imediat ce ne scufundăm.

Agitaţia de pe platformă părea acum din alt loc şi alt timp, pe măsură ce ei se îndepărtau şi ascultau zgomotul făcut de ultimul Zodiac care ducea echipajul departe de zona periculoasă înapoi pe Seaquest II. Acum erau pe cont propriu, ultimul contact uman aşteptându-i pe DSRV20, ascuns la o adâncime de treizeci de metri lângă aisberg. Costas îşi strânse curelele, se uită la tabloul de comandă şi preluă controlul. Aquapodul, cu cupola ca o bulă şi cu tancurile de balast cilindrice de o parte şi de alta, semăna cu un mic elicopter, impresie întărită şi de sistemul de propulsie multidirecţional a sistemului cu jet de apă, care îi conferea o flexibilitate şi mai mare faţă de a elicopterului.

— Poţi să-ţi iei rămas-bun de la tot ce este la suprafaţă, spuse Costas.

— Măcar va fi lumină când ne vom întoarce, murmură Jack. Abia aştept.

Costas deschise balasturile, şi un şuvoi de apă erupse pe ambele părţi ale Aquapodului pe măsură ce acesta se scufunda. Pentru câteva momente, apa mării se ridică până la cupola din faţa lor, iar ei priveau cele două lumi la fel de impresionante în măreţia lor. Deasupra lor se profila forma aisbergului, care, deşi familiară acum, reuşea să-i lase în continuare muţi de uimire, cu nuanţele sale verzui şi

albastre reflectându-se în spuma apei care învăluia cupola. Dedesubtul lor era o lume complet diferită, precum spaţiul cosmic, un loc pe care natura îl crease fără intenţia de a fi pătruns vreodată. Apele arctice erau uimitor de clare, având o vizibilitate de sute de metri, sau chiar mai mult, în orice direcţie, iar peretele neted al aisbergului se întindea departe sub ei, cât vedeai cu ochii, în adâncurile fiordului. Era o privelişte mirifică, şi câteva clipe fură incapabili să scoată vreun cuvânt.

— Dumnezeule mare! exclamă Costas. Manevră de evitare!

Costas acţionă elicea principală şi întoarse submersibilul spre aisberg. Cu colţul ochiului, Jack văzu ceea ce Costas observase mai devreme. Era o mişcare ritmică a apei dinspre fiord, o învolburare care avansa implacabil spre ei. Cu cât coborau mai adânc, cu atât se făcea mai mare, ca un coşmar chinuitor din care nu te poţi trezi. Jack îşi aminti într-o fracţiune de secundă de ceea ce spusese Maria despre lupul Fenrir şi marginea lumii, despre forţe pe care nici măcar zeii nu le pot controla. Coborâră până când erau aproape la verticală, atârnând deasupra abisului întunecat.

— Ţine-te bine, strigă Costas.

Un zid ascuţit ca o coasă se ivi din tumult, fix în faţa lor, o apariţie care se prăvălea peste ei cu o viteză ameţitoare, dar care trecu la câţiva centimetri prin faţa cupolei. Fură zgâlţâiţi violent într-o parte, şi Costas se luptă să ţină Aquapodul sub control, apoi îl readuse la normal. Zăriră într-o străfulgerare bucata imensă de gheaţă care se rostogolea spre mare, învârtindu-se rapid până când rămaseră doar nişte bule.

— Era cât pe ce, spuse Costas.

— Mă gândeam că toate astea trebuiau să se încheie acum şase luni, se lamentă Jack. Acum trebuia să duc o viaţă liniştită, îngrijind grădina şi scriindu-mi memoriile.

— Da, sigur, răspunse Costas. Oricum, aveam nevoie de un pic de adrenalină pentru ceea ce va urma.

Acum, că apele se calmaseră, se uitau de jur împrejur fără să scoată un cuvânt. Coborâseră la o adâncime de aproape o sută de metri, şi DSRV era acum mult deasupra lor, cu doi scafandri abia vizibili şi cu urme argintii de bule urcând la suprafaţă. Aisbergul imens se întindea în faţa ochilor lor, fiind acum, la această adâncime, doar albastru. Avea o aură fantastică, o strălucire de azur care îl făcea să pară un miraj. Puteau vedea concavităţi mari acolo unde curentul erodase gheaţa şi urme imense de sedimente şi fragmente de piatră unde aisbergul se lovise de fiord. Şi, departe sub ei, abia vizibil în întuneric, observară un peisaj funebru cu ondulări şi blocuri de stâncă, o culme ca o umbră care se întindea într-un întuneric infinit. Era un peisaj marin sălbatic, brăzdat de făgaşe, presărat de gheaţă, şi îşi dădură seama că era unul dintre cele mai periculoase locuri din toate oceanele.

— Pragul fiordului, murmură Jack. Cred că suntem primii oameni care îl văd.

— Incredibil, şopti Costas.

— Nu este chiar un loc unde aş vrea să merg, zise Jack.

— Am înţeles.

Costas îşi îndreptă atenţia spre tabloul de comandă şi dădu drumul aerului în camerele de flotabilitate, direcţionând Aquapodul spre aisberg, până când ajunseră chiar sub DSRV.

— Ben, aici Aquapodul Unu, am ajuns cu bine. Vorbim peste cinci minute. Terminat.

Vehiculul de salvare la mare adâncime care aparţinea vasului Seaquest II avea un mic doc interior, o piscină descoperită care permitea cupolei Aquapodului să se ridice până într-o cameră din spatele submersibilului. Jack se uită în sus, spre mijlocul DSRV-ului, şi văzu uşa de la platforma de încărcare deschizându-se şi o figură uitându-se fix înspre ei. Apărură doi scafandri de o parte şi de alta a Aquapodului pe care îl ancorară cu patru cabluri şi îl traseră la suprafaţă. Când ajunseră sus şi cupola se deschise, fură

întâmpinaţi de figura binevoitoare a lui Ben Kershaw, fost angajat al Marinei Regale, şeful operaţiunii de la Marea Neagră, cu şase luni în urmă, care preluase postul de comandant al securităţii pe Seaquest II. Jack se întinse şi îi apucă mâna ca să se ridice, şi se salutară cu căldură odată ajunşi pe pasarela îngustă.

— Mă gândeam că o să treacă mult timp până o să te văd iar într-un submarin.

— Şi totul s-a întâmplat într-o singură zi. E totul OK? întrebă Ben cu seriozitate.

— Eram foarte aproape să ne lovim de un gheţar.

— Am observat. Credeam că sunteţi pierduţi. Activitatea fiordului a crescut în ultimele douăzeci şi patru de ore, şi sunt mai multe bucăţi foarte mari de gheaţă.

— Vreau să vă îndepărtaţi de aici imediat ce plecăm noi, spuse Jack.

— Şi dacă se întâmplă ceva?

Jack era hotărât.

— O să ieşim la suprafaţă şi o să semnalizăm. Avem şi baliza radio. Nu vreau să stea nimeni în zona periculoasă dacă aisbergul ăsta se răstoarnă. Vreau să vă întoarceţi la navă. Am suferit deja prea multe pierderi anul trecut, şi nu vreau să mai pun în pericol viaţa nimănui.

— Dar cum rămâne cu mine? întrebă Costas cu o privire indignată în timp ce ieşea din Aquapod.

— A, tu poţi fi uşor înlocuit. Ar trebui să ştii asta până acum.

— Da, îmi va lua locul Lanowski.

Jack se strâmbă, şi ceilalţi doi oameni începură să râdă, o relaxare vizibilă după tensiunea pe care o simţiseră cu toţii.

— Bine. Promit că o să am grijă de tine ca un tată de fiul său. Acum hai să continuăm spectacolul!

Jack îl urmă pe Ben prin uşa despărţitoare dintre camera docului şi compartimentul principal al DSRV-ului; silueta lui înaltă părea şi mai mare în spaţiul acela limitat. Pe podea, acolo unde puteau andoca submarinele, erau aranjate două

echipamente identice de scufundare, şi Costas se aplecă să facă un inventar rapid. Jack îl urmă pe Ben câţiva metri mai încolo, spre staţia de comandă din faţa submersibilului, şi Costas li se alătură câteva clipe mai târziu. Făcură semn unui membru al echipajului care stătea pe scaunul pilotului cu o mulţime de panouri de comandă şi monitoare în faţa lui, apoi se aşezară de-o parte şi de alta a lui Ben, în spatele consolei de navigaţie, în timp ce el porni ecranul.

— Ne-am gândit la cea mai potrivită rută, spuse Ben. În mod normal v-am trimite în ape mai puţin adânci, dar noi suntem protejaţi aici de orice gheţar care se rupe din aisberg de către o creastă în gheaţă. O să respiraţi Nitrox21 care vă va permite să staţi mai mult la adâncime decât aerul la treizeci de metri.

— Prin cordonul de legătură? întrebă Jack.

— Exact. O să vă ancorăm de cilindrii DSRV-ului. Astfel veţi păstra mai mult gazul pe care îl aveţi cu voi.

— Nu trebuie să lăsăm amestecul să iasă în interiorul aisbergului, zise Jack. Lanowski a fost foarte clar în privinţa asta.

— Nu te teme, interveni Costas. Am un mic dispozitiv cu care m-am jucat la sediul nostru central. Nu este nici o problemă cu gazele când te scufunzi într-o epavă, nu-i aşa? Poţi să eviţi eventualele daune prin folosirea unui tub care este tras la suprafaţă şi prin care ies gazele deasupra epavei. Partea dificilă este când intri într-o structură pe dedesubt, de jos în sus.

— Îl pompezi afară.

— Exact. Vom fi legaţi de două furtunuri, unul care ne aduce Nitroxul şi altul care dă afară gazele. Nu sunt sigur cum o să se comporte la frig.

Costas îşi frecă mâinile nerăbdător.

— Dar va fi amuzant să vedem.

— Lasă-mă să ghicesc! Nu l-ai testat înainte, nu-i aşa?

— Nu prea sunt aisberguri pe Canalul Mânecii, răspunse Costas.

Jack se întoarse şi arătă spre ecranul pe care apăru o proiecţie tridimensională a DSRV-ului şi a aisbergului, cu o linie roşie punctată care forma un unghi de patruzeci şi cinci de grade de la DSRV şi apoi ajungea iar la orizontală şi care se termina într-o masă întunecată lângă centrul aisbergului.

— Bănuiesc că vom ajunge la zece metri sub nivelul mării cât de repede vom putea, apoi vom scăpa de cordonul de legătură şi vom trece pe aparatele individuale cu reciclare, spuse Jack.

— Corect, răspunse Ben. Ne-ar face mare plăcere să vă echipăm cu cele mai recente aparate de respirat cu circuit închis, dar este prea mare pericolul îngheţului, şi sunt mari şanse să dăm greş. Ăsta este unul dintre cazurile când vechea tehnologie este cea mai bună. Aveţi tuburile noastre de oxigen cu circuit semiînchis care au fost încercate şi testate, cu un amestec Nitrox configurat să ofere maximă rezistenţă la acea adâncime. Bioxidul de carbon va fi absorbit, dar azotul nu, aşa că va fi o acumulare de gaze care va trebui evacuată. Dar procentul de Nitrox este mic, şi asta nu ar trebui să se întâmple până când nu ieşiţi din aisberg. Gazul nu va fi degajat înăuntru.

— Asiguraţi-vă că staţi la zece metri deasupra, adăugă Costas. Vom respira peste optzeci la sută oxigen, şi amestecul devine toxic la presiunea aceea. Dacă te depărtezi în adâncime şi nu-ţi dai seama de asta, intri în convulsii şi te duci.

— Veţi avea în rezervoarele din spate seturile trimix22 care vă vor ajuta să respiraţi la o sută douăzeci de metri, spuse Ben. Compensatoarele au un capac anti-îngheţ, aşa că ar trebui să fiţi în siguranţă. Dar acela e un sistem cu circuit deschis, care degajă gaze înăuntrul aisbergului. Doar pentru cazuri de urgenţă.

— Bine, zise Jack. Acum spune-mi despre sonda de explorare. Nu vreau date tehnice, vreau doar să ştiu cum merge chestia aia.

Douăzeci de minute mai târziu, Jack şi Costas stăteau de o parte şi de alta a platformei, echipaţi ca nişte scafandri gata să intre printr-o deschizătură în gheaţă. Cei doi scafandri care îi asistaseră la coborâre plecaseră cu zece minute mai devreme cu Aquapodul. Acum, singurii membri ai echipajului care mai rămăseseră erau Ben şi pilotul, care făceau deja verificarea finală înainte de plecare.

— Vom fi aici până dai drumul cablului de legătură, spuse Ben. După aceea eşti pe cont propriu.

Jack dădu din cap aşa echipat cum era, cu părul său negru ciufulit pentru că îşi încercase casca. În faţa lui, Costas se umfla încercând să controleze sistemul de presurizare al costumului, iar Jack încercă să-şi ascundă un zâmbet la vederea prietenului său. Pe deasupra costumelor ambii bărbaţi purtau aparate de respirat compacte, suspendate ca nişte rucsaci peste piepturile lor, iar în spate aveau console galbene, fiecare conţinând trei cilindri de mare presiune cu oxigen, azot şi heliu, precum şi sistemul integrat de greutăţi. Ben termină a doua verificare completă a întregului lor echipament şi se aplecă pe vine lângă piscină, între cei doi bărbaţi.

— Trebuie să fiu sigur, Jack. Este datoria mea de şef al securităţii. Lemnele acelea pot fi de la vreo balenieră veche. Riscul este prea mare.

— Ştiu ce vrei să spui Ben, şi îţi mulţumesc mult că îmi porţi de grijă, zise Jack, dar am calculat riscurile. Râdem noi de Lanowski, dar am încredere în el de data asta.

— OK, cum vrei tu.

Ben se uită la Costas, care încuviinţă foarte hotărât. Fără alte discuţii, Jack şi Costas îşi puseră căştile galbene de protecţie, şi Ben trecu pe la fiecare şi le închise etanş, activând lanternele frontale de o parte şi de alta şi verificând dacă aparatele de respirat şi seturile trimix erau în ordine. Jack şi Costas îşi puseră mănuşile şi verificară dacă sistemul de etanşare era sigur, apoi apăsară consolele de control al temperaturii de pe umerii lor pentru a se

asigura că le ajungea căldura până la mâini. Într-un sfârşit, îşi puseră şi labele de scafandru, împrăştiind ceaţa ce se ridica învolburată dinspre piscină. Chiar când se pregăteau să îşi lase în jos vizierele de protecţie, apăru figura celuilalt membru al echipajului.

— Un mesaj de pe Seaquest II. E pentru tine, Jack. Ceva în legătură cu inelele unui copac.

— Citeşte-l tu, te rog, spuse Jack.

Bărbatul îngenunche şi citi:

— De la Laboratorul Dendrologic al IMU, 0212 GMT. Mostra de lemn de la fiordul Ilulissat este stejar din Scandinavia, posibil norvegian. Urme de carbonizare. Compararea cu schema inelelor anuale din nord-vestul Europei indică faptul că a fost tăiat în anul 1040 după Hristos plus sau minus zece ani".

— Da! Jack lovi aerul cu mâna înmănuşată. Acum ai răspunsul. Am ştiut de la bun început. Asta ar putea fi una dintre descoperirile arheologice ale secolului.

Jack se uită la apă cu buzele strânse, apoi se întoarse spre Costas cu o strălucire în ochi. Abia aştepta să ajungă la suprafaţă şi să vadă lumina soarelui, o amânare a sentimentului supărător de claustrofobie pe care îl simţea de fiecare dată, dar acum ardea de nerăbdare să ajungă la aisberg şi să-i descopere secretele. Se întinse şi luă cablul de legătură înfăşurat lângă el, cu cele două furtunuri prinse împreună, şi îl băgă în singurul orificiu deschis de sub casca sa. Îl privi pe Costas care făcea acelaşi lucru, apoi îşi închiseră vizierele de protecţie şi deschiseră canalul de comunicaţie. Jack se îndepărtă şi se aşeză cu picioarele suspendate deasupra abisului, claritatea apei făcându-l să se simtă asemenea unui paraşutist gata să sară din avion. El şi Costas erau deja în lumi diferite, iar ce se auzea din aparatul de emisie-recepţie era abia perceptibil. Jack îşi întoarse degetul mare în jos către Ben, semn că erau gata de coborâre, şi se uită la Costas.

— Gata de plecare?

— Gata de plecare.

CAPITOLUL 9

Bărbatul îmbrăcat în sutana neagră mergea cu încredere înspre intrarea principală a Palatului Apostolic cu hainele sale de preot iezuit care-l ajutau să se amestece printre ceilalţi oameni care aşteptau la intrare. Lăsase în urma sa mulţimea de la Sfântul Petru şi trecuse deja de primul cordon de securitate din faţa uşilor de bronz care dădeau în piaţă. Acum se apropia de inima Vaticanului, sediul central al Colegiului Cardinalilor, locul de unde Sfânta Biserică îşi exercita influenţa dincolo de Roma, în toate colţurile pământului.

În faţa lui stăteau doi soldaţi din garda elveţiană strălucitori în podoabele lor, cu halebardele încrucişate de-a curmezişul uşii, o imagine care ar fi putut să pară că vine din vremea Renaşterii dacă nu ar fi fost pistoale-mitralieră Heckler & Koch care se vedeau discret în spatele lor. Unul dintre ofiţeri luă actul de identitate al preotului şi se uită cu atenţie la el, comparând barba neagră şi ochii inexpresivi cu imaginea din fotografie. În ciuda căldurii de început de vară, faţa lui era palidă şi cadaverică, dar era genul de figură foarte comună între aceste ziduri închise ale Vaticanului. Ofiţerul se întoarse spre o secretară de lângă el şi verificară gradul de autorizare pe un palm computer. Ofiţerul scoase un sunet de surpriză şi îi dădu imediat înapoi actul de identitate.

— Puteţi să intraţi.

Gărzile ridicară armele, şi preotul iezuit trecu pe lângă ele, evitând procedura uzuală a verificării corporale şi a detectorului de metale. Merse direct de-a lungul unui coridor larg de la parter, apoi făcu stânga la capătul acestuia şi merse până ajunse în faţa unei capele private cu o uşă ornată şi cu intrarea marcată de lumânări comemorative de o parte şi de alta. Ciocăni o singură dată şi intră. În lumina lumânărilor văzu un bărbat îngenuncheat în faţa unui altar simplu, în capătul îndepărtat al capelei.

Bărbatul îşi făcu cruce şi se ridică, apoi se întoarse către uşă. Era înalt, subţire şi cu părul alb, îmbrăcat în veşminte episcopale de cardinal, cu o cruce de aur atârnând peste sutana stacojie. Avea acea faţă blândă fără vârstă a celor care au slujit mulţi ani într-un ordin religios, dar cu riduri adânci în jurul ochilor. Era o expresie potrivită pentru cineva de rangul său, un bărbat a cărui ambiţie îl adusese foarte aproape de puterea supremă în Biserica Catolică.

— Eminenţă!

Iezuitul se aplecă uşor, apoi închise uşa după el.

— Monseniore!

Cei doi bărbaţi vorbeau în engleză, iezuitul cu o tărăgănare a cuvintelor care amintea de Africa de Sud, iar cardinalul cu un accent nord-european.

— El e aici?

— Cel de-al doilea care a fost prezent la deschiderea camerei. Noi am bănuit, iar el a recunoscut. Sfânta Biserică şi-a rafinat tehnicile de persuasiune de-a lungul secolelor.

— Şi celălalt?

— El este următoarea ta sarcină.

Iezuitul păşi în faţă şi îngenunche în faţa cardinalului. Acesta îşi scoase repede inelul de aur de pe degetul său mijlociu de la mâna dreaptă şi îl înlocui cu unul plat, mai greu, care strălucea în lumina sfeşnicelor. Iezuitul îi luă mâna şi o sărută, închizând ochii în timp ce buzele sale simţeau forma familiară; cu cealaltă mână îşi pipăi inelul său care îi atârna de gât pe sub sutană. Se ridică făcându-şi cruce şi se îndreptă spre uşă, apoi se opri pentru un moment şi, îndreptându-şi mâna dreaptă spre cardinal, şopti câteva cuvinte într-o limbă care părea nepământească, cuvinte care nu mai fuseseră rostite vreodată în acest loc sacru şi care păreau o blasfemie.

— Hann ţil ragnaroks.

Preotul iezuit închise uşa capelei în spatele său şi se îndreptă spre coridorul lung, pereţii palatului răsunând de ecoul paşilor săi. Ieşi într-o curte interioară, împreunându-

şi mâinile a rugăciune când doi oficiali trecură pe lângă el, apoi merse spre o intrare modestă în cealaltă parte a curţii. Clopotele de la Sfântul Petru începură dintr-odată să bată cu un sunet puternic deasupra oraşului neclintit, afirmând suveranitatea Sfintei Biserici Catolice aşa cum făcuseră încă din ultimele zile ale Imperiului Roman. Deasupra lui, zidurile curţii interioare înrămau cerul albastru, două păsări de pradă se roteau în înaltul cerului, iar el putea auzi agitaţia surdă a oraşului. Se aplecă să intre şi se uită repede în spate, apoi îşi strânse sutana şi urcă pe scări până la primul etaj. De o parte şi de alta a coridorului din faţa sa erau statui, panouri de afişaj şi postere care făceau reclamă unor exponate, dar nu era nici o persoană, pentru că personalul de la muzeu avea zi liberă. Iezuitul ajunse în faţa unei uşi pe sub care se vedea lumină, exact acolo unde i se spusese că avea să fie, şi zări cuvântul „Restauratori” deasupra uşii.

Se opri, dar nu pentru că ar fi ezitat, ci pentru a savura momentul. Stătea în umbră, cu capul plecat şi cu pumnii încleştaţi. Cu şaizeci şi cinci de ani în urmă, străbunii săi eşuaseră în încercările lor de a penetra aceste ziduri, de a supune Vaticanul în marşul lor triumfal prin Roma. Acum el urma să repare acea greşeală şi avea să-şi lase amprenta. Îşi descleştă mâna stângă şi îşi atinse faţa, urmărind cu degetul arătător cicatricea care îi pulsa sub barbă, apăsând până simţi durere. Îşi băgă mâna înapoi sub sutană, şi cu cealaltă ciocăni de trei ori în uşă.

— Intră, se auzi o voce surdă în italiană.

Preotul iezuit deschise uşa şi o închise după el. Camera era plină de cărţi şi cu manuscrise, iar un computer se afla în colţul îndepărtat. În prim-plan era un basorelief din piatră fragmentată aşezat pe un piedestal, şi în faţa lui stătea un bărbat de vârstă mijlocie îmbrăcat în blugi şi o cămaşă simplă, aplecat deasupra unui caiet de notiţe.

— Monseniore!

Bărbatul termină ce avea de scris şi îşi ridică privirea, cu o expresie alertă şi inteligentă.

— Nu mă aşteptam să fiu întrerupt astăzi. Cu ce vă pot ajuta?

— Sunteţi şeful Departamentului de restaurare? întrebă iezuitul în italiană.

— Da, eu sunt.

— Aţi fost de faţă la descoperirea camerei secrete din Arcul lui Titus, împreună cu părintele O'Connor?

Celălalt bărbat se dezumflă dintr-odată şi îşi trânti caietul pe podea.

— Acum se pare că toată lumea ştie de asta. Am păstrat acest secret pentru a apăra Biserica. Îmi doresc să nu o fi găsit niciodată.

— Şi eu la fel.

Cele două gloanţe trase de pistolul Beretta cu amortizor îl făcură pe bărbat să cadă peste scaunul său cu o expresie şocantă pe chip. Căzu pe podea într-o poziţie ciudată, cu ochii larg deschişi, trădându-i uimirea. Iezuitul îşi scoase mâna stângă de sub sutană şi o ridică până în dreptul feţei. Îşi atinse din nou cicatricea de pe obraz, din ce în ce mai apăsat, cu o grimasă de plăcere, în timp ce se uita la şuvoiul de sânge care izvora din pieptul bărbatului şi se strângea într-o baltă pe bucăţile de piatră de dedesubt.

„Asta este doar începutul."

— Activez sonda de explorare acum.

Costas se întoarse spre Jack în timp ce vorbea prin aparatul de comunicaţie, şi cei doi bărbaţi îşi ridicară degetul mare în sus în semn de aprobare. Pentru a cincea oară, Jack aruncă o privire critică asupra echipamentului lui Costas. Odată ce desprindeau cordonul de legătură, aveau să se bazeze doar pe sistemele individuale şi unul pe celălalt, fără a avea vreo opţiune de scăpare, fără vreo posibilitate de ieşire la suprafaţă în caz de urgenţă. Echipamentul IMU era de ultimă generaţie, cu un computer care calcula amestecul de gaze pentru respiraţie, precum şi

viteza ascensională. Fusese testat în condiţii de căldură extremă, cu şase luni în urmă în interiorul unui vulcan, dar acum era prima dată când era folosit într-o apă extrem de rece.

— Aşază-te pe poziţie!

Jack se mişcă de unde stătea agăţat într-o mână şi apucă bara de metal de lângă Costas. Erau ca doi alpinişti pe un perete de gheaţă imens, părând nişte pitici în comparaţie cu aisbergul. Sub ei gheaţa cădea sute de metri în abis, acolo unde pragul se întindea până în adâncimi de neimaginat, într-un loc de o întunecime îngheţată în care nici un om nu îndrăznise vreodată să calce.

— Avem doar o singură procedură de salvare, spuse Costas. La primul semn de mişcare a apei, trecem pe trimix. Dacă frumuseţea asta se răstoarnă peste prag, ne va trage la fund. Ţine minte că trimixul ne dă gaz respirabil până la o sută douăzeci de metri. Asta ar trebui să fie încurajator.

Jack îi făcu încă un semn de aprobare şi verifică fiecare dintre cele trei furtunuri care intrau în orificiile din casca lui.

Nitroxul pe care îl respirau ei acum era cea mai bună opţiune la această adâncime, datorită încărcăturii reduse de azot, care oferea un timp mai îndelungat de scufundare decât aerul comprimat, dar încărcătura mare de oxigen îl făcea toxic sub treizeci de metri. Era transportat printr-un furtun care atârna sub ei şi ducea la DSRV, cu dimensiunile sale mari şi reconfortante, aflat la câţiva metri în spatele lor. Cel de-al doilea furtun ducea la aparatul de respirat de pe pieptul său, un sistem autonom care trebuia activat când ajungeau la zece metri adâncime. Cu cilindrul plin de oxigen de înaltă presiune, putea să-i ţină în viaţă timp de mai multe ore, şi era gazul ideal pentru ape puţin adânci. Asemenea furtunului de nitrox cu sistemul său de retur, aparatul de respirat nu evacua gazele în interiorul aisbergului, acestea fiind reciclate. Cel de-al treilea furtun ducea la cilindrii cu trimix din spatele lor, un sistem

adaptabil care înlocuise heliul cu azot şi care le permitea să stea cât mai mult sub apă, atât cât era posibil pentru amestecurile respiratorii. Dar trimixul era ultima lor opţiune, căci evacua gaze în interiorul aisbergului. De fapt, ei ştiau că procedura de salvare era o speranţă foarte slabă. Dacă aisbergul se mişca dincolo de prag, volumul său imens se scufunda sub apă, iar baza lui se afunda sute de metri în adâncuri. Dacă mişcarea apei nu îi făcea praf, atunci cu siguranţă presiunea cauzată de o coborâre bruscă avea să-i distrugă pe loc.

Jack refuza să se gândească la această posibilitate şi se concentra asupra dispozitivului bizar din faţa lor. Deschiseseră cutia de protecţie care îl proteja de aisberg şi ataşară baliza radio pe care urmau să o elibereze către suprafaţă atunci când aveau să iasă şi ei. O parte din foreză era deja în aisberg, aşa cum fusese poziţionată mai înainte de cei doi scafandri pe care îi văzuseră din Aquapod. Chiar lângă peretele de gheaţă era un inel de metal cu diametrul de doi metri, lăţimea tunelului pe care maşinăria l-ar produce. Acest tunel ar fi suficient de larg încât să permită intrarea a doi oameni, unul lângă altul, fără prea mult loc de mişcare. Elementul supraîncălzit din tub era completat de o serie de freze cu microunde şi laser care ieşeau din corpul principal, o structură canistră cilindrică de un metru lăţime fixată chiar în faţa lor. Un jet de apă subţire, dar foarte puternic acţiona ca o pâlnie colectoare pentru gheaţa proaspăt topită şi propulsa mecanismul înainte. În partea din spate, deasupra şinei de ghidare, era un ecran mare care strălucea în verde-deschis.

— Vom lăsa linia principală de alimentare cu energie legată de DSRV cât de mult putem, la fel şi cablul de fibră optică, spuse Costas. În mod normal, pilotul de pe DSRV ar putea vedea totul pe ecran, dar, înainte ca DSRV-ul să plece, noi trebuie să decuplăm această linie de alimentare şi să folosim numai acumulatorii. Aranjă un cadran mare sub

ecran, apoi se întoarse şi se uită la Jack prin cască. Eşti bine?

— Noul sistem de încălzire al acestui costum face minuni.

Jack simţise un fior de frig când intrase în apă din DSRV, şi Costas îşi aminti efectul groaznic al rănii de glonţ care aproape îl omorâse pe prietenul său într-o altă scufundare, undeva în Marea Neagră, cu şase luni în urmă.

— Fără furtun, apa din tunel ar fi de fapt sub zero grade, spuse Costas vesel. Este apă proaspătă de gheţar, aşa că ar îngheţa mai repede decât apa sărată. Am fi gheaţă cât ai zice peşte.

— Mulţumesc pentru încurajare.

Jack se uită cu scepticism în jos la furtun, un tendon şerpuit de microfilamente care atârna sub ei. Era legat de dispozitiv şi, pe măsură ce ei avansau, el împiedica gheaţa proaspăt topită să îngheţe la loc şi să-i prindă înăuntrul aisbergului.

— Ar trebui să meargă, adăugă Costas. Teoretic.

— Lasă-mă să ghicesc. Ah, nici nu vreau să spun.

Ochii lui Costas se îndreptară spre Jack în timp ce îşi atinse umărul şi apăsă butonul canalului extern de comunicare de pe consola lui.

— Ben, suntem gata. Timpul estimat de întoarcere la zece metri adâncime, douăzeci de minute. Terminat.

Jack se uită dincolo de labele sale de scafandru cum intrarea în aisberg se îndepărta încet, jos, departe sub ei, ca un petic albastru strălucitor întunecat de vârtejul firelor supraîncălzite care atârnau în urma lor. Chiar în centru, răsucite, erau cablul de la baterie şi cordonul de legătură care le furniza nitroxul şi evacua aerul folosit – singura lor legătură cu lumea din exterior. Jack îşi înălţă capul şi privi fascinat cum sonda săpa în gheaţă un tunel perfect neted, înaintând în sus la un unghi de patruzeci şi cinci de grade, cu o viteză de mai mult de doi metri pe minut. Nu simţea care era adevărata temperatură a apei prin costumul său de protecţie, dar indicatorul luminos al termostatului se

schimbă atunci când şuvoiul de apă călduţă era eliminat de foreza care înainta. Lămpile din faţa lor luminau peretele tunelului, dezvăluind un spectacol orbitor de alb, dar Jack era conştient că fără lumina artificială ar fi fost într-o lume complet întunecată, blocaţi din toate părţile de cantităţi inimaginabile de gheaţă care împiedicau orice urmă a vreunei raze de soare.

— OK, spuse Costas. Am ajuns la zece metri adâncime. Decuplăm.

De la ecranul din faţa sa, Costas reglă energia termică astfel încât sonda să topească mai multă gheaţă deasupra şi până la urmă să ajungă la orizontală. Jack urmărea progresul pe ecran, o imagine tridimensională a aisbergului, asemenea aceleia pe care Lanowski le-o arătase mai devreme. Imaginea fusese generată de echipa de la suprafaţă, folosind un sonar cu înaltă frecvenţă, creată din mii de puncte de informaţii acolo unde undele sonore întâlniseră rezistenţa diferenţiată a spărturilor îngheţate şi a fisurilor din aisberg. Lanowski făcuse un plan de intrare printr-un anumit punct şi o rută de acces, astfel încât să minimizeze şansele de a urmări o fisură de apă îngheţată şi de a sparge aisbergul, şi până în acest moment planul său fusese foarte bun. Gheaţa prin care trecuseră până acum era gheaţa de un alb întunecat a gheţarului, tare ca piatra şi formată în era glaciară, acum o sută de mii de ani.

Costas îşi deschise canalul extern al aparatului de comunicaţie.

— Ben, aici Costas. Mă auzi? Terminat.

— Costas, aici DSRV, te auzim foarte clar, terminat.

— Am ajuns la punctul de decuplare, terminat.

— Recepţionat. Cât timp sunteţi încă legaţi, vă vedem pe ecran. Fiţi atenţi că avem un avertisment meteo de la căpitanul lui Seaquest II. Se pare că sunt nişte turbulenţe la marginea gheţarului, o masă de aer rece care se apropie dinspre est. S-ar putea să nu fie nimic grav, dar căpitanul se

îndepărtează cu un kilometru de fiord, ca măsură de siguranţă. Aveţi opţiunea să renunţaţi. Terminat.

Costas şi Jack se uitară unul la celălalt prin vizierele de protecţie.

— Mergem mai departe, spuse Costas. Mai avem doar cincizeci de metri până la ţinta noastră, şi nu vreau să pierdem vremea. O să ieşim de aici într-o oră. Dar voi trebuie să plecaţi acum. Terminat.

— Recepţionat. Trimite baliza radio când ieşiţi din aisberg, şi venim să vă luăm. Rămânem să recuperăm cablul de legătură. Terminat.

Costas atinse un întrerupător de pe panoul de comandă din faţa lui şi eliberă cablul de alimentare cu energie al forezei. Pentru o secundă, mecanismul se opri, şi Jack aproape că văzu cum apa din jurul lor începea să îngheţe. Apoi ecranul şi şirul de lumini se reactivară odată cu acumulatorii, iar apa începu să strălucească din nou.

Cei doi bărbaţi se întoarseră unul spre celălalt în spaţiul extrem de strâmt al tunelului, cu vizierele la câţiva centimetri una de alta. Costas începu procedurile pe care le repetaseră de mai multe ori înainte să părăsească DSRV-ul, fiecare din ei verificându-l din priviri pe celălalt în timp ce treceau pas cu pas prin toate etapele.

— Cuplăm aparatele de respirat.

Jack făcu întocmai, şi îşi deschise supapa aparatului de respirat de pe piept, apoi roti butonul de sub cască cu ajutorul căruia activa intrarea gazului în masca de silicon cauciucat care îi acoperea nasul şi gura. Prima gură de oxigen îi produse furnicături în mâini şi în picioare, un efect înviorător pe care îl savura de fiecare dată când foloseau aparatele de respirat. Apucă cu mâna dreaptă cablul de legătură şi cu stânga închise orificiul de nitrox din cască, cu umerii într-o poziţie ciudată, lipiţi de peretele tunelului şi presându-l pe Costas.

— Decuplăm cordonul de legătură.

În acelaşi timp, cei doi îşi decuplară furtunurile de nitrox din căşti şi le lăsară jos în tunel, iar Costas dădu drumul cablului pe care îl ţinea în mână. Când începură să folosească aparatele de respirat, văzură cum masa de cabluri încâlcite se retrăgea în spatele lor, dispărând în tunel, pe unde intraseră ei. Cablurile subţiri care împiedicau apa din tunel să nu îngheţe se ondulau şi tremurau de parcă ar fi fost mişcate de vânt, apoi, treptat, deveniră din ce în ce mai stabile, împrăştiindu-se prin tot tunelul.

— Ben, ne-am decuplat. Nu o să mai putem comunica când ajungem la masa de gheaţă topită şi reîngheţată. Abia aştept să beau ceva fierbinte când ne vedem. Terminat.

— Recepţionat. Mult noroc. Terminat.

Acum erau complet separaţi de lumea exterioară, depinzând doar unul de celălalt şi de echipamentul individual. Jack simţi o strângere de inimă când văzu cablul de legătură dispărând, ca un semn de avertizare a vulnerabilităţii lui secrete, sentimentul de claustrofobie care stătea la pândă şi pe care încerca din răsputeri să îl învingă. Cu ani în urmă, fusese la un pas de a-şi pierde viaţa într-o mină subacvatică, dar fusese salvat de Costas, cu care împărţise tubul de oxigen, apoi acest coşmar se repetase în labirintul din Atlantida, când rana pe care o avea îl slăbise foarte rău. Ştia că prietenul său era conştient de lupta lui interioară, iar această legătură tainică dintre cei doi bărbaţi era pentru el o sursă valoroasă de încredere. Jack se prinse de şina de ghidare în spatele forezei şi încercă să se concentreze asupra provocării care îi aştepta.

— Am ajuns la destinaţie, zise Costas. Uită-te pe ecran!

Chiar în faţa lor pe ecran apăru o formă ciudată – imaginea creată de sonar în jurul masei de gheaţă chiar în mijlocul aisbergului, care îi uimise pe Cheney şi pe cei din echipa de la NASA. Nici sonarul cu frecvenţă foarte înaltă nu reuşise să descopere mai mult de atât, iar din unghiul acesta nu se vedea forma spectaculoasă care se zărise atât

de clar din imaginile verticale. În centrul masei întunecate era un semn roşu, acolo de unde sonda prelevase mostra de lemn, iar puţin deasupra era un semn verde care marca obiectivul lor.

— Ţine minte, facem fotografii, luăm ce putem lua, apoi plecăm, spuse Costas. Nu avem timp pentru ştiinţă azi.

— De data asta sunt de acord cu tine, răspunse Jack. Acum avem vârsta lemnului; nu mai trebuie decât să fim siguri de ceea ce este şi să îi dovedim originea. Câteva mostre de lemn, şi am şters-o de aici.

— În timp ce tu te ocupi de asta, eu o să folosesc sonda să topesc gheaţa deasupra obiectivului, ca să luăm ce ne trebuie şi să plecăm. Deja simt gustul băuturii fierbinţi cu care ne aşteaptă Ben.

— Hai să începem!

Cei doi bărbaţi erau unul lângă altul pe şina de ghidare, când Costas reactivă foreza, şi câteva clipe mai târziu începu să foreze gheaţa înspre ţintă. Foreza era acum un mecanism autonom, nefiind conectată la nimic din exterior. Îi trăgea după ea încet, ca un scuter submarin, avansând din ce în ce mai departe în inima aisbergului. Costas se străduia să se menţină peste pragul de zece metri al toxicităţii oxigenului. În timp ce înaintau, Jack fu învăluit de un val de exaltare, de parcă oxigenul şi adrenalina de care avea nevoie pentru a-şi învinge neliniştea îl năpădiseră brusc, copleşindu-l. Bulele mici, care îi dădeau gheţii un aspect opac şi lăptos, făceau spumă în apa care se topea, şi brusc îşi dădu seama că aici singurele proprietăţi care susţineau viaţa fuseseră eliberate din adâncimile erei glaciare. Aerul era la fel ca acela respirat de cei mai îndepărtaţi strămoşi umani, vânătorii-culegători care cutreieraseră calota glaciară cu mii de ani înaintea apariţiei civilizaţiei. Jack ştiuse că avea să simtă un frison de exaltare în momentul în care urmau să se apropie de obiectiv, dar asta era o senzaţie neaşteptată, sentimentul extraordinar

că înota printr-un tunel al timpului imposibil de descoperit în altă parte a lumii.

— Asta este.

Dintr-odată, gheaţa albă din faţa forezei se înmuie şi lăsă la vedere un perete de gheaţă extrem de clar, cu reflexii de albastru-închis datorită luminii lămpilor.

— Gheaţă topită şi reîngheţată, spuse Costas. Este prima dată când o întâlnim. Trebuie să fie de la crevasele din gheţarul despre care ne povestea Lanowski.

Direcţionă foreza încă doi metri înainte, până când gheaţa clară era peste tot în jurul lor, apoi se opri. Când vârtejul jetului de apă se linişti, Jack îşi dădu seama că erau deasupra unei mase întunecate, chiar dedesubtul gheţii, şi putu vedea cum se curbează în ambele părţi prin obscuritatea albastră. Se aplecă spre podeaua tunelului ca să se uite mai bine, cu lampa lipită de gheaţă.

— Măi să fie!

— Ce este? Costas opri foreza şi se lăsă lângă el, amândoi înghesuiţi în spaţiul strâmt al tunelului.

— Bucăţi de lemn, spuse Jack emoţionat. O masă enormă de lemn. Este o parte a unei ambarcaţiuni, o corabie de lemn. Văd nituri, şiruri întregi de nituri ruginite de-a lungul scândurilor. Şi scândurile astea sunt suprapuse, o construcţie în sistem suprapus. Asta e de ajuns. Am găsit o corabie vikingă.

— Extraordinar, zise Costas cu ochii sclipindu-i prin geamul căştii. Şi sunt negre şi carbonizate la fel ca mostrele prelevate pe care le-am analizat. Sunt urme de carbonizare peste tot. Corabia asta a ars.

— O corabie în flăcări plutind deasupra gheţii, murmură Jack. Mai ţii minte ce a spus Kangia despre vechea legenda a eschimoşilor?

— Acum se explică de ce gheaţa care înconjoară corabia este aşa de clară – ştii imaginea pe care au luat-o prin sonar, spuse Costas. Nu este doar gheaţă topită şi reîngheţată dintr-o crevasă. Cred că această corabie era

încă în flăcări când s-a scufundat. Gheaţa şi zăpada care au acoperit lemnul au stins probabil focul destul de repede, dar nu înainte ca focul să topească această cavitate în gheţar.

— Înainte să plecăm, vreau să-mi dau seama cât de mare e, spuse Jack.

— Reperul este la opt metri în faţă. Asta ar trebui să te ajute să-ţi faci o idee. Odată ajunşi acolo, ne întoarcem imediat.

Câteva clipe mai târziu, Costas se opri iarăşi. Pe partea stângă a tunelului apăru o bucată imensă de lemn înnegrit, şi el corectă direcţia de forare pentru a evita o eventuală ciocnire. Când trecură pe lângă ea, observară că se curba în sus şi avea pe margine gravuri superbe reprezentând imagini animaliere şi forme abstracte înlănţuite.

— Stilul Urnes, spuse Jack tulburat. Slavă Domnului că aseară Maria mi-a reîmprospătat memoria povestindu-mi despre arta vikingă. Sunt sigur că este norvegiană, un stil nou apărut la mijlocul secolului al XI-lea. Se rostogoli şi se uită în sus prin gheaţă, acolo unde lemnul se întindea deasupra lor. Este pilonul de la prora. Uită-te la asta!

Costas îşi apropie lampa de gheaţă. Fluieră uşor prin compensator în timp ce se uita la gravura din vârf, care reprezenta o formă întunecată şi îngheţată, abia vizibilă, un cap de animal care îşi arăta colţii, cu urechile aplatizate, întinzându-se cel puţin un metru în faţa prorei curbate.

— Este Fenrir, zeul lup, zise Jack şoptit, reamintindu-şi de Maria. Se pare că el este paznicul acestui loc.

Pe când se întorceau, înaintând încet, o imagine fabuloasă se dezvălui sub ei, ca şi cum pluteau deasupra unei epave-exponat dintr-un muzeu. Imaginea era uluitor de clară, şi puteau vedea, de o parte şi de alta, la cel puţin cinci metri, până unde gheaţa devenea prea întunecată. Surprinzător, unele bucăţi de lemn erau intacte, iar altele erau carbonizate şi distruse de gheaţa care probabil căzuse pe navă, înainte ca apa să devină gheaţă din nou, oferindu-i

astfel protecţie. Jack făcea fotografii încontinuu folosindu-se de aparatul de fotografiat digital integrat în casca lui, murmurând descrieri tehnice pe măsură ce noi părţi ale corabiei îi apăreau în faţa ochilor.

— Este o construcţie clasică scandinavă din vest, care se potriveşte stilului din secolul al XI-lea, zise el după câteva minute. Este un vas cu o carenă mult mai adâncă şi mai lată decât imaginea hollyoodiană a corăbiilor vikinge, dar nu era nevoie de un vas de război prevăzut cu vâsle prin zonele astea. Erau perfecte pentru a brăzda valurile în mare viteză şi a ataca prin surprindere, dar aveau velele foarte joase şi se împotmoleau uşor în ape zbuciumate. Era nevoie de o corabie care să transporte oameni şi provizii de-a lungul Atlanticului de Nord, câteodată fiind nevoie de multe săptămâni pe mare.

— A fost reparată, zise Costas uitându-se cu atenţie prin gheaţă. Este o secţiune lângă babord unde scândurile au fost înlocuite, şi tâmplăria este diferită. Poate au lovit un aisberg. Şi uite, o vâslă!

— Este o ramă de direcţie, o vâslă pentru partea laterală, spuse Jack uitându-se în jos la vâsla perfect conservată de pe puntea deformată de sub ei. Vikingii nu aveau o cârmă fixă, aşa că era ataşată o vâslă latră la pupa vasului. Se pare că asta era stivuită înăuntru intenţionat, lângă proră, nu lângă pupă. Corabia asta nu naviga când a fost distrusă. Şi mai e ceva. Uită-te la asta, e incredibil!

După ce trecură de zona prorei, văzură forme care nu erau lemne, ci nişte obiecte care păreau aranjate într-un morman, conducând înspre o structură întunecată din centrul carenei, unde probabil fusese catargul. Erau nişte grămezi amorfe destul de uşor de identificat drept piei şi blănuri, precum şi tăvi de lemn şi ustensile aşezate lângă ele. Costas aranjă poziţia sondei imediat ce aceasta trecu pe lângă un vas de ceramică distrus, care era aşezat peste grămada de blănuri.

— O amforă, zise Jack luând o bucată de sticlă care ieşea în afară şi punând-o în costumul său. O amforă pentru vin din zona de est a Mediteranei, din perioada bizantină. Aici în Groenlanda. Foarte ciudat.

— Bănuiesc că trebuiau şi ei să se încălzească în nopţile reci ale Arcticului, spuse Costas. Oricum, credeam că vikingii sunt pasionaţi de bere.

— Nu uita că unii dintre ei călătoreau foarte mult, şi probabil au preluat obiceiuri străine neobişnuite. Mintea lui Jack funcţiona cu repeziciune, iar el începea să se gândească la un lucru care părea imposibil. S-ar putea să mă înşel, dar mă întrebam dacă…

În acel moment, alt obiect apăru în raza lor, o suliţă lungă de lemn cu vârful încă prins în gheaţă. Costas opri jetul de apă pentru ca echipamentul să topească mai multă gheaţă în jurul obiectului, şi Jack o scoase cu mare grijă şi o ridică.

— Dumnezeule mare! exclamă Costas.

Era o secure cu un singur tăiş, având o coadă groasă de cel puţin un metru şi jumătate lungime. Lama strălucea ca aurul şi era împodobită cu gravuri pe ambele părţi.

— Este aurită, murmură Jack cu vocea gâtuită de emoţie. De asta nu a ruginit fierul. O tehnică clasică pentru a face o armă să pară că e de aur, dar păstrându-i calităţile prin metalul dur care este sub stratul de aur.

— Sunt nişte simboluri pe partea asta, zise Costas.

— Da, şi pe cealaltă.

Jack o întoarse spre Costas ca să o vadă. Pe suprafaţă era gravată o formă ca un candelabru mare care respecta liniile vârfului armei, o tulpină largă din care ieşeau nişte extensii simetrice care umpleau tot metalul deasupra lamei. Forma exterioară era simplă, dar în interior era bogat ornamentată cu desene spiralate şi cu forme animaliere, dintre care cel mai proeminent era capul unui lup care îşi arăta colţii, chiar în centrul desenului. Jack indică un şir de simboluri chiar deasupra lamei.

— Mjollnir.

— Cum?

— Literele sunt greceşti, dar numele este nordic. Cel mai puternic simbol al vikingilor, arma invincibilă a celui mai mare zeu, singura lor speranţă de a învinge răul în Bătălia de la Ragnarok. Mjollnir. Ciocanul lui Thor.

— Ce e cu pasărea de deasupra?

Jack se apropie şi se uită mai cu atenţie.

— Nu îmi vine să cred că am aşa ceva în faţa ochilor. Este vulturul cu două capete. Unul simbolizează vechea Romă, iar celălalt – noua Romă, Constantinopolul. Este simbolul regal al împăratului bizantin.

Se opri iar, apoi se uită prin viziera de protecţie la Costas, cu o privire întrebătoare.

— Tocmai am descoperit una dintre cele mai faimoase arme din istorie, o secure de luptă a Gărzii Varege.

— Aşa are sens. Uită-te ce e aici!

Costas întoarse securea astfel încât Jack să poată vedea şi cealaltă parte.

— Rune! Inima lui Jack începu să bată cu putere, şi el respira anevoios oxigenul din tuburi. Şi nu sunt doar nişte simple rune. Nu sunt expert, dar se întâmplă să ştiu acest domeniu foarte bine. Sunt identice cu cele din biserica Hagia Sofia, din Constantinopol. Este semnătura lui Halfdan, vikingul care şi-a gravat simbolurile păgâne în cea mai sfântă catedrală a creştinătăţii din est, prin secolul al VII-lea.

— Deci am dat peste securea de bătălie a lui Halfdan, spuse Costas cu o voce inexpresivă, părând totodată neîncrezător. Într-un aisberg pe coasta Groenlandei. Tipul ăsta chiar s-a plimbat.

— Mai este un lucru pe care aş vrea să-l verific, zise Jack. Ar trebui să fie un catarg simplu şi o traversă în centrul carenei, dar, în schimb, este o structură dreptunghiulară. Acum am o idee clară despre ce ar putea fi, dar trebuie să văd cu ochii mei. Apoi plecăm de aici.

— Recepţionat.

Costas reactivă jetul de apă, şi începură să se mişte în sus şi peste structura întunecată care era la câţiva metri de ei. Jack ţinu în mână securea pentru câteva secunde, nevenindu-i să creadă ce descoperire făcuse, apoi o puse în spate sub curelele care ţineau rezervoarele cu trimix, aşezând-o cu grijă astfel încât vârful aurit al acesteia să fie protejat. Se întoarse şi strânse cu putere şina de ghidare, privind atent cum marginea structurii rectangulare apărea sub ei, ceea ce era înăuntru fiind acum vizibil, o formă obscură, cavernoasă care părea complet diferită de orice văzuseră ei vreodată. La baza structurii, Jack văzu încă un morman de artefacte, un coif conic aurit deasupra unei platoşe din zale aurite, iar sub ele, o bucată împăturită de pânză roşie cu broderie de aur, în mod evident o mantie. Chiar în momentul când trebuiau să treacă pe la jumătatea structurii, Costas opri foreza.

— Am primit un avertisment pe seismograf, spuse el. Se poate să fie doar o vibraţie a instalaţiei, dar trebuie să ne oprim, să fim siguri.

Jack se uită dintr-odată nelinişţit la lumina roşie intermitentă care pâlpâia la baza ecranului. Totul părea în regulă, dar cordoanele din spatele lor păreau să se mişte mai amplu decât era normal, în condiţiile în care jetul de apă fusese oprit.

— Sigur e ceva în neregulă, zise Costas.

Chiar atunci se auzi un sunet înspăimântător, ca un scârţâit, urmat de nişte vibraţii puternice, care îi provocară lui Jack un tremur incontrolabil în tot corpul. Apa începu să vibreze, până când figura lui Costas şi sonda exploratoare deveniră doar o imagine estompată.

— Dumnezeule mare! Ne…

Cuvintele lui Costas fură înghiţite de zgomotul groaznic, ca şi cum ar fi fost asediaţi din toate părţile de spirite înnebunite. Bucăţi de gheaţă începură să se desprindă din peretele tunelului, şfichiuind aerul ca nişte şrapnele. O bucată se înfipse în coapsa stângă a lui Jack, intrând în

Kevlar fără probleme şi pătrunzându-i în carne. Tot ce simţi fu amorţeală, şi privi şocat cum apa se înroşea în jurul său. Apoi, după o zdruncinătură bruscă, foreza cedă, o parte din ea fiind complet distrusă de gheaţă.

Totul amuţi. Costas încerca cu disperare să reactiveze foreza, dar fără folos. Spaţiul devenise mai strâmt, iar corpurile lor erau înghesuite unul în altul fără vreo şansă de a se mişca. Trunchiul lui Jack era contorsionat pe podeaua tunelului, masca fiindu-i lipită de gheaţa de deasupra structurii dreptunghiulare.

Acum, că foreza era distrusă, singura lumină venea de la lanternele lor frontale. Cu un efort supraomenesc, Jack reuşi să-şi întoarcă puţin capul pentru a se uita în tunel. Ceea ce văzu întrecea cele mai negre coşmaruri. Tunelul era complet blocat, ca urmare a mişcării tectonice a gheţii. Spaţiul în care se aflau era cu un metru mai larg decât corpurile lor şi se micşora văzând cu ochii. Jack privea îngrozit cum în jurul picioarelor sale apa se transforma în gheaţă. Privi pojghiţa de gheaţă care apăruse de nicăieri şi văzu reflexia lor ca într-un caleidoscop, cu un Costas fragmentat în mii de forme şi culori. Jack încercă să îşi mişte mâna către prietenul său, dar nu putu să treacă prin gheaţa care se forma. O convingere teribilă îi trecu prin minte. Aveau să fie blocaţi în gheaţă înainte de a muri, unul dintre cele mai groaznice coşmaruri.

— Ne rostogolim, strigă Costas. Treci pe trimix!

Jack nu-şi dădu la început seama de mişcare, dar brusc aceasta deveni foarte puternică, zdruncinându-l şi presându-l cu forţă de peretele tunelului. Cu toate puterile, îşi ridică mâna prin pojghiţă până la supapa de sub casca sa, simţind mâna lui Costas încercând să facă acelaşi lucru. Cu o încetineală agonizantă, o deschise în timp ce Costas îşi închise sistemul de reciclare, apoi îşi retrase mâna şi încercă să ajungă la supapa sa. Câteva secunde mai târziu, primele bule de aer îşi făcură loc prin gheaţă, unele rămânând la mijloc blocate de stratul de gheaţă, altele

urcând spre tavanul tunelului şi formând un gol de aer. Golul de aer se lărgi repede, pe măsură ce Costas respira, şi Jack se ridică înspre el când aisbergul se rostogoli. În momentul în care ieşi la suprafaţă, apa de pe masca lui îngheţă instantaneu, un amestec de sânge şi apă care îi dădea o nuanţă nefirească. Acum îi era aproape imposibil să se deplaseze, nu reuşea să-şi mişte membrele, iar cu fiecare respiraţie, din cauza gheţii care îi presa pieptul, îi era din ce în ce mai greu să inhaleze oxigen. Era conştient că îi mai rămăseseră doar câteva clipe. Încercă să se întoarcă spre dreapta, dar nu putu să-l vadă pe Costas. Ecranul aparatului de comunicaţie din interiorul căştii era mort, şi singurul lucru pe care îl auzea era zgomotul propriei respiraţii şi un scrâşnet înfiorător în depărtare, zgomotul forţelor colosale din aisbergul care îi prinsese în interiorul său fără putinţă de scăpare.

Jack începu să-şi piardă cunoştinţa şi, într-o străfulgerare, observă ceva deasupra golului de aer, apoi îşi dădu seama că era propria reflexie în gheaţă. Respira din ce în ce mai slab, rapid şi neregulat, ameţit şi pierzându-şi din când în când cunoştinţa cu trupul însetat de oxigen. Forma de deasupra sa începu să capete contururi distorsionate, ciudate, ca şi cum era şi altceva, nu doar o reflexie. Prin pojghiţa de sânge şi apă de pe masca sa, văzu o mantie roşie fluturândă, acolo unde ar fi trebuit să fie costumul său de protecţie, iar în locul căştii de scafandru era o figură bărboasă cu păr lung şi blond. Ochii care îl sfredeleau păreau nişte umbre întunecate, adânciţi în orbite pe faţa de o paloare cadaverică. În delirul său, Jack văzu o mână întinsă, înnegrită şi plină de aur care îl chema mai aproape. Jack găsise ceea ce căutase atâta timp, războinicul din vechime care înşelase timpul în interiorul acestei corăbii, un spectru din Walhalla care venise să-i dea îmbrăţişarea cea din urmă. Închise ochii în faţa acestei vedenii, când gheaţa se despică dintr-odată cu un zgomot puternic, părând a-l arunca într-o binecuvântată uitare.

CAPITOLUL 10

Uşa grea de fier a vechiului castel se închise încet în spatele celor trei bărbaţi care stăteau în lumina obscură a holului, încercând să se obişnuiască cu lucirea slabă care venea dinspre scările din faţa lor. Fără nici un cuvânt, îşi puseră robele purpurii care fuseseră lăsate la intrare special pentru ei, îşi legară cordoanele cu broderie de aur în jurul mijlocului şi, trăgându-şi glugile pe cap, se îndreptară în şir spre capătul scărilor. Mişcările lor erau naturale, aveau ceva familiar, ca şi cum ar mai fi fost aici de multe ori înainte. Se aflau sub pământ, mult sub fundaţia castelului, în interiorul unor încăperi secrete construite din piatră în perioada când corăbiile vikinge încă mai stăpâneau fiordurile. Singurul zgomot care perturbase liniştea mormântală din aceste pasaje secrete fusese, timp de generaţii întregi, ecoul paşilor celor din frăţie. Pe când cei trei bărbaţi coborau, piatra umedă părea a emana mirosul trecutului, ca şi cum respiraţia veneraţilor lor strămoşi fusese păstrată în calcarul poros, amestecată cu spiritul lumii, fapt ce părea să-i aducă chiar la porţile Walhalei înseşi.

Când ajunseră la capătul scărilor, intrară într-o încăpere circulară, sanctuarul lor interior. La început, fură copleşiţi de lumină, buimăciţi de torţele arzânde care erau aranjate simetric pe piedestalele din jurul camerei, cu flăcările trimiţând fuioare negre de fum spre cupola de deasupra. Apoi văzură zidul înconjurător, o arcadă din doisprezece stâlpi tăiaţi direct în stâncă, cu un pasaj rotund dincolo de ei. Pe fiecare dintre stâlpi era o secure înfricoşătoare, prinsă de stâncă cu nişte curele răsucite, lumina din cameră reflectându-se în lame cu străluciri de aur. Deasupra fiecărei arme atârnau câte o platoşă din zale şi un coif conic ale unor războinici de demult, vizierele goale ale fiecărui coif strălucind din când în când datorită luminii torţelor. În faţa stâlpilor, pe podea, erau douăsprezece scaune identice, cu spătarele din stejar masiv gravate în

forme animaliere întortocheate şi cu inscripţii runice, iar în centrul încăperii era o masă mare circulară, al cărei lemn devenise neted şi, odată cu trecerea timpului, se înnegrise. Un soare ca o roată cu şapte spiţe era incrustat în masă, simetria încăperii fiind continuată de un simbol sculptat, ascuns în umbră, chiar în mijlocul desenului.

Cei trei bărbaţi intrară tăcuţi şi se aşezară în jurul mesei, fiecare pe scaunul său, cu mâinile strânse şi făcând o plecăciune înainte de a lua loc. Toate scaunele erau acum ocupate, în afară de unul singur, în spatele căruia ardeau două torţe şi securea de luptă strălucea ca şi cum tocmai ar fi fost ascuţită.

Persoana cu gluga pe cap aşezată în stânga scaunului rămas liber se sculă încet şi îşi ridică mâna dreaptă, dând la iveală o cicatrice mare care îi străbătea palma. Vorbi în engleză, cu o voce adâncă şi gravă:

— Herr Professor. Excelenţa Dumneavoastră. Domnule preşedinte. Bine aţi venit. Felag-ul este aproape complet. Se aşeză la loc şi îşi puse palma stângă pe masă. Pe degetul său arătător se putea vedea un inel, ca o bandă răsucită de aur cu o pecete şi cu un simbol liniar asemănător cu runele gravate pe scaune. Timp de treizeci de generaţii am păstrat viu focul lui Thor, în aşteptarea reîntoarcerii sale, spuse el. Acum, forţele care vor să ne distrugă ameninţă sacralitatea acestui felag. Vom face uz de toată puterea pe care o avem pentru a ne apăra comoara şi pentru a găsi moştenirea lăsată nouă de către regele regilor. Făcu un gest înspre scaunul liber. Dar, înainte de a începe, trebuie să închidem cercul.

Un bărbat cu glugă apăru dintr-o nişă întunecată din spatele scaunului liber, mantia sa strălucitoare dând impresia unui foc scânteietor în lumina flăcărilor răspândite de cele două torţe. Îşi împreună mâinile în faţă, cu chipul ascuns de glugă.

— Ţi-ai dus la bun sfârşit sarcina?

— A început.

— Vino mai în faţă!

Bărbatul se îndreptă spre stâlp, până ajunse la acelaşi nivel cu securea a cărei lamă lucitoare era la doar câţiva centimetri de capul său. Îşi ridică mâna dreaptă la faţă şi îşi trase în jos gluga atât cât să se vadă tenul palid şi buzele subţiri. O cicatrice neregulată îi brazda obrazul de la ochi până la bărbie.

— Ai jurat să îţi răzbuni bunicul, ultimul om care a luat loc pe acel scaun, spuse bărbatul care stătea la masă. Duşmănia ancestrală nu se va încheia până când ultimii duşmani nu vor fi morţi. Vei încerca să afli ce anume ştiu ei şi să îngropi ceea ce ştiu odată cu ei. Te vei răzbuna. Vei onora acest felag, şi apoi îţi vei câştiga locul la această masă.

Bărbatul de lângă stâlp îşi urmări cu degetul cicatricea de pe obraz, pe faţa lui trecând o umbră de crispare. Făcu o plecăciune înspre masă, şi umbra unui surâs îi apăru pe buze. Îşi ridică palma dreaptă spre tăişul securii şi apăsă cu putere până când îi ţâşni sângele. Cu mâna însângerată, scoase din mantie un inel identic cu cel purtat de bărbatul din capul mesei şi înaintă, apoi se aşeză. Ceilalţi îşi ridicară mâinile în acelaşi timp, lăsând la vedere inele identice şi palme brăzdate de cicatrice.

O linie de foc se aprinse dintr-odată sub masă, iluminând simbolul din centru. În jurul lui, flăcările străluceau prin sticla din care era formată roata soarelui, iar o lumină portocalie juca pe feţele celor adunaţi în jurul mesei, pe lamele securilor şi pe coifurile goale de pe pereţi. Li se alăturaseră spiritele felag-ului demult apus, frăţia sacră, războinicii conjuraţi să lase eternele banchete din Walhalla, încă o dată, pentru a veni şi a se îmbrăca în armurile lor, în aşteptarea luptei.

Simbolul lor era copacul vieţii cu şapte braţe, care avea să le lumineze drumul până la sfârşitul lumii, atunci când urmau să lupte alături de regele lor umăr la umăr.

Cei doisprezece bărbaţi cu glugă îşi întinseră braţele până când li se atinseră inelele, sângele unui singur om, care curgea pe sub mâneci şi peste simbolul din centrul mesei, miruindu-i pe toţi. Atunci când palmele tuturor se uniră, cel care vorbise primul luă din nou cuvântul:

— Hann ţil ragnaroks.

Jack arăta de parcă se trezise în mijlocul celui mai groaznic coşmar al său. Îşi dădu seama că era conştient doar atunci când îşi recunoscu sunetul propriei respiraţii, un zgomot ca un scârţâit urmat de un val de aer de la supapa de evacuare. Încetul cu încetul deveni conştient de trupul său, de durerea surdă a vechii sale răni de glonţ, precum şi de durerea acută din picior. I se părea că fusese inconştient o eternitate, plutind între o lume a viselor şi ceva care semăna cu realitatea, dar, când deschise ochii şi văzu ecranul digital din casca de protecţie, îşi dădu seama că nu trecuseră decât câteva minute. Priveliştea părea o pură halucinaţie. Un model caleidoscopic, fragmentat, străbătut de firişoare roşii. Îşi închise ochii, şi imediat se confruntă cu o altă imagine, una gravată în mintea sa şi care refuza să dispară. Spectrul unui bărbat se profila în faţa lui, ca şi cum Jack ar fi plutit deasupra propriului trup îngropat în gheaţă. Imaginea se îndepărta încet, încet, pe măsură ce Jack părea a pluti din ce în ce mai sus, făcându-l să simtă un sentiment copleşitor şi soporific de uşurare, dar ceva din interiorul său lupta cu disperare să se întoarcă, de parcă imaginea propriei morţi era singura lui portiţă către viaţă.

Valul de aer de la supapa de evacuare deveni un vârtej clocotitor, apoi se transformă într-un şuierat foarte ascuţit. Jack deschise ochii şi văzu o linie chiar pe centrul vizierei. Înţelese că era jumătate în apă, jumătate afară şi că imaginea pe care o văzuse cu câteva clipe mai înainte era lanterna sa frontală reflectându-se într-o pojghiţă de gheaţă amestecată cu sânge. Lampa lumina acum deasupra apei, şi văzu un perete de gheaţă la doar câţiva centimetri de faţa

sa. Îşi întoarse capul spre dreapta cu grijă, direcţionând lumina până când îşi văzu tot corpul. Era în interiorul unei cavităţi de dimensiunea unei maşini mai mici, în care se formase un gol de aer în partea superioară datorită tubului sau de evacuare. În locul tunelului de gheaţă perfect neted, creat de sonda exploratoare, acum pereţii erau zimţaţi şi crăpaţi, formaţi din bucăţi mari de gheaţă care păreau că se ciocniseră violent unele de altele. Unele bucăţi erau cenuşii, iar altele aproape transparente, creând iluzia că acel spaţiu se extindea prin fisuri şi tuneluri în calota albă de gheaţă.

Pentru o fracţiune de secundă, mintea lui Jack o luă iarăşi razna, şi el se simţi din nou apărat şi în siguranţă, ca şi cum ultima lui salvare era spaţiul care se formase şi-l protejase împotriva impactului zdrobitor. Apoi realitatea îl luă prin surprindere, şi simţi un fior rece de groază. Într-un fel sau altul, gheaţa se spărsese când aisbergul se rostogolise, şi i se oferise astfel un moment de răgaz, care n-avea să dureze totuşi prea mult. Pe măsură ce apa era din ce în ce mai puţină din cauza aerului respirat, îşi simţea partea inferioară a corpului şi picioarele cuprinse de gheaţa care se întărea. Spre groaza lui, îşi dădu seama ca avea să îngheţe de viu, încă o dată, doar că de data asta sfârşitul n-avea să fie aşa rapid, ci îl aştepta o agonie îndelungată, jumătate afară din apă, jumătate înăuntru, pe măsură ce oxigenul se împrăştia rapid, şi el urma să se sufoce în gazele evacuate de el însuşi.

Se auzi un zgomot ca un pârâit undeva în jurul capului său, zgomot care îl readuse la viaţă. Sistemul de comunicaţie scrâşni, şi apoi tot ce putu auzi fură nişte mârâituri. Părea incredibil, aproape miraculos.

— Jack, mă auzi?

— Costas. Vocea lui Jack suna ciudat de departe de propriile urechi; apoi îşi aminti că trimixul conţinea şi heliu. Unde naibii eşti?

— Eu te văd, dar tu nu mă poţi vedea pe mine. Încearcă să te întorci. Trebuie să ieşi din apă, altfel ăsta ne este sfârşitul.

Vocea lui Costas, calmă şi clară, era un semn liniştitor al realităţii, în ciuda situaţiei disperate în care se aflau. Jack îşi adună toată energia şi se sprijini în coate. Îşi întoarse corpul puţin spre dreapta şi îşi eliberă braţele, dar picioarele îi erau aproape îngheţate de la genunchi în jos. Era ca o luptă în nisipuri mişcătoare – cu fiecare încercare de a ieşi la suprafaţă te adânceai şi mai mult.

— Nu merge, spuse Jack abia răsuflând. Abia îmi pot mişca picioarele.

— Poţi să ajungi la rezervoarele din spatele tău?

— Da.

— OK. Scoate securea şi pune-o pe marginea de lângă capul tău.

Jack făcu ce i se spuse şi scoase cu greu coada de lemn de unde o aşezase mai înainte. Abia de înţelegea ce avea în mână, o secure de bătălie a Gărzii Varege dintr-o corabie vikingă, o descoperire care acum părea să fie doar o simplă fantezie. Până când reuşi el să scoată securea, gheaţa se solidificase complet în jurul taliei sale, şi din cauza umezelii din aerul evacuat i se formă o peliculă de gheaţă pe vizieră.

— Nu mai văd nimic, exclamă el, încercând să rămână raţional şi stăpân pe situaţie, să nu se lase pradă panicii. Presiunea se va mări aici, acum, că nu mai e apă care să fie evaporată, şi umezeala de la tubul meu îmi îngheaţă şi partea de sus a corpului. Aş putea să mor mai repede decât m-am aşteptat.

— Întinde-te şi împinge lama securii cât de mult poţi deasupra ta. Foreza e prinsă în cavitate, şi văd filamentele bobinei îngheţate sub tine. Dacă putem să reactivăm acumulatorii, atunci vom putea să topim gheaţa din jurul tău.

Jack luă securea şi o împinse cât de mult putu, de-a lungul unei margini de gheaţă care se înclina uşor deasupra

pojghiţei de gheaţă. La început nu simţi nimic care să opună rezistenţă, dar, tocmai când se întinse cât putu el de mult, coada securii lovi ceva solid.

— OK. Asta este, spuse Costas. Acum încearcă şi câţiva centimetri spre stânga.

Jack se întinse iar şi lovi cu coada de lemn. Dintr-odată simţi cum ceva se prăbuşeşte şi o nuanţă de verde deveni vizibilă prin stratul de gheaţă de pe viziera sa.

— Bine. Ai reuşit. Sursa principală a fost distrusă, dar bobina e alimentată de un alt acumulator care pare intact. Tot ce mai putem face acum este să aşteptăm.

— Cum te simţi? Jack era gata să se prăbuşească din nou în uitare, dar încerca din răsputeri să nu se mai gândească la ceea ce era în jurul lui.

— Extraordinar. Blocat în era glaciară. Urmaţi-l pe Jack Howard, şi aveţi şansa de a vedea lumea.

— Acum, serios, nu te pot vedea.

— La început nu îmi dădeam seama ce se întâmpla. Dacă aisbergul s-ar fi rostogolit, acum am fi fost la sute de metri în adâncuri, condamnaţi la uitare. Apoi am văzut sonda, şi mi-am dat seama. Ne-am rostogolit la trei sute şaizeci de grade şi am revenit la poziţia iniţială. Oricare ar fi fost forţa care a cauzat aşa ceva, a făcut ca aisbergul să se dea peste cap chiar peste prag. Părerea mea e că încă este blocat pe marginea pragului, dar a alunecat undeva mai adânc. Indicatorul meu de adâncime arată o sută douăzeci şi trei de metri, chiar la limita maximă pentru trimixul nostru. Dacă aisbergul ar fi plutit spre mare, s-ar fi rostogolit iarăşi, şi noi am fi fost mult sub adâncimea asta, dispăruţi pentru totdeauna. Dar asta se poate întâmpla oricând.

— Da, un gând foarte liniştitor.

— Înainte să ne rostogolim… Ai văzut şi tu ce am văzut eu?

— Era Halfdan. Tipul ale cărui rune sunt pe secure. Eram chiar deasupra catafalcului din centrul corabiei, acolo unde corpul său trebuia să fie incinerat. Cred că suntem singurii

oameni în viaţă care au văzut un războinic viking în carne şi oase. E fantastic.

— Da, fantastic. M-au trecut toţi fiorii. Să sperăm că nu o să-i ţinem companie.

— Ai vreun plan?

— Hai să încercăm pas cu pas! Primul lucru pe care trebuie să-l facem este să topim gheaţa din jurul tău.

În perioada de acalmie care urmă, Jack observă neclintirea absolută a aisbergului, o linişte întreruptă doar de sunetul respiraţiilor lor, în contrast cu zgomotul asurzitor de acum câteva minute. Această neclintire accentua cumva percepţia sepulcrală a spaţiului în care se aflau, dând la iveală grozăvia situaţiei. Erau blocaţi undeva adânc, în interiorul unui aisberg, înconjuraţi de milioane de tone de gheaţă solidă, la limita adâncimii de supravieţuire, şi existau mari şanse să se prăbuşească în abis. Jack simţi că începea să-şi piardă controlul şi, pe când se uita la gheaţa aflată la doar câţiva centimetri de faţa lui, vechea sa claustrofobie începu să îi dea târcoale. Undeva la limita subconştientului stătea la pândă teama că avea să fie cuprins de panică, aşa cum fusese pe cale să se întâmple în urmă cu şase luni de zile în tunelurile din Atlantida, când Costas făcuse tot posibilul ca să-i ridice moralul. Ştia că glumele lui Costas îl ajutaseră să stea concentrat, că prietenul său îl cunoştea foarte bine, aşa că încercă să fie atent la lucrurile mărunte, la paşii mici care în final i-ar fi putut salva.

— Pot să mă mişc, zise Jack.

— Excelent. Încearcă să te întorci înspre mine.

Pojghiţa de gheaţă de pe viziera lui Jack începu să se topească, şi văzu mai clar gheaţa din jurul său. Bobina şi microfilamentele îşi făceau treaba, iar suprafaţa începea să se topească. Durerea îl săgetă, şi prin tot corpul îi trecu un fior când încercă să îşi arcuiască spatele şi să îndoaie genunchii. Pentru prima oară, îşi verifică rana din coapsa stângă, bucata de gheaţă ascuţită fiind vizibilă prin tăietura

din costumul său de protecţie. Gheaţa îi amorţise durerea şi îi oprise sângerarea, dar chiar şi aşa cantitatea de sânge pierdută îl lăsase periculos de vulnerabil în faţa frigului. Se ridică, încercând să îşi tragă picioarele din apă, şi se sui cât putu de mult pe marginea gheţii, apoi îşi şterse casca şi se uită în tunelul fragmentat din spatele său.

Imaginea pe care o văzu în faţa ochilor părea desprinsă dintr-o pictură suprarealistă. Îl putea vedea pe Costas, dar era o imagine care sfida raţiunea. Părea foarte aproape, dar totuşi erau separaţi de un perete transparent de gheaţă. Cu fiecare mişcare, Costas părea să se fragmenteze într-o miriadă de forme, refractate în mii şi mii de planuri pe toată suprafaţa gheţii. Dintr-odată, Jack îi văzu faţa lui Costas, casca galbenă fiind iniţial alungită în mod grotesc, apoi revenindu-şi cât de cât la normal.

— Sunt cam la un metru de tine, spuse Costas. Când mi-am recăpătat cunoştinţa, pluteam printr-o fisură undeva. Am încercat să ajung la tine, dar doar atât am putut înainta. Sunt aproape de a fi îngheţat fără a fi solidificat. Este numai gheaţă reîngheţată, de la crevasa de deasupra corabiei. Ar trebui să fie mult mai uşor să trecem prin ea decât prin gheaţa glaciară. Cum te descurci cu un topor?

Jack întrezări brusc o rază de speranţă.

— Ştii, de fapt, este principala mea ocupaţie când sunt în concediu şi dispar în păduri. Atunci când spun tuturor că scriu. Mă ajută să uit de toate astea.

— Destul de bine. Hai să vedem ce poţi să faci! Dacă ai putea să spargi gheaţa, apa din partea ta ar veni aici. Bobina nu poate topi gheaţa glaciară, dar poate păstra pojghiţa asta în stare lichidă. Este un gol de aer de aproximativ cincisprezece centimetri în jurul meu, de la tubul de evacuare.

— Şi restul unde se duce?

— În fisurile şi în spărturile de deasupra mea. O fi părând gheaţa asta solidă, dar este de fapt o masă de bucăţi prăbuşite.

Jack se rostogoli până când ajunse să stea întins cu faţa în jos, pe margine. Cu mâna stângă se apucă de margine ca să nu cadă în gheaţa topită, şi cu dreapta apucă securea. Îşi dădu drumul încet până când îngenunche; gheaţa îi venea până la brâu. Se luptă să îşi dea jos labele de scafandru şi le prinse în curelele din spatele gambelor, apoi luă securea cu ambele mâini şi o învârti până când tăişul ajunse deasupra sa. Jack stătea în gheaţa mărunţită; fiind înalt, stătea aplecat, neavând loc să mânuiască securea decât cu mişcări scurte – fiecare lovitură necesita din partea lui un efort în plus; încerca totodată să-şi păstreze echilibrul şi elanul.

— Am început.

Poziţionă lama pe gheaţă chiar deasupra nivelului apei, în faţa lui Costas, şi lovi scurt. Tăişul era tocit, dar metalul era încă la fel de dur ca acum o mie de ani şi, oricum, mai importantă era forţa impactului, nu tăietura. Când tăişul lovi, o bucată de gheaţă se desprinse, trimiţând o pânză de bucăţele mici care transformară imaginea lui Costas într-un mozaic haotic.

— Aş putea s-o fac, gâfâi Jack. Dacă spaţiul ar fi fost mai strâmt cu câţiva centimetri, nu aş mai fi putut să îmi iau avânt.

Încet şi cu precizie, începu să cresteze gheaţa, fiecare lovitură despicând alte bucăţi, fiecare mişcare trimiţându-i săgeţi de durere în picior. Faptul că trebuia să ţină tuburile din spatele său deasupra apei era un efort în plus care se simţea. Jack începu să respire din trimixul său din ce în ce mai repede. Încercă să ignore indicatorul digital din cască şi să se concentreze asupra sarcinii pe care o avea de terminat. Folosea tehnica standard a pădurarilor, aceea de a lovi atât deasupra, cât şi dedesubtul unui punct fix. Pe măsură ce tăieturile se adânceau, se desprindeau bucăţi din ce în ce mai mari de gheaţă, mărind astfel gaura care avea să fie în curând destul de largă încât să poată trece prin ea şi ajungând la doar câţiva centimetri de Costas.

Când se pregătea pentru ultima lovitură, picioarele i se îndoiră dintr-odată sub el şi alunecă la loc în gheaţa mărunţită, scăpând securea din mână. Îşi dădu seama că nu era o simplă pierdere a echilibrului, ci fusese răsturnat de o forţă puternică. Se ridică şi văzu suprafaţa apei tremurând violent şi auzi o bubuitură şi un vuiet teribil în depărtare. Nivelul apei începu să crească brusc, şi Jack observă o fisură întunecată ivindu-se în tavanul începerii.

— Golul de aer dispare, exclamă el. Se duce în sus.

Ridică securea din gheaţă şi încercă să mai lovească încă o data, dar zadarnic.

— Gaura este deja sub apă. Nu mai pot să-mi iau avânt.

Se lipi de zidul din spate al încăperii cu securea în mână, privind neputincios cum nivelul apei se ridică deasupra capului său înspre tavan. La mai puţin de un minut de când se formase spărtura, tot ceea ce mai rămăsese era învolburarea de bule ce ieşeau din tubul său de evacuare şi care dispăreau cu repeziciune prin spărtură după fiecare respiraţie. Indicatorul de temperatură din casca sa arăta minus două grade, adică sub punctul de îngheţ al apei. Îşi dădu seama, cu o siguranţă care aproape îi provoca greaţă, de faptul că bobina nu mai avea putere să facă faţă cantităţii de apă care umplea acum camera şi că doar porţiunea de jos, din jurul filamentelor, avea să rămână în stare lichidă.

Gheaţa începu să se formeze chiar în faţa ochilor săi, şi simţi cum se solidifică apa în jurul braţelor şi al capului său. Trăia din nou tortura infernală pe care îi fusese sortit s-o îndure iar şi iar, ca un coşmar din care nu se mai putea trezi. Se uita şocat cu ochii larg deschişi cum gheaţa îl înconjura din toate părţile. Începu să respire adânc şi foarte repede, ca şi cum corpul său îi cerea să inspire şi ultima rezervă de trimix şi să se lase pradă întunericului, o uitare binemeritată în faţa terorii care îl aştepta.

— Oxigenul tău! Taie furtunul de oxigen!

Vocea îl trezi la realitate. Îşi dădu seama într-o fracţiune de secundă de ceea ce voia Costas să spună. Trase cuţitul din teaca aflată la pieptul său şi-l aduse lângă cele două furtunuri de sub cască. Pentru un moment care îi tăie respiraţia, nu mai ştiu care era oxigenul şi care trimixul, efectul narcotic al azotului jucându-i feste la această adâncime. Gâtul îi era aproape înţepenit, şi nu putea să se uite înspre furtunuri. Închise ochii şi îl apucă pe cel din stânga cu hotărâre, potrivind lama cuţitului chiar în punctul unde intra în cască.

— Ce a mai rămas în tubul tău de oxigen ar trebui să umple încăperea pentru un timp, astfel încât să mai poţi lovi de câteva ori, spuse Costas. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, să nu cumva să-l respiri. Optzeci la sută oxigen la adâncimea asta înseamnă moarte sigură.

Jack tăie furtunul, şi un gheizer uriaş de bule erupse în încăpere. Nivelul apei coborî rapid la nivelul pieptului, şi Jack se ridică având în faţa lui furtunul tăiat care dansa în aer şi şuiera. Trase securea din gheaţă şi o aţinti spre despicătură. Cu toate puterile lovi gheaţa, din care se desprinse o bucată imensă. Îl putea vedea pe Costas împingând în gheaţa care mai rămăsese între ei. Cu frenezie, Jack trase bucata imensă de gheaţă la o parte şi se pregăti de încă o lovitură. Chiar atunci, şuieratul oxigenului se opri, şi nivelul apei începu din nou să crească. Mai avea doar o singură şansă. Se poziţionă chiar pe direcţia de unde se rupsese bucata, se relaxă total şi îşi aţinti privirea asupra punctului de impact. Ridică securea în spate şi lovi cu toată puterea, cauzând o ploaie de gheaţă mărunţită când tăişul securii trecu razant pe suprafaţa apei în creştere. Apoi se prăbuşi înapoi gâfâind necontrolat, trimiţând bule de aer din tubul de evacuare pe măsură ce nivelul apei creştea şi îl înghiţea din nou.

Colţul unei labe de scafandru apăru la suprafaţa gheţii. Jack simţi ceva împungându-l şi mişcându-se la suprafaţă. Reuşise. Încă o bucată de gheaţă pluti pe lângă el, şi o

formă imensă întunecată apăru ca o focă iscoditoare. Ochii lui Costas îi fixară pe ai lui Jack.

— Mă bucur să te văd.

— Slavă Domnului că ai mai slăbit, spuse Jack încet. Nu am rezervat o cameră dublă.

Un jet roşu coloră apa dintre ei când Jack se mişcă în spaţiul strâmt.

— Ce-ţi mai face piciorul? întrebă Costas.

— Asta este ultima dintre grijile mele, zise Jack cercetând cu atenţie nivelul apei de deasupra lor. Oxigenul, zise el grăbit, taie furtunul, şi o să mai câştigăm câteva minute.

— Nu e bine, răspunse Costas. Furtunul meu a fost distrus când s-a rostogolit aisbergul. Bucata de gheaţă care l-a tăiat era să mă decapiteze.

Se chinui să ajungă într-o poziţie paralelă cu Jack, cu capetele înspre marginea unde era prinsă sonda. Spaţiul strâmt devenise parcă şi mai strâmt, iar cei doi scafandri îmbrăcaţi în costumele lor de protecţie şi cărând întregul echipament abia aveau loc să se mişte. Acum erau complet sub apă, împresuraţi de aşchii de gheaţă plutitoare, iar Jack văzu filamentele încurcate ale bobinei undeva mai jos. Costas se aplecă să-şi prindă labele de scafandru de gambe şi se târî în spatele sondei.

— Lumina e de culoarea ambrei, spuse el. Bateria e aproape terminată. Dacă mai stăm pe aici, vom fi prinşi în gheaţă. Pentru totdeauna. Încercă să scoată ceva dintr-un buzunar al costumului său de protecţie. Uite, ţine asta puţin.

Jack o luă şi se uită întrebător la Costas.

— Exploziv C4?

— Exact. Întotdeauna am aşa ceva la mine pentru situaţii de urgenţă.

— Ai de gând să ne arunci în aer?

— Mai bine decât să îngheţăm, zise Costas, continuând să caute prin buzunar şi scoţând la iveală un mic dispozitiv de detonare. Sunt sigur că ne aflăm în interiorul crevasei unde

Kangia şi cei doi nazişti au văzut corabia vikingă. Gheaţa transparentă provine din îngheţarea apei din crevasă. Este mult mai fragilă decât cea glaciară, şi s-a fragmentat atunci când aisbergul s-a mişcat. S-ar putea să reuşim să lărgim spărtura. Este singura noastră şansă.

— La tine care e situaţia cu decompresia?

— Nu prea bună. Se pare că ne scufundăm. Trebuie să existe apă în interiorul crevasei de deasupra noastră, sub nivelul mării care înconjoară aisbergul. Cumva se umple. În ritmul ăsta ne vom afla în zona periculoasă în mai puţin de cinci minute.

— Exact cât îmi mai ajunge trimixul.

— Asta dacă nu îngheţăm mai întâi. Apa începe să se solidifice acum că bobina s-a oprit. Este timpul să-i dăm bătaie.

Brusc, pe Jack îl cuprinse un tremur violent. Era cea mai rece apă pe care o simţise vreodată, mai rece chiar şi decât apa oceanului la cele mai mari adâncimi. Mai era încă o spărtură ameninţătoare în gheaţă, iar cea de deasupra lor se închidea vizibil. Costas se rostogoli şi se uită în sus, mişcându-şi lanterna frontală de-a lungul sclipirilor bulelor de aer care se aliniau pe tavan.

— Nu asta am vrut să se întâmple, zise el şoptit.

Un sunet ascuţit de alarmă se auzi din forează, şi lumina se stinse.

— Nici asta. Se rostogoli la loc şi luă securea de jos, întinzând-o spre Jack. Tu ai mai mult spaţiu decât mine. Spărtura este mai largă deasupra forezei. Vreau să împingi explozibilul cât poţi de sus. Este deja armat şi pregătit.

Jack luă pachetul maroniu într-o mână şi coada securii în cealaltă. Costas se scufundă în spatele său şi îl împinse în picioare, făcând să apară încă un şuvoi de sânge din coapsa lui Jack. Acesta încercă din răsputeri să ignore durerea şi îşi îndoi partea de sus a corpului astfel încât să vadă spărtura de deasupra sondei. Cu valul de bule care ieşeau, abia putu să îşi dea seama de dimensiunile acesteia, dar era cu

siguranţă un horn îngust care se extindea mult deasupra lor, o spărtură între uriaşele bucăţi de gheaţă. Cu braţul stâng împinse explozibilul cât putu de sus, fixându-l în horn. Apoi luă securea şi împinse cu coada acesteia, sprijinindu-se de Costas, care îl ajută să nu cadă înapoi. Când simţi că gheaţa opune rezistenţă, împinse şi mai tare, dislocând explozibilul şi îndesându-l pe horn cât mai sus.

— OK, asta e tot ce am putut face.

Jack se cufundă înapoi lângă Costas, şi amândoi se îndepărtară cu greutate prin gheaţa care îi înconjura, mergând cât mai departe posibil de horn, până ajunseră în colţul celălalt al încăperii. Jack aşează securea sub curelele din spatele său, şi amândoi îşi puseră la loc labele de scafandru. Jack îl înlănţui strâns pe Costas cu braţele, rămânând faţă în faţă.

— De data asta vom pleca împreună, oriunde ar fi.

— Semper fidelis.

Jack dădu din cap.

— Nu încetezi să mă uimeşti. Ştii şi latină.

Costas ridică radiocomanda între ei.

— Gata de plecare?

— Gata de plecare.

O trepidaţie acompaniată de un sunet puternic, ascuţit, ca de sfâşiere, îi scutură violent şi îi îngheţă sângele în vene lui Jack. Totul în jurul lor era o masă vibrantă şi neclară. Zgomotul puternic fu înlocuit de o explozie asurzitoare, şi Jack simţi cum mii de pumni se abăteau asupra trupului său. Îşi lipi viziera de a lui Costas, încercând să protejeze sticla vulnerabilă de aşchiile de gheaţă care zburau împrejurul lor. Aproape în acelaşi timp lanternele lor frontale se stinseră, şi fură aruncaţi într-un întuneric bizar, prin care nu mai vedeau nimic altceva decât umbra verzuie a indicatoarelor din interiorul căştilor. Ceva uriaş trecu pe lângă Jack, care crezu, pentru o clipă, că avea să fie strivit, dar apoi, ca printr-o minune, trecu mai departe. Simţi un val de ameţeală, şi înţelese că se rostogoleau neajutoraţi,

învârtindu-se în cercuri într-un clocot de gheaţă şi apă, provocat de crevasa care se despica.

— Urcăm! ţipă Costas. Pentru numele lui Dumnezeu, să nu-ţi ţii respiraţia. Plămânii tăi ar exploda în câteva secunde.

Respiraţia lui Jack se înteţi. În vârtejul rotitor nu existau marcaje, nici puncte de referinţă vizibile. Încercă să se concentreze asupra indicatorului digital din casca sa, cu braţele şi cu picioarele încleştate în jurul lui Costas. Jack abia apucă să citească adâncimea de zece metri, că aproape zburară în sus. Cifrele îi dădură ceva de care să se agaţe, şi înţelese vag că pericolul unei embolii era agravat de riscul apariţiei aşa-numitei „boli a scafandrilor”: decompresia. Urcau mult prea repede.

Dintr-odată, erau la suprafaţă. Era din nou lumină, o lumină metalică, crepusculară, şi Jack văzu dincolo de Costas o lume albastră incredibilă. Pluteau într-o platformă de gheaţă ca o căldare, cel puţin la fel de lungă şi de lată ca Seaquest II, înconjuraţi de nişte ziduri de gheaţă albe. Jack se simţi copleşit de enormitatea lor. Îşi arcui gâtul şi se uită spre sursa de lumină, undeva deasupra lor. Era o fâşie subţire de gri acolo unde abia se sudaseră zidurile de gheaţă, prima legătură cu lumea de afară. Griul era amestecat cu negru şi cu albastru-deschis şi părea că se mişcă pe lângă ei cu o viteză incredibilă.

— Cred că este una dintre acele furtuni groaznice care vin dinspre calotă, spuse Costas. Din cauza asta s-a mişcat aisbergul.

— O piteraq.

Se ţinură şi mai strâns unul de altul în timp ce pluteau în piscina improvizată. Luminile care îi avertizau asupra pericolului decompresiunii erau din nou de culoarea ambrei, semn că depăşiseră nivelul permis şi erau acum în mare pericol. Jack se concentră să vadă dacă simţea vreun semn, vreo furnicătură în zona coatelor sau greaţă, conştient că acele şase luni petrecute departe de

scufundări îi reduseseră rezistenţa. Verifică presiunea trimix-ului şi văzu acul coborând spre zero.

— Nu mai am aer, spuse el. Dacă va mai trebui să ne scufundăm, vom fi nevoiţi să împărţim tubul tău.

— Conectează-te!

Jack trase furtunul de deasupra rucsacului lui Costas şi împinse supapa într-o gură de alimentare sub casca lui. Cu un şuierat, casca lui se umplu la loc cu gazul a cărui compoziţie era reglată de computer, care luase în calcul adâncimea la care se aflau, şi era similară celei atmosferice. Jack îşi dădu seama că stătuse o vreme fără aer; închise ochii şi trase adânc câteva guri.

— Asta ar trebui să ne mai dea un răgaz de zece minute, zise Costas. Aş prefera să le petrecem cu zece metri mai jos, ca să micşorăm diferenţa de decompresiune, dar nu ne permitem acest lux. Va trebui să defilăm cu ce avem.

Apa se linişti complet după tumultul care îi propulsase din mormântul de gheaţă de dedesubt, lăsând suprafaţa neobişnuit de calmă. Sigur crevasa se despicase când se mişcase aisbergul, zguduind toată gheaţa topită şi reîngheţată din interior, spuse Costas. Apoi pereţii se închiseseră la loc când aisbergul întâmpinase rezistenţă, probabil marginea dinspre mare a pragului. Costas se uită în jur la priveliştea care acum era înfricoşător de neclintită.

— Am o presimţire urâtă în legătură cu asta. Să rămânem împreună!

Nici nu termină Costas fraza, că liniştea fu înlocuită de un şoc cutremurător, apa şi gheaţa dezintegrându-se într-o agitaţie confuză. Jack văzu o perdea de gheaţă căzând pe lângă ei, săgeţi ascuţite care tăiau apa ca nişte schije. Îşi concentră toată energia să se ţină de Costas, fiind conştient că s-ar îneca cu siguranţă dacă furtunul, singura lui legătură cu viaţa, ar fi distrus. Îşi aduse aminte de cadavrul din gheaţă, de halucinaţia sa, apoi se trezi în faţa unei realităţi şi mai teribile. Coborau cu o viteză ameţitoare, alunecând în vârtejul de gheaţă de parcă ar fi fost traşi

înapoi înspre războinicul îngheţat şi înspre locul în care fuseseră atât de aproape de moarte. Apa cădea atât de repede, încât ei alunecau prin aer, suspendaţi jumătate înăuntrul apei, jumătate afară, rostogolindu-se împreună cu bucăţile de gheaţă care erau împrăştiate peste tot în jurul lor. Costas îl trase pe Jack mai aproape, încordându-se împotriva forţei centripete a vârtejului şi îşi lipi casca de a lui Jack.

— Apa este trasă în jos de crevasa care s-a deschis, strigă el. Ţine-te bine! Aş putea să schimb direcţia.

Deodată, apa se umflă în jurul lor, şi se treziră undeva în adâncurile ei. Pentru o clipă terifiantă, Jack simţi cum aerul din plămânii săi este împins afară de o forţă care acţiona împotriva vârtejului şi care îi propulsa înapoi în sus. Apoi ieşiră brusc din apă, clătinându-se pe o bucată de gheaţă care îi împinse sus într-o despicătură deasupra căldării. Se izbiră de un perete de gheaţă, fiecare încercând să găsească cu mâna liberă ceva de care să se prindă. Apoi începură să alunece necontrolat în jos, înapoi, până se loviră de o margine, care pentru moment îi putea ţine pe peretele de gheaţă. În timp ce stăteau ghemuiţi pe platformă, bucata de gheaţă pe care se aflaseră mai devreme căzu înapoi în căldarea agitată, la baza crevasei, mult sub ei.

— Ce naiba a fost asta? gâfâi Jack uitându-se în jos la adâncimea de cel puţin treizeci de metri de sub ei.

— Explozibilul C4, spuse Costas exuberant. Am fost aruncaţi din încăperea aia înainte să apuc să-l detonez, dar până la urmă a fost folositor. Băgă detonatorul în buzunar. OK. Mi-e frig şi foame. Hai să plecăm de aici!

— Ar fi bine să ne grăbim. Ia uită-te la ăsta!

Se uitară fascinaţi şi în acelaşi timp terifiaţi în jos, la haosul de gheaţă de sub ei. Începea să se îngusteze din nou, pereţii presând gheaţa şi împingând-o în sus. Bucăţile mari de gheaţă explodau cu o rezonanţă zguduitoare pe măsură ce erau prinse în strânsoare, trimiţând mult în sus

cioburi de gheaţă periculoase. Ştiau că, dacă erau prinşi în vârtej, asta însemna moarte sigură, gheaţa zburătoare avea să le sfâşie trupurile şi apoi vor fi strivite de pereţii care semănau cu o maşină de tocat carne. Spaţiul din ce în ce mai strâmt se strângea şi se apropia de ei implacabil şi înspăimântător, mişcându-se ca o fiinţă vie din al cărei pântece ieşeau aşchii de gheaţă care se deplasau cu o viteză ameţitoare în sus, chiar şi în cele câteva secunde în care ei urmăriseră groaznicul spectacol.

— Asta e, strigă Costas ca să acopere zgomotul. Nu mai avem a doua şansă de data asta.

Se întoarseră cu faţa în sus pe marginea pe care stăteau. Lumina de afară se vedea undeva la cincizeci de metri mai sus, dungile gri fiind acum vizibile pe fundalul albastru. Dintr-odată norul dispăru, şi o formă întunecată apăru, blocând despicătura chiar deasupra lor. Apoi îşi schimbă direcţia violent şi se roti în jurul spărturii.

— Este Lynxul, strigă Costas vesel. Încearcă să arunce cablul.

— Le-am spus să stea mai departe. Îşi forţează norocul pe vântul ăsta.

— Nu se pot abţine.

— Nu au nici o şansă să coboare cablul ăla aici. Cred că aşteaptă, sperând să ieşim noi la suprafaţa crevasei.

Jack se uită în jos. Gaura era acum înspăimântător de aproape, la aproximativ douăzeci de metri sub ei, iar aşchiile de gheaţă care explodau mai aveau puţin şi ajungeau până la ei. Se uită din nou în sus. Crevasa era la fel de netedă ca o bucată de sticlă, fără nimic de care să te poţi agăţa. Euforia care îi cuprinsese la vederea elicopterului se transformă brusc în groază. Era încă un coşmar de-al lui, o întoarcere cu câţiva ani în urmă, când dăduse nas în nas cu moartea în mina inundată, acolo unde capătul tunelului era vizibil, dar, oricât ar fi încercat să înoate înspre el, părea să rămână la fel de îndepărtat.

Jack se simţi deodată presat de zidul de gheaţă. Se uită în sus şi, totul îi deveni clar.

— Crevasa. Nu ar fi trebuit să fie verticală?

— La dracu'! Aisbergul se rostogoleşte!

Urmă o zdruncinătură groaznică, apoi totul rămase neclintit. Vortexul se oprise la zece metri sub ei. Puteau vedea direct spre promontoriul unde îl vizitaseră pe bătrânul eschimos cu o zi înainte. Jack se trezi gândindu-se că avea să fie o zi minunată şi că vântul curăţase aerul lăsându-l pur şi luminos în lumina strălucitoare a soarelui. Apoi îl apucă din nou groaza. Ajungeau la despicătură sau mureau. Dacă aisbergul se rostogolea încă o dată, fereastra lor de gheaţă ar fi intrat în apă ducându-i în abisul întunecat şi pecetluindu-le soarta într-o clipită.

— Securea. Costas îl scutură agitat. Securea!

Jack se trezi la realitate. Cu braţul stâng încă prins de Costas, se întinse şi scoase securea prinsă în cordoanele din spatele său. Avea mâna lipicioasă din cauza sângelui de la rana de la coapsă, şi ar fi scăpat securea din mână dacă nu ar fi fost strânsoarea de fier a lui Costas. Împreună legănară securea, apoi o aruncară în gheaţa din faţa lor.

— O să ţină, spuse Jack gâfâind. Încearcă să te tragi în sus.

Îşi încordă corpul, cu labele de scafandru încă sprijinindu-se bine de margine, dar cu coatele şi cu genunchii gata să găsească cea mai mică denivelare în gheaţă, orice care să le oprească alunecarea. Se lăsară cu putere pe coada securii, apoi o scuturară cu frenezie până o scoaseră din gheaţă. Timp de câteva secunde nu mai avură nici un punct de sprijin, fiind ţinuţi doar de tensiunea corpurilor lor împotriva gheţii. Costas se uită în ochii lui Jack şi dădu din cap. Jack dădu drumul securii iar şi o ridică.

Se arcui şi o înfipse în gheaţă la un metru şi jumătate în faţă. Când Jack îşi arcui gâtul să scoată securea ca să mai lovească încă o dată, văzu un scafandru îmbrăcat într-un costum de protecţie negru atârnând de un cablu la aproape

o sută de metri de aisberg şi îşi dădu seama că zgomotul pe care îl auzise era de la puternicele motoare ale Lynxului.

Urmară iarăşi o zdruncinătură şi un huruit dinspre despicătura din spatele lor. Zgomotul elicopterului fu acoperit de scrâşnetul terifiant al gheţii. Pereţii crevasei se îngustau. Securea era bine echilibrată, dar nu mai era loc să-şi ia avânt. Simţiră încă o zdruncinătură, şi într-o clipită fură acoperiţi de un val de gheaţă măruntă, apoi totul se întâmplă foarte repede. Ferestruica de gheaţă se pierduse în haosul din apă, un vârtej ameţitor care se ridica înspre ei, şi brusc alunecară căzând rapid înspre fereastra care era orientată în jos, spre abis. Jack se lovi de apă cu o izbitură puternică, cu securea încă în urma lui, apoi fu împins de forţa apei care cădea în cascadă din pântecele crevasei. Gheaţa măruntă în care aproape îşi găsiseră sfârşitul îi împinse acum afară din aisberg, într-un tumult frenetic chiar când pereţii de gheaţă se ciocneau violent, închizând crevasa pentru totdeauna.

Dar încă nu se terminase. Jack văzu un zid imens şi alb care avansa înspre ei şi care se întindea cât vedeai cu ochii în toate direcţiile. Crevasa era departe sub ei, marcată doar de un şir de bule care se ridicau într-o parte a aisbergului, încadrând imensitatea întunecată a abisului. Pe măsură ce aisbergul se rotea, Jack avea impresia că urca în sus, dar corpul său îi spunea exact opusul.

— Ne trage în jos, strigă Costas cu vocea distorsionată. Umflă-ţi costumul şi înoată!

Jack apăsă pe butonul de admisie a aerului şi începu să dea din picioare cu putere, apucând cu braţul stâng umărul lui Costas. Indicatoarele de adâncime arătau că abia se mişcau. Erau încă prinşi în forţa aisbergului şi traşi în jos. Îşi ridică privirea şi văzu soarele strălucind în valuri chinuitor de aproape. Simţi iar un gol în stomac. Scăpaseră din aisberg, dar acum erau în pericol de moarte, la câţiva metri de suprafaţă. „Nu se poate întâmpla aşa ceva.” începu să respire anormal de rapid, făcând să scadă nivelul

oxigenului rămas în tuburile lui Costas. Respiraţia îi deveni din ce în ce mai sacadată.

— Îţi golesc rezervorul.

Costas respira anevoios, înconjurat de bule, şi dădea din picioare cu frenezie în timp ce deconecta furtunele lui Jack devenite inutile şi desfăcea închizătoarea de urgenţă de la cilindri, aruncând în adâncuri tuburile de oxigen şi rucsacul cu consola care conţinea tubul gol de trimix.

— O să fac acelaşi lucru şi la mine, gâfâi el. Mai putem respira doar un minut şi oricum nu ne folosesc la nimic. Pregăteşte-te să-ţi deconectez furtunul. Opreşte-te acum şi, când îţi fac semn, ia cinci guri de aer.

— Mă ţin de tine, spuse Jack cu greutate. Dacă tu te duci la fund, merg şi eu cu tine.

Costas îşi deconectă tubul de oxigen, iar acesta dispăru rapid în apă. Duse mâna stângă la închizătoarea de urgenţă din rucsacul său şi cu dreapta găsi butonul de deconectare de sub cască. Aisbergul îi trăgea deja tot mai rapid în abis, iar şansele lor scădeau cu fiecare metru.

— Acum!

Jack luă cinci guri de aer, apoi îşi smulse furtunul. În acelaşi timp, Costas dădu drumul furtunului şi echipamentului său. Cu mâna stângă Jack apucase umărul lui Costas, iar în dreapta avea securea; amândoi înotau foarte hotărât spre suprafaţă, bătând apa cu lovituri puternice. Pentru câteva secunde se simţi bine, bucurându-se de oxigen şi amintindu-şi să expire pe măsură ce avansau. Dar apoi începu partea grea a acestei evadări, şi simţi primul semn de disconfort. Se mişcau în mod constant spre suprafaţă, un metru la câteva secunde, dar mai aveau încă mai mult de douăzeci de metri până sus.

Dacă se opreau, aveau să fie traşi înapoi. Jack nu mai respira acum, iar plămânii săi îşi cereau instinctiv partea, sorbind orice urmă de aer din casca de protecţie. Picioarele începură să-i tremure din cauza lipsei de oxigen. Începea să-şi piardă cunoştinţa, copleşit de efortul depus. Nu avea

să reuşească. Se opri din înotat şi, cu un ultim gest conştient, încercă să se elibereze din strânsoarea lui Costas care avea încă putere să înoate, dorindu-şi cu disperare să-i dea prietenului său o şansă să ajungă viu la suprafaţă.

Dintr-odată simţi o senzaţie ciudată, o stare de imponderabilitate bizară. Se oprise din înotat, dar, cu toate astea, ceva îl împingea în sus. Era vag conştient că aisbergul se oprise. Din instinct, găsi supapa şi dădu drumul aerului din costumul său, ca să mai micşoreze din viteză. Apoi ajunse la suprafaţă, orbit de lumina soarelui. Îşi desfăcu rapid casca de protecţie şi respiră cu aviditate aerul rece şi proaspăt, încercând din răsputeri să-şi recâştige forţa vitală. Imediat ce fu în stare, se întoarse şi se uită cu atenţie în valurile strălucitoare, acoperindu-şi ochii cu mâna. După câteva secunde de nelinişte, observă un cap care se balansa pe valuri la câţiva metri depărtare.

— Eşti bine? gâfâi el.

— Faptul că am înotat puţin ne-a rezolvat problema decompresiunii.

Vocea lui Costas suna foarte ciudat în aparatul de emisie-recepţie, distorsionată de aerul rece. Era cu spatele la Jack, părând să nu bage în seamă nimic din ce se întâmpla în jurul său, concentrat pe două indicatoare pe care le ţinea în mână.

— Dar este o discrepanţă între indicatoare. Este foarte enervant. Trebuie să le cârpăcim puţin.

Jack reuşi să schiţeze un zâmbet. Se întinse pe spate, lăsând soarele să-i mângâie chipul. Auzi sunetul elicopterului care cobora deasupra lui şi apa împroşcată de scafandrul venit să-i salveze. Îşi deschise un ochi şi văzu lama strălucitoare lângă el, trofeul pe care refuzase să-l arunce. Brusc, extraordinara lor descoperire din aisberg îi reveni în memorie, împreună cu un val de adrenalină care îi străbătu tot corpul. Închise ochii, cuprins de încântare. Un val îi trecu peste faţă, un şuvoi rece care îi lăsă urme de sare pe buze. Avea un gust extraordinar.

CAPITOLUL 11

— Dar ştiu că ai ditamai sloiul de gheaţă acolo!

— Stai să vezi ce am mai găsit!

James Macleod tocmai pusese o compresă pe rana lui Jack de la picior. Costumul său de protecţie era îmbibat de sânge, dar compresa reuşise să oprească sângerarea pentru moment. Jack se sprijini de peretele despărţitor, având o figură obosită, şi îşi aranjă casca de protecţie şi căştile. Când nu vorbea, respira adânc din regulatorul de oxigen care îi fusese dat imediat ce ajunsese la bordul Lynxului.

— Nu cred că vrei să ştii ce şanse de supravieţuire aveai după calculele lui Lanowski.

— Nu, nu vreau.

Jack era sleit de oboseală, dar, cu toate astea, simţea nevoia de a vorbi şi de a le spune ce se întâmplase.

— Când a început piteraq, motoarele erau oprite. Ne-a spus Inuva că sunt foarte periculoase, dar nu am avut nici cea mai vagă idee cu ce ne confruntam. Nici nu am putut să scoatem elicopterul din hangar. A fost groaznic, parcă eram înconjuraţi de spirite care urlau în jurul nostru.

— Da, am văzut din crevasă.

— Când aisbergul s-a rostogolit, infernul s-a dezlănţuit. Valuri uriaşe au lovit ţărmul şi au măturat cortul unde l-am întâlnit pe Kangia. Şamanul era încă acolo. Imediat ce vă lăsăm la bordul Seaquest II, elicopterul va pleca în căutarea lui, dar sunt puţine şanse să-l găsim.

— Inuva? întrebă Jack.

— Ea este bine. Era cu Lanowski.

Macload se repezi să-l ajute pe bărbatul care aducea încă o persoană prin uşa elicopterului. Câteva secunde mai târziu, Costas era legat în scaun alături de Jack, aranjându-şi casca de zbor şi trăgând recunoscător aer din regulatorul care îi fusese înmânat.

— Eşti bine? întrebă Jack.

Costas trase câteva guri de aer, apoi micşoră debitul regulatorului, aruncându-i lui Jack o privire tristă.

— Hmm, stai să mă gândesc. Jack se uită la el cu o compasiune exagerată. Sonda ta de forare a gheţii.

— Luni întregi de cercetări şi îmbunătăţiri, zise Costas cu tristeţe. Şi era singurul prototip pe care îl aveam. Va trebui să îl fac pe următorul de la zero.

— Nici o grabă din punctul meu de vedere, spuse Jack. Cred că tocmai am tăiat de pe listă scufundările în interiorul aisbergurilor. Se întoarse spre Macleod. Care era planul de rezervă?

— Când am văzut că aisbergul s-a rostogolit cu trei sute şaizeci de grade, ne-am gândit că mai aveţi o şansă. Lanowski şi-a amintit de crevasa care era deasupra corabiei. Simularea prealabilă a despicării pereţilor, chiar şi calculul încărcăturii explozibile de care aveam nevoie au fost în întregime ideile lui.

— Ce-i al lui e al lui, murmură Costas.

— Deci cu asta se ocupă Ben, zise Jack.

Macleod confirmă.

— Ben s-a oferit voluntar să coboare încărcătura. A încercat de vreo şase ori, dar pur şi simplu nu reuşea să se apropie destul de mult de despicătură. Vântul ne lovea cu putere, şi trebuia să luptăm să menţinem elicopterul în poziţie. Apoi te-a văzut în interiorul crevasei. Tocmai încerca să arunce cablul înăuntru, când aisbergul a început să se rostogolească din nou.

— Sunteţi nişte eroi, spuse Costas.

Macleod scutură din cap zâmbind.

— Suntem doar personalul auxiliar. Eu nu-mi dau seama cum aţi reuşit voi.

În acel moment membrul echipajului care se ocupa de recuperare aduse înăuntru o a treia persoană şi asigură cablul troliului. Ben îşi scoase masca şi se uită neliniştit la Jack şi la Costas. Le făcu semnul de OK al scafandrilor, şi ei îi răspunseră în acelaşi mod.

— OK, Andy. Macleod bătu în peretele despărţitor din spatele pilotului. Trebuie să plecăm de aici înainte ca aisbergul să se mai rotească încă o dată. Suntem gata.

— Recepţionat.

Ceilalţi îşi legară centurile de siguranţă prinse de scaunele din compartiment. Elicopterul se înălţă şi prinse viteză, iar Costas întinse mâna spre securea aşezată la picioarele lui Jack.

— Apropo, mulţumesc că m-ai salvat din iadul ăla îngheţat.

— Eram dator. Îmi amintesc de ajutorul primit cu ceva timp în urmă, undeva în interiorul unui vulcan.

Costas se uită cu căldură la prietenul său şi dădu din cap; pe faţă i se citea oboseala. Jack se aşeză mai bine în scaun şi trase adânc din regulator, simţindu-se înviorat cu fiecare gură de aer pe care o inspira, ştiind că oxigenul îi curăţa plămânii de excesul de azot. În dreapta sa, se putea vedea aisbergul uriaş, asemănător unui munte, iar în stânga, departe înspre golf, forma strălucitoare a Seaquest II. Fu năpădit de sentimentul de euforie care îl copleşise când ieşise la suprafaţă. De luni de zile de când se întorseseră din expediţia de la Marea Neagră, sentimentul unei nesiguranţe tainice nu-i dăduse deloc pace, sentimentul că riscurile erau mult mai mari decât premiul şi că îşi pierduse îndemânarea şi curajul. Acum ştia că venise înapoi unde îi era locul. Închise ochii şi căzu rapid într-un somn adânc lipsit de vise.

— Scuzele mele, spuse Lanowski. Nu am luat în calcul şi furtuna.

— Tu ne-ai avertizat, răspunse Jack. A fost alegerea mea.

Jack şi Costas stăteau pe puntea principală rezemaţi de parapetul de la babord, acolo unde, cu câteva minute în urmă, elicopterul îi descărcase împreună cu Macleod fără prea mare tam-tam. Nava se menţinea pe poziţie în golful Disko, cam la un kilometru şi jumătate înspre vest faţă de intrarea în fiord, şi Jack putea vedea, chiar în faţa lor, vârful aisbergului dincolo de parapetul de la tribord. Chiar şi de la

această distanţă, priveliştea era incredibilă, şi îşi reamintiră de forţa colosală a aisbergului şi de bucata imensă de gheaţă care se rupsese provocând un val uriaş ce măturase ţărmul, acolo unde cu o zi în urmă aterizaseră ei pentru a-l vizita pe bătrânul eschimos. Fuseseră extraordinar de norocoşi că aisbergul se rotise cu trei sute şaizeci de grade şi că furtuna puternică îl determinase să se întoarcă în poziţia iniţială, lăsându-l sprijinit foarte precar pe marginea exterioară a pragului. La următoarea rotire, se va rostogoli şi nu-şi va mai reveni, îngropând pentru totdeauna orice sursă de aer sub sute de metri de apă îngheţată.

Lanowski fusese primul din echipa de cercetare care ajunsese la ei pe puntea principală, alăturându-li-se membrilor echipajului care ghidaseră aparatul la apuntare şi acum îi ajutau pe Costas şi pe Jack să-şi dea jos costumele de protecţie. Curând li se alătură şi Maria, a cărei privire în care se citea uşurarea se transformă rapid în îngrijorare când văzu coapsa însângerată a lui Jack. Doctorul vasului venise deja la faţa locului şi tăiase bandajul existent, iar acum dezinfecta rana.

— Nu este chiar aşa de grav cum pare. Jack tresări când doctorul îi aplică o sutură şi îi scoase bucata de gheaţă din picior. Natura mi-a oferit compresa ei de gheaţă.

— Ai avut noroc, să ştii, zise doctorul. Mai avea puţin şi tăia artera femurală.

— Este fantastic, spuse Lanowski scuturând din cap şi chicotind, cufundat în lumea lui. Cât timp aţi fost voi plecaţi, eu şi Inuva am încercat să descoperim locul în care trebuie să fi fost găsită corabia, în expediţia din 1930. Acum ar trebui să pot folosi coeficientul de scurgere a gheţarului pentru a afla unde şi-au ancorat vikingii corabia pentru rugul funerar. Aş spune că pe unul dintre fiordurile afluenţe, la nord de Ilulissat, acolo unde calota este mai accesibilă dinspre mare. Îşi aranjă ochelarii pe nas şi se uită la Jack. Să ai acces la o lume atât de îndepărtată care să poată fi datată mi se pare lucrul cel mai măreţ din întreaga

expediţie. Ar trebui să îmi confirme teoria scurgerii gheţarilor, şi, pentru început, vom fi siguri de viteza cu care gheaţa a fost eliberată în ultimul mileniu. Eforturile voastre au meritat! Felicitări!

— Tocmai am descoperit o corabie vikingă! spuse Costas exasperat. Una dintre cele mai senzaţionale descoperiri arheologice din toate timpurile. Cred că este totuşi un pic mai interesant decât viteza cu care este eliberată gheaţa.

Lanowski se uită la el, dar fără să-l privească cu adevărat, cu mintea deja departe, într-o lume a calculelor şi a ecuaţiilor. Scoase un calculator din buzunar şi începu să îl butoneze agitat, ridicându-şi din când în când privirea şi mormăind ceva pentru sine. Costas dădu din cap neîncrezător când Lanowski se întoarse fără nici un cuvânt spre camera computerelor.

— Un om cu un orizont limitat.

— Dar care are o minte extraordinară, spuse Jack zâmbindu-i lui Costas. Tocmai de aia suntem o echipă. Nu mă pricep prea bine la matematică.

Jeremy apăru lângă Maria, care îi dădu un cot, împingându-l spre Jack.

— Am tradus piatra runică dată de Kangia şi descoperită de nemţi în interiorul crevasei, spuse el cu timiditate.

— Fantastic. Hai să auzim ce ai aflat!

— Este în norvegiana din partea vestică, secolul al XI-lea, foarte diferită de runele folosite în Anglia şi în Danemarca în acea perioadă.

— Aşa…

— Numele său era Halfdan.

— Asta ştim. Un veteran din Garda Varegă la Constantinopol.

Jack ridică obiectul pe care-l ţinuse pe genunchi în tot acest timp, şi Jeremy îl recunoscu imediat. Se uita cu gura căscată în timp ce Jack arăta spre inscripţia runică de pe tăişul securii.

— Ei, drăcia dracului! Jeremy lăsă brusc timiditatea deoparte. Sunt identice cu runele lui Halfdan de la Hagia Sofia din Istanbul.

— El este cel pe care-l căutăm.

— Un bărbat înalt, cu barbă, de vârstă mijlocie şi cu părul lung blond, interveni Costas. Cu tenul un pic uscat din cauza vremii şi carbonizat pe alocuri, dar altfel într-o formă destul de bună pentru un tip care nu s-a mişcat deloc timp de o mie de ani. Tocmai ne-am întâlnit cu el în drumul său spre Walhalla.

— Cum?

Costas arătă cu degetul spre intrarea în fiord.

— În interiorul aisbergului. E în gheaţă. Eram chiar deasupra camerei mortuare când gheţarul s-a rostogolit. Rugul funerar s-a stins probabil când corabia a intrat în gheaţă, şi flăcările l-au afectat doar pe alocuri. Eu cred ca acea piatră magică era pe trupul său.

Unul dintre membrii echipajului îşi făcu loc printre ceilalţi şi îi înmână lui Jack o hârtie; acesta o luă şi o citi repede, iar apoi se uită în depărtare, un zâmbet încolţindu-i pe buze.

— Ştiam eu.

— Ce e? întrebă Costas.

— O bănuială pe care am avut-o înainte să ne scufundăm. Era prea nebunească, aşa că nu ţi-am spus nimic. Mai ţii minte ce an apărea pe lemnul din corabie, 1040 plus sau minus câţiva ani? Din nu ştiu ce motiv, nu m-am putut gândi la altceva decât la cum a fugit Harald Hardrada din Constantinopol. Dacă epopeile sunt veridice, înseamnă că a avut loc foarte aproape de o dată de mijloc, în 1042.

— Şi?

— I-am rugat pe cei de la laboratorul IMU să facă o comparaţie între fragmentele lemnoase pe care le avem din lanţul din Constantinopol şi lemnul din corabie adus de sonda exploratoare a lui Macleod. Să identifice specia lemnoasă, caracteristicile inelelor anuale, descrierea fibrelor şi a celulozei.

— Zii mai departe!

— Nu doar că sunt din aceeaşi specie, stejar norvegian, zise Jack cu entuziasm. Ci sunt chiar din acelaşi copac. Este incredibil. Scânduri tăiate din trunchiul aceluiaşi copac.

— Ooo, stai puţin. Costas întinse o mână în faţă, încercând să-şi pună ordine în gânduri. Stai să văd dacă am înţeles bine. Sugerezi că una dintre corăbiile folosite de Harold Hardrada pentru a fugi din Constantinopol cu prinţesa şi cu comorile este una şi aceeaşi corabie cu cea pe care am văzut-o noi în aisberg?

Jack îi aruncă prietenului său o privire ciudată şi dădu afirmativ din cap.

— Bineînţeles, spuse Costas pocnind din degete şi uitându-se fix la Jack. Reparaţiile făcute la carenă.

Se uită în sus spre ceilalţi.

— Am descoperit o secţiune de scânduri care a fost înlocuită cu măiestrie lângă provă. Se vede şi în fotografii. Bănuiam că era o avarie din cauza unei coliziuni cu bucăţi de gheaţă sau de piatră, dar este exact în locul în care corabia ar fi trecut peste lanţul din port când au părăsit Constantinopolul. Scutură din cap, nevenindu-i să creadă, şi se întoarse spre Jack. Deci dacă asta este una dintre corăbiile lui Harold, atunci unde este comoara?

— Cu siguranţă nu au avut de gând s-o ardă pe rug, zise Jack. Şi nu ştim nici data la care s-a întâmplat asta. Bărbatul văzut de noi, Halfdan, era mai bătrân, şi ar fi putut naviga pe aici cu mulţi ani după aventura din Constantinopol, încercând probabil să-şi croiască o nouă viaţă în aşezările din Groenlanda. Pe atunci Harald trebuie să fi fost deja rege al Norvegiei, şi comoara luată pe când era în Garda Varegă sigur era bine păzită în fortăreaţa lui de la Trondheim.

În acel moment, se auzi o bubuitură puternică dinspre fiord, urmată de un zgomot de cădere care se răsfrânse pe suprafaţa apelor liniştite. Încă o bucată imensă de gheaţă se desprinse din aisberg, dispărând din raza vizuală şi

afundându-se în adâncuri, apoi reapărând la suprafaţă ca o balenă albastră într-un golf.

— Ce facem cu corabia? întrebă Macleod cu îngrijorare, uitându-se la aisberg. Nu mai avem mult timp. Ar fi foarte riscant să ne mai apropiem, dar putem încerca iar cu sonarul.

Jack ridică securea de pe genunchi, învârtind-o până când razele soarelui străluciră în tăişul metalic. Se uită la ea gânditor pentru câteva clipe, apoi îşi întoarse privirea spre Maria, ştiind că amândoi se gândeau la vizita făcută ieri bătrânului eschimos şi la teama ei de Fenrir, zeul-lup al nordicilor gravat pe prova, şi îşi dădu seama că acesta fusese spiritul păzitor al corabiei.

— Am făcut sute de fotografii, răspunse Jack. Destule pentru o reconstrucţie fotogrametrică. Nici vorbă să se mai apropie cineva de aisbergul ăla. Când ne-am întâlnit cu Halfdan, era la jumătatea drumului spre Walhalla. Cred că ar trebui să-l lăsăm să-şi termine călătoria.

— Dar securea?

Jack ridică iarăşi securea în mâini.

— O să mă gândesc la Mjollnir ca la un împrumut, zise el. L-a ajutat pe Halfdan în toate luptele alături de Harald Hardrada şi ne-a scos şi pe noi din câteva încurcături. Încă are ceea ce vikingii numeau noroc în luptă. Ceva îmi spune că acei zei nordici străvechi ne îndeamnă să mergem mai departe, şi ăsta este unul dintre cele mai bune indicii. Dacă Halfdan încă mai avea securea sa nepreţuită din luptele de la Constantinopol, atunci cine ştie ce altceva ar mai fi putut aduce vikingii aici.

— Bine că mi-am adus aminte, zise Costas sărind în sus dintr-odată şi băgând mâna într-un buzunar. Am scos asta din gheaţă exact când începuse coşmarul. Uitasem complet.

Scoase obiectul, şi văzură cu toţii că era altă armă, un pumnal de mărimea unui cuţit de vânătoare cu o lamă din oţel lucitor şi un mâner gravat. Îl ridică, şi lama de oţel îi

străluci în soare, iar membrii echipajului, care se tot mişcau pe punte, se strânseră toţi în jurul lor, privind uimiţi.

— Lasă-mă să arunc o privire mai îndeaproape, spuse Macleod. Ceva nu e în regulă.

Costas i-l dădu, şi văzură ce îi atrăsese atenţia lui Macleod, iar uimirea lor se transformă în neîncredere.

— O svastică, exclamă cineva.

Macleod întoarse pumnalul pe toate părţile.

— Exact cum am bănuit, murmură el. Chiar au descoperit corabia. Uitaţi-vă la mâner. Un craniu şi două oase încrucişate, simbolul morţii. Ăsta e un pumnal nazist, o armă purtată doar de un membru SS.

Urmă o tăcere mormântală, şi apoi o femeie din echipaj vorbi încet:

— Îmi poate explica vreunul dintre voi cum a ajuns un pumnal nazist într-o corabie vikingă aflată în interiorul unui aisberg?

Macleod îi dădu înapoi pumnalul lui Costas şi se uită spre Jack.

— Cred că e momentul să spui întreaga poveste echipajului.

În acel moment puntea se clătină, ceva neobişnuit pentru o navă care era dotată cu cel mai modern sistem de stabilizare dinamică. Marea era nemişcată şi acoperită de o ceaţă plumburie. Apoi cineva strigă dinspre balustrada de la tribord:

— Aisbergul! Se rostogoleşte!

Toţi, în afară de Costas şi de Jack, se duseră la cealaltă balustradă ca să vadă gura fiordului. Chiar dacă era la mai mult de un kilometru jumătate, spectacolul era uluitor, o etalare care îţi tăia respiraţia a unor forţe pe care nici o putere umană nu le putea controla. Prin ceaţă văzură partea din faţă a aisbergului scufundându-se în apă şi rostogolindu-se peste prag, împroşcând bucăţi de gheaţă în toate părţile. După ce aisbergul se linişti, Jack şi Costas înţeleseră că nava vikingă era pierdută pentru totdeauna în

abisuri, iar războinicului ei îi era destinat să navigheze înspre sud de-a lungul rutei vikinge de navigaţie spre Lumea Nouă şi să îşi găsească locul păcii eterne. Fuseseră foarte aproape de a-şi găsi şi ei moartea acolo; Jack se trezi strângând securea cu putere în timp ce el şi Costas erau rezemaţi de parapet şi priveau cum aisbergul plutea maiestuos spre mare.

Piciorul lui Jack pulsa, şi îl durea tot corpul. Se dezbrăcară încet de costumele de protecţie, copleşiţi amândoi dintr-odată de o oboseală extremă. Îi văzu pe Maria şi pe Jeremy purtând o discuţie aprinsă, ca şi cum ea încerca să-l convingă de ceva, iar apoi se îndepărtară de grupul de lângă parapetul de la tribord şi se întoarseră pe punte, Jeremy fiind în spatele Mariei. Macleod li se alătură, şi Jack se uită fix la Jeremy pe măsură ce se apropiau.

— Nu ne-ai spus tot ce scria pe piatra magică.

— Asta aveam de gând, spuse Jeremy scoţând un palm computer din buzunar şi, dregându-şi glasul, îi activă ecranul. Ţineţi-vă bine!

— Ascultăm.

— Sunt cinci rânduri de rune în total, gravate pe o plăcuţă de cuarţ de către o singură persoană. După cum am spus, sunt norvegiene, din secolul al XI-lea, şi războinicul nostru este acelaşi Halfdan care şi-a scrijelit numele în Hagia Sofia din Constantinopol.

— Ce scrie?

Jeremy îşi drese iarăşi glasul.

— A trebuit să mai adaug eu câteva elemente ca să aibă sens, dar ăsta este esenţialul: „Halfdan a murit aici din cauza rănilor căpătate în lupta împotriva regelui Angliei, lângă Yorvik. Halfdan va lupta iarăşi pentru Odin la Ragnarok. Harald Sigurdsson, regele său, a scris aceste rune în iarna de după bătălie. Lupul îl duce pe Halfdan în Walhalla. Vulturul pluteşte înspre vest spre Vinland”.

Urmă o tăcere mormântală. Jack se opri din dezbrăcat şi se uită fix la Jeremy.

— Harald Sigurdsson. Adică Harald Hardrada.

— Inscripţia de pe mappa mundi de la Hereford sugera că fusese pe aici, zise Maria. Acum suntem siguri.

Jeremy o aprobă.

— Lupul trebuie să fi fost numele corabiei din aisberg. Iar Vulturul, cealaltă corabie, care a navigat spre Vinland. Asta e denumirea aşezării vikinge din Newfoundland, cel mai îndepărtat avanpost viking din vest şi singurul cunoscut din America de Nord.

— Stai o clipă, îl opri Jack, cu gândurile învălmăşindu-i-se în cap. Yorvik era numele viking pentru York, aflat la aproape zece kilometri la vest de Stamford Bridge. Bătălia nu poate să fie alta decât cea de la Stamford Bridge, din 1066, dintre regele Harold Godwinson al Angliei şi regele Harald Hardrada al Norvegiei.

— Exact.

— Dar Harald Hardrada a murit la Stamford Bridge.

— Asta spun cărţile de istorie, răspunse Jeremy liniştit. Dar adu-ţi aminte că nu existau martori oculari ai bătăliei. Evenimentele din acel an au fost complet eclipsate de cucerirea normandă, şi analele normande nu aveau nici un interes să preamărească victoria englezilor. Majoritatea lucrurilor pe care le ştim vin dintr-o scurtă menţiune din Cronica anglo-saxonă şi din Heimskringla, istoria legendară a regilor Norvegiei, scrisă în Islanda aproape două secole mai târziu. Copia Cronicii pe care am descoperit-o în biblioteca Hereford o menţionează, dar pe scurt, în doar câteva rânduri.

— Aveau destule motive s-o omită, ba chiar şi să inventeze, murmură Costas.

— Dumnezeule, exclamă Jack, rezemându-se de balustradă cu faţa udă de apa mării şi de transpiraţie. Deci Harald Hardrada nu a murit la Stamford Bridge. Asta schimbă totul. Într-un fel sau altul, el şi războinicii săi au ajuns până aici, în aceleaşi două corăbii folosite pentru a fugi din Constantinopol, cu douăzeci de ani în urmă. Mai

ţineţi minte comoara de la Michelgard, acea referinţă incredibilă de pe harta Hereford? Harald a avut cu el comoara atunci când s-a dus în Anglia, pregătit pentru un marş triumfal prin York şi Londra, dar care nu a avut loc niciodată. În schimb, după înfrângere, şi-a luat comoara şi, împreună cu ea şi cu războinicii supravieţuitori, a plecat spre vest, căutând un tărâm nou dincolo de marginile lumii vikinge. Jack ridică securea lui Halfdan şi zâmbi jubilând. Cred că tocmai am obţinut o victorie. Ştiam eu că e o idee extraordinară să venim aici.

— Atunci îţi va face plăcere să ai asta, spuse Costas căutându-se într-un buzunar interior în costumul de protecţie şi scoţând o sferă de gheaţă. Credeam că mi-a scăpat când s-a rostogolit aisbergul, aşa că nu ţi-am mai spus despre ea. Am găsit-o deasupra camerei mortuare, chiar lângă pumnalul nazist.

Îi întinse obiectul lui Jack, care îl învârti în palmă şi i-l dădu Mariei. O bucată de aur strălucitor ieşea dintr-o parte, iar Maria o studie cu mare atenţie.

— Este un inel, cu un desen viking, şopti ea. Aur împletit ca o banderolă în miniatură sau ca un colier. Dar nu am mai văzut niciunul cu o pecete ca asta.

Încercă să topească gheaţa cu căldura palmelor ei şi încet, încet aurul de dedesubt ieşi la iveală. În câteva clipe, îl ţinea în sus, în soare.

— Se poate vedea suprafaţa peceţii. Are un desen imprimat. Pare a fi… Vocea i se stinse pentru câteva secunde, dar apoi îşi reveni. Jack, spune-mi te rog că nu am halucinaţii.

Îi dădu inelul lui Jack, care se uită încordat prin pojghiţa de gheaţă care mai acoperea pecetea. Forma de dedesubt era oscilantă, reflectată de lumina soarelui într-o multitudine de forme, dar cu toate astea conturul era inconfundabil.

— Menora!

Se uită la forma cu şapte braţe cu inima bătându-i de să îi sară din piept de emoţie. Se întâmpla ceva nemaipomenit. Mai întâi corabia din gheaţă se dovedise a fi vikingă, un vas funerar al unui războinic din Garda Varegă. Un bărbat care îl slujise pe Harald Hardrada şi a cărui ultimă călătorie spre graniţele îndepărtate ale lumii fusese făcută cu aceeaşi corabie cu care Hardrada fugise din Constantinopol, o corabie care navigase în Cornul de Aur chiar prin locul în care, cu câteva zile în urmă, Jack şi Costas stătuseră la bordul lui Sea Venture. Şi acum asta, o conexiune incredibilă cu una dintre marile comori ale Antichităţii, ceva despre care Jack credea că dispăruse pentru totdeauna după bătălia de la Stamford Bridge.

— Nu vă faceţi speranţe prea mari, spuse Costas încet. Se poate să nu fie chiar ceea ce pare.

— Ce vrei să spui?

Costas se apropie şi se uită în interiorul inelului, la faţa interioară a peceţii.

— Cum spunea Maria mai devreme, spune-mi că nu am halucinaţii.

Jack întoarse inelul şi lăsă să-i scape un icnet. Era o formă la fel de cunoscută ca menora, dar era modernă. Se uitaseră la ea cu doar câteva minute mai devreme, pe pumnal. Era o svastică.

Jack îşi ridică privirea încet, exaltarea fiindu-i înlocuită de o stare de şoc. Maria se uită la el, şi apoi se întoarse spre Jeremy, cu faţa lipsită de expresie.

— Acum este momentul, îi spuse ea tânărului cu hotărâre.

Se aşeză între Jack şi Costas, iar Jeremy rămase în picioare, foindu-se şi arătând mai palid ca de obicei.

— Jack, spuse Maria încet, în ceea ce priveşte expediţia nazistă… Sunt mai multe lucruri pe care trebuie să le afli. Sunt în joc nişte forţe mult mai întunecate decât ne-am fi putut imagina vreodată. Jeremy are să-ţi spună ceva.

CAPITOLUL 12

Maria şi Jeremy îi conduseră pe Jack şi pe Costas de-a lungul impozantei intrări vestice a abaţiei Iona peste dalele de piatră ale naosului. Înăuntru era foarte frig, dar pentru ei era o schimbare bine-venită după căldura toridă de vară de afară; fereastra din partea estică a altarului scălda camera într-o lumină puternică. Un bărbat înalt şi blond stătea uitându-se contemplativ pe fereastră, cu braţele încrucişate la piept şi sprijinindu-şi bărbia cu o mână. Când îl văzu pe Jack, păru să-l recunoască, şi arătă spre intrarea din faţa sa. Jack încuviinţă şi îi urmă pe ceilalţi doi printr-o intrare joasă de piatră care dădea într-o curte interioară a mănăstirii.

— Părintele O'Connor ne aşteaptă, spuse Jeremy. Este un membru vechi al comunităţii din Iona şi are în partea nordică o cameră unde se retrage pentru cercetările şi scrierile sale atunci când poate scăpa de la Vatican.

— Avem încredere în el? întrebă Costas cu vocea răsunându-i printre arcadele mănăstirii. Adică, este totuşi un străin pentru noi.

Maria se opri şi se întoarse brusc spre el.

— Nu te-ai mai afla aici dacă nu am avea încredere în el.

— OK, spuse Costas care îl văzu pe Jack făcându-i semne să nu mai comenteze. Scuze. Doar că am bătut atâta drum până aici.

— A insistat să ne întâlnim cu el aici, spuse Maria cu o voce tăioasă, oprindu-se şi scoţându-şi telefonul. Vin şi eu. Trebuie să dau un telefon urgent. Vă arată Jeremy drumul.

În acea dimineaţă zburaseră în Embraer-ul IMU din Groenlanda la Glasgow, în Scoţia, iar apoi luaseră elicopterul care îi aştepta şi ajunseseră pe insula Mull, o sută şaizeci de kilometri spre nord-vest. Trecuseră doar douăzeci şi patru de ore de când Jack şi Costas scăpaseră din pericolul de moarte din interiorul aisbergului, şi ambii dormiseră duşi tot drumul până aici. Ajunşi pe insula Mull o apucaseră pe ruta de pelerinaj binecunoscută spre insula sfântă Iona, luând feribotul ca să treacă canalul îngust către

Port Ronain, apoi merseseră prin sat până la abaţia înconjurată de pajişti şi de apa mării de un albastru strălucitor. În timp ce priveau mănăstirea, Jeremy începu să explice că acolo fusese o clădire încă din vremea când Sfântul Columba venise din Irlanda cu aproape o mie cinci sute de ani în urmă, supravieţuise atacurilor vikinge, Reformei şi abandonului care îi urmase, iar acum era din nou o mănăstire înfloritoare şi unul dintre cele mai sacre locuri din insulele britanice.

Merseră pe aleea scăldată în soare a abaţiei spre o altă uşă micuţă şi urcară pe o scară de lemn spre un coridor de la mansardă ale cărui ferestre dădeau spre mănăstire. Jeremy bătu la o uşă, şi câteva clipe mai târziu auziră zornăitul unui zăvor care se deschidea şi al unui lanţ care era scos.

— Domnilor, bine aţi venit.

Părintele O'Connor îi pofti înăuntru şi închise uşa la loc după ce intrară. Renunţase la sutana sa de iezuit, iar acum purta roba maronie simplă de călugăr care, împreună cu tunsoarea scurtă şi cu crucea simplă de lemn de la gâtul său, dădea impresia că era desprins dintr-un tablou din Evul Mediu. Arăta palid şi foarte obosit, parcă mai bătrân decât în urmă cu trei zile, când se întâlniseră în Cornwall. Camera era mică, plină de cărţi şi de hârtii, şi văzură într-un colţ al camerei laptopul la care lucra O'Connor. Îşi făcură loc printre cărţi şi se aşezară pe nişte scăunele de lemn aranjate în semicerc în faţa biroului său. Deasupra şemineului, Jack recunoscu o reproducere într-o versiune redusă a mappa mundi de la Hereford, şi, sprijinită de ea, văzu o copie scanată a exemplarului hărţii găsite de Jeremy şi de Maria în casa scărilor din Catedrala Hereford, cu extraordinara imagine a Lumii Noi în partea de jos, în stânga.

— Hai să trecem direct la subiect, începu O'Connor. A fost o călătorie lungă.

— Mulţumim, spuse Jack.

Îşi deschise geanta pe care o avea cu el şi scoase pumnalul nazist şi inelul de aur cu simbolul menorei, aşezându-le pe masă în faţa lui O'Connor. Bărbatul mai în vârstă se uită la obiecte şi tresări imperceptibil, întorcându-şi privirea. Dar apoi se uită în sus, privindu-l fix pe Jack.

— În primul rând, vreau să-i cer iertare lui Jeremy pentru povara pe care am pus-o pe umerii săi. L-am luat sub aripa mea acum un an când a venit să studieze vechile inscripţii runice de la Iona. Căutam un coleg mai tânăr, un învăţat care să ducă flacăra mai departe. L-am pus să jure că avea să păstreze secretul, dar i-am spus, când ne-am întâlnit în Cornwall, că avea să vină timpul când aveam să-ţi dezvăluim şi ţie întregul secret. Nici măcar Maria nu a ştiut nimic până ieri.

— Orice ar fi, ai fi putut să ne spui atunci când am discutat despre mappa mundi şi menora, zise Jack supărat.

— Trebuia să mă asigur că sunteţi de încredere. Credeţi-mă, eu sunt de partea voastră, şi avem un duşman comun.

— Eu nu ştiu de nici un duşman.

O'Connor se foi pe scaun, uitându-se în silă la obiectele de pe masă, apoi se aplecă sprijinindu-se în coate.

— Vom începe cu naziştii. După cum probabil aţi ghicit, nu sunteţi primii care vânează menora.

— Nu am crezut niciodată că am fi, zise Costas vesel. Nu se poate aşa ceva. Cineva, undeva o caută. Oamenii nu uită niciodată comorile pierdute.

O'Connor schiţă un zâmbet, dar apoi se uită cu seriozitate spre ei.

— Nu este aşa de simplu precum pare. Şi nu este un joc. Cea mai bună metodă de a vă arăta cu ce ne confruntăm este să vă spun ceva despre personajele din acea expediţie Ahnenerbe din 1938.

— Ştim de Kunzl, dar încă încercăm să-l identificăm pe cel cu banderolă.

Relaxându-se treptat, Jack luă copiile fotografiilor pe care i le dăduse Kangia şi le puse pe masă.

— Vă pot ajuta cu asta, spuse O’Connor şoptit. De când cu scandalul în care a fost implicat papa Pius al XII-lea, în legătură cu eşecul său de a condamna deschis fascismul în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Vaticanul este foarte sensibil în ceea ce priveşte această problemă. Am preluat recent poziţia de purtător de cuvânt al Vaticanului în problema Holocaustului. Oficial intrăm în legătură cu grupuri evreieşti şi încercăm să îi reţinem pe criminalii de război. Din nefericire, cei care au scăpat nepedepsiţi sunt acum morţi, dar încercăm să mai reparăm ce se poate, de dragul istoriei.

— Nu-mi imaginez pe vreunul dintre ei trecând de Sfântul Petru, zise Costas serios.

— Dumnezeu va fi judecătorul suprem, replică O’Connor. Dar cu siguranţă există în iad un loc special pentru cei care ucid copii.

Se auzi o bătaie în uşă, şi O’Connor se ridică şi se uită pe vizor înainte de a deschide şi de a-i face loc Mariei să intre. Ea se aşează pe scaunul rămas liber lângă Jack; toţi o priveau, aşteptând ceva. Părea palidă şi tulburată.

— Am avut dreptate, spuse ea. Tocmai am vorbit cu un vechi prieten care lucrează la Centrul Holocaustului Wiesenthal din Berlin.

Jack îşi aminti brusc de originea evreiască a Mariei, tatăl ei trăgându-se dintr-o familie de sefarzi.

— Nazistul nostru nu a reuşit să intre la Heidelberg, dar trăia cu impresia că era un mare antropolog. A intrat în SS în 1933. După expediţia Ahnenerbe s-a oferit voluntar pentru SS-Totenkopfverbande, regimentele Cap de Mort. Cele care erau responsabile de lagărele de concentrare. Numele lui era Andrius Reksnys.

— Nu era german? întrebă Jack.

— Lituanian, răspunse Maria.

— Erau destul de mulţi din afara Germaniei gata să răspundă la chemarea lui Himmler, spuse O’Connor.

Telefonul mobil al Mariei ţârâi, şi, scuzându-se din priviri, femeia ieşi repede pe uşă. O’Connor tastă ceva pe laptop şi accesă câteva pagini de internet.

— Îl cunosc pe bărbatul acesta, spuse el încet. Uitaţi-l!

Întoarse ecranul spre ei, şi citiră dintr-un document scanat, tradus din germană.

Şeful Poliţiei de Securitate şi al Serviciului de Securitate, Berlin, 5 noiembrie 1941

55 copii (copia 51)

RAPORT PRIVIND SITUAŢIA OPERAŢIONALĂ URSS, nr. 129a.

Einsatzgruppe D23

Locaţie: Nikolaiev, Ucraina.

Anexa la Raportul numărul 129 privind activitatea grupurilor de comando în spaţiile libere ale evreilor şi exterminarea grupurilor de partizani. Comandantul SS Andrius Reksnys a executat personal 341 de evrei. Total revizuit pentru ultimele două săptămâni: 32108.

— Einsatzgruppen! spuse O’Connor pronunţând cuvântul cu repulsie. Brigăzile mobile ale morţii conduse de Himmler. Ei sunt cei responsabili de moartea a peste un milion de evrei ruşi, printre alţii.

— Cum a scăpat monstrul acesta nepedepsit? întrebă Jack.

— Povestea obişnuită, începu O’Connor cu vocea uşor tremurândă de furie. Oricât de şocant ar părea, foarte puţini dintre cei care făceau parte din grupurile de comando au fost aduşi în faţa justiţiei. În ultimul atac asupra Rusiei, în 1945, Reksnys s-a deghizat în simplu soldat al Wehrmacht şi a fugit în vest, predându-se britanicilor. Au existat unele suspiciuni în timpul interogatoriului, dar nimic concret. Când a fost eliberat, în 1947, sub numele de Schmidt, şi-a recuperat fiul dintr-un orfelinat şi a plecat în Australia. Împreună au făcut o avere din extracţia de opal, lângă Darwin. Apoi, pe la mijlocul anilor şaizeci, şi-a vândut brusc afacerea şi a dispărut.

— Şi fiul său? Cu siguranţă era prea tânăr pentru a lua parte la război, spuse Jack.

— Pieter Reksnys avea şase ani în 1941, spuse O'Connor. Dar există o relatare a unui martor ocular, un evreu care a supravieţuit, la procesul celor din Einsatzgruppen, de la Nürnberg, în 1947, care spunea ceva despre un băiat care făcea parte din Tineretul Hitlerist şi care îl însoţea pe Sturmbannführer Reksnys în misiunile sale. Este o relatare îngrozitoare, una dintre cele mai şocante din timpul procesului. Se pare că băiatul îi încărca Lugerul24 tatălui său între două serii de execuţii şi chiar a executat şi el însuşi câteva persoane. Această relatare a fost cea care i-a ajutat pe cei de la Interpol, în 1990, când s-au implicat, să facă legătura între Andrius şi Pieter Reksnys şi până la urmă să-i descopere în Mexic, unde fiul făcea trafic de droguri şi de antichităţi. Acum are şaptezeci de ani şi este încă acolo.

— De ce atâta timp? întrebă Costas nevenindu-i să creadă. De ce a durat atât de mult până să fie identificaţi?

— În ciuda a ceea ce se vede în producţiile hollywoodiene, să îi prinzi pe criminalii de război nazişti nu a fost niciodată pe lista priorităţilor Vestului după război. Principalele agenţii secrete, precum CIA sau MI6, erau complet absorbite de spionajul din timpul Războiului Rece. Ştiau totul despre Eichmann şi Mengele şi despre ceilalţi nazişti care fugiseră în America de Sud sau în America Centrală, dar aproape nimeni nu credea că mai reprezentau vreo ameninţare. Doar israelienii mai făceau eforturi de a-i aduce în faţa justiţiei.

— Şi acum culegem roadele, murmură Costas.

— Nu chiar. O'Connor deschise un sertar şi scoase o fotografie plastifiată, pe care o puse pe masă. Probabil nu vă mai aduceţi aminte de asta. O notă de subsol din ziarele de acum opt ani, dar de fapt cea mai spectaculoasă moarte a unui nazist de la Eichmann încoace.

Era o imagine şocantă a unui bărbat mort întins cu faţa în sus, zăcând într-o baltă de sânge, cu gura şi cu ochii larg deschişi şi cu faţa contorsionată de durere. Era un bărbat în vârstă care purta un costum închis la culoare, cu braţul drept întins în faţă, lăsând la iveală o banderolă roşie cu o svastică neagră.

— Purta banderola în intimitatea casei sale, spuse O'Connor. Un nazist care nu s-a dezminţit până la sfârşit. În cazul în care nu aţi ghicit deja, el este Andrius Reksnys. A fost împuşcat în stomac, având astfel o moarte lentă şi suficient timp pentru a se înspăimânta la gândul următoarei lui destinaţii.

— Mossad25? întrebă Costas.

— Există legături cu israelienii, răspunse O'Connor şoptit. Dar asta a fost o operaţiune independentă.

Faţa lui O'Connor era impasibilă. Vorbi cu răceală:

— Andrius Reksnys era un acolit al diavolului. Toate eforturile legilor internaţionale de a-l aduce în faţa justiţiei au eşuat. Merita să fie judecat atât de umanitate, cât şi de Dumnezeu.

— Vrei să spui că Vaticanul are o brigadă de asasini? întrebă Costas.

— Vaticanul nu este doar o lumină călăuzitoare. Timp de secole, supravieţuirea noastră a depins de puterea pe care am avut-o în lumea profană, de puterea de a-i convinge pe necredincioşi să i se supună lui Dumnezeu. Luaţi ca exemplu ordinul meu, iezuiţii, sau cruciadele, sau Inchiziţia. De-a lungul timpului, Vaticanul a supravegheat cea mai secretă reţea de informaţii din lume şi nu s-a sfiit s-o folosească.

— Cruciadele nu au fost deloc un episod glorios, chiar dacă au avut intenţii bune la început, mormăi Costas. Nu-mi pot imagina că papa a avut de gând să jefuiască Constantinopolul.

— Ai fi surprins, spuse O'Connor. Papalitatea a trebuit să reziste să nu fie trasă în jos prea mult de lumea laică şi să

piardă din vedere spiritualitatea care îi leagă laolaltă pe toţi creştinii. Pe timpul celei de-a patra cruciade, Vaticanul avea o adevărată problemă cu Biserica Ortodoxă, schismatici pe care îi privea ca pe nişte eretici. S-a transformat în duşmănie, şi, ca toate duşmăniile, i-a făcut pe cei implicaţi să-şi piardă raţiunea. Unii apologeţi ai jafului de la Constantinopol chiar susţin că, de fapt, acesta era scopul cruciadei în ochii lui Dumnezeu, o pedeapsă pentru faptul că deviaseră de la calea cea adevărată.

— Sentimentul era reciproc, adăugă Jeremy. Niketas Choniates, un martor ocular bizantin, îi numeşte pe cruciaţi precursorii Antihristului.

— Vaticanul a trebuit dintotdeauna să lupte împotriva tentaţiilor din lumea întunecată, continuă O'Connor. Cei care luptă împotriva diavolului pot ajunge cu uşurinţă să îi fie acoliţi. Cruciadele au fost ultima mare încercare din Evul Mediu, şi nu am ieşit învingători tot timpul din această bătălie. Răbufniri monstruoase au explodat de-a lungul istoriei în momentele noastre de slăbiciune. Mai sunt unele persoane printre noi care simt că am fi cumva datori pentru că nu am reuşit să împiedicăm cel mai mare rău din toate timpurile, Holocaustul nazist.

— Deci moartea lui Reksnys nu are nici o legătură cu menora, zise Jack.

O'Connor făcu o pauză, apoi se ridică.

— Mi-e teamă că v-am indus în eroare. Moartea lui este legată de menora. Ascultaţi-mă cu răbdare!

Cineva ciocăni iar la uşă, şi O'Connor o lăsă înăuntru pe Maria, care se aşează, cu telefonul mobil încă în mână.

— Am primit veşti de la Hereford, spuse ea cu seriozitate. Nişte veşti extraordinare. Echipa mea de la Institutul Oxford a terminat de dezgropat manuscrisele din casa scărilor. Este fantastic, cel mai preţios tezaur al manuscriselor anglo-saxone descoperite vreodată. Este ca şi cum ai găsi o bibliotecă romană în Vila Papirusurilor de la Herculaneum, şi va trebui să muncim la fel de mult pentru a

aduna laolaltă toate bucăţile. Se uită spre Jeremy, care se aplecase spre ea, sorbindu-i cuvintele. Va fi nevoie de un post cu normă întreagă pentru toate acestea, asta dacă nu te grăbeşti să te întorci în State!

— Da, sigur că da.

— Atunci ce e cu figura aia tristă? întrebă Costas.

— Este vorba despre altceva ce au mai descoperit, zise Maria tulburată. Chiar la baza scărilor, îngropat sub toate hârtiile şi pergamentele. Scheletul unui bărbat înalt, îmbrăcat într-o sutană de călugăr. Are sute de ani vechime, din epoca medievală. Membrele sale erau strâmbe, ca şi cum cineva l-ar fi aruncat acolo, şi avea craniul spart în partea din spate.

Urmă o tăcere mormântală, şi O'Connor se îndreptă spre reproducerea mappa mundi de pe perete, după care se întoarse cu faţa spre ei.

— Este exact cum bănuiam. În primăvara anului 1299, Richard de Holdingham, cartograf, a venit în acest loc pe insula Iona. Îl însoţea pe maestrul său, care era suferind, arhiepiscopul de Genova Jacobus de Voragine26, în ultima sa călătorie. După aceea, Richard s-a îndreptat spre sud, spre Hereford, pentru a supraveghea crearea hărţii începute de el cu cincisprezece ani în urmă. Erau nişte greşeli în inscripţiile de pe hartă pe care voia să le corecteze. Lăsase o schiţă drept exemplu pentru călugării de la Hereford, ca să aibă după ce lucra, dar călugărul artizan care o desena nu era un învăţat. Acum noi ştim chiar din exemplarul său personal, cel descoperit de Jeremy şi de Maria, că voia să mai facă adăugiri, că avea o informaţie secretă de trecut în colţul stâng al hărţii, acolo unde călugării, mai târziu, au adăugat inscripţia care-l menţiona drept cartograf. O'Connor se opri gânditor în faţa şemineului. Ştim că şi-a petrecut ultima noapte la palatul episcopului Swinfield la Bromyard şi că a luat drumul Hereford-ului deghizat în pelerin. Asta este ultima dată

când mai auzim de el, după care dispare. Harta nu a mai fost niciodată corectată.

— Crezi că a fost asasinat? întrebă Maria cu o voce tremurată.

— Nu am nici cea mai mică îndoială.

— Îl simţeam atât de aproape, şopti ea cu vocea tremurându-i de emoţie şi strângând cu putere scaunul pe care stătea. Mi-am petrecut întreaga viaţă studiindu-l, şi niciodată nu m-am simţit aşa de aproape de el ca în acea după-amiază în catedrală. A fost ca şi cum era lângă mine, acolo.

— O crimă? Costas era mut de uimire. Şi ce căuta tipul ăsta pe Iona? Poate cineva să-mi explice ce se întâmplă aici?

— Da, zise O'Connor deschizând un sertar. Ascultaţi-mă!

Câteva minute mai târziu, O'Connor se aşează pe scaunul său şi îi lăsă pe ceilalţi să studieze hărţile pe care tocmai le scosese din sertar. Pe toată masa era întinsă o hartă la scară mare a Angliei de Nord, şi lângă ea aşezase planul luptei de la Stamford Bridge, din 1066. Pe harta mare trasase o linie de la coasta Yorkshire, lângă Stamford Bridge, până la vârful nordic al Scoţiei, şi apoi în jos pe coasta de vest, până la insula Mull.

— Deci Harald Hardrada a venit aici, la Iona, după bătălie.

Mintea lui Jack lucra cu febrilitate, încercând să înţeleagă ce spunea O'Connor. Se lăsă pe spate în scaun, şi ceilalţi îi urmară exemplul.

— Sunt sigur că arăta ca naiba, spuse Costas. Era aşa de rău, încât soldaţii englezi cu care s-a luptat l-au crezut mort pe câmpul de luptă.

— A fost un miracol că a supravieţuit călătoriei, răspunse O'Connor. A avut cine să aibă grijă de el. Erau aproape treizeci de războinici de-ai lui, aproape toţi răniţi grav, mulţi dintre ei din fosta Gardă Varegă. Slugi credincioase i-au aşezat în cele două corăbii, şi unii au murit pe drum, alţii aici, în Iona.

Bucăţile acestui puzzle începeau acum să se aşeze în mintea lui Jack.

— Când Harald a părăsit în sfârşit Iona, îndreptându-se spre vest, un contingent a fost lăsat în urmă, supuşi loiali care trebuiau să aştepte întoarcerea regelui lor.

O'Connor se uită la el şi încuviinţă.

— Se autointitulaseră felag, un termen străvechi din limba norvegiană desemnând o frăţie, o societate secretă.

— Şi cine făcea parte din felag? întrebă Jack.

— La început, erau doar câţiva dintre camarazii lui Harald, supravieţuitori răniţi în bătălia de la Stamford Bridge, care veniseră cu el pe insula sfântă, dar aleşi să rămână în urmă când regele lor a plecat spre vest. Erau bărbaţi mai tineri, războinici pe care Harald îi educase încă din vremea Gărzii Varege, bărbaţi care încă mai aveau ambiţia şi ardoarea necesare pentru a duce cauza mai departe. S-ar putea să fi fost incluşi chiar câţiva dintre fiii lui Harald. Curând, au mai strâns şi alţii în jurul lor, niciodată mai mulţi de douăzeci. Scopul lor, pentru care depuseseră jurământ, era să menţină flacăra vie până când avea să se întoarcă Harald, să facă tot ce le stătea în putinţă pentru a se asigura că Anglia urma să fie condusă iarăşi de un viking adevărat.

— Nu era o idee prea realistă după 1066, spuse Jack.

— Ei îi urau pe normanzi şi pe succesorii lor francezi, cei din dinastia Plantagenet. După câteva generaţii, cauza acelora din felag devenise şi cauza englezilor. Reţineţi că la acea vreme era deja mult sânge viking în Anglia printre aceia care se numeau anglo-saxoni. Regele viking Cnut condusese Anglia pe vremea când Harald era tânăr, şi existau părţi întinse din ţară în care raidurile vikinge conduseseră la formarea unor noi aşezări şi la mariaje interrasiale: în estul Angliei, Northumbria, chiar aici în insulele vestice. Deci era cumva normal ca englezii, foştii inamici ai lui Harald la Stamford Bridge, să se alieze acum cu vikingii împotriva unui duşman comun, şi anume, normanzii.

— Nu cred că mai aşteptau cu adevărat întoarcerea lui Harald.

O’Connor scutură din cap.

— A devenit, de fapt, temelia mistică, forţa unificatoare pe care s-a construit felag-ul, devenind una dintre cele mai puternice societăţi secrete din Evul Mediu. Acei camarazi care au fondat societatea i-au jurat regelui lor să nu dezvăluie faptul că el era încă în viaţă şi nici că plecase spre vest, de teamă că normanzii aveau să-l urmărească sau să recurgă la represalii. După câteva generaţii, când întoarcerea regelui a devenit un lucru imposibil de realizat în această viaţă, au început să aştepte cu nerăbdare întâlnirea cu Harald în bătălia finală de la Ragnarok, lupta cea din urmă dintre bine şi rău. Aveau să stea încă o dată umăr la umăr cu regele lor, mânuind securile în jurul său, distrugându-şi şi înfricoşându-şi duşmanii aşa cum făceau în zilele de glorie ale Gărzii Varege. Mantra lor sacră, jurământul care îi lega pe toţi, a devenit hann ţil ragnaroks, în vechea norvegiană însemnând „până la Ragnarok”, până când ne vom întâlni la sfârşitul lumii.

— Aşa a fost păstrat numele lui Harald Hardrada de-a lungul istoriei.

— Nu chiar, spuse O’Connor întinzându-se spre un raft de cărţi şi dându-i lui Jack o carte. Geoffrey de Monmouth cu a sa Historia Regnum Britanniae, Istoria Regilor Angliei. Un bestseller medieval, în mare parte ficţiune.

— Şi?

— Cartea care se face răspunzătoare de legenda romantică a regelui Arthur.

— Dumnezeule mare, zise Jack. Normal. Regele etern.

— Geoffrey făcea parte din felag, câteva generaţii mai târziu după ce Harald plecase. Juraseră să nu menţioneze numele regelui lor niciodată, dar pe la mijlocul secolului al XII-lea felag-ul începuse să invadeze societatea engleză. În faţa opresiunii normande era convenabil să împrăştii zvonul existenţei unui rege britanic de demult, un lider curajos

care într-o bună zi se va întoarce pentru a-şi elibera poporul. Daţi la o parte ficţiunea romanţioasă şi veţi avea nişte dovezi serioase.

— În loc de regele Arthur, citiţi Harald Hardrada, şopti Jack. În loc de Cavalerii Mesei Rotunde, citiţi Garda Varegă.

— Este ceea ce ai spus tu despre Atlantida, adăugă Costas. În spatele oricărui mit stă o întâmplare reală.

— Da, dar oamenii încearcă să desluşească mitul Atlantidei de secole. Asta a căzut brusc din cer, zise el întorcându-se spre O'Connor. Deci felag nu a fost chiar în întregime ceva mistic?

— Nu. Îmbrăţişând cauza englezilor, şi-au câştigat adepţi destul de repede şi, pe măsură ce generaţiile treceau, felag-ul a ajuns să-i reprezinte pe cei puternici şi buni dintre aceia care pretindeau că au rădăcini vikinge şi anglo-saxone. Nu aveau nici o şansă de a se infiltra în interiorul aristocraţiei normande, aşa că, atunci când ultimul vareg adevărat a murit, majoritatea celor din felag erau clerici, nişte păgâni deghizaţi. Biserica era singurul domeniu unde englezii care aveau sânge viking şi anglo-saxon aveau putere, şi felag-ul a folosit-o pentru a obţine cât mai multe avantaje. La sfârşitul secolului al XII-lea influenţa lor ajunsese până la Roma, şi din felag făceau parte clerici din întreaga Europă cu relaţii în Anglia. Jacobus de Voragine, maestrul lui Richard de Holdingham şi unul dintre preoţii cu rang înalt din Italia, a fost copilul din flori al unei mame englezoaice care pretindea că avea descendenţă regală, trăgându-se din regele Cnut. De câteva ori, au fost chiar membri ai Colegiului Cardinalilor din Vatican.

— Deci Richard de Holdingham făcea parte din felag, spuse Maria cu vocea gâtuită.

— A fost unul dintre adevăraţii membri ai felag-ului, în linie directă cu Hardrada.

— Adevăraţii membri ai felag-ului?

O'Connor făcu o pauză, evident tulburat.

— Mai demult a existat o schismă. O puteţi compara cu lupta din interiorul Bisericii despre care am vorbit mai devreme, împotriva tentaţiei diavolului. Nu ştim când s-a întâmplat sau cine a fost în spatele ei, dar a fost cineva care a văzut menora în realitate, unul dintre camarazii de la început care a ales să stea în umbră. Un Iuda în interiorul felag-ului. Menora se instituise deja drept simbol secret al regalităţii încă de pe vremea lui Harald şi valora mult mai mult decât greutatea ei în aur, iar după dispariţia sa, a devenit un simbol şi mai puternic pentru felag, alt obiect ritualic care îi ţinea pe toţi laolaltă. Dar, acolo unde unii vedeau o cauză sacră, alţii vedeau aur. A atras lăcomia şi zgârcenia.

— La fel ca Sfântul Graal, sugeră Costas. Pentru unii o căutare sacră, o alegorie a unei revelaţii creştine extraordinare, iar pentru alţii, doar un potir de aur.

— Exact. Pentru cei care nu-i puteau rezista, căutarea comorii lui Harald avea o importanţă extremă, era aproape o obsesie. În secret, şi-au format propria societate secretă, propriul felag, singurul lor scop fiind acela de a găsi menora. Cei care rămăseseră fideli au simţit forţa răului din jurul lor. Veşti extraordinare despre călătoria lui Harald în vest au ajuns până la ei, şi au reuşit să le ţină secrete faţă de aceia care le puteau folosi cu intenţii rele. Secretul a fost încredinţat unui singur om, care l-a dat mai departe altui bărbat credincios, ca de la maestru la discipol, păstrând această taină atât cât se putea.

— Încep să înţeleg, spuse Jack încet. Jacobus de Voragine, Richard de Holdingham.

O’Connor îl aprobă.

— Ei au fost ultimii. Într-un fel sau altul, taina a supravieţuit mai mult de o sută de ani după marea criză din 1170. În acel an, Thomas Becket, arhiepiscop de Canterbury, a fost ucis de către adepţii regelui Henric al II-lea în propria catedrală. Ascendenţa lui Becket fusese

perioada cea mai înfloritoare a puterii adevăratului felag, iar moartea sa era începutul sfârşitului.

— Thomas Becket era un membru al felag-ului? întrebă Jack uluit.

— Şi deţinătorul secretului, spuse O'Connor. Cavalerii care l-au ucis nu doreau doar să-l răzbune pe Henric al II-lea.

— Şi au primit ce îşi doreau?

— El a refuzat să o lase mai moale, aşa că, furioşi, până la urmă l-au omorât. În Anglia au fost aspru criticaţi, şi s-au înrolat în cea de-a treia cruciadă, ca să-şi spele păcatul de ochii lumii. Au devenit cunoscuţi drept Cavalerii însângeraţi, pentru că toţi aveau cicatrici de-a curmezişul palmelor, acolo unde se tăiaseră când încheiaseră un pact de sânge. Căutarea lor generase o serie de secrete, de ritualuri, deşi credinţa lor în cauza lui Harald Hardrada era o batjocură. Au început să caute şi celelalte comori ale evreilor pe care Harald le lăsase în urmă când fugise din Bizanţ împreună cu camarazii săi, ca de exemplu masa de aur din Templul Evreilor.

— Dar era la Constantinopol.

O'Connor dădu aprobator din cap.

— Cavalerii au fost măcelăriţi înainte de a ajunge acolo de Saladin şi de musulmanii săi, în afara zidurilor Ierusalimului. Dar altcineva a ajuns la Constantinopol, o generaţie mai târziu, în 1204.

— Asta e data celei de-a patra cruciade, spuse Costas. Ceea ce căutam noi la Cornul de Aur. Lanţul şi toate celelalte.

Brusc se făcu răcoare în cameră, un curent de aer rece venind printr-o spărtură din fereastră. Mintea lui Jack lucra frenetic.

— Stai puţin. Jefuirea Constantinopolului. Acela a fost Baldwin al Flandrei. Vrei să spui că…

— El a fost acela. Când era tânăr, Baldwin fusese la Roma şi văzuse Arcul lui Titus din forum. Arcul devenise un loc de pelerinaj pentru membrii felag-ului, un loc sfânt. Fără

îndoială că Richard de Holdingham a fost acolo. Nu numai că au văzut imaginea cu menora, dar au văzut de asemenea şi celelalte comori care erau purtate de soldaţii romani. Ştiau cum arăta masa de aur. Baldwin nu a deviat cruciada spre Constantinopol din greşeală, doar ca să facă treaba murdară a veneţienilor. Dar ceilalţi din adevăratul felag ştiau ce intenţii avea Baldwin şi au ajuns acolo în secret înaintea lui. Încă erau varegi din garda imperială a Constantinopolului, bărbaţi pentru care numele lui Hardrada era sfânt, o legendă a timpurilor trecute şi glorioase. Au fost convinşi să ia ce mai rămăsese din comoară şi să o scufunde undeva într-un loc secret din port înainte de sosirea cruciaţilor. Dar toţi varegii au murit în asediu, şi astfel locaţia a rămas necunoscută.

— Evrica! şopti Costas. Asta e o veste bună pentru noi. Poate că Maurice Heibermeyer are până la urmă ce căuta în Cornul de Aur.

— Când a început a patra cruciadă, schisma din felag se transformase deja într-o duşmănie ancestrală, continuă O'Connor. Se dorea ca moartea lui Thomas Becket să fie răzbunată, aşa că a luat naştere un cerc vicios. Chiar şi cei care încă mai credeau în cauza iniţială îşi pierduseră din vedere nobleţea şi se temeau pentru vieţile lor. Ca multe alte societăţi secrete, s-au întors împotriva lor înşişi şi au început să se autodistrugă. Richard de Holdingham a ştiut cu siguranţă că era un om sfârşit când s-a întors din Iona, după ce a incinerat trupul maestrului său într-o corabie urmând ritualul sacru al felag-ului, trimiţându-l spre Walhalla, chiar în locul de unde plecase Harald. Duşmanii lor ştiau că Jacobus îi spusese secretul lui Richard înainte de a muri. Dar Richard nu avea nici un discipol, aşa că singura soluţie era să înscrie acel secret sub forma unei inscripţii pe mappa mundi, pentru a fi descoperit şi descifrat în viitor, când forţele răului vor fi dispărut. Şi astfel, odată cu moartea lui Richard, şirul a fost întrerupt.

— Crezi că a capitulat în ultimele sale clipe, când a înfruntat moartea în biblioteca cu lanţuri? întrebă Jack.

Maria îl privi emoţionată.

— Era apărat de spiritul lui Thomas Becket. Ştia cu siguranţă că avea să moară, orice ar fi făcut. Eu cred că a fost puternic până la capăt. Din fericire, atacatorul său nu şi-a dat seama de valoarea hărţii, sau poate Richard a avut timp s-o ascundă în interiorul bibliotecii înainte de atac.

— Nu cred că s-a gândit vreo clipă că aveau să treacă mai mult de şapte sute de ani, zise Jack.

— Şi mi-e teamă că forţele răului sunt în continuare cu noi, afirmă O'Connor.

— Bine, spuse Costas jucându-se cu inelul şi ridicându-l astfel încât simbolul menorei să fie vizibil, arătând cu cealaltă mână spre svastica de pe pumnal. Şi acum, o întrebare dificilă. Cum ajungem să facem legătura între misterul acestei morţi din Evul Mediu şi aceşti băieţi răi din secolul al XX-lea?

CAPITOLUL 13

Jack stătea extaziat în camera plină de cărţi din vechea abaţie, uluit de ceea ce auzea. Gândurile i se îngrămădeau în cap, şi se străduia să îşi păstreze mintea limpede. Ştiuse că erau pe urmele lui Hardrada de când descoperiseră harta, îşi dăduse seama că un fir extraordinar lega descoperirea lor din Cornul de Aur din Istanbul de corabia din aisbergul din Groenlanda, dar nu şi-ar fi imaginat niciodată că sfânta insulă Iona era încă o verigă în lanţul lor. Şi acum O'Connor începuse altă poveste, una care trecea dincolo de emoţia descoperirii, într-o lume a furiei şi a întunericului.

— Odată cu încheierea cruciadelor şi cu ascensiunea Imperiului Otoman, s-a pierdut şi orice speranţă de a mai găsi comoara. În vest, orice contact cu Groenlanda a fost întrerupt, şi pământul făgăduinţei descoperit de vikingi a fost dat uitării. Când au avut loc călătoriile europene de descoperire din secolul al XV-lea, ultimul membru al

Cavalerilor însângeraţi murise de mult. Cu toate astea, mitul a supravieţuit, transmis în secret din tată în fiu de către descendenţii felag-ului din toată Europa şi, în cele din urmă, din America. În secolul al XIX-lea toţi cei cărora li se spunea povestea credeau că era o fantezie, la fel ca poveştile despre regele Arthur şi Masa Rotundă, dar îşi păstrau jurământul de a o spune mai departe de dragul legendei. Apoi a ajuns cumva la urechile unui inventator austriac nebun, obsedat de teoria cosmogonică a gheţii.

— Am auzit de el, interveni Costas. Motivul pentru care au ajuns naziştii în Groenlanda.

— Tipul ăsta a reînviat felag-ul? întrebă Jack.

— Unul dintre colaboratorii săi, un antreprenor lituanian numit Piotr Reksnys. Tatăl lui Andrius. O treabă foarte murdară.

— E o afacere de familie, adăugă Costas.

— Sincronizarea a fost perfectă, continuă O'Connor. Primele decenii ale secolului al XX-lea au cunoscut o renaştere a interesului pentru vikingi şi pentru moştenirea spirituală nordică, în Germania, dar şi în nordul Europei. După nebunia Primului Război Mondial, a devenit o adevărată modă să susţii ideea supremaţiei rasiale printre oameni care îşi pierduseră sensul în viaţă. Societăţile secrete s-au înmulţit şi au început să atragă oameni de nimic şi fantezişti care visau la un nou Reich în Europa. Ei au dus la formarea celei mai groaznice societăţi dintre toate, SS, adică Schutzstaffel, a lui Himmler, obsedată de origini şi de ritualuri nordice inventate. Ideea unui nou felag se potrivea de minune cu universul acela groaznic, doar că, spre deosebire de alte organizaţii, acest felag avea rezonanţă istorică.

— Şi un scop diferit, zise Jack.

— Menora, spuse O'Connor. Aveau toate însemnele distinctive ale unei societăţi care credea în superioritatea unei anumite rase, dar foloseau asta doar ca paravan. Ei erau de fapt obsedaţi să găsească menora.

Costas ridică inelul.

— Dar asta ce e?

O’Connor dădu din mână dispreţuitor.

— O prefăcătorie. Reksnys a scornit o poveste cum că aceste inele ar fi o moştenire străveche, făcute din aurul din comoara lui Harald, dar nu este adevărat. Sunt nişte falsuri din acea perioadă. Reksnys ştia că regii vikingi ofereau inele, lăsau moştenire coliere sau brăţări de aur şi argint succesorilor credincioşi. La fel ca naziştii, era obsedat de opera lui Wagner, Cântecul Nibelungilor, de legenda Ragnarokului şi de decăderea zeilor nordici. Reksnys a reînviat mantra vechii frăţii, hann ţil ragnaroks. Erau fostbrcxdralag, fraţi de cruce, şi îşi ziceau camarazi de vâsle, vechiul nume viking pentru vâslaşi. Aveau să fie doar doisprezece, şi chiar a renovat un castel din Norvegia, convingându-l pe fiul său că era un loc străvechi de întâlnire al vikingilor din felag, decorat cu armuri şi topoare vikinge contrafăcute, despre care se presupunea că fuseseră lăsate în urmă de precursorii lor varegi. Chiar a scos la lumină cea mai extremă formă de pedeapsă folosită de norvegieni, păstrând-o pentru membrii felag-ului care îşi încălcau jurământul de credinţă.

Maria se uită îngrozită.

— Te referi la vulturul de sânge?

O’Connor încuviinţă.

— Corabia lui Harald se numea Vulturul. Spiritul păzitor al felag-ului era uriaşul vultur Hrisvdg. Vulturul de sânge era făcut în numele lui, ca un ritual de sacrificiu.

— Era echivalentul nordic al spânzurării, ţintuirii şi ciopârţirii, spuse Jeremy. Doar că fără spânzurare şi ciopârţite.

— Era crestat conturul unui vultur pe spatele victimei cât încă era în viaţă, spuse Maria încet. Apoi i se tăiau coastele şi i se smulgeau plămânii.

— Dumnezeule!

Până şi Costas rămăsese fără cuvinte.

— Încă nu au folosit această metodă pe niciunul dintre ai lor, spuse O’Connor. Dar la procesul celor din Einsatzgruppen unul dintre supravieţuitorii evrei pomenea despre un zvon cum că un ofiţer SS făcuse ceva asemănător unui grup de prizonieri, folosindu-se de un pumnal de ceremonie, zise O’Connor uitându-se dezgustat la obiectul de pe masă. Chiar şi printre toate ororile Holocaustului, tot este ceva foarte greu de crezut, şi nu a mai rămas nimeni în viaţă pentru a confirma. Dar fac pariu că era în aria de operaţiuni a lui Andrius Reksnys.

— Începe să-mi placă tipul ăsta, spuse Costas.

— Şi mai era un lucru, ceva care îi evidenţia pe membrii flag-ului oriunde s-ar fi dus, zise O’Connor făcând o pauză. Îşi tăiau palmele de-a curmezişul, în semn de loialitate. Ei se credeau reincarnarea Cavalerilor însângeraţi.

— SS-ul, Ahnenerbe, căutarea civilizaţiei ariene pierdute, Atlantida, murmură Jack. Toate erau mijloacele perfecte pentru felag, un paravan pentru adevăratul lor scop.

O’Connor dădu din cap aprobator.

— Andrius Reksnys, fiul, era un nazist fanatic. Fotografia pe care ne-a arătat-o bătrânul eschimos este tipică. Un adevărat sadic şi un huligan. Dar era un membru şi mai fanatic al felag-ului, cufundat în această obsesie de mic copil.

— De ce? întrebă Jack.

— Pentru că nu era doar ceva mistic. Era vorba despre un scop, o căutare. Şi-au dat seama că Harald Hardrada se îndreptase spre Groenlanda. Au studiat Saga groenlandezilor şi Saga lui Eirik cel Roşu, care spun că nordrseta, părţile nordice, începând cu golful Disko, ar fi servit drept puncte de escală pentru călătoriile mai departe înspre vest. Când au aflat că exploratorul Knud Rasmussen plănuia o expediţie în Groenlanda la Ilulissat, nu au stat pe gânduri. În acea perioadă, Himmler devenise deja obsedat de teoria cosmogonică a gheţii şi de o civilizaţie nordică pierdută, şi nu a fost nici o problemă să dea o autorizaţie

unei echipe SS Ahnenerbe pentru a se alătura expediţiei lui Rasmussen.

— Şi Rolf Kunzl? El cum se potriveşte în toată povestea asta?

— El nu ştia nimic despre adevăratele scopuri ale felagului. El a fost cel care a plănuit călătoria în conformitate cu epopeile nordice. Era expertul numărul unu în lume în vikingii din vest şi partenerul ideal pentru Reksnys. Pur şi simplu s-au folosit de el. Iar când şi-au dat seama că el descoperise ceva în gheaţă, ceva ce el atunci a ţinut ascuns, soarta i-a fost pecetluită.

— Piatra runică de pe corabie, zise Costas.

O'Connor îl aprobă.

— Kunzl era destul de isteţ ca să-şi dea seama că descoperirea sa avea o importanţă extraordinară, şi faptul că Reksnys era atât de disperat să pună mâna pe ea a fost îndeajuns pentru el. Kunzl îi detesta pe Reksnys şi pe nazişti, aşa că s-a hotărât să-i dea piatra runică bătrânului eschimos pentru păstrare. Kunzl nu ştia nimic despre felag, dar începuse să îşi dea seama că avea de-a face cu ceva mai mult decât simpla nebunie nazistă. El şi Reksnys s-au luptat în crevasă, şi din acel moment a ştiut că era o luptă pe viaţă şi pe moarte. Asta a fost marea slăbiciune a vechiului felag. Thomas Becket şi Richard de Holdingham au luat secretele cu ei în mormânt. În setea lor de răzbunare, asasinii au pierdut din vedere scopul iniţial. După începerea războiului, Kunzl a fost în siguranţă cât timp a luptat în Africa Korps, dar, după ce a fost arestat pentru conspiraţia von Stauffenberg, Andrius Reksnys şi-a luat revanşa. S-a folosit de întreaga sa experienţă pentru a-l face pe Kunzl să vorbească în camerele de tortură ale Gestapoului. Nu a reuşit, şi, nebun de furie, l-a lăsat să fie executat împreună cu ceilalţi. A crezut că Kunzl, marele învăţat, a lăsat documente scrise, dar, spre uimirea lui, a descoperit că îşi arsese toate documentele personale, iar cele legate de

expediţie dispăruseră din sediul central Ahnenerbe la începutul războiului.

— Am şi eu o întrebare, spuse Maria încet. Menora ar fi însemnat foarte mult pentru nazişti. Simbolul suprem al dominaţiei asupra unei rase pe care erau hotărâţi s-o distrugă. Ar fi folosit-o la fel ca romanii în marşurile lor triumfale de acum două mii de ani. Ce ar fi făcut Reksnys dacă ar fi descoperit menora?

O'Connor se ridică iar şi se uită gânditor la hartă.

— Căutarea menorei a fost păstrată secretă; nici măcar Himmler nu ştia. Dacă Himmler ar fi aflat ceva despre menora şi despre felag, cum că această căutare se făcea pe la spatele său, atunci Reksnys ar fi avut de suferit aceeaşi soartă ca Kunzl. Pentru a-ţi răspunde la întrebare, trebuie să ne întoarcem în prezent. Nu avem de-a face cu simpli neonazişti. Nu este chiar aşa de banal. Felag-ul este încă printre noi, mai puternic ca niciodată. Şi menora are o putere şi mai mare astăzi decât a avut în acele zile negre din anii 1940. Ar şantaja pe toată lumea să plătească o răscumpărare pentru ea. Biserica Catolică, Israelul, statele arabe. Grupuri extremiste de toate confesiunile.

— O vând la licitaţie celui care dă mai mult.

— Deci este vorba despre lăcomie, nu despre ideologie, zise Maria.

— Asta a fost cauza schismei din interiorul felag-ului acum o mie de ani, răspunse O'Connor. Lăcomie şi putere.

— Dar cum se face că ştii toate astea? întrebă Costas. Adică, dacă totul este aşa de secret, cum se face că un istoric iezuit de la Vatican are acces la astfel de informaţii?

— Aveam de gând să las asta la final, spuse O'Connor inspirând adânc, ca şi cum şi-ar fi făcut curaj. Îşi trase mâneca de la sutană şi îşi ridică mâna cu palma deschisă în afară.

Toţi amuţiră. Chiar de-a curmezişul palmei era o cicatrice albă neregulată.

— Mâna însângerată, şopti Maria. Credeam că este o rană mai veche.

— Staţi liniştiţi, spuse O’Connor trăgându-şi mâneca în jos. Nu mai sunt unul de-ai lor. Bunicul meu a fost un cercetător american care a făcut parte din cercul celor care credeau în teoria cosmogonică a gheţii. Era la fel de excentric ca fondatorul ei, dar probabil nu aşa de nebun.

— Dumnezeule, exclamă Maria. Nu mi-ai spus niciodată despre asta. Credeam că toţi din familia ta au fost savanţi.

— A fost o perioadă ciudată, spuse O’Connor încet, cu privirea lăsată. Lumea a luat-o razna înainte de război, şi încă nu ne-am revenit. Îşi ridică privirea şi îi zâmbi Mariei. Bunicul meu a fost un om de ştiinţă, şi, se ocupa şi cu alte chestii, ca, de altfel, mulţi învăţaţi ai vremii, dar până la urmă a lăsat această obsesie să-l acapareze complet. La fel ca tatăl meu, înaintea mea, a trebui să intru în felag încă din copilărie, şi am trecut prin tot ritualul iniţiatic. Îl detestam, uram falsitatea ritualurilor, şi, imediat ce am aflat de legătura cu naziştii, nu am vrut să mai fac parte din frăţie. Îmi descoperisem vocaţia de iezuit, şi nu puteam să le împac una cu cealaltă. Felag-ul şi-a declarat dintotdeauna deschis păgânismul şi a jurat să dispreţuiască creştinătatea chiar atunci când lucrau în interiorul ei. Cred că se aşteptau să revin la sentimente mai bune, căci considerau că le-aş putea fi de folos, întrucât eram un reprezentant al Bisericii. Au fost de acord să mă lase să mă retrag, cu condiţia să depun un jurământ de tăcere. Un jurământ pe care tocmai l-am încălcat.

— Dar tu nu eşti legat de ritualurile lor absurde, spuse Jack.

— Corect, răspunse O’Connor, uitându-se fix la Jack. Dar am alimentat focul răzbunării. De-a lungul anilor, am adunat cât de multe informaţii am putut despre Andrius Reksnys. Faţă de felag eram pur şi simplu dispreţuitor, dar cu Reksnys era cu totul altceva. Cu cât aflam mai multe despre activităţile lui criminale din Einsatzgruppen, cu atât

mai hotărât eram să îl aduc în faţa justiţiei chiar dacă asta însemna să-mi încalc jurământul de tăcere. Amintirea lui Rolf Kunzl m-a făcut să merg mai departe. Mi-am însuşit crezul din vechea Gardă Varegă, din felag-ul de la începuturi, şi anume, că soarta ne este hotărâtă dinainte, că Ragnarok este inevitabil şi că tot ce contează cu adevărat până la urmă este comportamentul tău în această lume. A fost singura mea moştenire din trecut. Chiar dacă nu se potriveşte cu chemarea mea iezuită, m-a legat de nobleţea vechiului felag şi mi-a dat putere.

— Nu se poate să fi acţionat singur, spuse Jack. Altcineva l-a împuşcat pe Reksnys.

— Odată ajuns în Vatican, am strâns un mic grup de camarazi de încredere. Unul dintre ei este astăzi aici în abaţie. Poate l-aţi văzut în biserică. Jeremy avea să fie celălalt. Am reuşit să strângem multe dovezi împotriva lui Reksnys, dar nu destule. Hotărâserăm că trebuia să simtă şi el groaza înainte de a muri.

— Ai reînviat ciclul duşmăniei ancestrale, şopti Maria.

— Câteodată e mai bine să se facă dreptate după vechile reguli.

— Şi cei din felag ştiu cine eşti?

— Mai devreme v-am spus că felag-ul a intrat în interiorul Vaticanului în zilele lor de glorie din secolul al XII-lea. Astăzi unul dintre ei este aici din nou, unul dintre superiorii mei care ştie despre menora şi care a aflat de cercetările voastre.

— Cum? întrebă Costas.

— Un om din interior.

Jack se simţi străbătut de un fior.

— Ştiu cine a fost. Nu-mi dă pace de când am plecat din Cornul de Aur. Este ofiţerul secund, estonianul nou-venit. Trăgea cu urechea de pe punte când am discutat despre menora prima dată.

— A plecat fără permisie oficială acum două zile, zise Costas înnegurat. Nu aveam de gând să te deranjăm cu

problema asta, dar Tom York mi-a spus azi-dimineaţă când l-am sunat. O’Connor dădu din cap mohorât şi continuă: Ştiam că Vaticanul avea să facă orice îi stă în putere pentru a împiedica dezvăluirea locaţiei unde se află menora, dar după aceea am realizat că era mai mult decât atât. Felag-ul va face orice pentru a afla ce ştim noi, vor să ne dejoace planurile şi să ne distrugă pentru a continua căutarea singuri. Şi unul dintre membri este foarte periculos.

— Cine? întrebă Jack.

— Nepotul. Andrius Reksnys este mort, iar fiul său Pieter se ascunde pe undeva prin America Centrală. Nepotul este liber. Cred că acum a devenit membru deplin al felag-ului. Este un ucigaş. A moştenit genele familiei.

— Aşa bunic, aşa nepot, spuse Jack liniştit.

— Tatăl, Pieter, nu este cu nimic mai bun, spuse O’Connor. Aduceţi-vă aminte de educaţia sa timpurie de pe frontul rusesc. Dar pare să fie complet preocupat de conducerea organizaţiei sale criminale din America Centrală. De nepot trebuie să ne ferim mai mult. El este războinicul din felag, el este soldatul care duce la bun sfârşit ordinele. A crescut înconjurat de toate ritualurile care până la urmă au devenit crezul său. El a muşcat ceea ce eu am respins. A folosit multe pseudonime, cel mai recent fiind Poellner, Anton Poellner. În interiorul felag-ului îşi zice Loki, numele unui zeu nordic ticălos. Crezul său absurd l-a determinat să se antreneze ca mercenar, şi a lăsat în urma lui numai sânge în conflictele din Balcani. Şi-a perfecţionat măiestria într-o tabără de pregătire teroristă din estul Mării Negre, în Abhazia.

— Cred că putem să ne dăm seama unde a fost asta, spuse Costas.

— Când bunicul său a fost asasinat, a avut o ieşire cumplită de furie şi a plecat în Kosovo, unde, din nefericire pentru el, a lăsat garda jos. A fost prins de englezii de la MI6 şi condamnat la Haga pentru crime de război. Acum cinci ani a fost trimis la închisoare pe viaţă în Lituania, ţara

lui de baştină, după spusele sale. Au deschis o celulă nefolosită de pe timpul Gulagului special pentru el, un loc în care ofiţerii SS capturaţi au stat ani de zile după terminarea războiului înainte de a fi executaţi. Şi apoi, acum o lună, un nou judecător a decis că nu existau destule dovezi împotriva lui, aşa că a fost eliberat. Un tremur al buzei lui O'Connor îi trăda dezgustul. Era doar un copil când eu am ieşit din felag, dar încă îmi aduc aminte faţa lui. Tatăl său refuzase să-i cresteze palma, considerând că nu era încă timpul potrivit, iar Loki înnebunise şi îşi crestase singur faţa cu un topor. Obişnuia să mă terorizeze cu acea cicatrice, apăsând cu putere pe ea până începeam să plâng. Am avut multe nopţi albe şi coşmaruri din cauza asta. Şi acum a revenit. Ştie că eu sunt cel care l-a ucis pe bunicul său, şi duşmănia ancestrală nu-i dă pace deloc. Mai avem foarte puţin timp.

Jack îl privi pe O'Connor.

— Ce ai de gând să faci acum?

— Voi sta aici. La Roma este prea riscant.

— Ce vrei să spui?

— S-a mai întâmplat şi altceva, spuse O'Connor cu privirea plecată. Am vrut să aveţi o imagine de ansamblu înainte să vă spun. A mai avut loc o crimă. Una modernă, de data asta.

— Unde?

— La Vatican. Acum două zile. Poliţia crede că este o lovitură a Mafiei, pentru că victima era conducătorul luptei împotriva traficului cu antichităţi.

— Cine era?

— Restauratorul-şef.

— Adică individul care a văzut camera secretă din Arcul lui Titus împreună cu tine?

— Alberto Bellini. Unul dintre cercetătorii extraordinari în domeniul sculpturii romane. O pierdere imensă. Şi singurul om din tot Vaticanul în care puteam avea încredere.

— Crezi că…?

— Nu cred nimic. Sunt sigur. Alberto era un bărbat care ar fi avut curajul să stea în prima linie ori de câte ori ar fi fost nevoie în acest război împotriva Mafiei, care avea nevoie de pază armată când ieşea din Vatican, dar care nu avea forţă interioară atunci când era vorba să stea închis într-o cameră împreună cu călăii săi. Mi-a spus cu o seară înainte de a fi asasinat că l-au forţat să divulge descoperirea noastră din toiul nopţii de la Arcul lui Titus şi interesul nostru legat de menora. Asta mă pune pe mine în prima linie. Şi mă tem că şi pe voi.

— Ştii cine e în spatele acestei afaceri la Vatican?

— Există un fel de inchiziţie internă condusă de unul dintre cardinali. A fost aici dintotdeauna. Dar asta este şi mai sinistru, nu se poate mai rău de atât. Nu sunt sigur cine este, dar bănuiesc. Felag-ul s-a schimbat mult de când am plecat eu, acum mai bine de patruzeci de ani. Îi ştiu pe unii dintre ei. Unul dintre ei, de exemplu, este judecătorul care se ocupă de crimele de război şi care l-a eliberat pe Loki. O'Connor se apucă de scaun, furios. Tot ce pot să vă spun acum este că are o putere incredibilă în Vatican. Ar putea să mă anihileze într-o clipită. Nu am nimic sigur de care să mă agăţ acum, dar am destule pentru a-i demasca activitatea dacă fac public tot ce ştiu. Dar îmi este foarte clar că Alberto nu a murit de mâna Mafiei. Probabil ghiciţi cine bănuiesc eu că a fost, şi nu are de gând să se oprească aici.

— Mai poţi face ceva acum?

— Cred că pentru moment sunt în siguranţă aici. Insula sfântă încă mai are ceva sacru, chiar şi pentru noul felag. Dar toată afacerea asta a devenit mult prea periculoasă ca s-o înfruntăm singuri. Duşmăniile ancestrale ar trebui să fie de domeniul trecutului. Acum vorbim despre crimă pur şi simplu. Şi, dacă ei pun mâna pe menora, asta dacă încă mai există, atunci crima va deveni o problemă fără nici o importanţă. Dacă va fi în joc cel mai mare simbol al credinţei iudaice, întregul Orient Mijlociu va lua foc cum nu

a mai făcut-o până acum. Nu va ieşi nimeni întreg din lupta asta, evrei, arabi, Biserica Catolică.

— Ai documente?

— Totul este aici, spuse O'Connor atingând servieta aşezată lângă scaunul său. Tipărit. Nu am încredere în calculator, pentru că Loki îl poate sparge. Lucrează singur şi cu o viteză ameţitoare. Şefii săi sunt oamenii mari şi importanţi, judecători, clerici de rang înalt, politicieni. Vremurile când cei din felag îşi puneau coifurile şi mânuiau securile în luptă au apus demult, chiar dacă ei încă mai visează la ele. Nu mai este nimeni ca Loki. Dacă îl putem opri, atunci vom avea timpul necesar.

— Interpol?

O'Connor dădu din cap aprobator.

— Pot să trag nişte sfori. Avem nişte prieteni sus-puşi. Un mandat de arestare internaţional şi o alertă de securitate. Dar am nevoie de timp, cel puţin două zile, ca să pun cap la cap un dosar. O să iasă rău dacă îmi e respinsă cererea, dar povestea cu căutarea menorei răsuflă.

— Asta ne impune un termen-limită, spuse Jack gânditor. Două zile, sau se deschid toate porţile iadului. E o treabă destul de grea.

— Ceva mă face să am încredere în voi.

— Lasă-mă să te ajut, Patrick, spuse Maria, uitându-se la O'Connor, apoi la Jack. Cred că am făcut tot ce-mi stătea în putinţă pentru voi pe Seaquest II, Jack! Mă gândeam să stau aici oricum şi să mai cercetez piatra runică, să văd dacă nu am scăpat ceva din vedere. Dar asta este mult mai important. Părintele O'Connor are nevoie de ajutor.

— Mi-ar prinde bine, spuse O'Connor. Am colaborat cu succes în trecut.

— Eşti bine-venită să stai cu noi Maria, zise Jack. Mai mult decât bine-venită. Ar fi trebuit să fiu mai clar de la început.

— Jeremy îmi poate ţine locul. Dacă mai e ceva legat de vikingi şi de Lumea Nouă, el este omul potrivit.

— OK, spuse Jack cu o sclipire de nelinişte în ochi. Dar te rog să ai grijă de tine.

O’Connor mai avea să le arate un ultim lucru. Îi duse pe Jack şi pe Maria prin mănăstire, apoi afară, în curtea plină de iarbă din faţa abaţiei, lăsându-i pe Costas şi pe Jeremy să aranjeze o nouă imagine a hărţii Hereford care tocmai sosise. Prin ceaţa amurgului care învăluia insula, Jack văzu aflorimentul pietros care se ridica în spatele curţii, o imagine neschimbată de pe vremea vikingilor. O’Connor îi conduse pe aleea pietruită Sraid nam Marbh, Strada Morţilor, trecură de Reilig Odhrain, locul sacru de înmormântare al regilor. Pe drum, Jack se opri lângă crucea de piatră erodată a Sfântului Martin, încă în picioare, acolo unde fusese ridicată cu mai mult de o mie de ani în urmă. Atinse piatra cu mâna şi simţi şerpii încolăciţi care fuseseră gravaţi în granit cu aproape două secole înainte de bătălia de la Stamford Bridge, când cuceritorii mărilor din nord nu erau altceva decât un zvon îndepărtat pentru călugării de pe insulă. Se simţi străbătut de un fior asemănător cu cel pe care îl simţise când văzuse corabia în gheaţă. Harald Hardrada trecuse pe aici şi văzuse această cruce. Jack avu brusc o viziune a regelui suferind purtat pe o targă înspre abaţie, supuşii săi răniţi împrăştiindu-se din corăbiile ancorate în canalul de sub ei. Se simţi ca şi cum fusese în umbra lui Harald tot timpul, la Cornul de Aur, la fiorduri, dar nu îl mai simţise aşa de aproape niciodată, nu mai fusese niciodată aşa de sigur că drumul din faţa lor avea să-i ducă mai departe pe urmele marelui rege, undeva spre necunoscut.

Merseră în tăcere, pierduţi în gânduri şi digerând tot ce se întâmplase mai devreme. Peste jumătate de oră, ajunseră în partea vestică a insulei, un golf alb mărginind plajele aurii. O’Connor îi conduse spre o dună şi găsi un loc unde se aşeză la mijloc între Jack şi Maria. Ceaţa se ridicase, oferind o panoramă extraordinară înspre vest, razele portocalii ale soarelui care apunea încadrându-le drumul înspre orizont. O’Connor îşi aprinse o pipă, trase din ea de câteva ori şi apoi începu să vorbească liniştit.

— Acesta este Camus Cul an t’Saimh, Golful din Spatele Oceanului, spuse el. După zile întregi petrecute între viaţă şi moarte, l-au adus pe Harald chiar în acest loc, înfricoşaţi că vestea supravieţuirii lui ar putea ajunge la duşmanii săi normanzi. Au adus corăbiile, Vulturul şi Lupul, şi le-au tras pe plajă. Le-au umplut cu provizii şi l-au aşezat pe Harald pe targa sa în mijlocul Lupului. Halfdan Neînfricatul, cel mai vechi camarad al său, stătea grav rănit la picioarele sale, gata să-şi dea viaţa şi el dacă regele său murea.

— Wergild, şopti Maria. Un bărbat îi putea da viaţa sa lui Odin în schimbul vieţii stăpânului său. Călugării i-au ajutat să iasă în larg. Cei din grupul lui Harald care erau încă întregi şi sănătoşi au manevrat corabia, trăgând la vâsle. Catargele au fost pregătite şi pânzele desfăcute. De aici Harald şi camarazii săi de vâsle au navigat în adâncurile istoriei, urmăriţi de călugării de pe Iona şi de micul grup de vikingi credincioşi rămaşi în urmă pentru a ţine flacăra vie.

— Încotro s-a îndreptat corabia? întrebă Maria.

O’Connor făcu o pauză, îşi scoase pipa şi arătă spre partea vestică a orizontului, apoi recită din memorie:

Rămâi cu bine. Lung e drumul meu Căci cele trei regine mă vor duce (Aşa cred – cugetul mi-e îndoit)

În valea insulei din Avalon.

Acolo nu e grindină, nu plouă, Nu ninge, vântul cât adie lin;

Cuprinsul e-o grădină minunată Cu peşteri străjuite de verdeaţă Şi spuma însoritei mări; acolo Cumplita rană-mi voi tămădui.

Şi pânzele şi vâslele urniră De lângă ţărm corabia; şi-aceasta Părea o lebădă care se-nfoaie Cu penele-i de corb, ia apa-n piept Şi-şi cântă ultima cântare.

Mult a stat Sir Bedivere, Tot depănând aducerile-aminte, pân’ce vasul, Un zbenghi pe cerul zorilor, s-a şters Şi vaierul nu s-a mai auzit 27.

— Tennyson, Morte d’Arthur, exclamă Jack, nevenindu-i să creadă. O viziune tipic victoriană, dar, dacă este adevărat

ceea ce ai spus, o versiune romantică a legendei arthuriene ajunge chiar până în acest loc.

— Înlocuiţi Vinland cu Avalon, şi aveţi pământul făgăduinţei, paradisul terestru, spuse O'Connor. Povestea descoperirii Lumii Noi de către Leif Eiriksson a ajuns la curtea lui Harald cu mult înainte de a lua el decizia să invadeze Anglia şi cu siguranţă l-a intrigat pe un om ca el, care a călătorit atât de mult. Nu mai plecase nicăieri de mulţi ani, în afară de ocazionalele raiduri în Danemarca şi în Suedia, şi cu siguranţă îi lipsea aventura. Sau poate că plănuise o expediţie peste oceanul din vest încă dinainte de Stamford Bridge. Voia o ultimă aventură, o ultimă călătorie măreaţă de descoperire, ceva care să îi readucă gloria de altădată din tinereţea sa, când fusese în Garda Varegă. Călătoria a devenit un lucru imperios necesar odată cu înfrângerea de la Stamford Bridge. Mărturiile sugerau ceva despre pământuri fertile, pajişti întinse pentru păşunat şi păduri nesfârşite pentru construirea corăbiilor, cele două lucruri la care vikingii pofteau mai presus de orice. Şi nu mai avea nici un motiv să se mai întoarcă în Norvegia. Prestigiul său ar fi fost ştirbit dacă s-ar fi întors viu, pe când moartea îi asigura un loc de frunte printre eroi. Heimskringlia notează că restul armatei sale din Norvegia i-a jurat credinţă eternă după ce s-a aflat de înfrângere, chiar şi după ce s-a aflat că murise.

— Şi avea şi comoara cu el, spuse Jack.

— Lăzi întregi. Cu siguranţă ei nu erau căutători de aur în Lumea Nouă. Ei deja aveau aşa de mult, încât nu mai aveau nevoie de altă greutate pe corabie. Zeci de mii de monede de argint, dirhami arabi, penny englezeşti bătuţi de Cnut şi de Aethelred, monede din imperiul lui Harald şi multe altele. Coliere de argint şi de aur, brăţări, inele, bijuterii preţioase de familie lăsate de strămoşii săi. Şi toată prada lui Harald din zilele sale de glorie cu varegii pe Mediterană, o parte topită, alta încă neatinsă. Racle religioase extraordinar de valoroase şi bijuterii străvechi. Şi, mai mult

decât atât, cu el era cea mai mare comoară a sa, cea care valora mult mai mult decât greutatea ei în aur.

— Menora, murmură Jack.

— Dacă Vinland este situl arheologic unde este L'Anse aux Meadows în Newfoundland, atunci este înspre vest, la peste trei mii de kilometri dincolo de ocean, zise Maria. Atunci ce căuta corabia noastră sus la golful Baffin, la Ilulissat?

— Este în epopei, saga, răspunse Jack. Leif Eiriksson a descoperit Vinland navigând spre coasta vestică a Groenlandei, apoi peste Helluland şi Markland. Aceste locuri corespund insulei Baffin şi peninsulei Labrador, şi punctul de escală din Groenlanda trebuie să fi fost golful Disko la cel mai îngust punct al strâmtorii Davis. Harald urma cele mai bune sfaturi în materie de navigaţie.

— La asta cred că lucra Kunzl în 1930, spuse O'Connor.

— Au petrecut iarna la Ilulissat? întrebă Maria.

— Probabil au fost forţaţi să stea acolo din cauza gheţii. Era toamnă când au ajuns. Ziua este din ce în ce mai mică, şi corabia putea rămâne blocată în gheaţă. Macleod a spus că pojghiţa de gheaţă începe să se formeze din octombrie, şi, când se întăreşte, poate să taie lemnul ca un fierăstrău. Cred că a fost foarte greu să ierneze acolo, dar erau nişte oameni duri, obişnuiţi cu greutăţile. Probabil au avut câţiva vikingi locali groenlandezi din aşezările din sud, angajaţi pe post de ghizi şi de vânători. Nu aş fi deloc surprins dacă şi-ar fi instalat corturile în acelaşi golf lângă fiord unde l-am întâlnit pe Kangia, printre cercurile de piatră străvechi.

— A fost extrem de greu în special pentru cei care erau răniţi, zise Maria.

— Mulţi dintre ei au pierit pe drum, alţii în tabără. Părerea mea este că, atunci când Halfdan a murit, numărul lor scăzuse aşa de mult, încât au renunţat la una din corăbii pentru a o transforma într-un rug funerar, Lupul, corabia pe care ai văzut-o îngropată în gheaţă. Erau prea puţini oameni pentru a mânui ambele vase.

— Şi cum s-au întors veştile? întrebă Maria. Două secole mai târziu, Richard de Holdingham ştia că ajunseseră pe Vinland – era destul de sigur pentru a pune această informaţie pe hartă. Dovezile arheologice arată că L'Anse aux Meadows a fost populată pentru o scurtă perioadă, abandonată mult înainte de 1066, aşa că nu erau nici un fel de călătorii regulate de aprovizionare care ar fi putut aduce vreo veste.

— Jack are dreptate în legătură cu groenlandezii, spuse O'Connor. Îl compătimeau pe Harald, un conaţional norvegian, mai ales după ce văzuseră că nu avea nici o intenţie de a-i subjuga sau de a sta acolo. I-a pus să jure că nu aveau să spună nimic, iar argintul primit i-a ajutat să-şi menţină comerţul cu Lumea Veche prosper timp de mai multe generaţii. Ştim asta pentru că felag-ul a trimis o expediţie pe urmele lui Harald, în căutarea lui, câteva generaţii mai târziu. Eirik Gnupsson, episcopul Groenlandei şi unul dintre membrii felag-ului, şi-a convins enoriaşii că era un urmaş credincios al lui Hardrada şi a aflat tot ce v-am povestit mai devreme. I s-a spus că Hardrada a promis că avea să lase un semn în Vinland dacă el şi camarazii săi decideau să plece mai departe spre sud. Richard ştia asta în secret, dar atât. Eirik Gnupsson a navigat spre Vinland, dar nu s-a mai auzit vreodată de el. Nu a mai fost nici o expediţie, şi locaţia unde era Vinland s-a pierdut în negura timpurilor. Chiar şi pentru groenlandezi a devenit un fel de Avalon, un tărâm mistic al făgăduinţei, condus de regele etern.

— Asta mi-a adus aminte de ceva, zise Maria. De povestea regelui Arthur. Dar cum rămâne cu regina lui, Guinevere? Harald a mai luat cu el şi altceva în afară de menora, când a plecat din Constantinopol.

— Da, chiar mă întrebam când o să vrei să afli asta, spuse O'Connor scuturându-şi pipa şi zâmbindu-i. Legenda spune că Harald era întovărăşit de o femeie cu părul scurt, îmbrăcată în tunică şi pantaloni bărbăteşti. Istoria ne spune

că, cu câţiva ani în urmă, după ce reuşiseră să scape, Harald eliberase prinţesa şi o trimisese înapoi la Constantinopol. Dar noi ştim că tiza ta nu a fost de fapt niciodată răpită, ea a venit cu el de bunăvoie. Maria a fost cea care i-a eliberat din închisoare pe Harald şi pe camarazii lui varegi chiar cu o noapte înainte de a fugi. A rămas alături de Harald şi la bine, şi la rău, de-a lungul mariajului său de conveniență cu prinţesa rusoaică Elizabeth sau pe drumul său anevoios spre domnie. L-a îmblânzit, devenind lumina călăuzitoare a vieţii lui. Şi, în ultima sa încercare de a prelua puterea, când a vrut să cucerească Anglia, în 1066, ea l-a însoţit spre un regat unde ar fi putut în sfârşit să-şi exercite dreptul prin naştere de a fi prinţesă. Harald plănuia să o prezinte drept consoarta sa şi s-o încoroneze regina Angliei.

— Harald avea cincizeci şi unu de ani în 1066; ea probabil era cu zece ani mai tânără, spuse Maria. Când au plecat spre Vinland, mai erau şi alte femei pe acele corăbii în afară de ea?

— Nu, Maria era singura.

— Nu-şi făcuseră un plan prea bun pentru noua colonie.

— Mentalitatea vikingă, zâmbi Jack. Fură ce poţi când ai ocazia. Şi, nu uitaţi, erau probabil înnebuniţi de oboseală şi de durere, nefiind în stare să gândească limpede. Mulţi dintre ei cu siguranţă credeau că se îndreptau spre Walhalla.

Cercul soarelui începu să se scufunde spre vest în mare, aruncând o lumină gălbuie peste pietrele erodate care se înălţau de-o parte şi de alta a golfului. Se uitau în tăcere spre mare, absorbind strălucirea serii care îi învăluia.

— Se spune că insula sfântă este scăldată în lumina sclipitoare a îngerilor, zise O’Connor. Este o lumină care se vede doar în locuri ca acesta, unde raiul şi pământul par a se contopi, şi în locuri în care crusta strădaniilor omeneşti a fost dată la o parte, lăsând la iveală piatra seacă de

dedesubt. Centrul Forumului din Roma, Muntele Templului din Ierusalim.

— Menora s-a aflat în ambele locuri, spuse Maria.

— M-am gândit la asta, răspunse O'Connor.

Cu ochii strălucitori, Jack se aplecă brusc, uitându-se spre orizont.

— Menora a fost aici, cu Harald, chiar în acest loc. De când l-am văzut pe Halfdan în gheaţă, am ştiut că ne aflam pe drumul cel bun, ca şi cum ceva ne împingea de la spate. Acum mai avem nevoie doar de nişte indicii, ceva mai concret, cum ar fi unde anume s-au dus după ce au părăsit fiordul.

O'Connor se uită pătrunzător la Jack, aprinzându-şi iar pipa.

— Halfdan ţi-a urat noroc în luptă, ai uitat? Ţi-a predat ştafeta. Cumva, am un sentiment că viitorul vă rezervă multe surprize.

Tocmai se pregăteau să se ridice, când îl văzură pe Jeremy alergând spre ei, şi în spatele lui desluşiră silueta corpolentă a lui Costas încercând să ţină pasul. Jeremy se opri în faţa lor, cu chipul îmbujorat, foarte agitat şi plin de energie.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Jack prieteneşte. Mai era ceva ce ai ţinut secret?

— Nu chiar, zise Jeremy, încercând să-şi recapete suflul. Mappa mundi. Cât timp voi eraţi în aisberg. Ştiam eu.

— Ia-o încet, spuse Jack. Linişteşte-te!

Jeremy se aplecă şi scoase din servietă o foaie rulată, apoi respiră adânc de câteva ori, recăpătându-şi calmul.

— Îmi pare rău, dar cred că este cel mai extraordinar lucru de până acum.

— Aşa…

— Orele pe care le-am petrecut în cabină, evitându-vă pe toţi, începu Jeremy, parcă scuzându-se. Ei bine, eram absorbit de versiunea electronică a hărţii descoperite la Hereford, exemplarul lui Richard, care era la o rezoluţie de

1200 DPI. Era ceva nu-mi dădea pace, ceva ce credeam că văzusem atunci când eu şi Maria desfăcuserăm harta pentru prima dată în catedrală.

— Continuă!

— I-am rugat pe colegii de la laboratorul tehnic din Oxford să facă o scanare multispectrală.

Jack luă foaia şi o desfăcu pe genunchi. Era o imagine mărită a colţului din stânga jos al hărţii, reprezentând fantasticul desen cu Vinland şi Lumea Nouă pe care îl examinaseră cu câteva zile mai înainte la Cornwall, cu inscripţiile referitoare la Leif Eiriksson şi Harald Hardrada şi comoara de la Michelgard. Jack văzu imediat ce voia Jeremy să spună.

— Mai este un desen dedesubt!

— Uitaţi-l aici, izolat şi mărit. Costas m-a ajutat să fac asta, spuse Jeremy dându-i altă foaie, iar Maria şi O'Connor se apropiară şi ei să vadă mai bine.

Era o linie simplă, o formă de „U" care se alungea de-o parte şi de alta, estompându-se, şi două cercuri neregulate în faţă.

— Este Vinland! exclamă Maria. Este exact la fel ca imaginea Vinland de pe harta originală, doar că la o scară mult mai mare. Forma aceea de „U" este golful, iar Vinland este marcată la capătul golfului pe hartă. Am fost în aşezarea vikingă de la L'Anse aux Meadows în Newfoundland anul trecut. Situl arheologic este chiar în capătul golfului, exact unde este marcată Vinland, şi acestea sunt promontoriile de o parte şi de alta şi se extind înspre Strâmtoarea Belle Isle. Iar cercurile sunt insuliţele din apropierea coastei, Little Sacred Island şi Great Sacred Island. Au fost cu siguranţă repere de navigaţie importante pentru vikingi.

— Exact asta este fantastic, spuse Jeremy.

— Ce vrei să spui? întrebă Jack.

— Uită-te cu atenţie la aia mai mare, spuse Jeremy întinzându-i o lupă. Acolo, unde pare a fi o pată.

Jack se uită mai atent la imaginea scanată.

— Văd un semn al crucii, sigur e o cruce, murmură el. Şi pata aia într-o parte. Astea sunt litere?

— Rune.

Jack jubila.

— Poţi să traduci?

— Sunt două rânduri, începu Jeremy. Mi-e foarte greu să le citesc, chiar dacă imaginea este mărită, dar de un lucru sunt absolut sigur. Pe primul rând scrie Haraldi konungi, Harald regele. Cel de-al doilea rând are două cuvinte, aur şi Michelgard, aurul de la Michelgard. Adică Constantinopolul, bineînţeles.

— Doamne Dumnezeule.

— Cred că Richard de Holdingham a făcut schiţa asta de la început, dar apoi s-a răzgândit. Era prea exactă, dezvăluia prea mult. Aşa că a şters-o şi a desenat o hartă mai generalizată a Vinland-ului, cu inscripţia cu Leif Eiriksson. Apoi s-a gândit mai bine şi s-a hotărât să mai adauge şi o referire la Harald Hardrada până la urmă, cum că ar fi fost prin părţile acestea, având asupra sa şi comoara de la Michelgard.

— Prima schiţă ne dă nişte informaţii importante, şopti Jack. Ne spune ceva incredibil de precis.

— X”-ul marchează locul, spuse O’Connor, şi, pentru prima oară de când se întâlniseră, îl văzură zâmbind larg. Chestia asta pare aşa, dintr-odată, să merite osteneala.

Costas apăru din spatele unei dune, uşor agitat după marşul forţat pe care-l făcuse.

— S-a întors elicopterul, spuse el gâfâit când ajunse lângă ei. Macleod vrea să ştie dacă vă întoarceţi pe Seaquest II sau la Istanbul. Sunt în golful Disko şi aşteaptă noi instrucţiuni. Ei au în plan să plece spre nord să cerceteze marginea calotei glaciare, şi unii dintre oamenii de ştiinţă nu prea mai au răbdare.

Costas văzu deodată foaia de pe genunchii lui Jack şi se aplecă să se uite.

— Harta unei comori. Pasiunea mea. Unde este?

Jack îl privi pe Costas cu drag şi îşi întinse mâna spre cercul portocaliu şi strălucitor de la orizont.

— Înspre vest, aproape patru mii de kilometri. Poţi să-i spui lui Macleod să scoată copia după Epopeile Vinland28 pe care i-am lăsat-o. Acolo este descris drumul spre Vinland.

O'Connor se ridică.

— Se pare că este timpul să plecaţi, nu-i aşa? zise el strângându-i mâna lui Jack. Nu ştiu unde mă va duce drumul meu, dar, Jack, te rog un singur lucru.

— Orice.

— Află ce s-a întâmplat cu menora.

Jack zâmbi şi îl bătu prieteneşte pe umăr.

— Vom face tot ce ne stă în putinţă. Lucrurile au mers foarte bine de când Halfdan mi-a împrumutat securea lui, şi cred că a mai rămas puţin noroc şi pentru noi, zise el, continuând apoi pe un ton foarte serios: Şi tu să ai mare grijă.

CAPITOLUL 14

De cealaltă parte a Atlanticului, treizeci şi şase de ore mai târziu, Jack stătea în întuneric beznă, pe o podea de pământ, învelit într-un sac de dormit şi apărat de umezeala podelei de o saltea termoizolantă. Îşi făcuse o pernă mai confortabilă din haine şi se uita cu ochii pierduţi în întuneric. Lângă el sforăia Costas, şi auzea din când în când cum se foia Jeremy undeva la picioarele lui. Nu ratase şansa de a petrece noaptea într-o casă comunală vikingă restaurată, o structură scundă, cu pereţii foarte groşi, construită în totalitate din iarbă, chiar în locul unde, cu aproape o mie de ani în urmă, Leif Eiriksson şi ceata lui de aventurieri norvegieni îşi construiseră primul adăpost. Dar pentru Jack asta era o noapte fără somn, chinuită de vise rele. Mintea sa era în continuare copleşită de extraordinarele relatări pe care O'Connor le făcuse cu o zi înainte pe insula Iona, despre o frăţie secretă care

străbătuse secolele şi până la urmă ajunsese să fie asociată cu una dintre cele mai groaznice orori ale timpurilor moderne. De fiecare dată când aţipea, imediat i se îngrămădeau în cap aceleaşi imagini teribile, zei-lupi arătându-şi colţii şi vulturi rotindu-se, sfeşnicul cu şapte braţe şi svastica îngrozitoare, imagini care nu mai păreau doar nişte fragmente izolate ale istoriei, ci un tot unitar care spunea o poveste a puterii şi a pericolului.

Jack se trezi cu o ceaşcă de cafea aburindă care îi era oferită de Costas, care îl trezise cu o lovitură uşoară şi se aplecase spre faţa adormită a prietenului său.

— Bună dimineaţa! spuse el vesel. Situl arheologic este doar al nostru în dimineaţa asta. Angajaţii de la Parks Canada o să-l deschidă abia la prânz pentru un grup de turişti.

Jack mormăi ceva şi se ridică repede, trăgându-şi blugii şi un pulover albastru pe el, apoi se legă la şireturi. Tresări de durere când atinse rana de la coapsă, rămasă moştenire din aventura de pe aisberg. În lumina dimineţii îl văzu pe Jeremy cum îşi strângea salteaua şi sacul de dormit. Ajunseseră pe întuneric, şi era pentru prima oară când Jack putea aprecia dimensiunile casei comunale. Era alungită şi scundă, construită din iarbă pe un cadru de lemn, cu o podea murdară şi un acoperiş dat cu smoală. Se vedea cum pe vremuri încăpeau acolo douăzeci sau treizeci de oameni, mai multe familii, adunate în jurul vetrelor dispuse regulat de-a lungul camerei. Era cu siguranţă un loc întunecat şi plin de umezeală, fetid şi care mirosea foarte puternic în timpul lungilor luni de iarnă. Acum putea înţelege de ce vikingii râvniseră dintotdeauna la spaţii deschise şi la mare, la lunile de vară în care îşi îngrijeau turmele de vite şi se îmbarcau pe corăbiile lor, plecând în călătorii lungi de explorare şi de atac.

Jack îşi luă cafeaua şi ieşi din încăpere, închizând ochii pentru a se apăra de strălucirea orbitoare a soarelui de dimineaţă. Un pic mai departe, pe iarbă, era forma alb cu

roşu a elicopterului Pazei de Coastă Canadiene, Sikorsky S-61N „Sea King”, care îi adusese până la îndepărtata peninsulă nordică Newfoundland din Goose Bay în Labrador, cel mai apropiat aerodrom unde Embraer-ul IMU putuse ateriza. Jack se întoarse cu spatele la elicopter şi se uită împrejur. Casa comunală era una dintre cele trei clădiri de iarbă reconstituite la marginea aşezării vikinge originale, la câţiva metri de pajiştea unde arheologii norvegieni, care descoperiseră aşezarea în 1960, excavaseră trei locuinţe şi nişte obiecte primitive din fier. Descoperiseră doar nişte movile mici acolo unde fuseseră cândva ziduri, nişte găuri de stâlpi şi vetre fantomatice şi câteva artefacte, dar fusese îndeajuns pentru a dovedi fără îndoială că vikingii ajunseseră până acolo. Jack privi spre mal, peste vegetaţia bogată, la insuliţele stâncoase care încadrau orizontul înspre nord. Situl arheologic nu avea deloc splendoarea unui mormânt antic sau a unui oraş pierdut, dar fusese una dintre cele mai remarcabile descoperiri arheologice din toate timpurile, o dovadă incontestabilă că aventurierii Lumii Vechi vizitaseră America cu cinci sute de ani înainte de Cristofor Columb. Era prima aşezare europeană din America de Nord, dincolo de Groenlanda, primul loc din Lumea Nouă unde fierul a fost topit. Acum Jack ştia că aveau să scrie o nouă pagină în istoria acestui loc, un episod la care nimeni nu îndrăznise să viseze vreodată înainte ca mappa mundi să fie descoperită. După ce îşi termină cafeaua, simţi cum negura nopţii anterioare se împrăştie, şi fu cuprins de exaltare.

— Greu de crezut că Iona este la mai mult de trei mii de kilometri înspre est.

Jeremy apăru în uşă, cu părul ciufulit, stând lângă Jack, frecându-se la ochi şi turnându-şi cafea.

— Dar arată la fel, nu crezi? Genul ăsta de locuri cred că erau ceva foarte familiar pentru vikingi.

— Şi pentru tine este la fel de familiar, nu? întrebă Jack cu o strălucire în ochi.

— Mama era canadiancă din Nova Scotia, răspunse Jeremy. Când eram copil, am vizitat acest loc, şi asta mi-a stârnit pasiunea pentru studiul arheologiei norvegiene. Este uimitor cât de puţini oameni vin aici, chiar dacă este patrimoniu naţional UNESCO. Dacă citeşti câteva cărţi de istorie, o să crezi că implicarea europeană în teritoriul nord-american a început cu John Cabot, în 1497.

— Dar vikingii nu au stat pe aici prea mult.

Costas prinse cuvintele lui Jeremy din zbor, pe când ieşea din casă cu sacii de dormit, şi veni lângă ei.

— Credeam că L'Anse aux Meadows era mai mult un avanpost, o tabără sezonieră.

Jack îl aprobă.

— Dacă e să credem doar ce spun dovezile arheologice, atunci locul acesta a fost ocupat doar timp de câteva sezoane, cel mult, apoi probabil vizitat sporadic o dată la câţiva ani. În cele trei case comunale puteau încăpea până la o sută de oameni, aşa că este posibil să fi încercat să îşi stabilească aici o reşedinţă permanentă, pentru că erau şi femei şi aveau şi animale. Dar nu a durat prea mult. Vorbim despre anul 1000 după Hristos, poate chiar un pic mai târziu. Islanda fusese colonizată de norvegieni la sfârşitul secolului al IX-lea, Groenlanda, de Eirik cel Roşu cu aproape un secol mai târziu, aşa că probabil de acolo au venit şi coloniştii noştri. Stilul caselor este tipic pentru Groenlanda şi Islanda din acele vremuri. Leif Eiriksson era fiul lui Eirik cel Roşu, după cum spune şi numele.

— Probabil încercau să descopere limitele lumii lor, reflectă Jack. Şi fenicienii au făcut la fel. Cele mai îndepărtate avanposturi feniciene datează din cea mai timpurie perioadă de explorări, şi toate au fost locuite foarte puţin timp. Mogador în vestul Africii, Cornwall în Anglia. Erau locuri cu un potenţial comercial deloc de neglijat, dar mult prea departe şi prea vulnerabile pentru a dura prea mult. Pare a fi aceeaşi poveste şi aici.

— Este un model bun, spuse Jeremy, trecându-şi mâna prin păr. Săpăturile arheologice din 1970 au scos la iveală multe dovezi că se lucra cu lemnul, preparau buşteni şi scânduri pentru construcţia corăbiilor lor. Este puţin cam dificil să ne dăm seama acum, dar în aceste locuri erau păduri de foioase bogate, întinzându-se chiar până la aceste pajişti. Cred că groenlandezilor şi islandezilor, care nu aveau deloc păduri şi trebuiau să importe butuci mari din Scandinavia, li s-a părut o mină de aur. Şi-au reparat aici corăbiile şi probabil chiar şi-au construit corăbii noi, dar cea mai mare parte a lemnului l-au trimis înapoi în Groenlanda şi în Islanda.

— Sunt foarte nedumerit, zise Costas. De ce nu şi-au stabilit aici o colonie permanentă dacă aveau lemn din belşug, păşuni pentru vite şi locuri ideale de pescuit?

— Scraeling-ii, spuse Jack.

— Cine?

— Este numele norvegian pentru băştinaşi, indienii, răspunse Jeremy. Înseamnă „nenorocit”, ceea ce spune totul despre atitudinea vikingă. La acea vreme, în Newfoundland era o populaţie destul de mare de indieni, iar canoele lor de război şi arcurile făceau din ei o pradă bună pentru războinicii noştri. Nu avem prea multe dovezi arheologice, dar legendele nordice evocă o poveste destul de urâtă. Când Leif Eiriksson a pus pentru prima dată piciorul aici, este foarte probabil ca relaţiile cu băştinaşii să fi fost tensionate încă de la început. În curând, au avut loc confruntări violente. Până la urmă, crimele sporadice din ambele tabere au condus la un război deschis, iar indienii au avut drept aliaţi alte triburi mai îndepărtate, vikingii fiind depăşiţi astfel numeric. Probabil şi-au direcţionat întreaga energie spre întărirea acestui loc, construindu-şi palisade de lemn împrejurul locuinţelor. Era imposibil să mergi cu vitele la păşunat sau la vânat şi la pescuit; ei erau foarte slăbiţi, aşa că probabil bolile erau destul de frecvente. Nu erau în stare să ducă la bun sfârşit acţiunile

care constituiseră motivul venirii lor aici, adică să taie copaci şi să prepare lemnul pentru transportul înapoi acasă. Epopeile spun că fratele lui Leif, Thorvold, a fost ucis de o săgeată şi că asta a însemnat sfârşitul acestei colonii.

— Este foarte asemănător cu povestea părinţilor pelerini în America, la Jamestown, spuse Jack. Încolţiţi de nativi neprietenoşi, chinuiţi de foame şi de boli.

— Există o poveste şi mai sumbră, spuse Jeremy, scoţând un volum din buzunar. Acestea sunt Epopeile Vinland transmise din gură în gură şi puse pe hârtie în secolul al XIII-lea, în Islanda. Sunt dificil de citit ca text istoric, pentru că sunt multe contradicţii şi confuzii, dar descoperirea acestui loc dovedeşte că aceste epopei sunt bazate pe călătorii reale. După Saga groenlandezilor, alt copil de-al lui Eirik cel Roşu, fiica sa Freydis, a organizat o expediţie la Leifsbuâir, Casele lui Leif, numele dat de ei coloniei din Vinland. Erau două corăbii, una cu aproape treizeci de groenlandezi, şi cealaltă cu aproape tot atâţia islandezi. Odată debarcaţi, a avut loc un fel de ceartă, la care probabil au luat parte şi femeile, o animozitate adânc înrădăcinată care a făcut-o pe Freydis şi pe groenlandezi să se înfurie teribil şi să-i ucidă pe toţi islandezii. Chiar Freydis însăşi le-a omorât pe cele cinci islandeze şi probabil şi pe copiii acestora. Dacă asta chiar s-a întâmplat, atunci fapta asta teribilă a avut loc la adăpostul nopţii, într-una dintre aceste case comunale.

— Duşmănie ancestrală, murmură Jack, amintindu-şi de somnul său tulburat. Sper că nu asta este cea mai durabilă moştenire pe care o avem de la vikingi.

— Avem vreo dată sigură? întrebă Jack.

— Datele obţinute prin metoda carbonului radioactiv par cele corecte, aceeaşi perioadă în care s-au pus bazele coloniei, în jurul anului 1000 după Hristos, iar celelalte expediţii povestite în epopei au avut loc în următorii cincisprezece ani, sau aşa ceva. Expediţia lui Freydis se pare că a fost şi ultima.

— Până la Harald Hardrada.

— Păi de asta suntem noi aici, zise Jack frecându-şi mâinile nerăbdător şi uitându-se sugestiv la servieta de lângă bagajele lor, în care era harta. Este timpul să mai aruncăm o privire pe harta aia.

Peste douăzeci de minute stăteau la câteva sute de metri de situl arheologic, pe plajă. În spatele lor se întindeau ondulându-se păşunile ce înconjurau colonia vikingă, şi de-o parte şi de alta era coasta joasă, măturată de valurile golfului. Lângă ei erau cei doi membri ai Pazei de Coastă Canadiene care pregăteau Zodiacul, o barcă pneumatică uşoară pe care o aduseseră de la elicopter. Jack se uită spre mare, punându-şi mâna pavăză la ochi. Lumina era strălucitoare, de o claritate pe care o mai văzuseră şi în fiord, iar briza marină aducea nişte adieri de aer rece venit dinspre gheţarii din nord chiar şi în luna iunie. Pentru o secundă, Jack se surprinse gândindu-se la aisbergul din fiord, întrebându-se dacă nu cumva avea să se topească undeva pe aceste ţărmuri, lăsându-l pe Halfdan să se odihnească împreună cu camarazii săi. Alungă din minte gândul ăsta şi se concentră pe masa pietroasă vizibilă la câţiva kilometri depărtare de ţărm.

— Great Sacred Isle, murmură el. Pentru ea am venit aici.

— Nu există nici un dubiu că nu ar fi ea, spuse Jeremy ţinând o copie a schiţei lui Richard de Holdingham în mână şi comparând-o cu fotocopia unei hărţi maritime. Din cele învăţate de la Maria, Richard era un erudit foarte meticulos, şi a transcris harta cu cea mai mare acurateţe, copiind-o probabil de pe o schiţă originală, care, într-un fel sau altul, a ajuns la el din Groenlanda.

Puse brusc schiţa jos şi se repezi spre o movilă din apropiere, unde un nor de aburi se ridica dinspre o plită micuţă.

— Şi ce anume căutăm noi, mai precis? întrebă Costas. Vase de lut, monede, securi ruginite?

Jack îi zâmbi.

— Nici vorbă. Patru artefacte au fost singurele descoperiri după opt ani de excavaţii făcute în anii 1960. Un ac de păr din bronz, o lampă de piatră cu ulei, un fus şi un fragment de alamă aurit. Şi asta pentru o comunitate care număra peste o sută de persoane şi care a stat aici câţiva ani. Se pare că norvegienii strângeau ceea ce le cădea la mână şi nu aruncau absolut nimic. Dacă Harald Hardrada a vrut să lase ceva pe aici, atunci poate vom găsi ceva. Dacă nu a vrut, atunci cu siguranţă nu vom găsi nimic.

Jeremy se întoarse cu două castroane de lemn şi cu linguri şi le întinse lui Jack şi lui Costas.

— Le-am făcut chiar eu când eram copil, spuse el mândru. Sunt copii exacte ale castroanelor norvegiene din Groenlanda. Şi chestia din interior este şi ea autentică.

Costas se uită cu neîncredere la substanţa îngroşată din castronul său şi bătu în ea cu lingura.

— Pare destul de veche, zise el. Şi miroase ca o fabrică de smoală. Bănuiesc că nu e de mâncare, nu?

— Este o reţetă personală, spuse Jeremy prefăcându-se că-l ignoră. Bazată pe analiza rămăşiţelor din zonele unde norvegienii îşi depozitau deşeurile. Făină din orz de proastă calitate, mazăre şi scoarţă de pin. Un fel de terci. Foarte bun.

— Dar unde e porţia ta?

— Nu am mai avut răbdare şi am mâncat-o mai devreme.

— Da, sigur, spuse Costas adulmecând lingura şi luând o înghiţitură, de încercare. Dumnezeule mare! Deşeuri este într-adevăr cuvântul potrivit.

— Asta este tot ce vei primi. Experienţa vikingă completă. La L'Anse aux Meadows nu este permisă mâncarea vremurilor moderne.

Costas mormăi, şi Jeremy se întoarse spre Jack, care golise deja castronul şi se uita la hartă.

— Acesta a fost locul de unde nu mai există întoarcere, spuse Jack. Dacă într-adevăr au ajuns până aici, niciunul

dintre oamenii lui Harald nu s-a mai întors acasă viu. Era un drum cu sens unic spre capătul lumii.

— Dar ghizii lor? întrebă Costas cu gura plină şi cu o privire încruntată.

— Mă îndoiesc că vreunul dintre groenlandezi l-a însoţit pe Harald aşa de departe, răspunse Jack. Ţinând cont că aveau doar o singură corabie, după moartea lui Halfdan, nu mai aveau nici o cale de întoarcere, şi chiar şi la Ilullisat ar fi trebuit să aştepte să fie salvaţi de vânătorii şi de pescarii norvegieni care ajungeau până la Norrseta pe timpul verii.

— Lasă-mă să recapitulez, spuse Costas. Suntem aici din cauza hărţii care descrie Vinland cu referinţă la Harald Hardrada de pe mappa mundi. Cum s-a aflat în Anglia că Hardrada a fost aici, cum a ajuns asta la urechile celor din felag şi la Richard de Holdingham, atâţia ani mai târziu?

— Din câte ne-a spus O'Connor, acel episcop care a venit în Groenlanda la începutul secolului al XII-lea, cel care era membru al felag-ului, a reuşit să obţină de la norvegieni o mărturie despre expediţia lui Hardrada. Ghizii care s-au întors de la fiorduri la colonia vestică din Groenlanda au povestit probabil despre călătoria lui Harald spre Vinland, şi povestea a fost transmisă mai departe din generaţie în generaţie. Dacă este să ne luăm după istoria Islandei, groenlandezii aveau o tradiţie bogată în epopei, unele dintre ele transmise în secret. Nici o epopee nu a mai fost găsită după misterioasa dispariţie a groenlandezilor, câteva secole mai târziu.

— Dar crucea de pe hartă, „X"-ul care marchează locul? întrebă Costas. Dacă într-adevăr marchează ceva acolo, cum ar fi putut groenlandezii să ştie?

— Cu uşurinţă, zise Jeremy. Norvegienii au lăsat semne, indicatoare navale. Erau esenţiale pentru reconstituirea călătoriilor într-o arie atât de vastă care nu era deloc explorată. Unele dintre mormanele de pietre ridicate în jurul golfului Baffin despre care se crede că au aparţinut eschimoşilor, s-ar putea să fi fost de fapt ridicate de

norvegieni. Saga groenlandezilor ne spune cum Thorvold, cel care a fost ucis de indieni, a ridicat chila unei corăbii drept semn undeva lângă un promontoriu, la nord-est de aici. A devenit cunoscut ca Kjalarnes, Capul Keel29.

— Deci vrei să spui că Great Sacred Isle era un reper de navigaţie bine-cunoscut.

— Cred că era mai mult decât atât, spuse Jack. Faptul că această insulă este foarte bine marcată pe hartă înseamnă că simboliza mult mai mult, ceva strâns legat de călătoria lui Harald. Este doar o bănuială, dar mă întreb dacă Harald le-a promis ghizilor săi groenlandezi, înainte de a pleca din Ilulissat, să le lase nişte semne pe măsură ce călătoria lui avansa. Un loc evident pe care l-ar fi sugerat groenlandezii ar fi fost propriul semn de navigaţie pentru Leifsbuir la Great Sacred Isle, un loc pe care Harald l-ar fi găsit cu uşurinţă. Groenlandezii nu cred că s-au aventurat până aici ca să vadă dacă a reuşit, dar amintirea promisiunii lui Hardrada nu a murit niciodată.

— Să vedem atunci dacă ne aşteaptă pe noi. Costas îi dădu lui Jeremy castronul gol, apoi făcu un semn spre rucsac. Ai cumva nişte bere, să se ducă mai bine mâncarea aia?

— Mă tem că nu ai noroc. Dar în schimb am ceva la fel de bun. Un iaurt acru făcut din zer de vacă şi lăsat vreo câteva săptămâni într-o putină. Se serveşte cald. Doar să mai aştepţi puţin până ce…

Costas era deja la jumătatea drumului spre plajă, cu mâinile în sus, ca şi cum s-ar fi predat. Jack îi zâmbi lui Jeremy şi arătă spre Zodiac.

— Cred că s-a terminat micul dejun.

Câteva minute mai târziu, se îmbrăcau în costumele de supravieţuire şi îşi puneau vestele de salvare împrumutate de la Paza de Coastă. Împinseră barca în apă, şi apoi săriră în ea şi se aşezară în timp ce unul dintre membrii echipajului porni motorul. Pe când ieşeau încet din golf, se întoarseră să se uite la coasta joasă care se îndepărta în spatele lor.

— Mareea e înaltă, strigă Jeremy, ca să acopere zgomotul motorului. Când scade, întregul golf e doar pământ uscat. Vikingii prindeau somon punând capcane când mareea era joasă, apoi se întorceau la următoarea maree. Nu cred că oamenii lui Harald aveau probleme cu aprovizionarea.

Barca acceleră când ieşiră din golf şi trecură din apele de mică adâncime în strălucirea verzuie a mării. În faţa lor, insula părea luminată brusc de o rază de soare, sclipind printre norii care se adunau pe cer.

— O bucată de la Mjollnir, strigă Jeremy.

— Cum?

— Norvegienii credeau că fulgerele şi razele de lumină sunt bucăţi desprinse de lovitura ciocanului lui Thor, Mjollnir, strigă Jeremy. De obicei este un semn bun.

— Nu mai vreau să aud de nici o prevestire nordică, zise Costas. Am început să visez lupi şi vulturi de sânge.

— Nu-ţi face griji, zise Jack zâmbind spre Costas. O să-ţi treacă, şi în curând o să revii cu picioarele pe pământ.

CAPITOLUL 15

Douăzeci de minute mai târziu, stăteau adăpostiţi de vânt lângă Great Sacred Isle, dincolo de vârful cel mai nordic de pe Newfoundland, dezbrăcându-se de costumele de supravieţuire şi lăsându-le în Zodiac. Insula din faţa lor avea aproape un kilometru în lungime şi jumătate de kilometru în lăţime, pietroasă şi cu pete micuţe de verde pe ici şi pe colo. Din când în când, mai apăreau nişte creste joase, pe care Jack le inspecta cu atenţie prin binoclu.

— Preferata mea, suspină Costas mulţumit şi dădu cu piciorul bocancilor. O vânătoare de comori.

— De data asta nu avem echipamente sofisticate, zise Jack dând la o parte binoclul şi privindu-l pe Costas, care se încălţa. Terenul nu e bun pentru geofizică, şi ceea ce căutăm noi oricum n-o să apară. Aşa că ne bazăm doar pe vederea noastră. Oricum, este singurul mod în care am găsit vreodată vreo comoară.

— Ce căutăm până la urmă?

— Ceva pe cel mai înalt punct sau un punct care iese în evidenţă dinspre mare. Mai mult de atât nu ştiu nici eu. O piatră de hotar sau un şir de pietre întinse pe sol care par prea uniforme pot fi de la o grămadă care s-a prăbuşit. Dar, dacă era un semn din lemn, cum a fost chila aia din saga, atunci n-o să avem noroc.

Se îndepărtară unul de celălalt pe o distanţă de vreo douăzeci de metri, cu Jack în mijloc, pentru a cuprinde o arie cât mai largă, şi porniră la drum spre centrul insulei. Terenul nu era prea accidentat, dar era un amestec ciudat de rocă şi eroziuni umede, care îi amintiră lui Jack de plimbarea lor pe Iona, cu câteva zile în urmă. După ce se căţără pe prima creastă, Costas se opri brusc şi se uită înspre pământ. Jack îi observă mişcarea şi se întoarse.

— Ai văzut ceva?

— Este despre vikingii lui Harald.

— Continuă, spuse Jack relaxându-se şi uitându-se nerăbdător la Costas.

— Nu aveau femei. Adică, în afară de doamna lui Harald, care, evident, nu intra în discuţie.

— Maria a spus asta. Dar nu uita că ei plănuiau să pună bazele unei colonii. În mintea lor, treceau dintr-o luptă în alta, până la bătălia finală. Dacă găseau ceva în drumul lor, foarte bine, dacă nu, la fel de bine, pentru că oricum aveau un scop mult mai înalt. Plus că nu erau deloc în cea mai bună condiţie fizică.

— Îţi faci griji pentru Maria? întrebă Costas.

Jack tăcu pentru câteva clipe, apoi răspunse:

— Poate să aibă grijă de ea însăşi. O’Connor este cel din linia întâi.

Peste aproape două ore, scotociseră întreaga insulă fără să descopere nimic. Jack se rătăci de ceilalţi doi şi se trezi hoinărind pe plaja pietroasă din partea vestică a insulei. Se simţea tulburat, şi secvenţe din visurile din noaptea precedentă începură să îi dea târcoale. Pentru prima dată, se întreba cu seriozitate dacă ăsta chiar era capătul

drumului. Pentru arheologii care merseseră înaintea lor pe urmele vikingilor, până aici, acest loc mohorât şi respingător fusese unul al triumfului, al euforiei, făcând ca rămăşiţele norvegiene de la L'Anse aux Meadows să pară la fel de minunate precum comoara regelui Tutankhamon. Totuşi, se pare că aici drumul se înfundase. Nu se mai găsise nimic convingător înspre vest sau înspre sud, nici o dovadă a existenţei coloniei vikinge sau vreun semn al explorării.

Jack se aşează pe vine pe plajă, găsi o piatră plată şi o aruncă departe în mare, numărând de câte ori atinse piatra apa înainte să dispară. Poate aici era totuşi marginea lumii vikinge, graniţa cu viaţa de dincolo de moarte. Poate că, până la urmă, aici au găsit bătălia lor mistică de la sfârşitul timpului, Ragnarok-ul lor. De când ajunseseră pe Iona, Jack simţise o apropiere extraordinară de Harald Hardrada, ca şi cum Harald ar fi fost spiritul său însoţitor, prezent în lumea din partea cealaltă a graniţei. Maria îi spusese că norvegienii credeau că acei oameni cu spirit de aventură urmau cărările strămoşilor lor, spiritele lor călăuzitoare, şi Jack începuse să simtă cum era tras înainte de o prezenţă invizibilă. Dintr-odată se simţi părăsit de toţi, învârtindu-se în ceaţa nesiguranţei fără să aibă vreo idee despre ce avea să facă mai departe.

Poate exact asta simţise şi Harald în acel moment. Jack îşi aminti din nou de hartă, de corabia din aisberg, de securea masivă a lui Halfdan. Nu fusese un vis. Chiar se întâmplase în realitate. Trebuia să fie ceva mai mult pe această insulă. Apăsă cu putere stânca solidă cu palmele, dorindu-şi să o facă să-şi dezvăluie secretele. Îşi aduse aminte iar de secure. „Norocul în luptă", şopti pentru sine însuşi. Apoi se ridică şi se întoarse, observându-i în acelaşi timp pe Costas şi pe Jeremy pe o stâncă undeva pe ţărmul estic. Ajunse la ei în câteva minute şi le dădu sticla cu apă înainte de a bea el.

— Mai avem o oră până la reflux, şi va trebui să plecăm. Ce sugeraţi?

— Tocmai vorbeam cu Costas, începu Jeremy. Ceva nu-mi dă pace. Ceva legat de harta aia.

Luă harta lui Richard de Holdingham şi o întinse pe piatră, apoi se aşează şi el alături, uitându-se la ea cu mâinile deasupra capului. Brusc, sări în picioare, exuberant.

— Ce prost am fost! exclamă el. Ce am spus mai devreme despre meticulozitatea lui Richard. Uitaţi-vă cu atenţie la schiţa asta. Nu este o cruce, un „X”. Este simbolul viking pentru ciocanul lui Thor, tulpina cu două braţe care se intersectează în vârf.

— Super, zise Costas cu o faţă inexpresivă. Şi cu ce ne ajută asta pe noi?

— Hai să presupunem că au găsit o stâncă de o formă potrivită şi şi-au construit turnul de pietre acolo. Poate nu era locul ideal pentru un far, dar asta este exact ceea ce ar fi făcut norvegienii. Dacă l-ai fi ignorat, gestul ar fi fost considerat o sfidare adusă lui Thor.

— Păi tocmai l-am găsit, exclamă Costas brusc. Uită-te la picioarele tale!

Se uitară în jos şi îşi dădură seama că piatra pe care stăteau avea o formă ciudat de regulată. Nu şi-ar fi dat seama dacă nu li s-ar fi atras atenţia, dar acum, învârtindu-se de jur împrejurul ei, văzură, dintr-un anumit unghi, o asemănare clară cu simbolul ciocanului lui Thor.

— OK, zise Jeremy exaltat. Trebuie să căutăm nişte semne, probabil rune. Uitaţi-vă sub orice protuberanţă, undeva ascuns.

Sări peste piatră şi începu să o cerceteze atent, analizând suprafaţa erodată de granit. După câteva secunde, se aplecă sub o bucată ieşită în afară, şi auziră un strigăt înfundat de bucurie. Jack veni lângă el, şi Jeremy îi luă mâna şi o apăsă pe suprafaţa pietrei.

— Simţi?

Jack pipăi suprafaţa dură şi umedă, simţind nişte adâncituri, nişte linii săpate cu dalta.

— Da!

— Avem vreo lanternă?

Costas veni lângă ei şi îi puse lui Jeremy în mână mini-lanterna. Acesta se ghemui înapoi sub rocă.

— Două rune. Prima este a treia rună din vechiul alfabet runic norvegian, futhark, sunetul TH. Având doar două rune aici, cred că nu avem în faţa noastră literele unui cuvânt, ci înţelesul simbolic al runelor, în cazul ăsta fiind vultur.

— Vultur, spuse Jack entuziasmat. Adică corabia lui Harald?

— Iar cea de-a doua cred că ne lămureşte complet, spuse Jeremy. Mai bine uită-te tu!

Se ridică, dându-i lanterna lui Jack, care se ghemui, luându-i locul lui Jeremy. Direcţionă lumina spre rune, luminând chiar simbolul cu şapte braţe al menorei. Se holba încremenit, abia mai putând să respire. Nu-şi putea crede ochilor. Harald Hardrada însuşi ajunsese în acest loc, uitându-se la oamenii săi care săpau aceste rune, fiind probabil ultima persoană care le văzuse până în acest moment. Stânca erodată se asemăna cu pietrele gravate pe care Jack le văzuse în urmă cu două zile pe Iona, deşi mai văzuse simbolul menorei gravat în piatră, pe Arcul lui Titus. Imaginea pe care o avea acum în faţă părea să sfideze toate caracteristicile convenţionale ale istoriei. Era cu adevărat incredibil. Fu nevoit să facă eforturi mari pentru a-şi aminti că era la mii de kilometri distanţă de Iona şi de Roma, de cealaltă parte a Atlanticului.

Când se ridică, Jack zâmbea larg; îl bătu pe Jeremy pe umăr în timp ce-i strângea mâna.

— Foarte bine. Felicitări, Jeremy.

— Ce înseamnă runele acelea?

— Vulturul, corabia lui Harald, plus simbolul comorii sale.

— Harald a fost aici.

— Ceva de genul ăsta.

— Deci chiar aşa s-a întâmplat, zise Jeremy, trântindu-se pe iarbă, lângă stâncă, obosit, dar încântat. Cărţile de istorie vor trebui rescrise după asta. Vinland nu a fost doar un avanpost obscur, ci un loc vizitat de cel mai mare rege al epocii vikinge.

— Şi a plecat mai departe, şopti Jack.

— Ce s-a întâmplat aici? întrebă Costas, uitându-se la ţărmul jos măturat de ape. Adică, dacă acest loc uitat de Dumnezeu a fost un paradis pentru norvegieni, de ce n-a rămas Harald aici?

— Norvegienii credeau cu ardoare în lumea spiritelor, spuse Jeremy. Bariera dintre lumea lor şi lumea spiritelor era foarte subţire, uşor de trecut. Zeul-lup, zeul-vultur, zeul cel rău Loki, oricare dintre ei şi-ar fi putut face apariţia în lumea reală sub diferite forme, vizibile doar celor care aveau seid, un fel de percepţie extrasenzorială. Spiritele celor morţi puteau bântui un loc. Poate Harald şi oamenii lui au simţit o prezenţă nefastă când au ajuns aici.

— Nu cred că aveai nevoie de vreo percepţie extrasenzorială, zise Costas. Chiar şi după jumătate de secol, scheletele erau tot acolo, mai ales dacă erau blocate într-una dintre casele comunale.

— Oamenii lui Harald probabil s-au simţit obligaţi să strângă oasele şi să le incinereze, apoi să ardă şi să îngroape orice ar mai fi găsit, spuse Jeremy. Aceste rune aveau, probabil, un dublu rol – în primul rând, erau privite drept talismane protectoare, având puterea să ţină spiritele acestui loc departe; apoi, ele îi apărau pe Harald şi pe camarazii săi de relele viitoare. Erau rune fermecate, galdrastafir. Se ridică şi se întinse pentru a mângâia liniile gravate în piatră. O rună pare a fi ciocul vulturului, cealaltă – un dinte de lup, alta – ciocanul lui Thor.

— Şi cealaltă e menora, adăugă Jack.

— Cu cât o văd mai des, cu atâta cred mai tare că simbolul menorei a devenit simbolul lui Harald însuşi, nu doar un

simbol al curajului şi al realizărilor sale, ci un fel de talisman, ceva învăluit în propriul destin.

— Faptul că a supravieţuit bătăliei de la Stamford Bridge a părut aproape un miracol, spuse Jack. Fiind un luptător viking, Harald îşi dorea o moarte glorioasă pe câmpul de luptă, dar, pentru că a fost cruţat, i-a încolţit în cap ideea că pe el îl aştepta o bătălie mai grozavă. În starea de semi-nebunie în care se aflau, el şi oamenii săi trecuseră probabil graniţa în cealaltă lume, a spiritelor, şi credeau că vedeau prevestiri rele legate de destinele lor în bătălia finală de la Ragnarok.

— Aduceţi-vă aminte ce spunea părintele O'Connor, zise Jeremy. Norvegienii credeau în predestinare, credeau că soarta oamenilor era scrisă de la bun început, de la naştere. Poate Harald credea că încă nu-şi îndeplinise destinul, şi ceva îl împingea mai departe. Trebuia să trăiască cel mai mare triumf, care să se potrivească caracterului său, să moară într-o bătălie pe măsura imaginii sale supreme de erou nordic.

— OK, pe mine m-aţi pierdut, spuse Costas. Tot ce vreau să ştiu este încotro s-a dus când a plecat de aici.

Jack dădu din cap şi vorbi pe un ton serios:

— Păi, un lucru pe care l-ar fi putut face ar fi fost să se reaprovizioneze cu apă şi cu mâncare şi să-şi repare corabia. Unul dintre primele lucruri descoperite de arheologi în anii 1960 a fost o fierărie primitivă unde fierul era topit şi transformat în piroane. Iar unele dintre bucăţile alea de lemn găsite pe mal ar fi putut proveni din scândurile de la carenă înlocuite de oamenii lui Harald.

— Şi apoi unde s-au dus? Spre est sau spre sud?

— Spre vest, în jos spre estuarul fluviului St. Lawrence ar fi fost dificil de navigat împotriva curentului, spuse Jeremy. Şi, dacă mergeau mai departe în direcţia aia, ar fi fost terifiaţi la gândul că aveau să ajungă la capătul lumii şi să cadă în Ginnungagap, marele abis.

— Şi nu ar fi fost chiar sfârşitul glorios la care se aşteptau, spuse Costas. Deci spre sud?

Jack dădu din cap aprobator, apoi se aplecă şi scoase din rucsac un palm computer. Se uită la Jeremy.

— Este rândul meu să-mi cer iertare pentru că am ţinut ceva secret. Sunt cu un pas înainte deja.

Deschise computerul, iar Costas şi Jeremy se aşezară lângă el. După câteva secunde, pe ecran apăru imaginea tridimensională a unei corăbii vikinge.

— Lanowski mi-a trimis asta prin e-mail, ieri seară târziu, după ce voi adormiserăţi. Este o imagine tridimensională a corabiei noastre din gheaţă, bazată pe date fotometrice luate când am fost în interiorul aisbergului. Dacă presupunem că Lupul şi Vulturul erau corăbii surori, atunci asta ne dă o idee foarte bună despre vasul care i-a adus pe Harald şi oamenii lui pe Vinland.

Jack mişcă imaginea ca să poată vedea din mai multe unghiuri şi o apropie pentru a observa detaliile. Văzură un vas elegant cu un singur catarg şi cu vela pătrată, cu mijlocul navei foarte spaţios, cu pupa şi prora ridicându-se simetric. Se putea vedea unde fiecare filă a carenei fusese construită din mai multe scânduri, partea mai joasă a fiecăreia suprapunându-se peste cea de dedesubt, prinsă de aceasta cu piroane şi cârlige. Chila era adâncă, cu scânduri abrupte, conferindu-i vasului rezistenţă şi împiedicându-l să se balanseze. Sub marginea bordului erau găurile pentru vâsle aranjate simetric, iar la pupa era o ramă pentru cârmuire pe o proeminenţă, exact cum Jack şi Costas văzuseră în corabia din aisberg. Lanowski lăsase deoparte sculptura superbă care împodobea stâlpul de la proră; la pupă era un steag alb, pe care, la o cercetare mai atentă, descoperiră însemnele IMU şi o imagine a unui sfeşnic cu şapte braţe.

— Dumnezeule, murmură Costas. Până la urmă, tipul ăsta are şi simţul umorului.

— După ce şi-au petrecut iarna la fiord, probabil au avut nevoie să-şi repare corabia pentru călătoria spre sud, spuse Jack. Ţineţi minte că era o corabie construită după standardele vikinge, aceeaşi pe care Harald a folosit-o să fugă din Cornul de Aur, cu douăzeci şi cinci de ani în urmă. Au încercat s-o repare după călătoria la Iona şi după ce fusese lăsată toată iarna pe gheaţă.

— Despre ce anotimp e vorba?

— Paleoclimatologii din echipa lui Macleod au fost foarte încântaţi de carotele de gheaţă pe care le-au extras din aisberg. Se pare că iarna din 1066 spre 1067 a fost foarte dură în Groenlanda, prevestind mica eră glaciară din perioada medievală. Era mai sau chiar început de iunie înainte ca strâmtoarea Davis să fie navigabilă.

— În momentul în care s-au hotărât să consolideze doar o singură corabie, Vulturul, au putut folosi lemnul de la cealaltă, spuse Costas.

— Exact ce a descoperit Lanowski cercetând imaginile, spuse Jack. Grinzile transversale şi chiar o parte din chilă fuseseră îndepărtate din zona pupei.

— Dar materialul de călăfătuire?

— Nu ar fi putut să supravieţuiască iernii dacă nu ar fi vânat şi pescuit la copcă, spuse Jack. Sunt convins că aveau cu ei norvegieni din Groenlanda, bărbaţi pe care îi luaseră la bord din colonia vestică a Groenlandei pentru a le fi ghizi. Ei i-au arătat lui Hardrada cum să ungă lemnul cu untură de focă, pentru a-l proteja împotriva carilor, şi cum să facă funii din piele de morsă.

— Şi le-au mai spus că nu au nici o şansă dacă merg spre nord, sugeră Costas.

— Teoretic, vikingii ar fi putut naviga prin pasajul din nord-vest prin Oceanul Arctic, spre strâmtoarea Bering, dar nu există nici o dovadă că au mers spre vestul golfului Baffin, răspunse Jeremy. Există câteva artefacte norvegiene găsite în aşezările eschimose înspre nord, până la insula Ellesmere, la marginea calotei glaciare, dar probabil au fost

adunate de vânătorii eschimoşi de pe epave sau colonii părăsite din Groenlanda. Este ca dovada despre expediţia blestemată a lui Franklin, din 1845, obiecte tentante împrăştiate peste tot, absorbite de altă cultură.

— Este cam bizar, şopti Costas. Oriunde am merge, se pare că suntem pe urmele vikingilor, şi totuşi, este ca şi cum ei nu ar fi fost cu adevărat în acele locuri. Cred că încep să cred şi eu în lumea aia a spiritelor.

Jack îşi întoarse capul spre ţărmul din spatele lor şi spre L'Anse aux Meadows. Cu ochii minţii, vizualiză corabia vikingă cu pânzele întinse, ancorată în estuar.

— Fii sigur că au fost pe aici. Şi nu uita de corabia din gheaţă.

— Deci suntem de acord că au ajuns aici la… să spunem sfârşitul lui iunie, anul 1067? întrebă Jeremy.

— Odată gheaţa topită şi întrucât vremea se mai liniştise, ar fi fost uşor de trecut peste strâmtoarea Davis de la Ilulissat, şi apoi în jos spre coasta insulei Baffin şi spre Labrador, până aici, urmând ruta despre care aflaseră de la groenlandezi, zise Jack. Pe acolo este drumul aisbergurilor, dar adunaseră destui vâslaşi puternici încât să-şi permită scurte escapade fără să fie în pericol de a fi răniţi. Sunt şanse ca ei să fi avut vânt bun din spate pe tot parcursul drumului. Chiar şi în mări agitate, o corabie ca asta ar fi putut face faţă furtunilor, fiind destul de suplă pentru a se adapta unduirilor apei şi cu un bord liber destul de înalt pentru a preveni scufundarea carenei sub greutatea gheţii. Iar norvegienii erau nişte marinari extraordinar de talentaţi. Aveau un fel de cuarţ numit aventurin care reflecta lumina şi care capta lumina polarizată când cerul era înnorat, spunându-le încotro era soarele. Dar în majoritatea timpului navigau bazându-se pe simţurile lor, pe o cunoaştere ancestrală a mării şi a stelelor. Dacă Harald a fost vreodată prins în ceţurile de pe coasta asta, şi-ar fi continuat traseul după mirosul pământului, boarea pădurilor de pini.

— Şi tu chiar crezi că Vinlandul era tărâmul făgăduinţei pentru ei? insistă Costas, uitându-se neîncrezător spre ţărm. Mie, unul, mi se pare destul de mohorât şi de respingător.

— Primilor vikingi care au păşit aici cu siguranţă nu li s-a părut aşa. Aveau toate elementele unei vieţi îmbelşugate. Jack făcu o pauză, uitându-se gânditor spre ţărm. Dar pe vremea lui Harald era învăluit în negură, un văl care acoperea fapta criminală a lui Freydis. Groenlandezii ştiau de ea probabil, şi poate chiar i-au spus lui Harald să nu vină aici. La jumătate de secol după evenimentele descrise în epopeile nordice, Vinlandul avea deja o reputaţie funebră, un loc în care oamenii mergeau, dar de unde puţini se mai întorceau. Norvegienii erau cei mai duri aventurieri de prin aceste părţi, dar erau foarte superstiţioşi, şi pentru ei acest loc era damnat. Nu ar fi vrut să rămână aici.

— Şi pe aici erau acei scraeling-i.

— În acest moment numărul oamenilor lui Harald scăzuse probabil sub treizeci, cât ar fi fost normal pentru echipajul unei corăbii; ei erau aproape jumătate. Ştiau de scraeling-i de la norvegienii groenlandezi. Ar fi fost sinucidere curată să provoci vreo luptă. Probabil au pătruns în golf încercând să treacă neobservaţi, au luat lemnul şi fierul de care aveau nevoie, au luat răşină de pin pentru a-şi călăfătui corabia, au vânat câteva căprioare pentru a-şi face haine şi pentru mâncare, au strâns peşte, fructe şi carne cât au putut duce. Ultimul lucru pe care l-au făcut a fost, probabil să dea foc aşezării, şi apoi să se oprească pe insula asta, ca să lase semnul, înainte de a pleca de pe Leifsbuir pentru totdeauna.

— Îndreptându-se spre sud, zise Costas.

— În josul coastei Newfoundland, dincolo de Nova Scotia, poate de-a lungul ţărmului estic al Statelor Unite, afirmă Jack. Mai ţineţi minte programul de simulare al lui Mustafa, când ne arăta exodul din Marea Neagră, progresul zilnic al refugiaţilor din Atlantida? L-am pus pe Lanowski să facă la

fel, ca să măsurăm progresul presupus pe care l-a făcut corabia vikingă pe ruta asta, în ecuaţie intrând tot ceea ce ştim despre corabie, anotimpul şi condiţiile meteorologice din secolul al XI-lea.

Noul nostru căpitan canadian de pe Seaquest II ştie aceste ape ca pe propriul buzunar şi ne-a ajutat enorm, punând la dispoziţia noastră vastele sale cunoştinţe. Vikingii erau asemenea navigatorilor medievali mediteraneeni. Îşi măsurau progresul în zile, doegr. Având curentul principal şi vântul în spate, cu certitudine au înaintat rapid spre sud. În trei săptămâni, au înconjurat Florida şi au ajuns în Caraibe.

— Caraibe? Incredibil! zise Costas fluierând.

— Este doar o presupunere, continuă Jack. Oriunde s-ar fi dus, ar fi trebuit să acosteze după aproximativ o săptămână sau zece zile de când au plecat de aici, pentru a-şi face provizii de apă şi de mâncare. Să zicem că, acolo unde au acostat, s-au întâlnit iar cu băştinaşi, aşa că au încercat să plece cât mai repede. Apoi încă o săptămână sau zece zile, şi erau lângă Georgia şi Florida. Ţărmul li s-a părut probabil foarte neospitalier, un teren necunoscut cu vegetaţie tropicală şi tufăriş dens. Dar nu ar fi fost deloc uşor dacă s-ar fi întors, împotriva vântului şi a curenţilor, bazându-se doar pe pânzele lor şi pe foarte puţini oameni capabili să mânuiască vâslele timp îndelungat. Cu o disperare crescândă, şi-au continuat drumul spre sud. Este doar o speculaţie, bineînţeles, dar ar fi putut naviga prin Cheile Floridei direct în Caraibe. Dacă s-a întâmplat aşa, vânturile puternice ar fi putut să-i abată înspre sud-vest, ajungând chiar până în America Centrală.

— Asta e al naibii de departe de Constantinopol.

Jack îşi aminti dintr-odată zilele minunate petrecute împreună cu Katya în Istanbul, cu şase luni în urmă, amândoi pierduţi în trecutul labirintic al oraşului, discuţiile despre cum cărările puţin umblate ale istoriei puteau conduce la aventuri şi la descoperiri extraordinare. Pentru

o clipă, simţi o umbră de regret, dar apoi fu copleşit de o exaltare bruscă.

— Da, e foarte departe, într-adevăr, spuse el. Dar uită-te unde suntem acum, cât de departe suntem deja de ţara lor natală. Prezenţa vikingilor aici la L'Anse aux Meadows este un lucru cert. Orice este posibil.

— Pe jumătate înnebuniţi de sete şi de oboseală, unii dintre ei infirmi din cauza rănilor de la Stamford Bridge, zise Jeremy. Este o imagine incredibilă. Cred că erau îngroziţi, dar totuşi exaltaţi, în fiecare clipă bântuindu-i teama că aveau să cadă dincolo de marginea lumii, dar cu toate astea apropiindu-se de Ragnarok cu fiecare zi care trecea, mai aproape cu o zi de luptă finală, unde aveau să li se alăture lui Odin şi lui Thor într-o ultimă încleştare. Nouă tropicele ni se par blânde, dar pentru vikingi au fost probabil o viziune a iadului, o aură purpurie care îi aducea din ce în ce mai aproape de destinul lor.

Costas se ridică şi privi spre orizontul nord-estic, prin strâmtoarea dinspre ţărmul Labradorului şi Oceanul Atlantic. Norii se adunau, şi ceaţa mării învelea treptat întreaga coastă. Arătă dintr-odată spre o formă albă care apărea şi dispărea în ceaţa de la orizont.

— Este Seaquest II, spuse el încântat. Şi Lynx-ul este pe drum.

Jack privi spre mare. Îşi pusese în joc reputaţia când încercase să-l convingă pe Macleod să oprească pentru moment proiectul din fiorduri şi să navigheze spre sud, ca să-i ia şi pe ei, în speranţa că aveau să meargă undeva mai departe de L'Anse aux Meadows. În mod normal, Jack nu ar fi făcut uz de autoritatea sa asupra altor departamente IMU, dar, din fericire, Macleod îşi descoperise un interes crescând pentru arheologie după ce îl adusese pe Jack la Ilulissat. Dar condiţiile pentru a lua carotele de gheaţă se deteriorau, odată cu încălzirea vremii, şi fuseseră multe voci nemulţumite printre savanţii de la bord. Jack îşi ţuguie buzele şi, timp de câteva minute, urmări cum pata neagră a

elicopterului se mărea, devenind recognoscibilă, iar golful se umplu de zgomotul surd al rotorului. Zburără alene pe deasupra lor, apoi aterizară pe pontoanele din apă, lângă Zodiac. Când motoarele se opriră, văzură chipul încadrat de căşti al lui Ben şi al lui Andy, care înaintau pentru a-i saluta pe cei doi bărbaţi canadieni de la Paza de Coastă.

— Încotro plecăm de aici? întrebă Costas. Mie mi se pare că urmele duc oriunde.

— Avem nevoie de mai mult, spuse Jack încruntat. Sperasem să găsim aici ceva mai mult, un indiciu care să ne ghideze. Dar măcar nu este nimic nici pentru alţii. Înseamnă că mă pot întoarce la părintele O'Connor să-i dau aprobarea de a spune povestea ziarelor şi Interpolului. El şi Maria au terminat probabil de întocmit dosarul despre felag până acum, şi noi nu avem destule date aici pentru a ne justifica întârzierea. Atâta timp cât descoperirea menorei era o posibilitate, preocuparea principală a lui O'Connor era ca noi să ajungem aici primii şi să-i împiedicăm pe alţii să pună mâna pe ea. Acum trebuie să ne concentrăm toată energia asupra acelui individ, Loki. Viaţa lui O'Connor este în joc.

— Nu vreau să fiu de faţă când va trebui să-i spui lui Macleod să facă dreapta înapoi şi să se întoarcă la fiord, spuse Costas ghemuindu-se să îşi aranjeze bocancii şi rezemându-se de o margine plină de iarbă de sub o stâncă.

Brusc se auzi un zgomot de prăbuşire şi un şir de înjurături în greacă. Acolo unde fusese Costas cu câteva secunde mai înainte, nu i se mai vedeau decât bocancii ieşind dintr-un boschet.

— Eşti bine? Jack se întoarse şi privi cu îngrijorare în gaura întunecată care se formase dedesubtul stâncii. El şi Jeremy începură să dea repede la o parte iarba şi pietrele care îi prinseseră picioarele lui Costas.

— Doar mândria-i un pic boţită. Vocea îi era înfundată şi fu urmată de o tăcere. Dar mi-am găsit un nou prieten.

Când partea de sus a corpului lui Costas apăru, în faţa ochilor avură o privelişte uimitoare. În micuţa cavitate din faţa sa era un schelet uman ghemuit, cu craniul sub genunchi, iar tălpile erau îngropate în pământ. De oase atârnau rămăşiţele zdrenţuite ale hainelor din piele de animal, iar scalpul încă avea fire de păr lungi şi albe.

Jeremy îngenunche pentru a se uita mai îndeaproape.

— Cunoştinţele mele de paleopatologie sunt cam ruginite, dar aş zice că avem de-a face cu un bărbat, posibil la sfârşitul vârstei mijlocii.

— Scraeling? întrebă Costas.

Jeremy dădu din cap.

— Fizionomia este europeană, iar tipul ăsta este înalt, are mai mult de un metru optzeci. Ar putea fi unul dintre primii exploratori englezi sau francezi, dar eu zic că oasele astea sunt mai vechi de atât, mult mai vechi. Aş zice că avem un nordic.

Jack închise ochii şi se legănă încet. Asta ar putea fi. Se rugă să-l ţină norocul.

— Oasele alea au şi nişte cicatrici foarte impresionante, spuse Costas.

— Am mai văzut aşa ceva şi înainte, în Anglia la ritualurile funerare ale războinicilor vikingi, spuse Jeremy. Răni de luptă, cauzate de săbii şi topoare. Nu genul de răni pe care le-ai avea după o întâlnire cu scraeling-ii, care nu aveau arme cu marginile de metal. Tipul ăsta a fost hăcuit bine. Sunt nişte cicatrici ciudate care ar putea reprezenta răni ulterioare, în special acele urme de inele din jurul încheieturilor, ca şi cum ar fi fost în lanţuri. Dar toate rănile din luptă arată vindecate, cu mult timp înainte să fi murit el.

Jack se uită gânditor la schelet.

— Te gândeşti şi tu la ce mă gândesc eu?

— Nu uita că pe aici erau şi alţi nordici, îl avertiză Jeremy. Dar este posibil, doar posibil, ca noi să fi dat peste încă unul dintre oamenii lui Harald, încă unul în afară de Halfdan. Ce mă uimeşte pe mine este vârsta rănilor. Dacă a murit în

călătoria lor în josul fiordului, urmele de tăieturi ale rănilor din bătălia de la Stamford Bridge, care a avut loc cu o toamnă înainte, ar fi încă proaspete şi s-ar vedea pe oase. Dar astea s-au vindecat cu ani înainte de a muri el, poate chiar decenii.

— Şi ăsta nu este un ritual funerar, spuse Jack. Omul ăsta s-a târât aici şi s-a baricadat cu pietrele astea. De aceea oasele nu i-au fost mâncate de animale.

— Poate vă ajută asta, spuse Costas cu o voce înfundată de sub stâncă, acolo unde îşi strecurase corpul chiar în faţa scheletului şi acuma pipăia încet întunericul din cutia toracică. Cu grijă scoase două obiecte şi pe cel mai mare îl ţinu în sus. Jack îl luă fără să se gândească, cu mintea încă la enigma scheletului.

— Ce este?

Costas reapăru pentru a le vedea figurile şocate ale celor doi uitându-se la obiectul din mâna lui Jack. Era un pandantiv plat, de mărimea unei farfurioare, şi era gravat într-o piatră verde lucioasă, jad, fără nici o îndoială. Suprafaţa ondulată şi curbată părea să aibă un desen abstract, dar pe măsură ce se uitau mai atent, în faţa ochilor se contura forma stilizată a unor ochi, cioc şi nişte aripi.

— Doamne dumnezeule! şopti Jeremy. Este zeul vultur maya.

Costas ieşi şi se scutură.

— Maya, spuse el flegmatic. Mexic, Yucatan. Temple prin junglă, sacrificii umane. Am dreptate?

— Imposibil, spuse Jack îndepărtând cu grijă praful de pe cele două discuri care formau ochii vulturului. Se uită cu atenţie la ei, dădu din cap nevenindu-i să creadă apoi îi dădu pandantivul lui Jeremy. Este imposibil. Spune-mi că nu am halucinaţii.

— Sunt monede, spuse Jeremy încet. Bine. Hai să le analizăm. Cea din stânga este o monedă vikingă din Anglia,

un cent cvadrifoliu al regelui Cnut. Uite, se poate citi CNUT REX ANGLORUM, cu bustul încoronat.

Apoi întoarse moneda pe partea cealaltă.

— Se poate vedea şi reversul. ARNCETEL OEO, bătut de un bărbat numit Arncetel din York. Cnut a domnit din 1016 până în 1035, dar monedele sale au fost preţuite pentru puritatea lor şi se găsesc în tezaurele de-a lungul Scandinaviei până cel puţin la 1066.

— Şi cealaltă? întrebă Costas.

— Asta e romană. E rândul tău Jack.

Jeremy îi dădu înapoi pandantivul şi Jack se uită atent la moneda din dreapta.

— Este un denar de argint al împăratului Vespasian. IMP CAESAR VESPASIANUS AUG. Un portret reuşit al lui Vespasian, foarte real, cu o coroană de lauri.

— Tocmai m-ai pierdut iar, zise Costas. Ai spus cumva Vespasian? Împăratul roman?

— Monedele vechi romane, de aur sau argint, ajungeau câteodată în tezaurele vikinge, spuse Jeremy. Furate din vechile vistierii şi aduse înapoi drept ciudăţenii de către varegii de pe Mediterana.

Jack ridică din sprânceană, apoi întoarse pandantivul pe partea cealaltă. Şterse uşor moneda cu degetul apoi icni.

— Isuse! Este o monedă cu Judaea Capta. Una dintre monedele bătute de Vespasian după cucerirea Iudeii de către romani în 70 sau 71 după Hristos.

Înclină pandantivul spre lumină şi văzură cu claritate figura unei femei care stătea aşezată în faţa unui steag roman legionar şi chiar sub ea un singur cuvânt: IVDAEA.

— Nu asta căutăm noi? întrebă Costas. Adică, comoara pierdută din Templul de la Ierusalim?

— S-ar putea să mă înşel amarnic, spuse Jack cu fervoare, dar cred că ne aflăm în prezenţa a două monede din comoara lui Harald Hardrada. Cum au ajuns ele în acest pandantiv este un mister de neelucidat. S-a întâmplat ceva extraordinar, ceva care l-a adus înapoi pe acest om aici

peste ani, într-un loc în care a venit prima oară pe o corabie de-a lui Harald. Şi da, asta căutăm noi. Este fantastic. Această monedă s-ar putea să fi fost bătută din vasele de argint furate din Templu împreună cu menora. Cine ştie, poate chiar a fost atinsă de împăratul Vespasian însuşi. Poate să fie doar o simplă coincidenţă că Harald avea moneda asta în tezaur, dar mă îndoiesc. Harald îşi cunoştea istoria, fusese la Ierusalim. În percepţia lui şi a urmaşilor lui, orice era asociat cu menora şi cu Templul ar fi putut adăuga faimă numelui său. Chiar simt că ne aflăm pe urmele lui Harald. Este cea mai importantă descoperire a noastră de până acum, poate cea mai apropiată de menora.

— Poate nu chiar cea mai importantă descoperire, spuse Costas cu o sclipire în ochi. Ia uită-te la asta.

Se aplecă sub stâncă şi ridică un al doilea obiect pe care-l găsise lângă schelet.

— Cred că este o altă piatră runică.

Jeremy luă piatra entuziasmat şi începu s-o analizeze. O faţă fusese netezită grosolan şi era acoperită de linii abia vizibile.

— Este asemănătoare cu pietrele runice descoperite de nazişti pe corabia vikingă, murmură el. Câteva simboluri futhark simple şi o perioadă de timp, dar mâini diferite. Runele abia dacă au fost gravate pe suprafaţa pietrei, poate a fost chiar ultimul lucru pe care omul ăsta l-a făcut.

— Poate că de asta s-a întors aici, pentru a lăsa o dovadă, zise Costas. Poate că încerca să fie credincios promisiunii lui Harald faţă de groenlandezi.

— Se înţelege ceva? întrebă Jack.

— E mai uşor pentru mine să traduc runele în norvegiana veche, folosind alfabetul standard.

Jeremy scoase un carneţel şi-l privi cum înşira cu repeziciune o linie de simboluri pe toată pagina, întorcându-se din când în când pentru a mai face modificări.

? ar var or? fi ok strandir langar ok sandar.

Rak? a skip? eirra um haf innan.

Sandar hvitir vi? a? ar sem? ier foru ok os? bratt.

— Nu pot citi în întregime primul rând, dar are cuvântul d? gr, rune, şi runa pentru numărul douăzeci. Cred că înseamnă că ei au navigat timp de douăzeci de rune, de-a lungul coastei cu plaje întinse şi nisipoase. Apoi corabia lor, skip, a fost împinsă înspre oceanul interior, um haf innan. Apoi au ajuns la pământ plat, acoperit de păduri, cu întinderi mari de nisipuri albe cât vedeai cu ochii. Ultimele două rânduri sunt cam neclare de asemenea, dar primul dintre ele pare a spune despre un pământ al focului şi al luminii.

— Este exact cum ai spus tu Jack, exclamă Costas. Douăzeci de rune, douăzeci de zile, şi ajung la ţărmul estic. Este o coastă cu fâşii întinse de plajă şi nisip, mai ales când ajungi în Florida. Apoi oceanul interior. Pare a fi vorba exact despre Caraibe.

— Au fost împinşi, Jack vorbea cu o emoţie crescândă. Iulie, august, ăsta e începutul sezonului de uragane. Ar fi putut fi împinşi chiar de-a curmezişul mării, şi-au pierdut orice simţ al orientării şi al locului în care se aflau.

— Apoi pământul plat, acoperit de păduri, spuse Jeremy. Când eram copil am navigat de-a lungul peninsulei Yucatan în Mexic. Asta este exact ceea ce se vede. Este incredibil de plat, un platou de calcar doar la câţiva metri deasupra nivelului mării, acoperit cu arbuşti denşi şi înconjurat de plaje albe strălucitoare.

— Şi vara e cald ca în iad, spuse Costas. Un pământ al focului şi al luminii.

— Asta nu e doar o presupunere nefondată. Totul începe să se lege.

Jack ridică pandantivul de jad, apoi îl privi pătrunzător pe Jeremy.

— Şi despre ultimul rând ce poţi să ne spui?

Lui Jeremy îi scăpă un oftat şi se uită la Jack cu faţa roşie de emoţie.

— Pot să descifrez trei cuvinte. Primul este cuvântul din limba norvegiană standard pentru lumea de dincolo, abisul de ape de la capătul lumii, Ginnungagap. Al doilea este Ragnarok. Pe al treilea nu l-am mai întâlnit până acum în norvegiana veche. Este un nume propriu, numele unui loc, Ukilabnal, sau ceva de genul. Se pare că Harald şi oamenii săi au trăit ziua judecăţii în acest loc, bătălia lor finală de la marginea lumii de dincolo.

— Prietenul nostru nu prea a avut noroc. Costas arătă spre schelet. Pun pariu că şi-a dorit să fi plecat şi el în Walhalla împreună cu tovarăşii săi.

— Numele ăsta înseamnă ceva pentru tine? întrebă Jack.

— Da.

Vocea lui Jeremy era răguşită şi abia mai putea articula cuvintele.

— Antropologie 101. Din fericire, consilierul meu m-a obligat să-mi păstrez mai multe alternative. Introducere în Civilizaţia Mezoamericii.

— Zii mai departe.

— În secolul al XI-lea, Uukil-abnal era numele pentru Chichén Itza, cel mai important centru de ceremonii al civilizaţiei maya, chiar în mijlocul junglei din Yucatan.

— Să fiu al dracului!

Costas scoase un sunet de satisfacţie.

— În sfârşit.

Se ridică, îşi întinse picioarele amorţite şi se uită cu neplăcere la burniţa care-i acoperea.

— Voi ăştia care aveţi sânge viking poate sunteţi atraşi de toată mizeria asta, dar pe mine chiar mă lasă rece.

Se întoarse spre Ben şi Andy, care hoinăreau pe aproape, şi le zâmbi larg.

— Faceţi-vă bagajele băieţi. Plecăm în Mexic.

CAPITOLUL 16

Prima dată când Maria simţise că era ceva în neregulă fusese chiar înainte de miezul nopţii. Era aplecată asupra unui laptop în celula unui călugăr, la trei uşi depărtare de

biroul părintelui O’Connor, din mănăstirea în stil medieval de pe insula Iona. Hotărâseră să stea până târziu şi să termine treaba, timp de două zile lungi, după plecarea lui Jack şi a celorlalţi cu elicopterul. Se uita la fotografia prinsă pe peretele din faţa ei, imaginea extraordinară a pandantivului din jad şi a celor două monede, pe care Jack i-o trimisese prin e-mail de la L’Anse aux Meadows cu o zi înainte. Îşi dorea mult să se întoarcă, să fie iar cu Jack. Pentru a treia şi ultima dată, lucra la acel document despre felag pe care îl pregătise împreună cu părintele O’Connor, strângând din ochi ca să se poată concentra la datele afişate pe monitor. În câteva minute, avea să copieze fişierul pentru O’Connor şi urmau să facă împreună o revizie finală, apoi să trimită documentul persoanei de contact de la Interpol, în Austria. Era obosită, mai epuizată ca niciodată, dar începea să simtă o vagă senzaţie de uşurare. Încă nu erau cu totul în siguranţă, dar cel puţin îl convinsese pe O’Connor să părăsească mănăstirea în dimineaţa următoare şi să o însoţească înapoi pe Seaquest II, unde erau feriţi de primejdie.

Primul semn fusese o bufnitură înfundată pe coridor. Nu era un motiv serios de alarmare, dar Maria era cu nervii întinşi la maximum. Se întoarse spre uşa uşor întredeschisă şi păşi spre coridorul întunecat din faţa ei. Era iar linişte. Se obişnuise cu încremenirea din mănăstire, dar acum era ceva diferit. Simţi brusc un fior, o senzaţie de frică.

Apoi, fără nici o avertizare, uşa se deschise. O mână acoperită cu mănuşi se întinse şi o prinse înainte de a se lovi de perete. O siluetă întunecată înaintă spre ea cu viteza luminii, ţinându-şi capul plecat. Maria nu avu timp să reacţioneze. O mână o lovi şi o trase de o ureche, cealaltă îi acoperi gura. Masa fu împinsă la perete şi un picior îi zdrobi laptopul. Era trasă cu violenţă în spate, afară pe uşă şi pe coridor. Mâna care îi acoperea gura era umedă, lipicioasă şi caldă. Urechea îi fu iar lovită, iar Maria nu mai putu vedea de durere; ochii i se umpluseră de lacrimi şi

abia de mai putea respira. Brusc, fu eliberată şi împinsă cu faţa la perete, cu braţele prinse la spate. Gura şi încheieturile îi fură acoperite cu bandă adezivă. Agresorul ei o ţinea aproape de el şi îi trase capul pe spate. Maria putea simţi pielea lui aspră zgâriind-o şi mirosul metalic al răsuflării lui.

Preţ de un moment înfiorător, nimic nu se clinti. Maria începu să tremure incontrolabil. Respiraţia ei i se întorcea pe nas sub formă de suspine. Simţea că era pe punctul de a se sufoca. Atacatorul pufni, o împinse în lateral până când Maria aproape căzu, apoi o trase pe uşă şi o ţinu iar strâns lipită de el. Îi simţi din nou răsuflarea în ureche, mirosul greţos.

— Revino-ţi!

Cuvintele îi fură mârâite la ureche cu un accent greu de definit. Maria clipi cu greutate pentru a-şi limpezi privirea. Se afla în biroul lui O'Connor. Prin ceaţă, văzu lumânarea deasupra şemineului şi copia după mappa mundi pe perete în spate. Flacăra lucea pe pata de cerneală ce simboliza Marea Roşie şi părea să arunce o aură roşiatică pe întreaga hartă. Maria simţi că leşină; era aproape să îşi piardă cunoştinţa. Clipi din nou, încercând cu disperare să alunge vălul roşiatic prin care vedea totul. Zări lumânarea pe birou lui, cea pe care ea o aprinsese pentru el cu o oră în urmă. Se uită în jos. Simţea fiecare gură de aer ca pe o lovitură de pumnal. Apoi se opri.

Cineva era pe podea. Îşi simţi genunchii înmuindu-se, dar atacatorul o ţinu dreaptă, strângând-o până când îi veni să verse.

Se uită iar în jos.

„Părintele O'Connor."

Inima-i tresări, îngrozită. Lumânarea arunca umbre pe podea, şi mai întâi văzu o formă întunecată. Apoi începu să înţeleagă. Gura îi era acoperită cu bandă adezivă, ochii îi erau larg deschişi. Se luptă să facă zgomot, să îi vorbească, dar agresorul îi strânse nasul cu putere, sufocând-o.

Cu siguranţă O’Connor o vedea, trebuia să înţeleagă că ea încerca să comunice. El rămânea nemişcat, privind în gol. Zăcea pe burtă, cu capul sub birou, iar mâinile şi picioarele îi erau depărtate. Purta sutana maro de călugăr.

Apoi înţelese. Culoarea de pe hartă. Umezeala lipicioasă de pe faţa ei. Gustul metalic.

Era sânge.

Se uită iar la O’Connor. Ceva era groaznic de nelalocul lui. Întunericul din spatele lui nu era de fapt sutana. Ştiu atunci, cu o siguranţă înnebunitoare.

„Vulturul de sânge.”

Se uită cu disperare dintr-o parte în alta, ochii adaptându-i-se la lumina mohorâtă. Era sânge peste tot. Impregnat în rămăşiţele sutanei, prelins într-o baltă sub corpul lui, împrăştiat şi împroşcat pe birou, pe cărţi, pătând cu urme livide tavanul.

Se uită iar. Putea vedea gaura larg deschisă. De la un umăr la celălalt şi jos pe spate. Aripile şi coada. Pe fiecare parte văzu lucruri prea groaznice pentru a fi notate. Bucăţi de carne însângerată. Rânduri de oase rupte, coaste. Grămezi de organe, ca măruntaiele de pe masa măcelarului.

Maria urlă, dar nu se auzi nici un sunet.

Atacatorul ei îi prinse bărbia cu mâna şi îşi apăsă obrazul cu putere peste al ei. Putea să îi identifice chipul, îi putea vedea zâmbetul răutăcios, ochii ucigaşi, spălăciţi, petele de sânge care se uscau. Începu să îşi frece obrazul de al ei, barba lui zgâriind-o ca un şmirghel, lăsându-se mereu asupra ei cu partea netedă a unei cicatrice care se prelungea de la ochi la maxilar, gâfâind totodată greu şi zâmbind obscen la vederea carnagiului de pe podea. Maria îi putea simţi excitarea, putea simţi mirosul adrenalinei. Mintea-i începu să i se întunece, căutând uitarea în faţa ororii.

— Asta a fost pentru bunicul meu, şopti vocea. O’Connor era conştient când i-am scos plămânii. Ştia ce se întâmpla.

Duşmănia ancestrală s-a încheiat acum. E timpul ca eu să îmi cer răsplata.

Îi lovi picioarele şi o trase spre uşă. Ultimul lucru pe care Maria îl mai simţi fu o durere care palpita în obraz, propriul sânge amestecându-se cu al lui O'Connor. Apoi se făcu întuneric.

Jack manevra cu pricepere Zodiacul spre ţărm, lăsându-l să alunece uşor o vreme, apoi pornind motorul până când barca ajungea pe creasta valului următor. Deasupra lor cerul era acoperit din loc în loc cu nori înalţi, ce se mişcau rapid spre sud, împinşi de un vânt puternic dinspre mare, care-şi adunase puterile toată dimineaţa şi dăduse rapid naştere unei furtuni. Aerul avea aceeaşi transparenţă pe care o văzuseră în zona arctică, dar nici măcar vântul nu putea ascunde intensitatea arzătoare a soarelui când începu să strălucească, orbindu-le ochii neobişnuiţi cu ea. În spatele lor, talazurile de dincolo de bancurile de recife subliniau forma netedă a lui Seaquest II, care îşi menţinea poziţia deasupra apei adânci, la un kilometru jumătate depărtare de ţărm.

Pentru Jack era emoţionant să simtă iar stropii mării, după cinci zile de călătorie de la Newfoundland, de-a lungul coastei estice a Statelor Unite şi până în Caraibe. Era la fel oriunde s-ar fi dus, în Arctic, la Cornul de Aur, pe malul insulei Iona sau pe Great Sacred Isle – ori de câte ori simţea marea, avea un sentiment de înălţare. Se ridică, ţinând cu mâna stângă regulatorul, iar cu dreapta cârma, şi manevră astfel încât cei doi coechipieri să treacă în faţă şi să fie pregătiţi înainte. Chiar înainte de a se lovi de valuri, opri motorul şi balansă barca pe o parte. Costas şi Jeremy se scufundară în apă de o parte şi de alta, echilibrând Zodiacul, până când acesta fu împins într-un vârtej, lângă un banc de nisip. Îl rotiră până când prova se îndreptă iar spre valuri şi aşteptară până când Jack aruncă ancora. Odată ce văzură că acesta era stăpân pe situaţie, avansară

spre mal, cu părul ud, şi cu apa de mare călduţă picurând din costumele lor negre IMU.

Se aflau pe o plajă joasă, îngustă, în spatele căreia se întindea o linie continuă de junglă spinoasă, cu copaci răsuciţi şi cu fragmente de coral uscat împrăştiate peste tot, rămăşiţe ale unui uragan puternic ce lovise zona cu un an în urmă.

— Plante xerofitice, rosti Jeremy. Bine aţi venit la Yucatan. Nu e o pădure tropicală aici sus, dar cu siguranţă e junglă, în adevăratul sens al cuvântului.

— Sălbăticie, vrei să spui. Costas se încumetă să înainteze câţiva paşi prin tufişurile încâlcite, apoi se întoarse repede, alungând iritat plasa unui păianjen şi musculiţele care se abătuseră asupra lui. Prefer Caraibele Groenlandei oricând, dar nu aş putea să spun cum s-a putut dezvolta aici o civilizaţie.

— Elementul-cheie când vine vorba despre civilizaţia maya este apa dulce.

Jeremy îl duse pe Costas de-a lungul plajei, până ajunseră la bancul de nisip de lângă un izvor cu o apă extrem de limpede, adâncă de vreo trei metri, ce traversa jungla şi se vărsa în mare.

— Locul acesta e plin de aşa ceva. Unele dintre râuri vin de sub pământ, prin sisteme uimitoare de peşteri, şi îşi au originea departe de ţărm. Cred că o să vă pot arăta astăzi, mai târziu.

— Ai stat pe aici?

— Excursii pe teren când eram student. Transpirând în junglă, măsurând ruinele acoperite de plante, riscând să fiu mâncat de viu.

— Ar trebui să înveţi să faci scufundări, spuse Costas sec.

— Asta îmi tot spune şi Jack. Zice că tu eşti un instructor de scufundări profesionist, unul dintre cei mai buni. Poate când se vor sfârşi toate astea.

— Cu plăcere. Dar să nu te gândeşti la scufundările în aisberguri.

— Vă las vouă plăcerea senzaţiilor tari, răspunse Jeremy zâmbind. Eu mă bag în treaba asta numai pentru arheologie.

— Cum se numea locul acela, cu numele maya înscris pe piatra cu inscripţii runice găsită împreună cu prietenul meu aflat sub turnul celtic? Costas îşi şterse transpiraţia care începuse să i se prelingă pe faţă.

— Uukil-abnal, răspunse Jeremy. Numele pe care îl avea Chichén Itza în secolul al XI-lea, cel mai faimos sit arheologic din Yucatan. Un oraş fantastic năpădit de plante, la buza junglei. Piramide şi toate celelalte. Cred că asta e următoarea noastră oprire.

Jack veni după ce ancoră Zodiacul, şi începură să îşi desfacă toţi costumele de scafandru până la mijloc.

— Frumoasă plajă, comentă Costas. Dar puţin cam pustie.

— Cortés a venit aici în 1519, zise Jack. Dar conchistadorii au aruncat o privire şi au trecut mai departe. Nu au cucerit interiorul Yucatan-ului decât câţiva ani mai târziu.

— Îmi dau seama de ce. Costas se luptă să îşi dea jos partea superioară a costumului său, apoi se feri când o pală de vânt aruncă nisip spre el. Deci tu crezi că Harald Hadrada a fost aici?

— Lanowski a făcut cel mai potrivit calcul privind locul în care corabia ar fi ajuns la mal după ce a fost împinsă la nord-vest de Cheile Floridei, spuse Jack. Am ales acest loc deosebit din cauza râului. Probabil vikingii au fost disperaţi după apă dulce şi au reuşit să îşi ducă barca până în golf. De asemenea, malul râului pare a fi un loc potrivit pentru o urmărire a tribului maya spre interior.

— Probabil că aici era un port maya, adăugă Jeremy. Cele mai multe dintre siturile maya importante sunt departe de mare, dar ei erau de fapt navigatori abili. Am văzut picturi ce prezentau canoe mari pentru război, aproape de mărimea unei corăbii norvegiene.

— Nu era chiar ceea ce sperau Harald şi oamenii lui, spuse Costas.

— Dacă le era frică de scraeling-i, tipii ăştia de aici i-ar fi făcut să tremure de frică, fie ei vikingi neînfricaţi sau nu, replică Jeremy. Probabil că vikingii au visat un final la Ragnarok, dar, odată ce au văzut cu cine aveau de-a face, şi-au schimbat părerea.

— Cred că nu aveau prea multe soluţii odată ajunşi în punctul acesta, spuse Jack. După călătorie, vasul lor era probabil o epavă, iar ei erau flămânzi. Erau hotărâţi să termine totul aici. Presupun că au plecat în junglă.

— Voiam să întreb, zise Costas, personajul acela, Pieter Reksnys. Fiul nazistului, tatăl lui Loki. Nu a ajuns şi el în Mexic?

— Se pare că, pe când O'Connor era misionar iezuit în America Centrală, prin anii 1960, ştia totul despre afacerile lui Reksnys. Jack îşi ridică mâna la ochi, ferindu-se de lumina soarelui. Dar O'Connor a rămas în umbră evitând orice întâlnire. Chiar şi atunci exista în felag un preţ pus pe capul lui. Se pare că, atunci când Andrius Reksnys şi fiul său au vândut mina de opal din Australia, s-au mutat mai întâi în Costa Rica. Era un adevărat rai pentru naziştii care se ascundeau. Apoi, când vânătoarea de nazişti s-a mai domolit, pe la sfârşitul anilor 1960, Reksnys senior s-a mutat înapoi în Europa, în castelul îndepărtat de la Obersaltsburg, unde a fost împuşcat acum cinci ani.

— Bătrânul mort din fotografia din ziar, cu banderola cu svastică.

— Exact.

— O'Connor a spus ceva mai mult despre asta?

— Nu când am vorbit eu cu el, spuse Jack. Nu va dezvălui persoanele pe care le-au folosit, iar noi nu avem nevoie să ştim. Poate se va răzgândi. Dar a spus că nu are nici un regret. Cred că a simţit că era de datoria lui, ca fost membru al felag-ului, să aducă modificări şi să vadă că se face dreptate şi în cazul lui Reksnys.

— Destul de corect.

— Reksnys cel tânăr, Pieter, cel care şi-a ajutat tatăl Andrius cu acele execuţii SS, a avut bani mai mult decât suficienţi pentru a se retrage şi a-şi petrece timpul insuflându-i fiului său aceeaşi viziune denaturată asupra lumii. Dar, la fel ca multe alte personaje, nu s-a putut ţine deoparte de crima organizată, mai ales în aceste păduri, unde teoretic totul este posibil.

— Droguri? Arme? spuse Costas.

— S-a ocupat şi cu astea, dar s-a concentrat din ce în ce mai mult pe piaţa neagră de antichităţi, pentru a ajunge mai apoi să facă numai asta. Antichităţile au devenit obsesia lui, şi îi aduceau profit imediat. Din anii 1960, exista o cerere imensă în America şi în Europa pentru antichităţile din America Centrală, pentru olăria decorată, sculpturi din aur, jad, piatră. După spusele lui O'Connor, Reksnys pusese de multă vreme ochii pe Yucatan, chiar înainte ca zona să atragă atenţia investitorilor străini.

— E aici? întrebă Costas, privind spre junglă. Chiar sub nasul nostru?

— Acest loc a fost ca o mină de aur nesigilată. Chiar şi acum autorităţile mexicane au probleme uriaşe în ceea ce priveşte protecţia zonei, mai ales în părţile de junglă aflate în proprietatea străinilor, precum Reksnys. Şi, la fel ca mafia care conduce industria turistică, oameni precum Reksnys au mulţi prieteni printre poliţişti şi politicieni. Există multă corupţie aici. Fără exagerare, sunt sute de situri maya nemarcate pe hărţi, împrăştiate prin junglă, asupra cărora se poate obţine uşor dreptul de proprietate dacă acei câţiva poliţişti şi arheologi cinstiţi sunt ţinuţi la distanţă.

— Vreo idee unde operează Reksnys?

— Este foarte alunecos, trăieşte baricadat. Dar ştim că deţine o mare parte din junglă la nord de Yucatan, între coasta pe care ne aflăm noi acum şi situl intern de la Chichén Itza.

Costas fluieră.

— Pare o coincidenţă incredibilă.

— Nu se poate ca felag-ul să fi făcut legătura cu Yucatan, e doar o întâmplare. Singurul indiciu pentru acest loc este pandantivul de jad de la L'Anse aux Meadows, şi nu există nici o dovadă că l-ar fi găsit cineva înaintea noastră. Dar, dacă există cu adevărat ceva aici, dacă Harald şi oamenii lui au ajuns într-adevăr aici, atunci Reksnys a aflat asta doar din pură întâmplare. Probabil sunt mai mulţi oameni care lucrează pentru el decât sunt arheologi în întregul Yucatan. Eu sper ca, în cazul în care chiar descoperim ceva, acest ceva să se afle în zonele arheologice păzite de poliţie, nu aici, în sălbăticie.

— Deci… menora ar fi la îndemâna lui, murmură Costas. Nu doar ca un artefact sacru pentru felag, ci şi ca un lucru care poate fi valorificat din punct de vedere profesional. El ar şti cu exactitate cum să obţină cel mai bun preţ.

— Acesta este lucrul care îl sperie cu adevărat pe O'Connor. Şi, adu-ţi aminte, nu vorbim numai despre colecţionari privaţi. Încă o dată, lumea va trebui să lupte împotriva unui nazist care încearcă să influenţeze cursul istoriei evreieşti.

— Ce mai face Maria?

Chipul lui Jack se luminã pentru un moment.

— Se pedepseşte pentru că a ratat plăcerea de a descoperi L'Anse aux Meadows, dar plănuieşte să vină cu noi aici, dacă avem noroc. Mi-ar plăcea mult să o văd plecată de la Iona.

— Şi alături de noi.

— Prea mulţi bărbaţi pe aici.

— Ştii că este apropiată de părintele O'Connor.

— Ştiu.

— Adică, foarte apropiată.

— Ştiu. Jack făcu o pauză. Cred că totul a început după acea conferinţă de la Oxford, înainte ca ei să ne arate mappa mundi.

— Un alt lucru pe care forţa malefică de la Vatican îl poate folosi împotriva lui.

— O’Connor a fost pe muchie de cuţit de mai multe ori. Dar Maria a fost mereu foarte discretă. Jack făcu iar o pauză şi privi în jos. Oricum, ea se numără printre cei mai vechi prieteni ai mei. O ştiu chiar dinainte de a avea îndoielnica onoare de a vă întâlni.

— A fost destinul, spuse Costas. Unde ai ajunge fără sprijinul meu în ceea ce priveşte tehnica? Nu am mai întâlnit niciodată pe cineva care să se descurce mai prost ca un computer. Şi apoi, aş fi îngropat în vreo închisoare fără ferestre din Silicon Valley30, câştigând tone de bani, dar plictisindu-mă de moarte.

Lovi un ţânţar aflat pe gâtul lui, înclinându-şi capul când vântul ridică un vârtej de nisip care îi lovi ca o rafală venită dinspre un furnal.

— Fără aisberguri, fără vacanţe pe plajă.

— Şi fără psihopaţi ucigaşi pe urmele noastre, replică Jack. Mă rog la Dumnezeu ca O’Connor să ajungă la Interpol înainte ca Loki să dea de el.

— Care e planul tău de rezervă dacă totul eşuează?

Jack se uită cu deznădejde la Costas, şi începură să împingă amândoi Zodiacul iar spre valuri.

— Nu am unul.

Trei ore mai târziu, după o călătorie zdruncinată pe un drum din junglă, ajunseseră la intrarea în Chichen Itza, la vreo şaizeci de kilometri depărtare de plajă. Ruinele vechiului oraş acopereau o zonă vastă, deşi numai incinta centrală fusese eliberată de junglă şi restaurată. Structuri cenuşii de calcar se ridicau deasupra copacilor, dar Jack ştia că în jurul lor se ascundeau ruine îngropate sub tufişurile care năpădiseră oraşul în secolele ulterioare părăsirii lui. Unele imagini păreau uimitor de familiare, piramide şi temple cu colonade, dar altele, precum platforme pentru sacrificiu, animale hibride îngrozitoare şi sculpturi umane, erau cu totul necunoscute şi păreau de pe

altă planetă. Era înspăimântător, ceva părând în neregulă, de parcă păşeau într-o scenă de film despre Egiptul antic sau despre Mesopotamia, în care se ajustase puţin adevărul istoric şi o bună parte din acţiune rămăsese la discreţia imaginaţiei regizorului înrădăcinat într-un fel de science-fiction teribil.

Jack stătea pe scaunul din faţă al maşinii ce le fusese dată de autorităţile mexicane, şi, când deschise uşa, fu întâmpinat de un funcţionar de stat care îi conduse în sit. Cu câteva zile în urmă, un cutremur îi făcuse să se gândească la stabilitatea structurilor antice, iar situl fusese închis pentru turişti, pentru a se putea efectua o evaluare. Jack îi mulţumi funcţionarului şi căută un loc umbrit unde să îşi poată întinde harta. Era împreună cu Costas. Purtau pantaloni scurţi, tricouri şi ghete speciale pentru junglă, dar căldura de vară era copleşitoare, şi Costas deja transpira.

— Te gândeşti cu drag la aisbergul nostru? întrebă Jack, uşor amuzat.

— În nici un caz. Costas îşi făcu vânt, dar părea trist şi înfierbântat sub pălăria sa panama. Sunt grec, ai uitat? Am căldura în sânge.

— Corect.

După ce vorbi cu funcţionarul în spaniolă, Jeremy veni spre ei şi arătă un drum pe hartă.

— Am fost obligat când eram student să petrec o vară aici, în cadrul unui program de instruire pe teren, înainte să îmi dau seama de adevărata mea pasiune, spuse cu mâhnire. Voi încerca să vi-l prezint cu obiectivitate, dar, trebuie să vă spun, acest loc îmi dă fiori. Vikingii au fost ca o terapie după asta.

— Ce perioadă istorică evaluăm? întrebă Costas.

— Maya era una dintre cele mai mari civilizaţii timpurii, după cum ştii, spuse Jeremy. S-au dezvoltat între 300 după Hristos şi 900, adică de la sfârşitul Imperiului Roman până spre epoca vikingilor. Dar, spre mijlocul secolului al XI-lea,

acest loc era condus de tolteci, o castă războinică din nord. Maya erau încă aici, dar au devenit clasa inferioară, au fost transformaţi în sclavi şi brutalizaţi. Toltecii au intrat în Yucatan cam în aceeaşi perioadă în care Harald îşi îndeplinea îndatoririle în Garda Varegă. Multe dintre cele pe care le vedeţi aici nu aparţin civilizaţiei maya, ci datează din perioada toltecă.

Se târâră cu greu pe drumul de sub bolta junglei, trecând din când în când pe lângă iguane sau maimuţe cu coada ca un cerc, trăncăneala lor concurând cu ţipetele tucanilor şi ale mierlelor rău prevestitoare. Căldura era ameţitoare, mult mai umedă decât experimentase Jack în siturile arheologice din zona Mediteranei, şi încercă să îşi imagineze oameni trăind normal într-un loc atât de îndepărtat de efectele benefice ale mării. După câteva minute, ajunseră într-o incintă plină de iarbă, înconjurată de clădiri imense din piatră. Era o privelişte extraordinară, imaginea specifică civilizaţiei din Antichitate a Mezoamericii31, dominată de un templu impunător care se ridica în etaje, ca o piramidă.

— Să nu-mi spui că aceşti oameni nu au fost influenţaţi de egipteni, zise Costas, ştergându-şi transpiraţia de pe faţă.

— Asta e piramida Kukulkan, punctul central al Chichen Itza. În timp ce vorbeau, Jeremy îi conduse dincolo de piramidă. Dar cele mai multe dintre sacrificii au avut loc în acea clădire, spuse el. Templul Războinicilor. Se poate vedea altarul de piatră din vârf, acolo unde victimelor încă în viaţă li se scotea inima din piept.

— Minunat, mormăi Costas. Dar credeam că treburile de genul acesta erau exagerări ale spaniolilor.

— Nu. Jeremy îi duse în partea de nord a incintei, pe lângă o structură în care Jack văzu o hieroglifă marcată în piatră ce îi părea foarte cunoscută. Jeremy observă că ezita şi strigă: Zeul-vultur. Este exact la fel ca pandantivul de jad de la L'Anse aux Meadows. Sunt sigur că provine din această zonă. Se opri lângă următoarea construcţie, o platformă

vastă din piatră cam de înălţimea lui, şi îşi aşteptă colegii. Aţi întrebat de sacrificiu. Acesta este preferatul meu. Se numeşte Tzompantli, Platforma Craniilor. Capetele putrezite ale duşmanilor erau expuse aici, şi, în cazul în care mai era nevoie să vă amintesc, le gravau pe margine.

Văzură că marginile platformei erau acoperite cu imaginea a sute de cranii cu priviri răutăcioase, cu maxilarele căscate şi cu ochii larg deschişi de teroare şi de chin.

— Pentru a avea o perspectivă completă, trebuie să vă imaginaţi că toate clădirile de aici, piramida şi Templul Războinicilor, această platformă, toate erau vopsite în roşu.

— Cu sânge de om, presupun. Costas îşi trecu degetul peste unul dintre cranii şi se strâmbă. Ştiu că am avut şi noi momentele noastre mai neplăcute, Colosseum-ul roman, Inchiziţia spaniolă şi toate astea, dar genocidul şi crima în masă nu au fost niciodată legiferate, nu au ajuns niciodată parte din stilul nostru de viaţă. Pentru aceşti oameni, toate acestea erau normale. Te-ai născut aici, eşti sacrificat. Baza acestei societăţi nu funcţiona cum trebuia.

— Populaţia maya a avut destule lucruri bune, replică Jeremy precaut. Arhitectură şi artă uimitoare, organizare economică fenomenală. State care ar fi putut rivaliza cu uşurinţă cu oraşele-state din Orientul Apropiat.

— Cu patru mii de ani înainte de civilizaţia maya, spuse Jack.

— Şi populaţia maya nu a avut Epoca Bronzului, adăugă Costas.

— Sau a fierului sau roata.

— Aşa este. Jeremy zâmbi strâmb. Această societate a fost piramida a ceea ce se întâmpla în Americi înainte de cucerirea spaniolă. Dar totul a fost distrus odată cu apariţia toltecilor. Aceştia erau războinicii ororii din Mezoamerica antică, trupele SS din acele vremuri. Tot ce aţi auzit despre azteci, acele relatări despre sacrificii umane în masă transmise de conchistadorii spanioli în secolul al XVI-lea,

înmulţiţi de câteva ori şi plasaţi cinci sute de ani mai devreme în timp. Imaginaţi-vă inima întunericului, apocalipsa în ziua de azi, acesta este locul potrivit. Populaţia maya însăşi nu se opunea complet sacrificiului uman, dar, când toltecii au venit aici, locul acesta a fost transformat într-o tabără a morţii.

— Nu e de mirare că Reksnys s-a stabilit aici, murmură Costas. S-a simţit ca acasă.

— Ideea este că, pentru europenii din perioada Evului Mediu, acest loc ar fi reprezentat cel mai bine viziunea lor despre iad, spuse Jack. Pentru vikingi, locul ar fi întrecut chiar şi cele mai negre coşmaruri ale lor privind sfârşitul lumii, Ragnarok. Pentru orice prizonier adus aici, ar fi fost un bilet numai dus spre infernul lui Dante.

— Vreau să vedeţi şi altceva, spuse Jeremy, îndepărtându-se repede. Veniţi după mine!

Trecură de Platforma Craniilor şi ieşiră din incinta centrală, apoi îl urmară pe Jeremy pe un drum procesional larg, ce cobora lin prin junglă, spre nord. După vreo două sute de metri, urcară pe un versant din piatră neregulat şi ajunseră pe marginea unei platforme erodate. În faţa lor se afla o vale imensă, cu vreo cincizeci de metri în diametru şi douăzeci adâncime, cu bordura acoperită de vegetaţie luxuriantă şi cu pereţi de calcar dispuşi într-o înşiruire de lespezi striate. Bazinul de la bază era de un verde respingător, acoperit de un strat dens de alge şi de vegetaţie moartă. Nu exista nici un punct de acces la apă, şi era evident că nu exista nici o şansă de scăpare pentru nefericitul care ar fi alunecat de pe platformă.

— Cenota32 Sacrificiului de la Chichén Itza, murmură Jack. Întotdeauna am vrut să văd asta.

— Cenota? se miră Costas.

— Un cuvânt spaniol, ce provine din dzonot, cuvânt din limba maya, ce înseamnă Puţul Sacru, Puţul Sacrificiului, explică Jeremy. Vă spuneam despre el pe plajă. Întregul Yucatan a fost odată un recif de corali, apoi a devenit un

platou de calcar, în era glaciară, când nivelul mării a scăzut. Timp de milioane de ani, apa provenită de la ploi s-a infiltrat în calcar şi a creat un imens labirint de peşteri şi de tuneluri, pline de stalagmite şi de stalactite. Apoi, la sfârşitul erei glaciare, acum opt mii de ani, nivelul mării a crescut iar, totul a fost inundat. Peşterile cu tavanele care au rămas deasupra apei s-au prăbuşit într-un final, creând văi ca asta.

— Ce ştiţi despre cutremure?

— Suntem chiar la sud de un sit creat de impactul unui meteorit uriaş, craterul Chicxulub, care se întinde mult la nord de Yucatan.

— Cel care a dus la dispariţia dinozaurilor? întrebă Costas, uitându-se alarmat în jur. E ceva rău care să nu se fi întâmplat aici?

Jeremy zâmbi.

— Dezastrul cu dinozaurii este adevărat. Marginea este marcată de un inel de cenote; multe dintre ele s-au prăbuşit în astfel de văi. Nimeni nu ştie exact de ce, dar craterul de dedesubt are un fel de efect destabilizator asupra plăcilor de calcar.

— Paradisul oricărui speolog.

— Este incredibil, se entuziasmă Jeremy. Scafandrii au explorat sisteme de cincizeci, o sută de kilometri lungime. În unele dintre ele sunt râuri subterane care se varsă în mare. Sub nămol apa e limpede precum cristalul, e ca şi cum ai înota într-un acvariu plin de formaţiuni de calcit spectaculare. Dar este, de asemenea, mortal. M-a descurajat să învăţ să fac scufundări când am fost aici ca student. Au murit mai mulţi scafandri aici decât oriunde altundeva în lume.

— Toltecii ar fi fost de acord cu asta, spuse Jack.

— Lasă-mă să ghicesc, zise Costas. Au sacrificat şi ei oameni aici.

— Puţul Sacrificiului a fost mai întâi curăţat în căutare de artefacte prin anii 1930, şi apoi prin 1950 a fost unul dintre

primele situri arheologice explorate cu scafandri, răspunse Jack. Au mai fost şi alte expediţii. Cousteau a venit aici. Depunerile de la cea mai mare adâncime sunt încă neexplorate, dar au fost scoase de aici artefacte, vase de olărit, aur, jad. Aproape toate au fost aruncate în puţ intacte, în urma unui ritual. Şi au fost găsite numai schelete umane. Sute de schelete.

— În tot Yucatan-ul e aceeaşi poveste, adăugă Jeremy. Cenotele erau sursa de apă dulce a localnicilor maya, dar şi intrarea în lumea subterană. Au sacrificat războinici, fecioare, copii. Acea clădire mică de acolo este temazcal, un fel de saună în care victimele erau purificate conform ritualului. Straturile de piatră de pe care tocmai am coborât reprezentau locurile pentru spectatori, unde elita toltecă se putea aşeza şi urmări evenimentele.

— Presupun că varietatea era condimentul vieţii, murmură Costas cu dispreţ. Odată ce ai văzut câteva mii de inimi scoase din piept acolo jos la templu, s-ar putea să te încânte o scenă diferită.

Apăru un funcţionar transpirând şi gâfâind în urma lor pe drumul procesional, fluturând un celular şi chemându-l pe Jeremy să i-l dea. Jeremy ezită, ştiind că fusese luat din greşeală drept şef. Se uită spre Jack, care zâmbi şi îi făcu semn să se ducă. În timp ce Jeremy se căţăra cu funcţionarul mai sus pentru a găsi un loc mai bun pentru semnal, Jack se întoarse şi privi peste marginea platformei. Bazinul părea ciudat de inofensiv, dar, pentru un moment, respiraţia i se tăie, simţind teroarea victimelor de acum o mie de ani atârnate pe marginea lumii de dincolo.

— Spui că încă mai sunt obiecte acolo jos? Costas îşi şterse transpiraţia strălucitoare de pe faţă, apoi se uită întrebător la Jack.

— Cele mai multe dintre artefactele şi oasele de la suprafaţă au fost găsite şi luate, dar mai în adâncime zac îngropate obiecte mai grele.

— Te gândeşti la ce mă gândesc şi eu?

— Sonda ta pentru analize subterane, replică Jack cu un zâmbet. Poate, dacă lucrurile se rezolvă la Cornul de Aur, am putea aborda autorităţile mexicane, sugerând un schimb de operaţiuni aici.

— Crezi că am avea vreo şansă?

Jack îşi frecă bărbia şi îşi aruncă pe furiş privirea spre stâncă.

— Din ce ne-a tot spus Jeremy, aici este locul în care trofeele capturate în război ar fi putut fi prezentate zeilor. Să ni-i imaginăm pe Harald şi pe membrii echipajului său ajungând pe malul nordic şi fiind apoi capturaţi.

— Doamne, sper să nu, spuse Costas. Asta ar fi o mare dezamăgire după toate prin câte au trecut.

— Pentru vikingii care nu au fost foarte norocoşi să moară în luptă, a rămas numai o opţiune. Războinicilor li s-ar scoate inima din piept în spate, acolo la templu. Oricine a scăpat a fost transformat în sclav. Poate prietenul tău care a făcut drumul înapoi la turnul celtic.

— Cicatricele de la încheieturi şi de la glezne, spuse Costas. Cătuşe.

Jack aprobă din cap.

— Probabil că alţii au fost aduşi chiar aici, la locul sacrificării. O procesiune spectaculară de la templu la cenote, punctul culminant al ritualului victoriei. Exact la fel ca triumful unui împărat roman. Învingerea vikingilor ar fi fost un lucru important pentru tolteci, o victorie împotriva uriaşilor blonzi şi bărboşi, cu armele lor din fier, înspăimântătoare. Veniseră aici ca zei străini, iar toltecii îi învinseseră. Prada de război ar fi fost oferită zeilor.

— Menora ar fi fost probabil o pradă spectaculoasă.

— Ce greutate crezi că avea? O sută treizeci, poate o sută şaizeci de kilograme?

— O grămadă de aur aruncată.

— E foarte mult. Jack se uită la sclipirea verde din bazinul care se întindea la picioarele lor, apoi iar la Costas. Şi toltecilor chiar le plăcea aurul.

Jeremy apăru iar pe creasta de calcar şi începu să coboare spre ei. Mergea puţin şovăitor, şi se aşează cu greutate pe o stâncă. Văzură că era palid.

— Te-a doborât căldura. Costas se uită la el cu îngrijorare şi îi dădu sticla sa cu apă. Bea şi hai să stăm la umbră!

— Nu e vorba despre asta. Vorbi cu o voce aspră, care abia se auzea, şi lăsă să îi alunece sticla din mână. Tocmai am vorbit cu Ben. Mă tem că am veşti proaste. Se uită îndurerat în sus, la Jack. Cele mai proaste.

Jack fu străbătut de un fior de groază. Încercă să se pregătească. Sperase că avea să învingă sorţii.

— Este de la Iona. Jeremy păru tulburat, clipind pentru a-şi îndepărta transpiraţia din ochi. Vocea îi devenise o şoaptă. Este vorba despre părintele O'Connor. A fost ucis. Iar Maria a dispărut.

CAPITOLUL 17

Mai târziu, cât de târziu nu putea spune, Maria ieşi din teribila genune întunecată, mintea-i chinuindu-se să scape de sentimentul de oroare care o trăgea fără încetare în jos. Părea teribil de obosită, epuizată de lupta cu demonul fără chip din visele ei, dar era totuşi copleşită de greutatea pe care o resimţea după un somn adânc. Pentru o perioadă ce păru o eternitate, stătu fără să se mişte, lăsându-se în voia gândurilor, aşteptând un răspuns din partea corpului său. Îşi dădea seama că respira, apoi simţi suprafaţa tare de sub ea şi un cârcel la gât. Zăcea în poziţia fetală, pe partea dreaptă, cu mâinile între picioare. Deschise încet ochii. Era întuneric, dar nu la fel ca în visul ei. Văzu cu colţul ochiului o licărire, o lumânare. Peretele din faţa ei era acoperit de forme, de culori. Văzu pete roşii.

Încetă să mai respire. Deveni rigidă. Biroul lui O'Connor. Strânse ochii cu putere, tânjind după acel întuneric, după ceva care să acopere realitatea pe care cu greu o putea crede, oroarea pe care încerca din răsputeri să o împingă înapoi în visul ei.

Simţi o durere arzătoare în obrazul stâng. O urmă de lumină părea că se joacă pe chipul ei, o adiere de vânt. Dintr-odată, scoase un strigăt şi sări în picioare, inima bătându-i cu putere, iar sângele năvălindu-i în urechi, atingându-şi cu frenezie faţa în timp ce se dădea înapoi. Se lovi de un zid, respirând neregulat, apoi auzi fâlfâirea aripilor rotindu-se deasupra ei şi dispărând în sus.

Ridică mâna şi simţi ceva umed şi lipicios pe obraz, apoi privi în sus. Lumânarea dădu la iveală tavanul, înalt, construit din blocuri mici de piatră acoperite ici şi colo cu tencuială. Părea vechi, o ruină. În vârf, reuşi să vadă o linie formată din contururi întunecate, atârnând încolonate.

Se hrăniseră cu carnea ei.

Începu să vomite, ţinându-se cu mâinile de stomac şi aplecându-se într-o parte. Simţi iar mirosul respiraţiei metalice. Încercă să vomite, icnind mereu, disperată să găsească rapid ceva care să o ajute să depăşească repulsia pe care o simţea, să-şi alunge din minte urmele morţii şi ale siluirii care o copleşeau, fiind tot ce îşi putea aminti din ceea ce se întâmplase.

Renunţă, încercând să se calmeze, respirând adânc. Închise ochii, sprijinindu-se cu obrazul însângerat de peretele umed, căutând cu disperare o sursă de putere. Era transpirată, şiroaiele de sudoare picurându-i pe faţa plină de sânge închegat. Se uită în jos. Era îmbrăcată doar în pantalonii ei kaki şi o vestă veche şi murdară. Cineva îi scosese puloverul, iar ceasul îi lipsea. Frigea foarte tare, de parcă ar fi avut febră. Se simţi dintr-odată foarte deshidratată, moartă de sete, şi începu să-şi lingă sudoarea şi sângele de pe buze.

Se ridică iar, înghiţi cu putere şi se forţă să vadă de jur împrejur. Totul părea umed, acoperit cu un noroi verzui. Se afla într-o cameră pătrată, de aproximativ zece metri lungime şi cinci lăţime. Era un fel de intrare la un capăt, o tăietură adâncă în întuneric.

Se gândi la clădirile pe care le ştia în Iona, vechea capelă din partea de nord, cantina. Le scoase repede din calcul. Podeaua pe care stătea acum era din piatră naturală, părea piatră de var, netedă pe alocuri, dar diferită de zăcămintele de granit de la Iona. În mijloc era o bucată de lemn, ca un capac, de parcă asta ar fi fost o casă a puţului. Capacul arăta ca un lemn de esenţă tare din regiuni exotice, chiar mai închis la culoare decât stejarul bătrân. La celălalt capăt al camerei erau bucăţi de zidărie căzută, ocupând tot spaţiul de la tavan la podea. Peticele albe de moloz o ajutară să vadă locul în care unele pietre fuseseră de curând înlăturate, aruncate pe jos. Acolo unde peretele ieşea în afară, fusese acoperit cu plăci de lemn, o protecţie brută care se întindea vreo trei metri mai încolo, spre centrul camerei, în direcţia opusă ei.

Maria se ridică, sprijinindu-se de perete, simţindu-se confuză şi nesigură pe picioare. Se opri un moment, cât o luă un val de ameţeală, apoi păşi ezitând spre locul în care văzu petele de culoare. Căldura era înăbuşitoare, se simţea ca într-o saună. Un lucru era sigur, nu se mai afla în insulele de vest ale Scoţiei. Pereţii păreau la fel de vechi ca ai unei mănăstiri, dar totul în jur îi spunea că era departe de Iona, variantă aproape de neconceput. Era o posibilitate pe care mintea ei refuza pur şi simplu să o analizeze în detaliu.

Traversă şovăitor camera, spre peretele opus. Singura lumânare care licărea era aşezată pe o piatră mică, plată, în faţa ei. O ridică, împrăştiind umbre ce dansau dement în jurul camerei, apoi o ţinu cu ambele mâini ca să nu mai tremure. Se uită cu atenţie la perete.

Rămase mută de uimire.

Clipi cu greutate. Ştia că puterile începeau să o lase, că nu avusese apă şi mâncare ore întregi, poate chiar zile. Era posibil să fie o halucinaţie. Se mai uită o dată.

Petele roşii erau într-adevăr acolo. Poate era sânge. Dar nu era sânge adevărat, ca în biroul lui O’Connor. Era un alt gen de oroare. Văzu sânge ţâşnind din cranii, jeturi de

sânge din corpuri spintecate, sânge curgând pe o pantă închisă la culoare, în trepte.

Era o frescă, o pictură murală de o barbarie greu de imaginat, o execuţie în masă. Victima dezbrăcată era condusă pe o parte a templului înalt. În vârf era aşezată pe un altar, iar mâinile călăului despicau trupul victimei, ajungând până la măruntaiele acesteia, iar altcineva etala o inimă care încă pulsa. Mariei îi veni din nou să verse. Călăul era un gigant înspăimântător, dezbrăcat până la brâu, cu o frunte plată şi un nas acvilin, purtând doar o pânză în jurul mijlocului şi o podoabă pentru cap foarte elaborată. Deasupra lui erau simboluri stilizate. Jaguari, păsări, monştri strălucitori. Cel de deasupra călăului îi păru subit familiar. Maria îşi aminti momentul în care începuse coşmarul, când studia la Iona, scrutând pandantivul cu zeul-vultur pe care Jack i-l trimisese.

Clipi des, încercând să înregistreze ceea ce vedea. Făcu câţiva paşi înapoi, lumânarea tremurându-i în mână. În dreapta, vedea victimele adunate, ca prizonierii după bătălie. Desenul de pe perete avea sigur caracter narativ, o succesiune de scene ca într-o poveste, mergând de la dreapta la stânga. Privi iar tavanul. Încercă să-şi pună gândurile în ordine, să raţioneze ca o persoană a cărei minte fusese îndelung antrenată. Ca într-o altă viaţă, îşi aminti anii petrecuţi cu Jack, pe când erau studenţi, învăţând despre istoria arhitecturii. Boltă în consolă. O civilizaţie majoră şi-a construit bolţile în acest fel, şi nu a învăţat să facă un arc. O civilizaţie, renumită pentru arhitectura ei, dezgustătoare pentru cruzimea ei.

Se uită iar la perete. Boltă în consolă. Scene narative de la dreapta la stânga. Războinici fără frică cu frunţi plate. Simboluri, hieroglife. Sacrificiul uman pe un altar al templului, sacrificiu la scară prodigioasă. Începu să gândească lucruri de negândit.

„Maya.”

Se dădu înapoi, clătinându-se, izbită de un val de ameţeală, apoi îşi adună puterile şi făcu câţiva paşi spre dreapta, până ajunse în spatele capacului de lemn. Ţinu lumânarea în faţa peretelui. Se afla între două scene, primele din pictură. Scena de la început prezenta o luptă navală, pirogi lungi, pline de războinici, una dintre ele având o pânză pătrată. Următoarea scenă arăta o bătălie groaznică, de data aceasta pe pământ. Războinicii erau îmbrăcaţi asemenea călăului atunci când se luptau cu alţi războinici, cei care urmau să devină în curând prizonieri. Toţi aveau frunţile plate, dar învinşii erau chiar mai mari, uriaşi. Toţi erau dezgoliţi până la mijloc. În prim-plan erau morţii din ambele armate, unii dezmembraţi, alţii într-un râu ce părea subteran. Învingătorii mânuiau ciomege şi buzdugane, învinşii – săbii şi securi.

Maria se opri. „Săbii şi securi.”

Se uită mai de aproape. Începu să tremure, dar se strădui să ţină lumânarea nemişcată. Nu frunţile învinşilor erau plate, ci apărătorile de nas ale coifurilor de protecţie. Erau dezbrăcaţi până la mijloc, dar purtau carâmbi, nu kilturi şi pânze în jurul şoldurilor, ca învingătorii. Aveau bărbi şi erau blonzi. Aveau paloşe şi topoare imense făcute dintr-o bucată.

„Securi varege.”

Maria ameţi. Era ca şi cum visa capitolul final al poveştii care o tulburase toată viaţa, un capitol atât de extraordinar, încât nu putea fi decât pură fantezie. Îşi dorea să fie şi Jack aici, lângă ea, spunându-i cu vocea lui calmă şi reconfortantă că toate acestea erau numai ficţiune. Se uită iar la scena cu sacrificiul, la altar şi la călău, acolo unde părea că din perete picură sânge. Şovăi, dându-se înapoi, şi se lăsă în jos lângă perete, strângând tare din ochi, dorindu-şi cu disperare să se trezească iar în chilia din Iona, să simtă din nou căldura şi respiraţia regulată a altcuiva aşezat lângă ea.

— Doctore de Montijo, ce bine că v-aţi revenit. Efectele medicamentului vor dispărea curând. O voce i se adresa, o voce reală. Sunteţi în Mexic.

Maria tresări, de-abia trezită din somn.

— Da, spuse ea. Cuvântul ieşi chiar înainte ca ea să înregistreze ce se întâmpla. Ştiu.

— Cum?

Vocea era ascuţită, iritată. Maria încercă să se ridice, dar alunecă iar de-a lungul zidului unde zăcuse. Nu putea vedea nimic, era orbită de o torţă ce îi lumina direct în ochi. Avea gura uscată, iar glasul îi părea un croncănit.

— Mi-am dat seama.

Torţa fu lăsată jos, şi ea văzu în faţa ei un om scund, slab şi musculos, cu părul negru, lucios, dat pe spate. I se păru că avea vreo şaptezeci de ani, cu părul sigur vopsit, deşi avea trăsăturile unui om cu treizeci de ani mai tânăr. Avea ochii gri, decoloraţi.

Adevărul îi apăru clar Mariei. Îl privi cu o siguranţă amestecată cu scârbă, abia venindu-i să creadă că în sfârşit se afla în prezenţa lui. Totul, starea ei îngrozitoare, până şi moartea lui O'Connor, era acum învăluit în ceaţă. El era acela. Se luptă să îşi controleze emoţiile, să îşi păstreze sângele-rece. Dintr-odată, era cât se poate de trează.

— Pieter Reksnys. Văd că tatăl tău te-a învăţat bine. Lituanian, cred? Rasa supremă.

O mână se întinse spre gâtul Mariei, prinzându-l ca într-o menghină, dovedind o agilitate fulgerătoare pentru o persoană de vârsta lui. O smuci spre el şi o ridică. În ciuda durerii sufocante, Maria simţi ceva familiar, un miros pe care îl cunoştea.

— Să nu mai vorbeşti vreodată despre tatăl meu, evreică! şuieră el. Şi să nu crezi că el a fost singurul care a apăsat pe trăgaci atunci. Am avut multe momente de amuzament cu copiii.

Îi dădu drumul Mariei şi stătu lângă ea cât aceasta tuşi.

— Îmi doresc numai ca fiul meu să fi fost atunci născut. Şi-ar fi făcut bunicul mândru.

O lovi pe Maria în spate, ştergându-şi apoi ostentativ încălţămintea de pământ. Maria văzu o altă figură apropiindu-se. Îşi ţinea capul jos, strângând din pumni, mişcându-se într-un mod oribil de familiar. O prinse de păr şi o trase spre capacul de lemn pe care îl lovi cu putere la o parte şi împingând deasupra găurii de dedesubt. Maria nu putea vedea nimic în întuneric – era o prăpastie care aduse cu ea un suflu de aer rece, de parcă dedesubt, departe, ar fi fost o apă.

— Nu-ţi face griji. Fu smulsă de acolo şi ridicată spre el; atunci văzu cicatricea urâtă. Am păstrat vulturul de sânge pentru prietenul tău. Când o să te arunc în lumea de dedesubt, nici măcar nu o să mori. Sau cel puţin asta le spuneau toltecii victimelor lor.

Vocea era răguşită, urâtă, mai puţin rafinată decât a tatălui său. Se făcu a o împinge, apoi o trase înapoi cu brutalitate.

— Genul meu de oameni, zise el râzând ca un nebun, cu hohote ascuţite, apoi o aruncă la pământ. Bucură-te de scurta vacanţă în ascunzătoare cât mai poţi.

— Adevăratul felag a dispărut acum şapte sute de ani. Maria ridică uşor capul şi încercă să se uite la Loki. Oamenii lui Harald Hardrada nu ar fi acceptat niciodată scursuri ca tine. Nici nu te-ar fi considerat vreodată demn de o duşmănie ancestrală.

Loki se îndreptă spre Maria, dar Reksnys îl opri.

— Nu încă, murmură el şi se întoarse spre Maria, cerându-şi batjocoritor scuze. Fiul meu are încă aceste idei romantice. Încă mai crede că e în SS.

— Prea slab pentru asta.

Loki se repezi iar spre Maria, şi încă o dată Reksnys îl reţinu vorbind-i apoi cu o voce neînduplecată:

— Felag-ul nostru a fost un simplu instrument până la un punct. Nici mai mult, nici mai puţin. Şi se pare că noi vom

râde la urmă în ceea ce îl priveşte pe Harald Hardrada.

Loki mârâi şi se întoarse brusc, îndreptându-se repede spre ieşirea din cameră. Maria se târî înapoi, lângă perete. Reksnys îi azvârli o mică sticlă cu apă.

— Aşa… acum am făcut cunoştinţă. Am nevoie de ajutorul unui expert. Tu mă vei ajuta.

Reksnys luă un aparat foto digital şi îl îndreptă spre ea. Maria era pe punctul de a-şi pierde cunoştinţa; alunecă lângă perete, apoi se uită la Reksnys, amintindu-şi ce făcuseră el şi fiul său. O'Connor se asigurase că se făcuse dreptate împotriva tatălui lui Reksnys, îşi pusese viaţa în joc pentru asta şi plătise preţul maxim. Maria îi era datoare să facă tot ce îi stătea în putere pentru a vedea treaba terminată. Şi şi-o datora şi ei înseşi.

Avea să fie puternică.

Jack stătea gânditor în camera de comandă de pe Seaquest II, amestecând într-o cafea şi privind ruperea de nori de deasupra mării, undeva, în depărtare. Cerul era acoperit cu totul de nori cenuşii, norii pe care îi văzuseră de dimineaţă, când fuseseră pe plajă, şi care erau acum înlocuiţi de o masă întunecată ce venea dinspre Caraibe. Acolo unde soarele strălucea printre nori, perdele de lumină atârnau, se răsuceau şi se contopeau pe cer, precum luminile nordice pe care le văzuseră în Groenlanda, dar de data asta erau pline de prevestiri despre vremea ce urma să vină.

— Se pare că o să avem parte de ceva ploaie. Căpitanul canadian de pe Seaquest II veni lângă Jack, scrutând marea prin binoclu. Suntem aproape de sezonul uraganelor. Închid magazia de jos, doar ca măsură de precauţie. Mergem în continuare de-a lungul ţărmului, şi o să bat în scânduri uşa de la hangarul unde se află elicopterul.

Jack mormăi ceva. Nu era ceea ce voia să audă.

— Mulţumesc. Fă ce trebuie să faci.

Căpitanul plecă spre punte, iar James Macleod se ridică din faţa consolei unde evaluase datele primite despre

fiordul de gheaţă. Toată lumea din cameră ştia ce i se întâmplase lui Jack, dar păstraseră cu toţii distanţa. Unii dintre ei fuseseră pe prima Seaquest şi îşi puteau aduce aminte, după pierderea lui Peter Howe, în Marea Neagră, modul în care Jack preluase responsabilitatea. Maria fusese foarte populară în rândul membrilor echipajului şi al oamenilor de ştiinţă, pe durata şederii lor la fiordul de gheaţă. Chiar şi Lanowski era supus, dându-i lui Jack o serie de fişe tipărite ce conţineau date despre corabia aflată în aisberg şi pe care le extrăsese şi le finalizase din imaginile fotogrametrice.

Macleod se furişă până la fereastra de lângă el.

— Cât timp crezi că o să stăm aici, Jack? întrebă el încetişor.

Jack se întoarse şi se uită la el cu o figură schimonosită şi distantă, apoi privi înapoi spre mare.

— Nu ştiu, James. Pur şi simplu, nu ştiu.

Îşi ţuguie buzele şi lăsă cafeaua deoparte. Erau la bord de aproape şase ore, şi încă nu aveau nici o veste dinspre Iona. Tot ce aveau la mână era un scurt mesaj telefonic către sediul principal al IMU din partea colegului din mănăstire al lui O’Connor, omul despre care Jack îşi amintea că-l văzuse o clipă în biserică. Se pare că poliţia ţinea cumva scena complet ascunsă şi exista o poveste-camuflaj creată pentru media. Părintele O’Connor decedase, iar Maria dispăruse.

— Trebuie să presupunem că a fost răpită.

Ben se aflase la o distanţă la care să îl poată auzi, dar se mută de cealaltă parte a lui Jack.

— Până când nu găsim corpul, asta e.

— Ştiu. Jack respiră cu putere, apoi se îndepărtă de balustradă, cu mâinile în şolduri, revenind la comportamentul lui obişnuit. Trebuie să ne păstrăm optimismul. Trebuie să presupunem că vom avea curând mai multe veşti. Până atunci, nu putem face prea multe. Trebuie să ne comportăm normal. Îl privi pe Macleod, cu o expresie severă, dar hotărâtă. Uite răspunsul tău. Planul

meu după vizita făcută la Chichen Itza era să compar toate dovezile posibile din nordul Yucatan-ului care datează din a doua jumătate a secolului al XI-lea cu cele din vremea în care Harald a fost probabil aici. Picturi murale, hieroglife, structuri. Orice ar putea oferi un indiciu.

Îi făcu semn lui Jeremy, se întoarse cu spatele la ei, aplecându-se deasupra unui monitor din colţ, înconjurat de cărţi deschise.

— L-am pus pe Jeremy să se ocupe de asta în momentul în care ne-am întors.

— Îi este foarte greu, murmură Macleod.

— Îl venera pe O'Connor, spuse Jack încet. Şi pe Maria, mentorul lui. Pentru cineva ca el, asta înseamnă să îi zdruncini temeliile vieţii.

— Acum ne are pe noi, răspunse Macleod.

— E băiat bun, zise Jack.

Costas tasta la calculatorul de lângă Jeremy, apoi se întinse pe spate, pe scaun, în timp ce ei examinau situaţia.

— Jack. Ceva pe care îl vei aştepta cu nerăbdare. Am sărit peste câteva etape şi am păstrat legătura cu un tip de la IMU, pe partea Caraibilor, Jim Hales, din insulele Grand Cayman. Ştii, e un vechi tovarăş de-al meu din laboratorul de cercetare a submersibilelor, din cadrul Marinei SUA. S-a dus direct în Mexico City, şi ne-au dat aprobarea pentru Chichen Itza. E uimitor cum tipul ăsta elimină birocraţia. Oricând vrei să vorbim despre iniţierea unui proiect în acea cenotă, am numerele de contact.

— Sună ca un plan deja făcut.

Jack îi surprinse privirea lui Costas. Ştia că amândoi simţeau nevoia să rămână optimişti, să privească mai departe.

— Voi revendica primul sonda subterană de forat, când se termină activitatea la Cornul de Aur. Jeremy, eşti interesat?

Jeremy se uită la ei, palid şi distras.

— Ce? Dacă mă lasă Maria. Se opri brusc, iar camera se umplu de linişte.

— O să te lase, spuse Jack cu tărie.

Jeremy încercă din greu să păstreze o atitudine optimistă.

— Oricum, nu sunt sigur dacă vreau să fac prima scufundare în apă deschisă chiar în Puţul Sacrificiului.

— Nu-ţi face griji. Costas întinse mâna, punând-o pe umărul lui Jeremy. Mai întâi o să facem scufundări în partea cu corali.

O lumină roşie începu să se agite în cameră. Ben se uită la Jack, cu o privire extrem de serioasă.

— Pe punte!

Cei doi bărbaţi ieşiră în viteză din camera de comandă, urcară scările, iar Costas îi urmă. Căpitanul era prins într-o discuţie cu ofiţerul-şef lângă habitaclu, dar imediat gesticulă spre camera cu hărţile.

— Mesaj prioritar pe canalul de securitate.

Ben ajunse primul în cameră şi înşfăcă receptorul radioului, vorbind repede, apoi punându-l la loc.

— Era de la sediul central al IMU. A sosit un mesaj pe adresa de e-mail. Ne redirecţionează spre un site protejat şi ne-a dat şi o parolă.

Costas stătea deja la calculator, în faţa graficului.

— OK. Suntem online. Adresa? Ben o citi, iar Costas o scrise.

— Parola?

Ben ezită, apoi se uită la Jack.

— Menora.

Costas fluieră uşor.

— Ei bine, măcar ştim despre ce e vorba.

Articulaţiile lui Jack erau albe când apucă scaunul lui Costas, iar vocea îi era răguşită.

— Bănuiam noi cu cine ne luptăm. Asta o confirmă.

— E pentru tine, Jack.

Costas se lăsă într-o parte pentru a-i da voie lui Jack să citească scurtul e-mail care apăru pe ecran.

Către: Jack Howard.

Tu şi Kazantzakis veţi veni cu Zodiacul, la ora 23.00, diseară, la punctul de aterizare de pe plajă pe care l-aţi vizitat în dimineaţa aceasta. Aduceţi cu voi echipament pentru scufundări în peşteri. Vă veţi lega la ochi, aşteptând venirea noastră. Orice încercare de a implica securitatea sau de a intra în contact cu cineva din afară va duce la executarea colegei voastre.

— Maria trăieşte, spuse Jack, respirând uşurat. Slavă Domnului.

— Punctul de aterizare de pe plajă, murmură Ben. Nu mă surprinde că ştiau unde eram. Probabil poliţia mexicană. Dacă este vorba despre Reksnys, ăsta va cerceta tot ce mişcă de-a lungul coastei.

— Şi echipament pentru scufundări în grotă, murmură Costas. Despre ce o fi vorba? Nu fac scufundări în grotă dacă plouă. Toate colţurile cu aer vor fi inundate.

— Probabil că au găsit ceva, spuse Jack.

— Parola aia?

— Sper din suflet că nu este vorba despre asta.

— Maria este pe undeva aproape, spuse Ben. Probabil că au adus-o de la Iona. Reksnys are un avion al lui şi propria pistă în junglă. Este unul dintre puţinele lucruri care nu pot fi descoperite la supravegherile făcute prin satelit. Şi trebuie să fi ştiut că Seaquest II se îndrepta spre acest loc înainte ca ei să ajungă la Iona.

— Presupun că nenorocirea de la Iona este opera unui singur om, spuse Jack pe un ton sumbru.

— Loki.

— Am primit o poză. Mai bine să ne pregătim.

Costas dădu clic pe un document ataşat sub mesaj, şi o imagine începu să se descarce. Fusese făcută cu un aparat cu bliţ încorporat, într-un fel de cameră cu o podea neregulată din piatră şi pereţi vechi acoperiţi cu noroi verzui. Pe măsură ce imaginea se deschidea, putea vedea o figură zăcând la pământ, o femeie. Era teribil, imaginea torturii, genul de imagine care ar fi provenit din Irak sau

din locurile infecte din Lumea a Treia. Femeia era murdară, purta o vestă mulată ruptă parţial în jurul sânilor. Părul negru era strâns în jurul gâtului, iar braţele erau acoperite de noroiul verzui. Încercase să se uite la aparat, dar tresărise din cauza bliţului. Ochii îi erau umflaţi şi închişi, gura acoperită de pete albe şi avea o zgârietură urâtă pe obraz, însângerată şi cu puroi.

Jack avu un şoc când o recunoscu.

— Maria.

Simţi că i se face rău. Mâinile îi alunecară de pe marginea scaunului, şi se aşeză cu greu pe banca de lângă el. Se mai uită o dată la imagine. Oroarea se transformă în mânie, apoi în furie clocotindă.

Căpitanul apăru la uşă.

— Mesaj din Iona. E un tip de la poliţia judiciară, căruia i s-a permis să discute cu noi.

Văzu ecranul şi şovăi.

— Vin. Vocea lui Jack era rece, lipsită de emoţii.

Zece minute mai târziu, Jack se întorsese în camera de comandă. Nu mai era decât Jeremy; Macleod şi Lanowski părăsiseră camera şi se duseseră de câteva minute pe punte. Jeremy stătea nemişcat în faţa monitorului, lucrând în linişte, imprimând imagini de pe internet şi marcând pagini ce conţineau informaţii despre arta toltecă. Deasupra lui, fereastra fu inundată de primii stropi de ploaie, iar Jack putu vedea că vremea se strica rapid. Se opri, simţindu-se dintr-odată secătuit din cauza a ceea ce tocmai auzise, se uită iar la Jeremy, apoi se îndreptă spre console. Nu ştia cum să înceapă. Luă un scaun, aşezându-l în aşa fel încât să stea cu spatele la fereastră, apoi se uită concentrat la imaginile descărcate de Jeremy.

— Bună treabă, spuse încet. Nu aş fi putut niciodată interpreta materialele acestea. Nu am studiat arheologia Mezoamericii ca tine.

— Am făcut o descoperire chiar interesantă. Jeremy îi dădu lui Jack o foaie de hârtie. Îţi aduci aminte de vechea

profeţie aztecă despre întoarcerea zeului-rege Quetzalcoatl? Când spaniolii au ajuns în Tenochtitlan, în centrul Mexicului, în 1519, împăratul Montezuma a crezut că de fapt Cortes era Quetzalcoatl. Este unul dintre motivele pentru care cucerirea spaniolă s-a realizat atât de repede.

— Continuă!

— Ei bine, Quetzalcoatl era toltec, un rege semilegendar. Conform legendei aztece din timpul lui Montezuma, acesta a fost exilat din regat cu cinci secole înainte şi a promis să se întoarcă din Tărâmul Soarelui Răsare.

— Cu cinci secole înainte, medită Jack. Asta înseamnă secolul al XI-lea, chiar în perioada noastră.

— Exact. Tărâmul Soarelui Răsare, la est de centrul lumii aztece, în valea Mexicului, era aproape cu siguranţă peninsula Yucatan. Există unele confirmări istorice pentru această ipoteză, pentru că se întâmplă în perioada în care toltecii au invadat Chichén Itza.

Jack se uită atent la Jeremy, începu să vorbească, apoi hotărî să îl lase să continue.

— Devine chiar uimitor când te uiţi la sursele maya, spuse Jeremy. Ce ştim despre ultimii ani ai populaţiei maya provine în principal din cărţile lui Chilam Balam, Profetul-Jaguar, cele mai multe scrise de scribi locali în alfabetul latin, după cucerirea spaniolă. Cărţile au fost ascunse şi păstrate cu mare atenţie. Fiecare se leagă de câte o comunitate diferită din nordul Yucatan-ului, un pic similar legendelor norvegiene din Islanda. Una dintre cele mai extraordinare profeţii tratează venirea oamenilor cu barbă din est.

— Oameni cu barbă?

— Înţelegi? Mulţi învăţaţi au anulat asta pe motiv că era o înfrumuseţare ulterioară. Unele cărţi nu au fost scrise până în secolul al XVIII-lea sau chiar al XIX-lea. Dar o altă carte tocmai a ieşit la lumină, în Arhivele Vaticanului, la Roma. Pare să fie prima dintre ele, scrisă parţial cu caractere

maya, confiscată se pare de primii misionari iezuiţi în Yucatan, în secolul al XVI-lea. Conţine legendele şi profeţiile comunităţii maya din nordul Chichén Itza. Apare aceeaşi poveste despre oamenii cu barbă, dar cu o diferenţă. În aceasta, ei au un rege, şi acesta se luptă cu cei care voiau să supună populaţia maya – toltecii, presupun. Apoi el dispare în lumea de dedesubt, iar oamenii îl aşteaptă să se întoarcă. Aceasta poate fi originea profeţiei Quetzalcoatl a aztecilor, cu excepţia faptului că povestea maya se numeşte Wukub Kaqix, monstruoasa zeitate-pasăre, zeul-vultur.

Jack aruncă o privire spre imaginea de jad ce atârna lângă monitor.

— O imagine aproape standard, pe aici.

— De asemenea, numele vasului lui Harald Hardrada, Vulturul. În poveştile norvegiene, apar câteva indicii conform cărora, atunci când vikingii îşi ardeau corăbiile, plecau la luptă fără gând de întoarcere şi tăiau stemele corăbiilor şi le purtau cu ei ca steaguri în luptă. Era semnul că aveau să lupte până la moarte, că erau pe un drum fără întoarcere, spre Walhalla. Era un mod de a băga frica în inimile duşmanilor. Poate asta s-a întâmplat şi aici, iar localnicii maya au văzut asta.

— Fantastic. Este fantastic, Jeremy. E exact ceea ce căutam.

Deodată Jack se aplecă şi îşi puse mâna peste ale lui. Nu mai putea să îi ascundă lui Jeremy ce se întâmplase.

— Trebuie să îţi spun ceva. Am primit veşti din Iona.

— Ştiu. Jeremy vorbi încet, apoi puse jos cartea pe care o ţinea în mână.

Jack se uită la el. Părea cu mult mai bătrân decât absolventul debordant pe care îl întâlnise cu o săptămână înainte.

— Am ştiut din momentul în care am auzit că O’Connor a fost ucis. Vorbea despre asta, m-a pregătit pentru asta. Ştiu ce s-a întâmplat la Iona. Jeremy luă o pauză, încercă să

vorbească, dar cuvintele ieşeau ca un şuierat aspru. Vulturul de sânge.

CAPITOLUL 18

Trecuse mult de miezul nopţii, era probabil în jur de ora unu dimineaţa. Era deja întuneric când Jack şi Costas plecară de pe Seaquest II şi duseseră la ţărm Zodiacul, ajungând la punctul de întâlnire de pe plajă cu mult înainte de ora indicată. Tot ce putea auzi Jack acum era zgomotul neîncetat al ploii, sunetul ce creştea şi scădea apoi cu fiecare aversă ce trecea peste ei. Umiditatea era sufocantă. Ştia că se afla într-un vehicul mic, pe patru roţi, după sunet, înghesuit în spate, alături de Costas. Timp de probabil o jumătate de oră, care păru însă o eternitate, fură înghesuiţi şi împinşi pe drumul accidentat, îndepărtându-se de plajă, undeva spre junglă. Rana de la coapsa lui Jack pulsa. Urmaseră instrucţiunile lor cu scrupulozitate şi aşteptaseră legaţi la ochi lângă Zodiac, alături de echipamentul de scufundare. Persoana de legătură veni fără o vorbă, împingându-i într-o maşină, fără să le dea detalii despre locul spre care se îndreptau. Era demoralizant, dar Jack prinse curaj, simţindu-l pe Costas izbindu-se de el, înjurând la fiecare şanţ şi la fiecare groapă.

Chiar de când primise e-mailul cu ultimatumul, Jack ştiuse că erau pe cont propriu, că trebuiau să urmeze fiecare cuvânt al răpitorilor Mariei şi să aibă încredere în norocul lor. Părea foarte sigur că, orice i-ar aştepta, scufundările aveau să fie incluse în program. Iar după drumul pe care mergeau, era probabil vorba despre un loc pe insulă. Cenote, râuri subterane. Ploaia începuse să chinuie mintea lui Jack. Pe o astfel de furtună, nivelul apei ar putea urca periculos de mult, umplând grotele subterane cu apă. Şi, fiind aproape de mare, curenţii de apă dulce care au ros Yucatan-ul ar putea fi înşelător de puternici, trăgând apa în labirintul de canale calcaroase şi apoi afară în mare.

Maşina trebui să se oprească, iar Jack reveni la realitate. Fu tras afară şi condus pe un teren neregulat, alunecând pe

vegetaţia umedă. O ploaie torenţială îi apăsa simţurile. Apoi ajunse la un fel de adăpost, ferit de ploaie, dar cu aburi fierbinţi. Costas se lovi de el şi auzi apoi cum este descărcat echipamentul. Fu iar împins înainte. Cineva îi smulse banda cu care fusese legat la ochi, lăsându-l să clipească ameţit. Încheieturile mâinilor îi fură strâns legate cu bandă adezivă. Era undeva într-o cameră, luminată sumbru de o lumânare. Îl văzu pe Costas la câţiva metri în stânga lui, apoi îl zări pe omul din faţa lor. Jack ştiu imediat cine era. Pieter Reksnys era imaginea leită a tatălui său, Andrius, omul pe care Jack îl văzuse în fotografia echipei SS Ahnenerbe care acţionase în Groenlanda, fotografie pe care Kangia i-o dăduse lui Macleod.

Kangia. Fiordul de gheaţă. Toate acestea păreau la mii de kilometri depărtare, undeva într-un trecut pe care îl depăşiseră pentru a ajunge aici, în acest loc în care iadul şi demonii lui păreau deodată mult mai mult decât un simplu coşmar din epoca medievală.

Jack se uită în jur. Erau într-o cameră, o încăpere din piatră, probabil o biserică veche. Era cald ca într-un cazan, iar Jack începuse să transpire. Tavanul era înalt, cu consolă. În podea era o gaură rotundă. Peretele din spatele lui era vopsit; la lumina lumânării apăreau desene viu colorate.

Apoi o văzu pe Maria.

Încercase să se pregătească înainte de a părăsi Seaquest II, privind fotografia trimisă pe e-mail, dar realitatea era şocantă. Maria stătea sprijinită de peretele opus celui desenat, clătinându-se ameţită, cu picioarele şi mâinile legate unele de altele. Gura îi era acoperită cu banda adezivă. Faţa îi era murdară şi umflată, iar pe obraz avea o lovitură. Privirile li se întâlniră.

Jack încercă să îşi stăpânească mânia.

— El ţi-a făcut asta?

Maria se uită la el implorator, apoi dădu din cap, arătându-i lui Jack un loc în spatele lui. Jack se întoarse şi văzu singura persoană din cameră, omul care îi luase de pe plajă.

Trebuia să fie Loki. Acelaşi păr dat pe spate, aceleaşi trăsături uscate, ochii decoloraţi. Aşa tată, aşa fiu. Loki zâmbi când îl văzu pe Jack privindu-l, se duse la lumină şi urmări cu degetul o linie pe obraz. Jack îşi aminti atunci descrierea făcută de O'Connor. Cicatricea.

În tot acest timp, Costas o privi pe Maria înspăimântat, şi se năpusti brusc asupra lui Loki. Reacţia fu teribil de agilă, de rapidă şi de fluidă, ca a unui animal la vânătoare. Loki îi trase capul în sus şi în lateral, ridicându-l fără efort deasupra podelei, în ciuda greutăţii lui Costas.

— Dă-i drumul.

Jack auzi pentru prima dată vocea lui Reksnys, o voce aspră, stridentă, cu un accent est-european greu de definit.

Loki îşi ascultă tatăl şi îl împinse pe Costas. Jack se uită la Loki. Acesta era ucigaşul neînduplecat descris de O'Connor, un bărbat independent, căruia îi plăcea să lucreze singur, dar care era cu totul supus tatălui său. Furia nu era singura lui slăbiciune.

Costas se ridică, strâmbându-se ostentativ, cu dezgust, ştergându-şi cu mâna umărul în locul în care Loki îl prinsese. Loki rânji şi se puse la pândă în colţul îndepărtat al camerei. Reksnys scoase un pistol pe care Jack îl recunoscu imediat ca fiind un Luger din perioada nazistă şi ţinti spre picioarele Mariei.

— Prima dată, un genunchi, a doua oară, celălalt. Apoi urc spre faţă. Vorbea pe un ton ascuţit, sfredelitor. Sau încetezi să mai faci prostii.

La început, Costas nu reacţionă, apoi dădu din cap posomorât. Maria se albise la faţă când văzuse pistolul, şi îl privea acum uimită.

Reksnys se întoarse spre Jack.

— Vreau să studiezi pictura de pe peretele acela. Cu atenţie.

Jack îi aruncă o privire dură. Apoi se uită la Maria, care aprobă fără vlagă, bolborosind prin banda care îi acoperea

gura, încurajându-l. Jack se uită la Reksnys cu dispreţ şi îşi întoarse privirea spre perete.

Era o imagine bidimensională. Demult, fusese o explozie de culoare uimitoare, maro-închis, nuanţe de roşu sau verde, pe fundal galben sau albastru. Imediat înţelese secvenţa narativă, victorioşii şi învinşii. În dreapta, văzu un amestec de bărci, războinici îmbrăcaţi cu atenţie, cu frunţi plate, vâslind în vase cu vâsle simetrice. O navă cu o velă pătrată, alţi războinici.

„O velă pătrată.”

Următoarea scenă prezenta o bătălie feroce în junglă. O parte din luptă avea loc pe pământ, alta în râul rapid, părând cumva a se prelungi sub pământ. Corpuri mutilate zăceau peste tot. Învingătorii purtau atlatls, arbalete şi scuturi pătrate cu imagini ale zeului războiului. Erau conduşi de un războinic-vultur, un uriaş plin de muşchi, purtând o mască de vultur, cu un ochi prin care privea, aripi pe spate şi gheare imense la picioare. Războinicii lui purtau coifuri din piele de jaguar, brăţări la glezne şi la mâini, lanţuri grele de jad şi cercei. Luptau cu ciomege şi se aruncau asupra victimelor cu priviri turbate, înspăimântătoare. Duşmanii lor aveau scuturi roşii, rotunde, altfel de coifuri şi alte arme.

Jack scrută iar armele. O privi pe Maria cu colţul ochiului. Sigur fusese paralizată de această scenă când o văzuse, înainte ca ei să sosească. Trebuie să fi observat ceea ce vedea el acum.

Maria dădu din cap spre el, aproape imperceptibil. Da, observase. Jack se întoarse.

Acum înţelesese.

Jack nu lăsă să se vadă nimic pe faţa sa. Continuă spre stânga. Captivii erau pe pământ, unii zăcând pe spate, alţii în genunchi. Unii erau puşi în lanţuri, bărbaţi care nu erau îmbrăcaţi ca războinicii, servitorii capturaţi fiind luaţi ca sclavi personali de fiecare dintre războinicii învingători. Jack se gândi la scheletul viking de la L’Anse aux Meadows,

al bărbatului care cumva călătorise mai bine de cinci mii de kilometri spre nord, care aproape reuşise să se întoarcă în lumea lui. Acesta era coşmarul de care scăpase.

Următoarea scenă domina pictura. Jack văzu imagini hidoase ale morţii, ale mutilării. În vârful unei platforme ca o terasă stătea un preot-rege care purta masca zeului-vultur. Dădea sentinţe celor capturaţi în bătălie. Pe treapta de jos, captivii erau torturaţi, li se smulgeau unghiile. Câteva trepte mai sus, un prizonier îşi ridica inutil mâinile cerând îndurare şi un altul era întins pe trepte, leşinat, cu degetele însângerate. În vârf, un preot înfigea un cuţit în pieptul unei victime, scoţându-i inima, sufletul acesteia urcându-se la cer de la altar sub forma unei dâre sângerii. Un cap tăiat zăcea pe un pat de frunze, şi altele se rostogoleau într-o cascadă de sânge pe scări. De jur împrejur erau aprinse ruguri de tămâie. Ritualul nu era rezervat numai nefericiţilor prizonieri de război. Războinici tolteci se automutilaseră, oferindu-şi sângele unei zeităţi reprezentate de un craniu. Pe o masă de piatră lângă rege erau trei femei împodobite, rase în cap, cărora un servitor le aplica un ritual specific civilizaţiei maya33. O femeie îşi trăgea printr-o gaură din limbă o funie cu ţepi, iar un bărbat de lângă ea făcea acelaşi lucru prin penis.

Jack se întoarse. Reksnys îl privi cu coada ochiului, bucurându-se de reacţia lui.

— Am găsit singur această clădire, cu ani în urmă, când am cumpărat pământul ăsta, spuse el. E un templu din junglă, cu o cameră de sacrificiu deasupra unei cenote sacre. Dădu din cap spre gaura întunecată din mijlocul podelei. Ani de zile am curăţat jungla asta, căutând exact gaura asta. Este cu adevărat remarcabil ceea ce am descoperit. În felag credeam că există aşa ceva, dar nu a existat niciodată nici o dovadă.

— Dovadă a ce? zise Jack.

Reksnys îl ignoră.

— Sursele noastre ne-au spus că voi căutaţi menora.

— Sursele, spuse Jack cu batjocură. Adică ai scos asta de la părintele O'Connor prin tortură.

— O'Connor ne-a fost de ajutor, răspunse Reksnys, şi vocea îi deveni brusc ascuţită. Dar nu în felul în care crezi tu. La Vatican devenise cam neatent. Faptul că a intrat în Arcul lui Titus a fost un semn că a mers prea departe. A avut un superior care raporta tot ce făcea. Ştiam deja despre femeia aceea. Dădu din cap spre Maria, şi, când văzu rânjetul de pe faţa lui Jack, privirea i se îngustă brusc. Informaţiile astea îţi sunt inutile acum. Nu mai contează dacă îţi spun sau nu, şi, oricum, am împărtăşit cu tine povestea despre descoperirea mea numai pentru că te-am considerat un coleg arheolog.

Jack privi dintr-o parte în alta.

— Nu văd alţi arheologi aici.

Reksnys se prefăcu a nu-l auzi.

— Am aflat că aţi ajuns până în Groenlanda. Desigur, ştiam despre corabia din gheaţă, descoperită de tatăl meu în timpul expediţiei Ahnenerbe din 1930. Cu puţin timp înainte să fie omorât, mi-a spus întreaga poveste, cum Kunzl i-a smuls piatra runică şi a încercat să îl omoare în crevasă cu propriul pumnal SS. Din fericire, tatăl meu a avut o memorie vizuală foarte bună şi a putut reproduce simbolurile în faţa unui runolog, în anii de după război.

— Cred că amintirea tuturor femeilor şi copiilor pe care i-a ucis pe frontul de est l-au ţinut treaz în fiecare noapte, zise Jack pe un ton glacial.

— Îi număra doar, pufni Reknsys, apoi continuă: Ceva m-a făcut să îmi amintesc de acest mic templu, ceva legat de o străfulgerare pe care am avut-o cu ani în urmă, despre acea scenă de luptă, aspectul războinicilor de pe mare. Când l-am găsit, templul era înghiţit de junglă şi plin de pietriş. Nici un localnic maya nu s-ar apropia de acest loc. Nişte prostii despre zeul-vultur, întoarcerea regelui. Îmi aduc aminte de Harald Hardrada, de menora. Visul iubit al felag-ului. Chiar era posibil. Am curăţat chiar eu templul, piatră

cu piatră. Părea naiv de încântat de el însuşi. A fost un hobby cât se poate de plin de satisfacţii.

— Nu te juca cu mine, spuse Jack cu răceală, uitându-se iar în sus. Ăsta e mai mult de cât un hobby. E o obsesie. Şi este ilegal.

Reksnys se încruntă la Jack şi pocni din degete. Loki sări spre el într-o secundă, cu pieptul lipit de al lui, împingându-l, cicatricea-i lividă de pe faţă devenind vizibilă când se întoarse spre el.

Loki era evident folosit pentru a intimida pe oricine era mai slab decât el, dar Jack era cu un cap mai înalt, aşa că se uită la el, în jos, cu dispreţ.

— Destul!

Reksnys lătră comanda, iar Loki mârâi, încleştându-şi şi relaxându-şi mâinile, privindu-l pe tatăl său la fel cum îşi priveşte un câine stăpânul.

— E timp pentru asta mai târziu.

Loki se dădu la o parte, şi Reksnys se întoarse spre pictura murală.

— Şi acum, motivul pentru care eşti aici. Merse şi ridică o placă mare de lemn de pe partea stângă a peretelui, aşezată lângă pietriş. Acolo!

Era scena finală. O procesiune se îndepărta de baza templului. Era singura scenă fără urme de sânge, deşi figurile păreau şi mai bătătoare la ochi, mai extravagant îmbrăcate decât înainte. Unele erau umane, altele supranaturale. Muzicieni cântau din voce şi din instrumente în acelaşi timp, cu trompete şi bătăi în tigve. O carapace se rostogoli pentru a da la iveală un zeu care vărsa lichid dintr-un urcior. Alţi zei apărură din cochilia unui crab, dintre fălcile unui şarpe. Războinici şi femei îşi făceau drum printre rândurile de oameni care purtau torţele. Un jaguar mânca o inimă de om. O trupă de saltimbanci ţinea un spectacol, zvârcolindu-se, încolăcindu-se înainte şi înapoi, unul îmbrăcat ca un crocodil, altul ca un crab, purtând cleşti uriaşi ridicaţi spre cer. O echipă de jucători cu

mingea, cu centuri de protecţie şi genunchiere, se îmbrânceau, unul dintre ei fiind împins înapoi spre templu de către un preot care se ocupa cu ritualul de sacrificare. Deasupra procesiunii erau capete de om înfipte în ţăruşi. Unele erau sfâşiate, privind cu ură, ca sculpturile de la Chichen Itza. Altele aparţineau unor victime mai recente şi încă mai aveau păr şi carne pe ele. Păr blond. Bărbi.

În faţa spectacolului era un spaţiu pe care Reksnys îl lăsase acoperit cu un material de protecţie. Dar sus spre el era un şir de femei îmbrăcate în rochii albe, cu frunţi drepte şi păr roşcat legat la spate, ornat cu nişte coifuri înalte conice, iar penele verzi de la pasărea sacră de quetzal ţâşneau în cercuri la spatele lor.

Era o procesiune triumfală. O altă imagine apăru în mintea lui Jack, o imagine care părea necrezut de îndepărtată de lumea din Yucatan. Arcul lui Titus din Roma. Procesiunea prin for. Triumful lui Vespasian asupra evreilor.

Făcu un pas spre stânga, privirea lui Loki urmărindu-l cu băgare de seamă. Ultima imagine era încă îngropată sub pietre, dar era destul de clar. Era o formă abstractă, ca un cazan, marginea acestuia simbolizând marginea drumului pe care se desfăşura procesiunea. Erau fălcile lumii de dedesubt, gigantice, deschise, înfometate de sacrificiu.

„Chichen Itza. Cenota Sacrificiului.”

Reksnys se duse lângă material şi puse mâna pe colţul de jos.

— Cred că aici suntem noi acum. Îi vorbi lui Jack de parcă ar fi fost colegi arheologi. Lumea de dedesubt, sfârşitul procesiunii. Ştim cu toţii cine sunt cei învinşi aici. Cred că procesiunea în cinstea victoriei s-a terminat aici unde stăm noi acum, la intrarea în această cenotă de sub noi.

Vorbi tare, pe un ton crescând, cu convingerea fermă a ignorantului. Jack îi surprinse iar privirea Mariei. De data aceasta, ea clătină din cap. Jack se uită din nou. Îşi dădu seama că nu era nimic în pictură care să identifice decorul. Ar fi putut fi una dintre zecile de locaţii ceremoniale toltece.

Singura legătură pe care o aveau cu Chichen Itza era piatra cu inscripţia runică de la L'Anse aux Meadows. Şi Reksnys nu ştia de ea, din fericire, fiind în siguranţă, sub cheie, la bordul navei Seaquest II.

— Am descoperit ceea ce urmează să vezi, acum trei zile, chiar înainte ca felag-ul să-şi regleze conturile cu cel care ne-a trădat. O coincidenţă fericită pentru colega ta de aici. Reksnys îndreptă brusc pistolul spre Maria. Ştiam că vasul vostru era în Caraibi, şi ne-am dat seama că drumurile noastre aveau să se intersecteze. M-am gândit că am putea profita de pe urma cunoştinţelor voastre. Este singurul motiv pentru care fiul meu nu şi-a pus arta în practică şi pe ea.

Reksnys, care stătea cu spatele la perete, ridică dintr-odată materialul de protecţie.

Se făcu o linişte mormântală. Jack rămase cu gura căscată, dar apoi îşi reveni. Îi apăru în minte ceva ce Maria îi spusese mai demult, ceva legat de doctrina rabinică.

„Atraşi de un deget divin. Atraşi de un deget de foc."

Acolo era menora.

Şapte braţe, şapte tije de un galben scânteietor strălucind ca şi cum erau în flăcări, sclipind ca razele de lumină. În fruntea procesiunii triumfale, ridicată în faţa Puţului Sacrificiului.

Jack se uită la Maria, care privea în transă imaginea, de parcă îşi trăgea puterea din ea.

Reksnys puse brusc pânza la loc, ascunzând imaginea şi râzând grosolan.

— Şocat?

— Am văzut că tu nu te-ai uitat la ea, spuse Jack cu răceală. Sau nu ai putut să te uiţi.

— Mi-e scârbă de ea. Nu doresc să privesc acest obiect. Este doar un mijloc pentru îndeplinirea unui scop.

Reksnys dădu din cap spre Loki, care o trase pe Maria în picioare şi o împinse spre el. Reksnys o ţinu la o distanţă de

un braţ, împingând-o cu ţeava Lugerului şi privind-o dispreţuitor. Apoi îi puse arma în spate, dar ţinti în jos.

— Ştiu exact cum să o fac. Un chin lent, până la moarte. Am multă experienţă cu cei de genul ei. Dădu din cap spre echipamentul de scufundare şi spre genţile îngrămădite lângă gaura din podea. Se uită la Jack. Tu eşti faimosul explorator subacvatic, nu? Vocea era batjocoritoare şi plină de sarcasm. Acum tu şi prietenul tău veţi coborî în lumea de dedesubt şi îmi veţi aduce ceea ce eu îmi doresc.

CAPITOLUL 19

Jack lovi apa cu un pleoscăit puternic, ecoul răsunând de-a lungul pereţilor cavernei. Costas îl precedase, şi făcea deja o recunoaştere subacvatică, iar razele de lumină transmise de lanterna sa erau vizibile până pe partea cealaltă. Jack dădu repede drumul dispozitivului de fixare de pe frânghie şi trase de ea. Frânghia începu să se ridice, iar Jack privi metalul sclipitor al dispozitivului de fixare care se înălţa spre raza subţire de lumină ce venea de la gaura din tavanul de calcar, la aproape douăzeci de metri mai sus. Împreună cu Costas, se pregătise în tăcere în camera străveche, cu câteva minute înainte, punându-şi echipamentul pe care Reksnys le ordonase să îl aducă de pe Seaquest II. Jack refuzase să divulge vreo impresie despre pictura murală, iar Maria rămăsese cu încăpăţânare tăcută în colţul camerei, chiar şi după ce banda îi fusese smulsă de la gură.

Jack era convins că scena cu menora arăta Puţul Sacrificiului de la Chichen Itza, nu acest loc. Totuşi, restul indiciilor dădeau impresia că Reksnys avea dreptate când se gândea că tunelul dinaintea lor păstra unele semne ale ultimei opriri a lui Harald Hardrada. Aşezarea templului deasupra cavernei, descrierea bătăliei din junglă cu râul care curgea sub ea, tradiţia locală maya.

De când el şi Costas părăsiseră Zodiacul, cu două ore înainte, nu avuseseră nici o şansă să intre în legătură cu echipa de securitate, care era în apropiere. Jack ştia că

Lynxul era undeva în aer, în larg, dar Ben nu ar fi putut face nimic până când Jack şi Costas nu ar fi găsit o modalitate de a le transmite coordonatele şi de a confirma faptul că situaţia cu Maria era destul de sigură pentru a permite o intervenţie. Jack se uitase plin de curaj spre Maria, chiar înainte de a-şi pune casca, fusese calm şi cu sânge-rece câtă vreme Loki îl lăsase în jos cu troliul. Dar mintea lui lucra cu frenezie; se gândea la ceea ce îi aştepta în cazul în care se întorceau cu mâinile goale. În prezent, nu aveau prea multe opţiuni, iar cele pe care le aveau nu erau deloc bune.

Vocea lui Costas se auzi în aparatul de emisie-recepţie.

— E un râu subteran care curge pe fundul acestei camere, la aproximativ opt metri sub tine. Curentul e destul de nărăvaş. Nu sunt condiţii propice pentru scufundări în grote.

— Recepţionat, răspunse Jack, plutind la suprafaţă şi urmând dunga de lumină care marca avansul lui Costas.

Îşi testă vesta compensatoare şi verifică sistemele de pe computerul care controla alimentarea cu gaz. Purtau aparate de respirat cu circuit semiînchis, sisteme variabile de amestecuri gazoase care le permiteau să ajungă la adâncimi mai mari decât ar fi reuşit cu oxigen pur sau cu aer. Era o precauţie, pentru că nu se aşteptau ca sistemul peşterii să depăşească acei treizeci de metri care caracterizau cenotele din Yucatan.

— Adu-mi aminte de acest carbonat de calciu, spuse Jack.

Costas se ridică la suprafaţă, lângă el, umflând aripile compensatoare ale rucsacului său şi potrivind aparatul de emisie-recepţie pe cască.

— Calcar dizolvat, spuse el. În timpul erei glaciare, tot ce este aici se afla deasupra apei. Atunci s-au format stalagmitele şi stalactitele pe care le vedem acum sub apă. Apoi, la sfârşitul erei glaciare, nivelul mării a crescut, şi grotele au fost inundate. Dacă laşi ceva să plutească pe apă în aceste caverne, va fi acoperit de piatră. Dacă îl scufunzi

în apă, se va păstra ca nou. Stratul de apă sărată apare sub cel de vreo cincisprezece metri de apă dulce.

Jack se uită la firul de lumină ce venea din tavanul de deasupra, la imaginea urâtă pe care tavanul o prezenta numai când ridicai privirea spre el. Frânghia şi cureaua care fuseseră folosite pentru a-i coborî cu troliul erau acum sus, aşteptând-i să se întoarcă. Se gândi la Maria şi respiră adânc în aparat. Îi făcu semn lui Costas că era totul în regulă.

— Corect. Să-i dăm drumul!

Scoaseră aerul din aripi şi săriră în apă, Jack urmându-l îndeaproape pe Costas, chiar deasupra curentului. Era bine că aveau costumele complete, pentru că apa de aici era mai rece decât marea, dar revigorantă după căldura toridă de sus. Amândoi aveau trei lămpi prinse pe căşti, şi, în timp ce le roteau, lumina dădu la iveală o scenă extraordinară. Stalagmitele se ridicau de la baza peşterii în mănunchiuri, suprapunându-se peste grote şi peşteri. Apa era cristalină; Jack nu văzuse vreodată o apă mai pură decât aceasta, sclipind în culori pastelate. Coborâră şi înotară în urma curentului, cu braţele întinse şi cu labele în spate, pentru a putea rămâne în echilibru. Câteva secunde mai târziu, alunecară pe sub o boltă într-un tunel întunecat, lăsând în urmă lumina mohorâtă de la intrarea camerei.

— Când nu plouă, tunelul ăsta este parţial deasupra apei, spuse Costas. Poţi vedea linia de plutire pe pereţi lângă noi, cu formaţiuni calcaroase apărute recent deasupra ei. Pare a fi loc pentru o canoe mică sau o plută.

Costas scoase un baton reflectorizant de mărimea unui creion, îl rupse pentru a putea amesteca preparatele chimice, apoi îl prinse într-o crăpătură. Jack privi batonul dispărând în urma lui; Costas scoase mai mult de o duzină de astfel de batoane.

— Presupun că o să vrem să ne întoarcem pe acelaşi drum, spuse el. Curentul este mai slab aproape de tavan, deci nu ar trebui să avem probleme.

Jack se răsuci şi văzu o boltă de stâncă fără nici o ondulaţie evidentă creată de golurile de aer. Ajunseseră la cel puţin două sute de metri depărtare de intrare, poate chiar mai mult.

— Ai idee cam cât de departe? întrebă el

— Presupun că suntem în căutarea altei camere, accesibilă cumva din camera de la intrare. Dacă acest tunel se afundă sub linia de plutire, suntem pe drumul greşit.

În timp ce Costas vorbea, apăru un coridor care se înălţa şi se deschidea, iar lanternele lor luminară partea inferioară a unei albii care, din câte putură vedea, se întindea deasupra lor.

— Abracadabra!

Ieşiră la suprafaţă şi se uitară de jur împrejur, cuprinşi de un sentiment de veneraţie. Se aflau înăuntrul unei grote imense, cu un diametru de cel puţin cincizeci de metri, extinzându-se într-o mare cupolă care ajungea până la nivelul pământului din junglă. Era aşa cum îşi imaginase Jack cenota sacră de la Chichen Itza, înainte ca tavanul de calcar să se prăbuşească. Spre deosebire de camera de la intrare, aceasta era foarte întunecată, fără vreo deschidere spre suprafaţă. Înotară uşor de-a lungul bazinului, luminile lor oprindu-se asupra uimitoarelor forme fantastice care apăreau ca nişte sculpturi în gheaţă. Stalagmitele se iviră din adâncimi ca nişte cratere vulcanice submarine, unele dintre ele unindu-se cu stalactitele şi formând coloane continue, ca stâlpii catedralelor. Puteau observa forţa naturii în proces de creaţie, apa provenită de la precipitaţii infiltrându-se prin tavanul din calcar şi stropind formaţiunile expuse, adăugând alt strat strălucitor de minerale într-un proces început cu mii de ani înainte ca istoria umană să fi ajuns în acest loc.

În mijloc, era o insulă care părea să fi fost creată integral din depuneri de calciu. Suprafaţa era o reţea ciudată de forme ce semănau cu o citadelă fantastică. Lujeri imenşi

atârnau sus peste ea – rădăcinile fosilizate ale copacilor de mult dispăruţi.

Când panta spre insulă deveni vizibilă, Costas se scufundă vreo opt metri mai jos. Imediat păru că înoată într-o parte, iar Jack îl văzu agăţându-se de o stalagmită şi trăgându-se în sus pe pantă până când scăpă de curent şi putu să înoate iar în libertate.

— Mă speriasem. Costas se oprise la vreo cinci metri în urma lui Jack şi îşi trăgea sufletul. Nu se poate înota împotriva acestui curent. Uită-te în dreapta, şi vei vedea unde duce.

Jack se uită spre un punct în direcţia opusă tunelului de intrare. Putea vedea ceva pâlpâind în locul în care râul subteran trecea prin cameră, ieşind pe sub o protuberanţă apropiată de baza grotei, la aproximativ douăzeci de metri depărtare. Era o gaură neagră, un loc respingător, fără nici o urmă de lumină naturală. Jack realiză cât de aproape fusese să îl piardă pe Costas. Închise ochii şi înjură în gând. Cum se întâmpla adesea în cazul scufundărilor, condiţiile aparent favorabile, deciziile neatente aveau consecinţe aproape fatale. Jack nu se gândise la decizia lui Costas de a se scufunda; pericolul era foarte mare, ca atunci când fuseseră în aisberg sau în tunelurile din Atlantida. Iar în cazul scufundărilor în peşteri, rar mai exista şi a doua şansă, nu prea mai puteai reveni după o mişcare greşită.

— Jack, am găsit ceva.

Costas era puţin mai sus pe pantă, dar partea superioară a corpului său era înăuntrul unei fisuri. Jack coborî puţin şi veni lângă el, fiind atent la curentul de la câţiva metri depărtare. Costas se ivi plin de aluviuni şi îi dădu un obiect lui Jack.

— Ţine asta!

Era un maxilar uman. Unul mic, al unui copil. Devenise maro din cauza vremii, dar se păstrase perfect. Costas îi dădu şi restul craniului, iar Jack reuşi să vadă orbitele, locurile în care oasele craniului nu se uniseră complet.

— Sunt peste tot, spuse Costas. Sute.

Jack se uită în jur. Zăcând în nămol, adunate la baza stalagmitelor, strâmbându-se de sub protuberanţe. Cranii, membre, oase, coaste. Intră şi el în fisura găsită de Costas şi scoase un mic pandantiv din jad, în forma maxilarelor deschise ale unei bestii mitice, ca în imaginea lumii subterane din pictura murală din templu. Se uită prin apa transparentă la gaura neagră în care dispărea râul, şi se simţi brusc străbătut de un fior.

— Sacrificiu uman, spuse el. Toltecii trebuie să fi coborât cu victimele lor prin gaura din tavan la fel cum suntem noi aici, apoi au vâslit până în camera asta. Asta era marginea lumii lor subterane, cel mai apropiat punct în care puteau ajunge. Când curentul era puternic, ca după o furtună, îşi puteau arunca victimele exact în burta lumii subterane, privindu-i cum erau absorbiţi în acea gaură neagră, expulzaţi din existenţa pământească. Acesta trebuie să fi fost ultimul loc de sacrificiu.

— Nu prea am avea şanse să scăpăm de toate astea, murmură Costas. Începe să-mi fie dor de vikingi.

— Poate chiar ai noroc.

— Ce vrei să spui?

— Sus pe pantă, la vreo trei metri. La marginea insulei.

Era acolo un alt craniu, mai mare decât celelalte, dar dinţii acestuia aveau o altă culoare. Arăta de parcă victima suferise o lovitură puternică în faţă. Dar nu craniul aţâţase interesul lui Jack. Ci îmbrăcămintea.

Un coif metalic aurit, în formă de con, cu o apărătoare de nas lungă.

Inima lui Jack începu să bată cu putere. Le atinse, făcând să se ridice nori de aluviuni. Oale din cultura maya, intacte. Mai multe oase de om. Un disc strălucitor, din aur, acoperit cu hieroglife. Un mâner ieşind dintr-un cotlon, acoperit cu sârmă aurie. Un mâner de sabie. Lângă el, un alt mâner lung de lemn, cu un capăt metalic.

Emoţionat, Jack ieşi din apă, iar Costas îl urmă. Cei doi bărbaţi îşi scoaseră repede aparatele de respirat şi labele şi le ascunseră pe margine. Cu căştile scoase, puteau auzi acum zgomotul din grotă, apa picurând în bazin, fâlfâitul aripilor liliecilor, sunete sinistre amplificate şi distorsionate de ecou. Se căţărară pe o platformă mai sus şi supravegheară insula subterană. Avea vreo zece metri în diametru; în mijloc se ridica un con acoperit de depuneri aluvionare. Centrul era format dintr-o singură stalagmită imensă, ieşind din podeaua grotei spre tavan, acolo unde căzuse cel mai mult calciu lipsit de alcalinitate. În jur se formaseră stalagmite, dar de dată mai recentă, pentru că tavanul se modificase, iar unele apăruseră sub rădăcinile calcificate ale copacilor şi atârnau peste ele ca un înveliş fantastic.

Jack ţinea în mână o lanternă pe care o întinse spre insulă, înainte de a atinge cu cealaltă mână stalagmita cea mai apropiată de ei. Avea o formă deosebită, părând a se arcui deasupra lor, dar suprafaţa ei era la fel ca a celorlalte pe care le vedeau în jur.

— Dumnezeule! Vocea lui Jack era răsunătoare.

— Ce este?

Jack se dădu înapoi câţiva paşi, apoi lumină cu lanterna partea de sus a stalagmitei. Îşi amintea ce sugerase Jeremy când vorbiseră ultima dată. Vocea îi era încordată şi surprinsă.

— Îţi aduci aminte de corabia noastră din gheaţă?

Costas îi urmări privirea, uluit, apoi suspină. Vârful stalagmitei avea o formă bulboasă care se întindea dincolo de curbură. Se uitau la prora unui vas viking; detaliile suprafeţei acestuia erau pierdute sub o mulţime de depuneri aluvionare, dar forma de neconfundat se păstrase. Era o imagine uimitoare.

— Probabil că au adus-o cu ei de pe corabie, murmură Jack. Au ridicat-o aici, un ultim steag în luptă. Îndreptă lanterna spre forma bulboasă de sus. Vulturul.

— Priveşte pe partea cealaltă, exclamă Costas. Probabil mă înşel, dar cred că este un zid de scuturi.

Jack văzu o linie de concreţiune, de aproape un metru înălţime, care se întindea ca un arc până spre intrarea în cavernă. Costas avea dreptate. Muchia se ondula cu o regularitate surprinzătoare, fiind formată din semicercuri identice, fiecare având aproximativ mărimea unui om. Trei de o parte a coastei principale a vasului, patru de cealaltă parte. Dădeau impresia că fuseseră îngheţate. Sub ele erau forme alungite, pătrate, care probabil fuseseră grinzi sau traverse salvate de pe corabie. Jack îşi amintea povestirile lui Jeremy despre apărarea vikingilor construită din coaste de corăbii. Se uită dincolo de perete, spre spaţiul din spatele apărătorilor. Era cea mai uimitoare privelişte dintre toate. În faţa sistemului de apărare era figura spectrală a unui om, sprijinită pe spate şi cu membrele răşchirate. Fusese un schelet, dar era acum acoperit cu un strat atât de gros de depuneri aluvionare, încât părea reincarnat, asemenea acelor corpuri învelite în ghips din Pompei-ul roman.

Purta un coif. Formă conică, apărătoare de nas, abia vizibilă sub depunerile aşternute. Era şi un scut, îndoit astfel încât dădea impresia că fusese rău lovit. Omul fusese înalt, cel puţin cât Jack.

Jack se uita transfigurat.

„Ar putea fi el?”

Se rezemă de zidul fosilizat de scuturi, vocea fiindu-i marcată de emoţie.

— În pictura de pe perete, acel râu de sub junglă. Cred că acolo suntem acum. Şi mai cred că aici s-a jucat ultimul act al dramei. Ultima oprire a lui Harald Hardrada.

— Crezi că duşmanii din pictură erau chiar vikingi?

— Imaginea menorei lămureşte situaţia.

— Deci până aici a ajuns Harald.

— Hai să ne imaginăm o duzină dintre ei, nu mai mult, spuse Jack. Mărimea armatei învinse din pictură a fost

probabil o exagerare, o modalitate de a face victoria să pară şi mai impresionantă. Se opri, adunându-şi gândurile. Vin pe uscat cu tot ce pot aduce cu ei, arme şi armuri, comori, tot ce pot salva cu uşurinţă şi pot căra de pe vas, pentru a construi un adăpost. Foarte asemănător cu Cortes şi oastea lui de conchistadori cu sute de ani mai târziu, numai că nu mai aveau şi intenţia de a se întoarce.

— Apoi dau de localnici.

— Localnicii maya sunt uimiţi, îi consideră zei, salvatori veniţi să îi elibereze de tolteci. Dar zvonurile ajung inevitabil la tolteci, la suveranul de la Chichen Itza. Acesta trimite o armată, urmează o luptă disperată în junglă. Puţinii supravieţuitori caută un refugiu, fortăreaţa finală. Alamo, Rorke's Drift34. La Yucatan, dacă vrei asta, te duci pe sub pământ. Au descoperit templul din junglă, poate au fost îndrumaţi aici de populaţia maya. Ajung jos pe drumul sacrificial. Îşi luminează drumul cu torţe, poate îşi ard coastele vaselor de pe insulă. Războinicii vikingi înlănţuiţi pentru bătălie, pregătiţi să îşi apere zidul de scuturi, aici, la marginea lumii, se înconjoară în flăcări. Mă tem totuşi că tolteciii nu au fost intimidaţi de asta. Odată ce tolteciii au auzit de ei şi i-au urmărit, era doar o chestiune de timp până să îi nimicească.

— Sper, de dragul lor, ca niciunul să nu fi fost luat prizonier.

— Singurul despre care avem informaţii este prietenul tău de la L'Anse aux Meadows. Probabil vreo slugă, un servitor. Jeremy mi-a spus că uneori tolteciii luau servitorii duşmanilor ca sclavi proprii – era un fel de subliniere a dominaţiei lor asupra învinşilor. Ai văzut în pictura murală. Poate a fost trădător. E posibil ca unii vikingi să-şi fi pierdut cumva minţile din cauza înfometării. Poate el le-a spus tolteciilor despre acest loc. Poate fuga lui câţiva ani mai târziu şi călătoria la L'Anse aux Meadows au fost un fel de răscumpărare. Nu vom şti niciodată. Dar nu a fost singurul care a supravieţuit. Judecând după pictură, câţiva dintre

războinicii lui Harald au suferit teroarea ultimă, fiind duşi la Chichen Itza pentru sacrificare.

— Cu menora.

Jack îşi aminti brusc imaginea şocantă pe care o văzuseră în pictură, strălucirea incandescentă.

— Reksnys se înşală. Sunt convins că menora nu este aici. Probabil că toltecii au lăsat aici armele vikingilor, ca un fel de ofrandă, dar cred că au luat menora cu ei de pe câmpul de bătălie. Ştim că toltecii nu le-au oferit zeilor toată comoara lui Harald, pentru că avem cele două monede încorporate în jad de la L'Anse aux Meadows.

— Situaţie care ne face să avem o mare problemă.

— Reksnys o să fie dezamăgit.

— Nu ne putem întoarce cu mâinile goale, spuse Costas. În cel mai bun caz, câştigăm timp, dar nu foarte mult. Sunt şanse să ne întoarcem în gaura aia din nou, morţi înainte de a atinge apa. După cum a spus Reksnys însuşi, Maria a fost salvată numai de un capriciu. Dacă află că nu avem menora, se va plictisi. Oamenii ăştia sunt mereu la fel. Se uită la Jack. Îşi va lăsa fiul să ducă treaba la bun sfârşit.

— Poate încearcă să ne urmeze aici jos.

— Poate Loki o va face. Erau nişte echipamente vechi pentru scufundări, pe care Reksnys le adusese înainte să ştie că ne poate folosi, iar Loki ar putea cu uşurinţă să urmeze drumul marcat de batoanele fluorescente din tunel. Dar dacă se vede nevoit să vină după noi în felul acesta, are să fie înfuriat. Asta ar însemna sfârşitul Mariei.

— Te gândeşti la ce mă gândesc şi eu?

— Nu avem altă soluţie.

— Sistemele acestui râu subteran ies întotdeauna la suprafaţă undeva, spuse Costas cu mâhnire. Dar ar putea fi la kilometri distanţă.

— Ar putea fi mai aproape.

Cinci minute mai târziu, stăteau echipaţi complet pe marginea bazinului, cu lanternele de pe căşti aprinse iar. Rezonanţa camerei făcea ca vocile lor să se audă sec şi

distant în aparatele de emisie-recepţie. Costas termină de verificat aparatul de respirat al lui Jack, apoi se uită la el prin geamul căştii.

— Eşti gata?

— Toate celelalte variante sunt eliminate. Nu avem altă ieşire din grotă.

— OK. Căutăm lumină naturală, orice indiciu. E puţin după ora cinci dimineaţa; curând ar trebui să se lumineze. Ne lăsăm duşi de curenţi. Cel puţin putem fi siguri că vom ieşi undeva. Gata de plecare?

— Gata.

Alunecară în apă şi se scufundară în întuneric. Odată această decizie luată, Jack nu îşi mai permise să se gândească la altceva decât strict la ceea ce făceau. Câteva minute mai devreme, asta părea moarte curată, un bilet dus în expresul care aproape îl omorâse pe Costas. Acum ei alegeau să profite de el. Se uită atent la tunelul deschis ca un hău înaintea lor. Mintea refuza posibilitatea unui eşec. Locul acesta avea toate ingredientele celui mai groaznic coşmar, şi numai aşa se putea lupta împotriva lui. Trebuia să se concentreze în continuare. Se gândi la Maria.

Deodată, fură traşi de curent. Jack se învârti şi se luptă să se menţină în poziţie dreaptă, devenind rapid conştient de viteza imensă, de stalagmitele luminoase care apăreau şi dispăreau ca uriaşe santinele albe de o parte şi de cealaltă. Apoi ajunseră în tunel, răsucindu-se la o cotitură, într-un întuneric complet. Tunelul părea a şerpui şi a se încolăci ca o bestie vie, căutându-şi drumul printre barierele calcaroase. Erau cu totul la voia curentului, sperând că fluxul avea să-i ferească de o lovitură în vreun perete de calcar. Jack se forţă să îşi împingă capul înainte până când corpul îi ajunse pe aceeaşi direcţie cu tunelul; Costas era în stânga lui, şi amândoi îşi întindeau braţele într-un efort disperat de a se feri. Forme bulboase, ce apăreau de peste tot, erau luminate scurt de razele lanternelor lor, apoi se estompau în urma lor, alunecând la câţiva centimetri de ei.

Brusc, Jack îşi dădu seama de apropierea unei răscruci – un tunel ce se lărgea şi care era împărţit de o coloană, un stâlp alb spre care se îndreptau cu o viteză înspăimântătoare.

— Tunelul din dreapta, strigă Costas. Văd lumină.

Jack dădu din mâini spre dreapta, îndreptându-şi corpul astfel încât să urmeze direcţia principală a curentului. Era inutil. În ultima secundă, feri mâinile pentru a nu se izbi de coloană, şi căzură astfel în tunelul din partea stângă, o groapă de întuneric ce se îngusta, cu pereţi netezi ca un culoar de gheaţă. Jack sări peste Costas şi simţi o durere cumplită în coapsă, de la rana din gheţar. Timp de o secundă, fu iar în interiorul aisbergului.

— Drum greşit, strigă Costas.

Jack îl prinse cu putere şi îi putu vedea privirea înnebunită în spatele măştii.

— Este un canal lateral, exclamă Costas. Canalul principal se îndrepta în sus, spre suprafaţă. Am văzut lumină.

Curentul din canal începu să se rotească, apoi se linişti. Dar chiar şi aşa, era imposibil să înoţi împotriva lui, iar ei erau traşi în jos. Se prinseră de pereţi, dar era inutil. Deodată, totul se distorsionă şi deveni confuz, semănând cu ceva ce Jack văzuse ultima dată în fiordul de gheaţă unde cursul apei dulci din gheţar formase un strat deasupra apei mării. Era sclipitor, uleios, schimbarea indicilor de refracţie de pe ecran ameţindu-i simţurile. Începu să se simtă dezorientat.

— La naiba! exclamă Costas. Suntem sub nivelul mării.

Părea că trecuseră în altă dimensiune, într-o lume mai întunecată. Formaţiunile de calciu dispăruseră acum, iar priveliştea dinaintea lor era sumbră, respingătoare. Raza de lumină intensă, care îi ghida, părea a se reduce, sporind sentimentul de disconfort al lui Jack. Tunelul era eliptic, de vreo cinci metri în diametru, dar tavanul era mai jos, iar din podea apăru un strat adânc de pietriş. Erau tot în coborâre, iar lanternele lor luminară o gaură în beznă.

— E adânc de patruzeci de metri, spuse Costas. Sistemele de peşteri de la Yucatan ajung până la cincizeci de metri, cel mult. Trebuie să urcăm curând.

Jack se uită la indicatorul de adâncime. Patruzeci şi şase. Cincizeci şi doi de metri. Tavanul şi podeaua aproape se uneau, iar ei erau acum prinşi între ele şi săpau în pietriş pentru a-şi face drum. Apoi ajunseră la un punct mort, într-un nor de nămol. Jack îşi îndreptă lanterna spre fantă, o crăpătură de câţiva centimetri deasupra stratului de pietriş. Era un punct mort. Erau prinşi în capcană.

Costas se ridică în spatele lui Jack, aparatul său de respirat lovind tavanul, iar corpul măturând pietrişul.

— Ceva nu e în regulă, spuse el. Am fost traşi de curent, şi acesta trebuie să ducă undeva. Iar mormanul ăsta de pietriş se curbează în lateral, e modelat de mişcarea apei. Trebuie să fie o ieşire.

Îşi făcu vânt în dreapta mormanului de pietriş, spre un tunel strâmt la intrare, şi se strecură în el până când se mai văzură numai labele. Jack închise ochii, apoi îi deschise iar, concentrându-se asupra mărunţişurilor: forma unui corp fosilizat în piatra de calcar la numai câţiva centimetri în faţa lui. Se uită iar spre locul în care dispăruse Costas. Putea vedea că nu era nămol pe crevasă. Era curăţată de curent. Costas avea dreptate.

— Jack. Vino după mine!

Făcu ce i se spusese, săpând cu mâinile în pietriş şi urcând în tunel. Simţi fluxul apei, apoi văzu lumină drept înainte.

— Se ridică la suprafaţă, spuse Costas plin de entuziasm.

Jack îl urmă, uşor, înghesuindu-se printre bolovani. Era foarte puţin spaţiu de mişcare, şi asta îl forţa să se răsucească, frecându-şi aparatul de respirat de pereţii de stâncă. Tunelul de dedesubt era încă şi mai îngust, ca o ţeavă de scurgere, neted şi rotunjit în locurile în care curentul îl rosese, dar numai de vreun metru diametru. Jack nu mai fusese niciodată într-un spaţiu atât de îngust. Trecuse dincolo de sentimentul de claustrofobie. Nu aveau

nici o şansă să se întoarcă, curentul îi împingea în sus şi orice blocaj în tunel le-ar fi pecetluit soarta. Labele lui Costas erau la doar câteva zeci de centimetri de el. Jack îşi verifică indicatorul de adâncime o perioadă de timp. Se uită la stâncile din faţa lui, apoi la indicatorul de adâncime. Patruzeci şi unu de metri. Treizeci şi şapte de metri. Urcau uşor, dar sigur. Apoi tunelul coti brusc în sus, şi ajunseră într-o cameră, un spaţiu larg plin de forme tenebroase, coloane mari care se înălţau ca nişte uriaşi în rochii albe, făcându-le semne dintr-o altă lume. Sus, Jack putu vedea o licărire verde, diferită de razele albe produse de lanternele lor. Închise iar ochii, un val de uşurare trecându-i prin tot corpul, inima bătându-i nu de frică, ci de euforie. Se ridică lângă Costas în cameră, apa fiind atât de limpede, încât păreau suspendaţi în aer ca nişte siluete într-o scenă apoteotică. Apoi ajunseră în vârful cavernei, la numai zece metri sub nivelul mării, blocaţi de o stâncă fisurată prin care puteau vedea strălucind lumina dimineţii.

Încă nu se terminase. Fisura era îngustă, şi cu greu reuşiră să se strecoare amândoi. Nu exista altă ieşire din cameră.

— De ce se întâmplă asta numai când fac scufundări cu tine? spuse Costas. Data viitoare, hai să facem scufundări în apă deschisă!

— Dacă mai e o dată viitoare.

Jack se uită în jos la prăpastia neagră ce se căsca în urma lor, apoi iar în sus, spre fisură. Putea vedea frunzişul, formele ondulate ale copacilor crescuţi la suprafaţa apei. Inima îi bătea în continuare, dar nu de bucurie. Era ridicol să mori aici.

— Va trebui să înotăm, spuse Costas. Tu primul.

— În nici un caz. Tu ai putere mai multă în braţe, eu te împing.

Costas îşi desprinse aparatul de respirat şi îl agăţă de el. Se împinse cât putu în fisură, aproximativ doi metri deasupra lui Jack, apoi îşi smulse casca şi dădu drumul

echipamentului care trecu greoi pe lângă Jack, dispărând în prăpastia de dedesubt. Jack veni în urma lui Costas, apoi îl prinse de picioare, încercând să-l împingă în sus. Nu se întâmplă nimic. Se simţea neajutorat, îngrozit de gândul că şi-ar putea vedea prietenul murind la numai câţiva metri de suprafaţă, ţinându-l de picioare. Atunci Costas lovi cu putere şi ieşi la suprafaţă. Jack se opri ca să îşi recapete suflul normal, îşi desfăcu rapid cataramele echipamentului şi îl agaţă de el, luă cinci guri mari de aer, apoi îşi scoase casca şi dădu drumul echipamentului. Se împinse prin stâncă, cu ochii deschişi spre lumina ceţoasă a zilei văzute prin apă, şi înotă în continuare. Încă o mişcare a labelor, şi ieşi la suprafaţă, într-o pastă de alge verzi, într-un mic bazin sub frunzişul arbuştilor.

Costas gâfâia pe marginea bazinului, arătând ca o creatură din laguna neagră. Îşi şterse nămolul de pe faţă, îşi băgă capul în apă, îl scutură cu forţă, apoi ieşi din apă şi îi întinse o mână lui Jack.

— Poate faci şi tu la fel. Doar nu vrei să sperii băştinaşii.

După ce ieşi şi Jack şi se scutură, Costas căută cu atenţie în costum şi scoase un aparat metalic subţire, de mărimea unui calculator de buzunar. Atinse uşor partea din faţă şi scoase o antenă, după care duse aparatul la ureche.

— Uneori eşti ca un sac plin de surprize, pufni Jack.

— Emiţător GPS cu radio cu emisie-recepţie, spuse Costas. Tot ce trebuie să fac acum este să activez butonul SOS, şi Ben ne va putea afla poziţia cu precizie. Încerc acum să stabilesc o legătură radio, pentru a vorbi cu el când vom şti în ce situaţie ne aflăm.

Ieşiseră la suprafaţă pe un drum de junglă dificil. Încă ploua, ceva între burniţă şi ploaie. Costas activă busola de la aparatul său şi se orientă imediat. Zece minute mai târziu, urcau pe domul de calcar care acoperea cenota şi se apropiau de templul apărut deasupra. Jeepul care îi adusese aici se afla la capătul drumului. Jack văzu un băieţel, un localnic maya, care se juca pe stradă, dar acesta

nu îi zări. Înconjurară clădirea pe furiş, şi fiecare din ei se lipi cu spatele de peretele de la intrare, ascultând. Nu auziră nimic. Jack simţi sarea din transpiraţie amestecându-se cu apa de pe faţă. Se uită la Costas şi dădu din cap. Se furişară în cameră, stând în umbră, strângând din ochi din cauza luminii lumânărilor. Nu era nici un semn de Maria sau de Loki. Singurul ocupant era un bărbat care stătea cu spatele la ei pe un rezervor pentru scufundări şi curăţa un pistol. Jack îi făcu semn lui Costas şi se întoarse prudent spre ieşire. Costas alunecă în spatele bărbatului, îşi puse braţul în jurul gâtului lui şi îi prinse gura cu putere. Pistolul căzu cu un zdrăngănit. Costas trase bărbatul mai aproape şi vorbi mârâit.

— Acum. Unde rămăsesem?

CAPITOLUL 20

Douăzeci de minute mai târziu, sunetul ploii fu înghiţit de zgomotul înfricoşător al Lynxului, care se apropie dând târcoale şi măturând pământul în drumul său. Doi oameni fură coborâţi în frunzişul des, purtând în spate o cutie mare de prim ajutor. Odată ajunşi în siguranţă pe pământ, Lynxul înaintă, dispărând iar în nori. Jack fugi de la adăpost pentru a trage cutia de sub tufă şi urcă să îl ajute pe Ben.

— Nu ştiam la ce să ne aşteptăm, strigă Ben în ploaia puternică, punând în toc pistolul pe care îl ţinuse la îndemână. Când a transmis Costas coordonatele prin radio, eram la vreo cinci kilometri depărtare de tine, pilotând un avion de cercetare de-a lungul coastei. Acoperirea de care ne foloseam era o examinare a rămăşiţelor arheologice din largul mării. Jeremy a venit ca singur arheolog la bord. Şi pentru că a insistat. Nu e de dorit să zbori neinvitat în spaţiul aerian mexican gemând de arme, mai ales noaptea, deci voi fi numai eu, împreună cu pistolul meu. Dar acum te-am găsit, Lynxul s-a întors pentru a aduce o întreagă echipă de securitate şi am contactat şi poliţia.

— Loki a plecat, strigă Jack. Tatăl său i-a ordonat să vină după noi în peşteră. A luat-o pe Maria cu el. Nu a avut

încredere în noi. Dar Reksnys e al tău.

— Trebuie să examinez zona, în primul rând. Jeremy se va ocupa de prizonieri.

Jeremy îşi făcu drum prin tufele în care aterizase, cu ochelarii aburiţi şi dând la o parte nişte lujere de viţă-de-vie. Jack îi conduse prin toată încâlceala de plante, spre poteca accidentată, apoi direct spre templu. La intrare, se scuturară de apă, iar Jeremy îşi şterse ochelarii. Înăuntru, Costas stătea cu Lugerul aţintit spre o formă ce zăcea cu faţa la pământ, cu căluş în gură; avea încheieturile mâinilor şi gura acoperite cu bandă adezivă. Jeremy trecu de ei şi se opri la peretele pictat, scrutând cu atenţie imaginea menorei, vizibilă acum, şi scena bătăliei.

— Vikingi, se entuziasmă el, şi ochelarii i se aburiră iar. Aveai dreptate. Fantastic. Şi uite. Sunt sigur că aceea este o femeie.

— Să lăsăm asta pe mai târziu.

Jack dădu din cap către Costas, care îi întinse Lugerul, în timp ce Ben îngenunche peste Reksnys şi-i legă mâinile cu un cordon din material plastic.

— Costas trebuie ajutat să manevreze troliul, Jeremy. Jack îi dădu pistolul. Te descurci cu ăsta?

— Şase luni la ROTC35, la Stanford, spuse Jeremy, luându-şi iar ochelarii de la ochi. Un sens al datoriei greşit orientat după 11 septembrie. Nu era chiar stilul meu.

Jack dădu din cap.

— Ţine minte cine e tipul ăsta. Nu uita ce le-au făcut Mariei şi lui O’Connor.

— Bunicul meu a adus unul din astea din război.

Jeremy îşi puse iar ochelarii şi luă Lugerul, trăgând închizătorul pentru a verifica rapid camera cartuşului, apoi eliberându-l. Îngenunche şi împinse Lugerul în spatele lui Reksnys, trăgându-i capul cu putere pe spate şi aplecându-se spre urechea lui.

— Prietenul meu Costas mi-a spus că ai ameninţat-o pe Maria cu ăsta. Un chin lung, lent, până la moarte.

Îl trase pe Reksnys în picioare şi îl împinse spre ieşire, dispărând cu el în ploaie. Ben se uită la Jack.

— Nu cred că ar trebui să ne facem prea multe griji în privinţa asta.

— OK. Mă duc jos să o aduc pe Maria, spuse Jack.

— Nu te duce singur.

— Nu am altă variantă. Nu mai putem recupera rezervele de oxigen acum. Reksnys avea două tuburi de oxigen de rezervă, dar Loki a luat unul. Se pare că a folosit detentorul tip octopus pentru Maria, permiţându-i să respire din acelaşi rezervor. Tubul care ne-a rămas nu are nici un detentor octopus şi, oricum, nu este destul aer în rezervor pentru ca amândoi să reuşim să respirăm până la cameră şi înapoi.

— Aş putea contacta Lynxul pentru a-l încărca de la navă.

— Nu mai avem timp. Ne-am forţat deja norocul.

Jack îşi puse în spate butelia cu aer şi îşi prinse vesta compensatoare peste piept.

— Loki o să fie deja enervat. Mai bine ar fi rămas aici, o ştie şi el. Tipul e independent. Tatăl său este un tiran, dar totuşi un amator, în comparaţie cu el. Loki este prins între prostiile despre felag pe care trebuie să le asculte orbeşte şi instinctele lui mai bune. A fost obligat să meargă într-un loc unde nu deţinea controlul, aşa cum îi place. Este şansa noastră. Dar asta înseamnă, de asemenea, că o să fie schimbător. Trebuie să acţionez acum. Nu vreau să vină înapoi în camera de sub noi şi să îşi dea seama ce s-a întâmplat. Maria nu ar mai avea nici o şansă. Dacă mai este în viaţă.

— Nu ai armă.

— O să improvizez.

— Lanternă?

— Eu şi Costas am marcat drumul cu batoanele reflectorizante chimice.

— Baftă.

Jack mormăi ceva în timp ce Ben îi prinse frânghia în jurul mijlocului. Costas verifică aerul şi centurile de lestare, apoi îl luă pe Jack de umeri, privindu-l direct în ochi.

— Noroc în luptă! spuse.

— Noroc în luptă.

Jack îşi puse masca, se aşeză pe marginea gurii de ieşire, balansându-se apoi spre apa întunecată de dedesubt. Costas şi Ben începură imediat să îl coboare. Jack era concentrat, dorindu-şi din tot sufletul să ducă treaba la bun sfârşit. Atinse apa cu regulatorul în gură şi începu imediat să înoate spre tunel, urmând batoanele reflectorizante lăsate de ei pe fundul grotei cu doar o oră înainte. Tunelul părea mai puţin apăsător acum, şi, când privi înainte, observă extraordinara luminozitate a pereţilor de calcit iluminaţi de batoane, formaţiuni fantastice de stalagmite şi stalactite ce se conturau de fiecare parte, ca nişte sculpturi abstracte din gheaţă.

La zece minute după ce intrase în apă, văzu pata de lumină dinainte ce marca sosirea în camera finală. Lumina era diferită, mai intensă decât cea chimică. Ajunse la marginea camerei, bulele produse de detentor lipindu-se de tavanul de deasupra sa, şi se ridică cu grijă la suprafaţă într-o cameră mică alăturată, înaltă cât să îşi poată ţină capul deasupra apei. În mijlocul grotei, la vreo douăzeci de metri în faţa sa, putu vedea bizarele formaţiuni din calciu ale insuliţei. O rază întinsă de lumină venea din cealaltă parte a insuliţei, strălucind înspre tavan.

Bulele de la detentor îl puteau da de gol. Timp de un minut, blestemă decizia lor de a îngropa rezervoarele de oxigen în râul subteran. Era nevoit să înoate la suprafaţă, sperând să nu fie observat.

Îşi dădu jos masca şi o prinse de vestă, apoi căută ceva cu care să îşi acopere faţa, ceva care să absoarbă lumina, în cazul în care o torţă ar fi îndreptată spre el. Uşor, se întinse şi frecă cu mâna suprafaţa plată din faţa sa. Îşi mirosi mâna şi strâmbă din nas. Nitrat de potasiu. Excremente de liliac.

Atinse iar stânca cu mâna şi îşi frecă apoi toată faţa, atent să nu facă zgomot.

Umflă vesta compensatoare, suflând aer în muştiuc pentru a evita zgomotul făcut de alimentatorul de joasă presiune de la detentor, apoi intră în apă şi începu să înoate uşor spre afloriment.

Ajunse la jumătatea drumului. Îşi dădea seama de puterea râului subteran, mai mare acum decât atunci când el şi Costas se hotărâseră să continue pe acest drum. O rază apăru, luminându-i chipul. Îngheţă. Raza de lumină se mişcă, dar el continuă să înoate. Dacă era prins acum, nu mai avea nici o şansă. Îşi închipuia că Loki era înarmat. Trebuia să-l ia prin surprindere.

Ajunse pe marginea insuliţei. Auzi o voce de cealaltă parte, amplificată şi distorsionată în cameră, dar cu siguranţă masculină. Un ton mârâit, ameninţător. Jack îşi scoase rezervorul şi labele şi se îndreptă uşor aplecat spre un loc de care îşi amintea de când se scufundase cu Costas, atunci când văzuseră primul indiciu extraordinar. Se aplecă în valea puţin adâncă. Se desprinse uşor, nestânjenită de depunerea aluvionară, la fel de bine păstrată în apa curată ca aceea pe care o găsise în gheaţă. Se ridică din apă, şiroind în costumul său negru, şi scoase obiectul.

O secure varegă!

Jack merse uşor de-a lungul vârfurilor depunerii aluvionare, graţie cizmelor de neopren care nu alunecau pe acea suprafaţă. Trecu de peretele cu scutul viking fosilizat, de conturul arcuit al axului navei, de forma obsedantă a războinicilor căzuţi. De sus privi spre cealaltă parte a insuliţei. Loki era acolo, la mai puţin de zece metri depărtare. Stătea cu spatele la Jack, peste Maria, care zăcea întinsă pe spate şi îl privea cu sfidare. Loki ţinea un pistol în mâna stângă, un Browning High Power. Cu cealaltă mână ţinea o sabie în dreptul inimii ei. Era exact sabia varegă pe care Jack şi Costas o văzuseră în apă, lângă secure.

Jack simţi un fior de groază. Aici, de fapt istoria nu se oprise în loc niciodată. Era martor la ceva întipărit în stânca din Yucatan, imposibil de exorcizat. Un sacrificiu uman.

Într-o străfulgerare, Jack se aruncă asupra lui Loki, făcând securea să oscileze puternic, lovind cu duritate braţul lui Loki dintr-o singură lovitură. Pistolul zbură în apă cu braţul lui Loki încă încleştat pe el, învârtindu-se şi dispărând în adâncuri. Loki se clătină şocat, apoi se întoarse spre Jack cu faţa contorsionată de furie şi de surpriză. Din ciot ţâşnise un jet de sânge. Sabia îi căzu din mână; se clătină ridicându-şi braţul care îi mai rămăsese spre cicatricea de pe obraz, apoi se clătină din nou şi apucă sabia. Brusc, se năpusti spre Jack cu o viteză năucitoare, fiind gata să-l prindă cu garda jos, dar Jack ridică securea la timp. Oţelul se lovi de oţel, răsunând, scrâşnind – sunete care nu mai fuseseră auzite aici de aproape o mie de ani. Trupul lui Jack tremura pe măsură ce para loviturile, dar nu dădea înapoi. Era doar o problemă de timp până când oponentul său avea să ezite. Loki era deja mult prea slăbit pentru a-şi mai putea controla corpul să nu se mai balansese odată cu sabia, clătinându-se, învârtindu-se, încercând să-şi recâştige echilibrul. Se dădu înapoi iar, într-un acces de durere, gâfâind şi îmboldindu-l pe Jack cu vârful sabiei, împleticindu-se înspre marginea apei.

Furia lui Loki îi cauzase propria prăbuşire. Ar fi putut rămâne la suprafaţă cu tatăl său.

Jack măsură greutatea cozii securii, aşa cum făcuse cu ceva timp în urmă, când altă secure le salvase viaţa dintr-un aisberg.

„Noroc în luptă.”

Înaintă şi făcu doi paşi. În timp ce balansa securea, văzu runele trecându-i prin faţa ochilor, runele cu numele lui Halfdan de pe celălalt topor, rune care începeau cu aceeaşi literă norvegiană.

„Securea unui rege măreţ. Trăsnetul Nordului.”

Se năpusti asupra lui Loki şi îl lovi în partea laterală a capului, apoi toporul îi sări din mâini, rotindu-se până ateriză în apă. Capul lui Loki avu o mişcare ciudată, ca a unei marionete, întâi în faţă, apoi se lăsă brusc pe spate. Pentru o secundă, păru a nu fi vătămat. Apoi cicatricea de pe faţă se despică în două. Jack văzu maxilare şi dinţi contorsionaţi în grimasele oribile ale craniilor de la Chichen Itza. Apoi sângele începu să erupă, gros, cu stropi care se împrăştiau peste piatra de dedesubt.

Loki mai făcu un pas, apoi alunecă în balta de sânge, căzând greu, cu capul izbindu-se de o stalagmită. Se mai ridică o dată într-un braţ, clătinându-se pe picioare. Jumătate de faţă nu mai exista, iar globul ocular de pe acea parte îi atârna în afară. Respiraţia îi era greoaie, întretăiată şi gemea îngrozitor. Jack văzu unde securea îi crestase creierul; Loki se mai clătină cu ultimele puteri, apoi se prăbuşi în apă, luând sabia cu el. Pentru câteva momente, rămase suspendat în apă, holbându-se la Jack cu ochiul care îi mai rămăsese nevătămat. Apoi se scufundă mai adânc, şi fu luat de curent, care îl târa în abisul întunecat; fu înghiţit de lumea cealaltă.

Dispăruse.

Jack veni lângă Maria, şi amândoi se aşezară pe marginea apei. Jack tremura din cauza adrenalinei care îi invada corpul după acea înfruntare. Ea se lipi strâns de el. Vâltoarea apei se linişti, singurul sunet care se auzea fiind cel al ploii ce picura, infiltrându-se de deasupra, amplificat în grotă, dar ritmic şi blând în comparaţie cu zăngănitul sonor al oţelului. În timp ce tremuratul lui Jack se atenua, Maria privea cu atenţie în apa cristalină dinaintea ei. Se întinse şi trase ceva afară, un fragment neted de stâncă, fără depuneri. Puteau vedea semnele scrijelite pe suprafaţa sa. Amândoi se ridicară în picioare.

— Este o scriere runică, murmură Maria.

— O poţi citi?

— Nu este prelucrată, e făcută în grabă, şopti Maria. Ca ultima menţiune în jurnalul unei expediţii damnate.

— Încearcă!

Vocea lui Jack părea epuizată, aproape o şoaptă.

Maria făcu o pauză, bolborosi câteva cuvinte pentru sine şi apoi citi cu voce tare:

— Au rămas numai Ulf, Finn şi Halldor. Scraeling-ii au ocupat camera exterioară. Thor ne protejează. Hann ţil ragnaroks."

Jack se simţea golit de orice sentiment, prea secătuit să mai răspundă. Nu putu decât să se întindă şi să atingă piatra picurândă.

— Poate că Harald însuşi a scrijelit asta, ca un ultim gest înainte ca toltecii să îl captureze, spuse Maria. Era ca o repetiţie a luptei de la Stamford Bridge, numai că de data asta era cu adevărat sfârşitul. Se uită la platforma din spatele ei, apoi spre apa întunecată în care dispăruse Loki. Se cutremură fără să se poată controla. Au ajuns cât de departe se putea omeneşte ajunge, chiar la intrarea în lumea de dincolo.

— Simt ce au simţit şi ei, murmură Jack. Stăm la marginea lumii spiritelor, aici, chiar la graniţă. Ceva vrea ca eu să cobor pe acel drum, să îl urmez pe Loki. E ca o forţă primejdioasă care mă trage în jos, vrând ca eu să accept provocarea. Niciodată nu m-am simţit atât de aproape de Harald ca aici, cu adevărat aproape.

Jack se uită împrejur la umbrele tremurânde de pe pereţii grotei, apoi se scutură şi luă rezervorul de aer al lui Loki de unde fusese lăsat pe marginea apei, în spatele Mariei.

— Şi ştiu că ăsta nu e un loc în care am vrea să fim.

— Nu s-a terminat încă, spuse Maria.

— Ai destul aer. E un fir de lumină care conduce spre intrare. O nimica toată. Voi fi chiar în spatele tău.

— Nu asta am vrut să spun.

Jack verifică o ultimă dată centurile pentru umeri ale Mariei. Îşi spălă faţa de pasta negricioasă şi se aşează lângă

ea. Maria începu să vorbească, mai întâi încet, cu ezitare, apoi fluent, ca şi cum ar fi spus un lucru pe care nu îl mai spusese niciodată, dar pe care îl repetase de nenumărate ori în minte. În următoarele minute, Jack ascultă o poveste cu mult mai groaznică decât îşi putuse el imagina vreodată, o poveste care îi făcea pe monştrii de pe cealaltă lume să pară la fel de puternici cum le păruseră vikingilor şi în care răutatea tainică a acestui loc părea că se întruchipează într-o forţă prea nefastă pentru a fi lăsată neprovocată.

Douăzeci de minute mai târziu, Jack ieşi la suprafaţa bazinului, în camera pictată. Costas şedea ghemuit în faţa lui, obosit după manevrarea troliului. Maria stătea la câţiva metri depărtare, apa picurându-i din haine pe podeaua de piatră. În ciuda căldurii, ea tremura uşor, dar Costas îi dădu un prosop, o geacă IMU şi o sticlă de apă. Când văzu că era în siguranţă, Jack se întoarse şi i se adresă lui Costas:

— Cum stăm?

— Mexicanii sunt aici, gâfâi Costas. Doi tipi într-un jeep, acum vreo zece minute. Sunt judiciales36, tipi îmbrăcaţi simplu. Cam fără gust, dacă mă întrebi pe mine. Ziceau că vine un elicopter. Se pare că toată suprafaţa asta e teritoriul lui Reksnys, dar suntem încă la distanţă de reşedinţa principală. Nu a avut încredere în niciunul dintre paznicii săi să stea aici afară. Câţiva localnici maya trăiesc în junglă, dar sunt de partea noastră. Imediat cum ajunge poliţia, iar Lynxul se întoarce de pe Seaquest II, cu întreaga echipă de pază, ne putem linişti. Ben verifică chiar acum un perimetru întins.

Jack îşi îndreptă capul spre gura de ieşire.

— Probabil aţi înţeles că prietenul nostru Loki nu ni se va mai alătura.

Costas ridică din sprâncene.

— Niciodată?

— A plecat să stabilească un record privind rezistenţa la scufundarea în grotă. Fără aer.

— Lumea subterană toltecă, spuse încet Costas. Nu e locul în care mi-aş petrece eternitatea.

Jack îl trase pe Costas deoparte şi îl împinse spre zona întunecată a camerei, vorbind cu seriozitate. Din când în când, Costas se uita la Maria, privirea-i devenindu-i din ce în ce mai dură. După câteva minute, Jack îi făcu semn Mariei să li se alăture. Costas îi dădu ceva împachetat în pânză; ea îl cercetă şi îl ascunse repede în geacă.

Jeremy apăru deodată la intrare, gâfâind înnebunit.

— Repede, pentru Dumnezeu! Reksnys a scăpat. A luat un copil cu el. Ameninţă că o să îl omoare.

— Cum naiba…

— Poliţia mexicană i-a dat drumul, apoi au dispărut amândoi, au luat-o la fugă.

— La naiba!

Se auzi gălăgie afară, şi Reksnys apăru, împingând un băieţel de vreo cinci ani, în timp ce, în spatele lui, părinţii înnebuniţi îl implorau în spaniolă să îi dea drumul. Jeremy îi forţă pe părinţi să iasă, iar Reksnys avansă, ţinând o curea de piele în jurul gâtului copilului. Defilă în faţa lor, cu capul sus şi cu o privire batjocoritoare, apoi îl trase pe băiat în mijlocul camerei, ca pe un animal.

— Îi pot rupe gâtul într-o secundă. Uite aşa. Pocni din degetele de la mâna liberă. Păru a uita de cei prezenţi acolo şi începu să li se adreseze cu o veselie aproape copilăroasă. Privi deodată de jur împrejur. Unde este fiul meu?

— S-a dus să înoate.

Reksnys nu reuşi să înţeleagă spusele lui Costas, şi trase băiatul spre el.

— Como te llamas?

Băiatul era prea înfricoşat să răspundă.

Reksnys îl smuci, ridicându-i faţa spre el.

— Como te llamas?

Băiatul murmură aproape plângând.

— Daniel.

— Daniel. Reksnys îi dădu drumul un moment, dar apoi îl ridică iar spre el, strângându-i cureaua în jurul gâtului. Un nume interesant pentru un maya. Când eram tânăr, ştiam nişte băieţi cu numele ăsta. Daniel, Doron, Menachem. Erau şi câteva fete cu ei. Dar n-a durat prea mult timp.

Reksnys rânji din nou, apoi se uită cu suspiciune la Maria, care se depărta de ceilalţi, îndreptându-se spre perete, spre locul în care îşi recăpătase cunoştinţa după călătoria de coşmar de la Iona. Stătea în faţa lui Reksnys, cu picioarele uşor depărtate.

— Cred, spuse ea, că mai demult ţi se părea uşor să foloseşti asta.

Încet, pe îndelete, ridică Lugerul şi ţinti spre capul lui Reksyns, strângând cu ambele mâini patul pistolului, cu arătătorul pe trăgaci.

Jeremy se uită şocat la Maria.

Reksnys rânji din nou.

— Nu ştii să îl foloseşti.

Maria trase piedica de pe partea stângă.

— Oh… ba da, ştiu.

— Nu e încărcat.

— Jack! strigă Maria fără a-şi clinti privirea.

Jack scoase o cutiuţă pe care scria: „Nine-millimetre Parabellum”, şi îi arătă jumătatea goală.

— Am găsit asta în buzunarul tău, spuse. Îţi aduci aminte?

Reksnys deveni sfidător.

— Aruncă pistolul sau băiatul moare.

Maria începu să recite vorbe pe care le ţinea minte de când era copil:

— Raport privind situaţia operaţională URSS, numărul 129a, spuse ea încet, Einsatzgruppe D. Locaţie: Nikolaiev, Ucraina. Anexă la Raportul numărul 129 privind activitatea grupurilor de comando în spaţiile libere ale evreilor şi exterminarea grupărilor partizane. Comandantul SS Andrius Reksnys a executat personal 341 de evrei. Total revizuit pentru ultimele două săptămâni: 32108.”

Se lăsă o linişte copleşitoare. Maria ţinea în continuare Lugerul îndreptat spre capul lui Reksnys, care era încă sub efectul şocului, uitându-se la ea cu o ură rece, ţinând cureaua lucitoare întinsă în jurul gâtului băiatului.

— 14 mai 1943, continuă Maria. O frumoasă dimineaţă de primăvară. Flori peste tot, păsări care cântă. Ultimii la rând în faţa şanţului erau membrii unei tinere familii – tatăl, mama însărcinată şi patru copilaşi. Îţi aminteşti? Tatăl tău te-a lăsat să termini cu cei mici.

— Imposibil. Reksnys scuipă cuvântul, privind conspirativ la ceilalţi. Femeia e nebună. Nu există martori. Nu au existat niciodată.

— A fost primul tău grup, continuă Maria fără emoţie. Nu erai prea experimentat cu Lugerul. După trei zile, cel mai mic dintre copii s-a târât afară din şanţul cu cadavre având un glonţ oprit în oasele craniului. O fetiţă dulce, plângând neajutorată, în soarele primăvăratic. Lacrimile se prelingeau pe obrajii Mariei, dar vocea îi rămăsese fermă. Un soldat din armata germană a găsit-o, i s-a făcut milă de ea. A luat-o cu el, şi a stat cu unitatea din care el făcea parte tot drumul înapoi spre Berlin, îngrijită de nemţi, oameni dezgustaţi de ce făcuseră trupele SS. Când au fost cu toţii omorâţi în luptă, a fost salvată de un soldat britanic. După mai mulţi ani, s-a căsătorit cu un diplomat spaniol şi a avut o fiică. Primăvara trecută am dus-o la Nikolaiev, să mai vadă o dată pajiştea minunată, să fie cu fraţii şi cu surorile ei, cu mama şi cu tata. Spunea că lor le era dor de ea, că fuseseră disperaţi să o găsească şi să o protejeze. Maria înghiţi cu greu, înlăturând lacrimile, şi privi neclintită ţeava pistolului. Acea fetiţă era mama mea.

— Prostii! Reksnys ridică băiatul spre el, privind în toate părţile, cu vocea deodată dementă şi ascuţită. Să nu crezi un cuvânt din ce spune. E evreică.

Camera era cufundată în tăcere. Reksnys păru deodată demoralizat, începu să tremure, păli, şi pe faţă îi apărură urme de transpiraţie. Împinse băiatul. Jack îl prinse şi îl

trase spre ieşire. Reksnys se clătină, apoi se îndreptă, încercând să îşi regăsească sângele-rece.

— Aveţi băiatul.

Îşi trecu mâinile tremurânde prin păr, dându-l pe spate. Se chinuia să îşi facă vocea să pară din nou normală, să sune împăciuitoare.

— E timpul să punem capăt acestei prostii. Aveţi ce vreţi. Poliţia nu va găsi niciodată nimic împotriva mea. Putem cu toţii să ne vedem de drum. Unde este fiul meu?

— Într-o excursie spre iad… numai dus, spuse Costas.

— Unde este fiul meu? Reksnys era incapabil să mai înţeleagă ceva, avea ochii injectaţi şi privea panicat. Urmă un alt moment de tăcere, iar el se uită înnebunit de la unul la altul, apoi se clătină într-o parte. Nu!

Maria orientă ţeava pistolului, încet, tacticos, păstrând-o tot timpul aţintită spre capul lui. Vocea îi era tăioasă, pătrunzătoare.

— În genunchi! Cu faţa la perete.

Reksnys pierdu controlul. Căzu în genunchi, cu buzele tremurând şi cu privirea transfigurată de teroare. O pată întunecată îi apăru pe pantaloni şi se întinse în jos, pe picioare.

— Nu, te implor. Nu asta.

— Sunt evreică.

Vocea Mariei era abia perceptibilă.

Se auzi o detunătură asurzitoare. Capul lui Reksnys sări înapoi, şi bărbatul căzu pe podea, în convulsii. Sângele şiroi. Pentru un moment, rămase conştient, cu ochii larg deschişi, cu picioarele tremurându-i oribil. Apoi înţepeni. Pata de sânge de pe perete începu să se prelingă, în şiroaie purpurii care se scurgeau în culori similare celor din scena sacrificială, adunându-se într-o baltă de sânge.

Reksnys se mişcă iarăşi. Ei erau înlemniţi de uimire. Părea în convulsii, smucindu-se ca o păpuşă de cârpe şi avansând spre Maria. Maria scăpă pistolul, aproape paralizată. Jack o apucă şi o trase deoparte. Brusc, podeaua se zdruncină cu

putere. Jack abia mai înţelegea ceea ce se întâmpla. Apoi îşi aminti. Chichen Itza. Cutremurul de acum câteva zile. Reksnys nu se mişca deloc, era cutremur. Pe zid apăru o crăpătură care despică pictura murală. Un zgomot asurzitor se auzi din caverna de dedesubt. Jack deveni conştient de viteza cu care se îndreptau toţi spre ieşire şi o trase pe Maria afară; văzu cum apele creşteau rapid în spatele lor, umplând gaura cavernoasă unde fusese odată templul.

Mai târziu, o observă pe Maria deschizându-şi ochii. Văzu apa picurându-i pe faţă, văzu o rază de soare pătrunzând până la ei şi auzi păsări ciripind. Respiră adânc, savurând aerul rece şi curat de după ploaie. Se gândi la mama Mariei, la O'Connor.

Se terminase.

CAPITOLUL 21

— Sunt douăzeci şi trei de metri de la marginea platformei până la nivelul apei, plus sau minus câţiva centimetri. Va trebui să amenajăm o platformă de lansare destul de sofisticată pentru a face maşinăria asta să meargă.

— Dacă au putut să facă asta în anii 1950, atunci putem să facem şi noi acum. Mă bazez pe iscusinţa ta.

— Aşa cum se întâmplă adeseori, am proiectat exact ceea ce ne trebuie.

Costas scoase planul de execuţie dintr-un tub de carton şi îl întinse pe piatra de var fierbinte, prinzându-l într-un colţ cu telemetrul pe care îl avea cu el. Jack începu o prezentare detaliată, dar Jeremy şi Maria îi întrerupseră expunerea.

— La masă!

Jeremy sări peste stâncă, aducând cu el o geantă frigorifică, şi se băgă sub prelata care îi apăra de soare. Trecuseră două zile de la furtună, iar aerul era tot curat şi proaspăt, însă în dimineaţa aceea căldura se reinstalase, şi aerul era înăbuşitor.

Jack se apropie de Jeremy, care deschise geanta frigorifică şi scoase pe masă mâncarea şi băutura. Costas, care

bombănea de unul singur pe margine, veni imediat strângându-şi schiţa. Se aşezară; Maria stătea întinsă pe stânca din spatele lor.

— Ce mi-aţi mai pregătit de data aceasta? întrebă Costas. Vreo delicatesă a toltecilor? Vreo inimă de om murată?

Jeremy le vorbi printre înghiţituri:

— Nu, doar o bunătate de fasole la cutie. Se uită la Jack şi îi zise: Se întorc turiştii în după-amiaza asta. Înghiţi, apoi luă o gură de apă şi continuă: Abia dacă au simţit cutremurul care ne-a prins pe noi în junglă, ei cred că sunt în siguranţă aici. Oricum, e prea cald să muncim aici. Mai rupse o bucată de pâine, după care arătă cu degetul spre prăpastia de la Puţul Sacrificiului, de sub platforma unde stăteau Jack şi Costas. Noi chiar facem asta?

— Anul ăsta, mai spre sfârşit, zise Jack. Sunt sigur că sunt nişte lucruri fantastice aici.

— Am priceput acum. Costas se lumină la faţă, iar sudoarea i se ivi de sub pălăria sa de paie. Cu gura plină de mâncare le spuse: Veniţi să vă arăt când terminaţi de mâncat.

— Mi-ar plăcea să văd locul unde Harald s-a luptat pentru ultima oară, spuse Jeremy. În cealaltă cenotă!

— Nu cred, murmură Jack. Intrarea e blocată de tone de piatră, iar dacă încerci să ajungi din cealaltă parte, vei da de un curent imposibil de depăşit. Am descoperit ultima bătălie a lui Harald, Ragnarok, şi asta ar trebui să ne fie de ajuns. Ceva îmi spune că mi-aş forţa norocul dacă m-aş reîntoarce acolo.

— E un loc întunecat, zise Maria. Nu vrei să te duci acolo.

— Oricum, nu sunt decât o grămadă de stalagmite, continuă Costas.

Jeremy examină cu suspiciune suprafaţa verde a canalului din faţa lor.

— Dacă vă gândiţi să mă trimiteţi aici, ca alternativă, atunci puteţi să vă luaţi gândul. Locul ăsta mă înfioară numai când mă uit la el.

— Ai putea măcar să vii cu noi în expediţie să ne cari mâncarea.

— Maria? Jeremy îşi lungi gâtul pentru a o zări de după masă. Adică, biblioteca Hereford. Aş putea să lipsesc de la serviciu?

Maria lăsă jos sticla şi îi aruncă un zâmbet obosit. Jack o urmărea cu atenţie de ceva timp de pe partea cealaltă a mesei. De la moartea lui Reksnys, ea dormise aproape încontinuu ori se odihnise. Echipa medicală de pe Seaquest II îi îngrijise rana de la faţă, care acum îi era acoperită cu tifon alb. Nu îi rămăsese nici o cicatrice – aceasta ar fi reprezentat o amintire groaznică. Din punct de vedere psihic însă, lucrurile nu stăteau aşa de bine. Jack ştia din propria experienţă că moartea lui O'Connor avea să o afecteze cel mai mult când avea să se întoarcă acasă şi avea să se gândească îndelung la cele întâmplate. Cu două zile în urmă, Maria îl ameninţase cu arma pe cel care ordonase crima, aceeaşi persoană care îi lăsase sechele înainte de a-l cunoaşte pe O'Connor. Jack o văzuse într-o altă lumină de când dezvăluise adevărul îngrozitor despre trecutul familiei sale. Îi cunoscuse mama acum mulţi ani, pe când el şi Maria erau studenţi la aceeaşi facultate, şi presupusese despre ea că era evreică sefardă, la fel ca tatăl Mariei. Asemenea multor supravieţuitori ai Holocaustului, mama ei reuşise să dea uitării ororile trăite până pe patul de moarte, când se lăsase copleşită de amintiri. Aşa se explica tăria Mariei, dar şi neliniştea sa şi ezitarea în a-şi asuma obligaţii familiale. Destăinuirea traumei pe care o ascunsese întreaga viaţă avea să o schimbe. Faptul că îşi dezvăluise sentimentele faţă de Reksnys o făcuse să încheie acel capitol, şi pusese capăt duşmăniei ancestrale. Această experienţă fusese una şocantă, iar urmările nu se lăsaseră aşteptate. Din fericire, poliţia mexicană se arătase foarte bucuroasă să treacă în tabăra opusă atunci când fusese clar cine avea să câştige, iar Maria fusese ridicată în slăvi pentru salvarea băiatului.

Numai Jack, Costas şi Jeremy fuseseră martori la scena finală.

Maria se uită la Jeremy.

— Ai făcut o treabă minunată, dar, dacă mai stai mult cu tipii de la IMU, o să te prindă în plasă pentru totdeauna. Îi aruncă încă un zâmbet, şi apoi privi spre Jack. Ce se mai aude despre menora?

— Mă tot gândesc la simetria istoriei, zise Jack.

Costas îl privi îngrijorat şi se ridică în capul oaselor.

— O, nu, iar filosofezi. Este timpul să mă întorc la schiţele mele.

— Nu, aşteaptă. Este important, poate că acesta este răspunsul întregii poveşti.

Costas se aşează cu greutate, în timp ce Jack îşi aduna gândurile.

— Acest lucru mi-a trecut prin minte când am văzut tabloul procesiunii toltece către Puţul Sacrificiului, care se aseamănă foarte mult cu procesiunea romană către Arcul lui Titus, petrecută cu o mie de ani în urmă. Gândeşte-te numai la nenumăratele locuri în care s-a aflat menora, prin câte culturi a trecut. Simbolul suprem al evreilor este considerat al doilea ca importanţă după Chivotul Legământului. Apoi intră în posesia împăraţilor romani şi devine un obiect de fală pentru ei. Apoi ajunge la bizantini. După aceea, Harald Hardrada şi vikingii pun mâna pe ea. Ar fi putut fi topită cu fiecare ocazie, dar nu sa întâmplat aşa. Pentru romani, era un simbol al cuceririlor lor, al superiorităţii. Pentru bizantini, era una dintre comorile nepreţuite care îi lega de Roma antică, de virtuţile străvechi. Pentru Harald Hardrada, era un simbol al bravurii personale, devenind apoi ceva mistic, un talisman. Până atunci, semnificaţia sa originală s-a pierdut, dar tot mai poartă o aură supranaturală, puterea de a modela destinul oamenilor.

Costas asculta cu atenţie.

— Cea de-a patra cruciadă, jefuirea oraşului Constantinopol, spuse el. Asta-i tot. Toate chestiile alea pe care le căutam noi, obiecte de artă vechi. Unele dintre ele aveau o valoare, fală, aşa cum ai spus, dar acestea s-au transformat, odată ajunse în altă cultură diferită. Caii Sfântului Marcu din Veneţia, care au fost la origine o sculptură antică, s-au transformat în simbolul unui oraş-stat medieval, lucru la care creatorii săi nici măcar nu visaseră.

— Te-ai prins.

— Şi celelalte lucruri, obiectele de artă ascunse în Cornul de Aur. Nici ele nu au prestigiu.

— Sau un simbolism care nu era dorit de nimeni, care era periculos. Pentru cruciaţi, asemenea celor de la Vatican, puntea simbolică a menorei fusese exploatată la maximum, iar acum se reîntorcea la originile sale evreieşti. De aceea am crezut că exista şansa să o găsim în Cornul de Aur.

— Aşa că, după vikingi, trecem mai departe la tolteci, zise Costas. Înţeleg unde baţi.

— Aceştia erau impresionaţi de simbolurile de bravură, supremaţie şi victorie, spuse Jack. Chiar erau mândri de ele. Uită-te la arhitectura acestui loc, la sculptură! Şi preţuiau foarte mult aurul lor. Poate că nu au oferit menora zeilor la sfârşitul procesiunii, poate că au ascuns-o, pentru a fi folosită numai în timpul ceremoniilor alese. Gândeşte-te la împăratul Vespasian, cu o mie de ani în urmă, şi la procesiunea triumfală din forumul roman. Asemenea tolteculor, el a sacrificat prizonierii de război, evreii captivi. Ar fi putut să sacrifice şi comorile lor, să le topească pentru a face o monedă pentru rege. Dar el a ales să le închidă în Templul Păcii.

— Templul Luptătorilor, îngână Jeremy. Acela era locul cel mai sfânt al tolteculor, dar cu siguranţă nu era un templu al păcii. Se asemăna mai mult cu castelul Wewelburg din Bavaria, cartierul general al SS.

— Nu era chiar ce avea Vespasian în minte, spuse Maria.

Costas aprobă entuziast.

— Hai să dăm frâu liber imaginaţiei. Îmi place versiunea aceasta.

— Vezi? rânji Jack. Nu este ceva foarte diferit de inginerie. Ai oamenii tăi pe care îi pui să muncească, dar ai şi genii.

— Să înţeleg că te referi la Jeremy.

Maria rămăsese cufundată în gânduri.

— Aşa că, atunci când tolteculor au dispărut, menora a dispărut şi ea din istorie, aşa cum credeam că s-a întâmplat când Imperiul Roman a decăzut, zise ea.

— Şi aici urmele dispar, încuviinţă Jack.

— Vreo pistă?

Jack se uită la Jeremy, care avea privirea pierdută, părând distras. Îşi cufundă mâna într-un săculeţ de pe masă şi scoase o carte.

— Ceea ce spuneai tu… Tocmai mi-a venit o idee. Este vorba despre altceva ce am găsit în timp ce căutam indicii

în textele maya. Nu am descoperit nimic relevant în timp ce citeam, dar apoi mi-a picat fisa. Este doar o posibilitate, atât.

— Nu din nou, zise Costas uitându-se ironic la Jeremy. Sper că nu ai de gând să ne baţi la cap cu vreo societate secretă.

— Nu te teme! Jeremy termină de mâncat pâinea şi se şterse la gură, apoi luă o înghiţitură de apă şi zise: îţi aminteşti că spaniolilor le-au luat ani de zile să cucerească Yucatan-ul, care nu este foarte departe de centrul Mexicului? Yucatan-ul a fost primul loc unde Cortes a debarcat, dar nu a zăbovit prea mult pe acolo.

— Nu era aur, oferi Costas un motiv.

— Corect. Dar este posibil să fi trecut cu vederea ceva, poate că a pierdut cea mai mare comoară dintre toate.

— Continuă, spuse Jack.

— Nu o să-ţi vină să crezi, dar ultimul rege al populaţiei maya nu a fost înfrânt până în 1697. Anul 1697! sublinie Jeremy. Iar el era descendentul direct al regilor din aceste locuri, adică Chichen Itza.

Jack era uluit.

— Dar asta înseamnă două secole după Cortes!

— Eu credeam că Chichen Itza era deja distrus şi abandonat înainte ca spaniolii să ajungă, spuse Costas.

— Cu câteva decenii înainte de Cortes, în secolul al XV-lea, Jeremy confirmă. Toltecii erau deja duşi, poate că îşi găsiseră sfârşitul în vreo baie de sânge cu două secole înainte. Ei au fost înlocuiţi de o dinastie maya mult mai civilizată numită Itza, oameni care au şi dat numele locului. Ce s-a petrecut aici în ultimele zile este încă un mister, dar, atunci când locuitorii maya au abandonat în cele din urmă templele, au plecat de aici pentru totdeauna, au dispărut în junglă şi au cutreierat mulţi ani, asemenea triburilor din Israel.

— Poate că au suferit o depresie colectivă, se amuză Costas. Au trăit secole întregi într-un vârtej oribil al

violenţei; teroarea şi sacrificiile la care au fost supuşi şi-au spus cuvântul. În cele din urmă, au cedat.

Jeremy râse.

— Ei bine, orice s-ar fi întâmplat, ei au ajuns în cele din urmă la lacul Peten, care este la mai bine de patru sute de kilometri spre sud, în Guatemala de astăzi. Jungla era de nepătruns, dar s-au îndepărtat cât de mult au putut de spanioli. Au vâslit către o insulă îndepărtată şi au pus bazele unui nou oraş, Tah Itza. Au trăit acolo timp de multe generaţii, deranjaţi doar de câţiva misionari. Tah Itza ajunsese să se bucure de o reputaţie mistică. Pentru unii spanioli, acest lucru reprezenta o fortăreaţă terifiantă din junglă, un bastion format din luptători neînfricaţi care practicau ritualuri satanice, era iadul pe pământ. Pentru alţii, acesta era un loc al bogăţiilor ascunse la care nu puteai ajunge decât dacă treceai prin multe dificultăţi, un fel de Shangri-La sau Avalon maya.

— Să ne întoarcem din nou la regele Arthur, protestă Costas, cu jumătate de glas. Mă îndoiesc că Tennyson ar fi îndrăznit măcar să viseze la plasarea Avalonului în jungla mexicană.

— Era posibil să fi avut comoara asupra lor, rosti încet Jack. Poate erau un popor înfrânt, poate că erau doar umbra gloriei apuse, dar ar fi salvat ce se mai putea salva din Chichen Itza. La fel ca israeliţii, ei ar fi păstrat asupra lor cele mai valoroase obiecte, cea mai mare bogăţie a lor.

— Poate că ei au asociat menora cu zeul-vultur, cu reîntoarcerea regelui, spuse Maria. Referinţa pe care Jeremy a găsit-o în cartea lui Chilam Balam sugerează că populaţia maya ştia ceva despre Harald şi despre vikingi. Amintiţi-vă ce a spus Reksnys despre locuitorii maya din ziua de azi şi despre ezitarea lor de a coborî în cenota de sub templu. Poate că Harald a fost transformat într-un fel de zeu mitic salvator, care a luptat pentru maya împotriva duşmanilor lor, toltecii. Poate că, la două sute de ani după ce Harald şi-a găsit sfârşitul, vreun localnic maya cu

iniţiativă a luat menora din infernul toltecilor şi a transmis-o mai departe altei culturi.

— Dacă nu o sacrificaseră deja, spuse Jack.

— Sau dacă nu au topit-o.

— Ceea ce ştim provine dintr-un manuscris găsit recent în Mexic, la sfârşitul anilor 1980, continuă Jeremy. Este o poveste incredibilă, este relatarea unui misionar iezuit, Fray Andrés de Avendańo y Loyola, care a ajuns la Tah Itza în 1695. Avendańo era un om deosebit de inteligent, cu o vigoare de invidiat, de o moralitate impecabilă şi un om care ştia ce voia. El a fost fascinat de oamenii pentru care venise, de modul lor de trai. Primii misionari n-au avut succes, dar, dacă nu ar fi existat cărturari ca Avendańo, nu am fi ţtiut nimic despre aceţti oameni, iar întreaga populaţie ar fi dispărut. Părintele O'Connor a făcut parte din rândul acestor oameni importanţi.

— Mă întreb dacă Patrick ştia ceva despre acest subiect, spuse încet Maria.

Jeremy deschise cartea.

— Conform propriilor mărturii, Avendańo a ajuns în acel an pe ţărmul lacului Peten, alături de doi franciscani şi de zece maya convertiţi. De la est, pe partea cealaltă a lacului, au văzut o privelişte minunată. Jeremy citi un pasaj: „Se ivi o flotilă formată din canoe decorate cu multe flori şi învăluită în sunete produse de tobe, beţe şi fluiere de lemn. În cea mai mare dintre toate stătea regele Itza, care era cunoscut sub numele de lordul Kanek, care înseamnă steaua cu douăzeci de şerpi."

— Sună minunat, murmură Costas. Se spune ceva despre aur?

— Ceea ce Avendańo a văzut reprezenta fantezia fiecărui spaniol legat de Lumea Nouă, genul de lucru pentru care conchistadorii şi-au vândut sufletele, cu două secole înainte, dar pe care abia dacă l-au văzut vreodată. Îţi dai seama că Avendańo era copleţit. Instinctele sale de iezuit erau

tulburate de dorinţa care îi îndemnase pe spanioli să cucerească, asemenea unui rechin care simte sânge.

Jack zâmbi.

— Continuă!

— Ultimul rege maya se arătă în faţa lor. Ascultaţi: „El purta o coroană de aur, iar în urechi avea discuri de aur de care atârnau lanţuri de aur lungi până la umăr. Purta nenumărate brăţări şi inele de aur, iar sandalele sale albastre erau acoperite cu clopoţei de aur”.

— Era îmbrăcat în aur cu totul, fluieră Costas.

Jeremy închise cartea.

— Avendańo nu a reuţit să îi convertească. Doi ani mai târziu, aceştia au fost învinşi de spanioli.

— Vrei să spui că au adus cu ei comoara de la Chichen Itza? întrebă Costas.

— Aşa spune povestea.

— Dar este o mulţime de aur pentru un popor înfrânt.

— Dacă populaţia maya era atât de secretoasă în legătură cu cărţile sale sacre, aceste cărţi ale lui Chilam Balam care profeţeau venirea dinspre est a oamenilor cu barbă, atunci ar fi putut păstra secrete şi alte lucruri legate de comori ascunse. Spaniolii căutau aurul peste tot, iar o fortăreaţă insulară pe un lac ascuns adânc în inima pădurii ar fi fost un loc potrivit.

— Şi poate că era doar aur, pur şi simplu, zise Costas. Toată acea atracţie pe care menora o exercita asupra toltecilor dispăruse. Odată ce populaţia maya a reuşit să ajungă la ascunzătoarea sa, este posibil să o fi topit.

— Şi ne-am întors de unde am plecat, spuse Maria încet.

— Ce vrei să spui? întrebă Costas.

— Gândeşte-te! Spaniolii au cucerit ultima fortăreaţă a populaţiei Itza. Au obţinut aurul reprezentanţilor maya. Doar că nu este deloc aurul lor. Şi ce fac ei cu el? Evident că nu stau să doarmă pe el în mijlocul junglei.

— Trimit prada acasă, spuse Jeremy.

— Şi topesc aurul, fac monede din el şi le trimit acasă în Cadiz şi Sevilla, zise Maria. Sute de lire de aur, o răsplată valoroasă care se duce direct în visteria regelui spaniol şi la cealaltă mare putere din spatele conchistadorilor.

— Biserica Catolică, rosti încet Jack. Iar o parte din bogăţia aceea se întoarce la motorul Bisericii, la Vatican, în Roma.

— Stai un pic, spuse Costas. Stai că m-am pierdut din nou.

— Nu înţelegi? ochii Mariei licăreau. Dacă ai dreptate, atunci menora nu a fost niciodată pierdută. Acum trei sute de ani, aurul turnat în forma sa sacră în Israel s-a întors pe pământ legitim, transformat în lingou de aur şi artefacte sfinte pentru o nouă ordine mondială. Poate că acest lucru a fost mereu în faţa ochilor noştri, în splendoarea Sfântului Petru aurit, în raclele comorii Vaticanului, în nenumăratele ornamente şi artefacte din bisericile din întreaga creştinătate cu care Biserica a fost generoasă.

— Şi poate că unele dintre ele chiar s-au reîntors în Ierusalim, spuse Jeremy. Vă amintiţi de legenda lui Harald Hardrada, care oferea comorile sale Mormântului Sfânt al lui Isus, de la Ierusalim? Povestea care a culminat cu cruciadele, atunci când vestul a ajuns pe pământ sfânt, nu a fost doar o poveste a jafului şi a lăcomiei. Poate că o parte din aurul de la Itza să se fi reîntors în ultimele secole la locul de unde plecase, adică la Templul din Ierusalim, şi să se găsească în continuare acolo.

Costas se întristă imediat şi aruncă o privire peste schiţele stâncii de lângă cenotă.

— Foreza mea de adâncime. Toate planurile mele. Voi spuneţi ce cred eu că spuneţi?

— Tot ce spunem este ceea ce bănuim, îngână Maria.

— Şi nici măcar nu putem să dovedim că Harald a ajuns aici, spuse Costas. Pictura murală s-a dus, locul unde a fost îngropat Harald a dispărut şi el pentru totdeauna. Nimeni nu o să ne creadă.

— Dar avem asta. Maria scoase bucata de piatră din buzunarul pantalonilor scurţi, piatra runică pe care o găsise în canal.

— Dar ea nu confirmă prezenţa lui Harald, spuse Costas. Şi piatra nu este de pe aceste meleaguri, pare mai mult un şist pe care probabil l-au luat de la L'Anse aux Meadows.

— Dar noi ştim, spuse Maria.

— Eu merg pe teoria populaţiei maya. Jeremy încă se mai gândea la menora. Este mai bine decât să ne gândim ce am face cu menora dacă am găsi-o.

Jack se ridică, se îndreptă către platforma de sacrificiu şi privi verdele impenetrabil al apei. Apoi se întoarse cu spatele la cenotă şi scoase un aparat de emisie-recepţie de la curea.

— Este posibil ca, la urma urmei, menora să fie în Puţul Sacrificiului. Sau poate că am ajuns la final. Dar, înainte de a mă mai gândi la alt proiect, am o datorie faţă de un prieten vechi. Ceva ce are legătură cu norocul în luptă. Îi aruncă o privire Mariei. Şi trebuie să plecăm de aici.

CAPITOLUL 22

Patru zile mai târziu, Jack stătea ghemuit lângă pupa lui Seaquest II, cu mâinile pe urechi pentru a nu auzi freamătul apei în timp ce vorbea la telefon cu Maurice Hiebermeyer în Istanbul. După câteva clipe, timp în care încercase să se facă auzit, se ridică şi se duse la Costas, care stătea lângă Maria şi Jeremy. Aceştia se aflau pe o bancă din spatele pistei de aterizare.

— Îmi dau seama la ce te gândeşti, zise Jack apăsând receptorul de ureche. Demarează treaba, şi ne vedem la Cornul de Aur mâine-seară. Şi mulţumesc pentru excavare, Maurice. Ai făcut treabă bună. Îţi rămân dator. Terminat.

Jack închise aparatul şi îşi făcu drum printre funiile întinse pentru asigurarea elicopterului Lynx. Seaquest II se îndrepta către Oceanul Arctic pentru a relua un proiect ştiinţific la fiordul Ilulissat, şi câţiva dintre oamenii de ştiinţă care debarcaseră acolo înainte de a se abate din

drum urmau să urce din nou la bord. Vasul se afla acum la mai puţin de o sută şaizeci de kilometri de Newfoundland, iar ultimul zbor cu elicopterul era programat mai târziu în acea după-amiază. În afară de o mică turbulenţă, marea era calmă, şi cerul limpede, dar, pe măsură ce înaintau spre nord, aerul se răcea şi părea mai aspru decât fusese în jungla urât mirositoare, Yucatan. Maria şi Jeremy purtau amândoi hanorace IMU, care îi protejau de vântul puternic.

— Am vorbit cu Maurice Hiebermeyer, spuse Jack. Am veşti bune. În sfârşit au găsit artefactele rămase după asediul oraşului Constantinopol, din anul 1204.

— Aurul cruciaţilor? întrebă Costas plin de speranţă.

Jack rânji cu subînţeles.

— Este vorba despre o imensă statuie din bronz poleită cu aur, care îl înfăţişează pe împăratul Vespasian şi care are o inscripţie cu dedicaţie prin care se atestă faptul că a fost pusă pentru prima dată în Templul Păcii din Roma după procesiunea triumfală care sărbătorea victoria împotriva evreilor. Nu este exact ceea ce căutam noi, dar aşa este în arheologie.

— Asta voiam să aud, spuse Costas mulţumit. Muncitorii au fost siliţi să-şi pună la bătaie ultimele resurse. Oricum, din câte îmi amintesc, există o listă cu obiecte furate din Templul Evreiesc, în afară de menora. O să le găsim. Trebuie să avem încredere în tehnologia IMU.

— Asta o să treacă în plan secundar pentru o vreme, spuse Jack. Maurice abia aştepta, de când ne-am întors din Atlantida, să-mi spună despre o descoperire dintr-un deşert egiptean, şi în cele din urmă m-a înduplecat. Este incredibil.

— Să nu-mi zici că este vorba despre alt papirus, spuse Costas. Ultimul ne-a creat mari probleme.

— Acesta este roman, spuse Jack. Este doar un fragment, dar conţine un indiciu important.

— Altă comoară?

— Ai auzit vreodată de Alexandru cel Mare?

Costas observă strălucirea atât de cunoscută din ochii lui Jack.

— În regulă. Este domeniul meu preferat din arheologie. Poţi să contezi pe mine. Doar să nu mai ne confruntăm cu aisberguri.

— S-a făcut.

Jack zâmbi şi se întoarse către Maria şi către Jeremy, dar expresia chipului său se schimbă când zări privirea Mariei.

— Chiar voiam să te întreb, Maria, spuse el blând. Provenienţa ta ucraineană… ştiu că populaţia evreiască era ashkenazi, dar ştii ceva legat de ceea ce s-a petrecut înainte de asta? Adică, încerc să înţeleg pasiunea ta pentru vikingi.

Maria se lumină la faţă şi îi zâmbi.

— După ce mi-am îngropat mama anul trecut, am petrecut câteva zile în Kiev şi m-am dus la catedrala Sfânta Sofia pentru a studia faimoasele picturi murale. Am văzut regii şi reginele care au domnit în Kiev în timpul vikingilor, negustorii şi luptătorii care au ajuns acolo din nord în corăbii, pe cursul apei. Blonzi, cu barbă, foarte înalţi, imagine care îi descria foarte bine pe Hardrada şi pe oamenii săi.

— Varegi, murmură Jack. Rus.

— Înainte ca mama mea să moară, mi-a vorbit pentru prima dată despre familia ei. Este o poveste despre căsătorii între religii diferite care datează de mult timp, legendă de familie care dovedeşte descendenţa din nobilimea rusă.

— Aşa ziceam şi eu, zâmbi Jack.

— Se pare că sunt singurul de aici care nu are strop de viking în el, spuse Costas.

— Nu fi aşa de sigur. Inscripţia lui Halfdan din Hagia Sofia nu este singura dovadă că vikingii au existat numai acolo. Mai există şi altă inscripţie runică pe o sculptură străveche din Atena. Se pare că Harald şi băieţii săi s-au distrat şi prin Grecia. Au ajuns cam peste tot.

Costas se uită la harta pe care o trasase pentru aventura lor.

— Oricum, este în emisfera vestică.

Jack deveni din nou serios.

— Tocmai am vorbit cu şeful de securitate de la IMU din Anglia, spuse el, adresându-se celor trei. Ca măsură de precauţie, chiar înainte să fie răpită de Loki, Maria a expediat o penultimă ciornă a dosarului la care lucra cu O'Connor pentru a-l trimite la şeful de securitate de la IMU. În momentul acesta, Interpolul demarează câteva arestări ale unor oameni importanţi. Se pare că cei din felag erau implicaţi foarte mult în crimele care aveau loc la nivel internaţional, în spălare de bani, droguri, arme şi antichităţi care erau vândute pe piaţa neagră. Unul dintre aceştia era chiar implicat într-un jaf din situl roman Herculaneum din golful Napoli, care a avut loc chiar sub nasul autorităţilor italiene. Se pare că prietenul nostru Reksnys nu era singurul care se folosea de puterea felag-ului pentru a-şi umfla propriul buzunar.

— Se pare că aceste lucruri sunt departe de idealurile eroice ale lui Harald Hardrada, şopti Costas.

— Felag-ul modern nu avea nimic în comun cu acest lucru, spuse Jeremy cu o voce ascuţită. Era o organizaţie criminală, pur şi simplu. Aveau tot atâta legitimitate cât aveau şi naziştii.

— Se pare că dosarul pe care tu şi O'Connor l-aţi alcătuit era unul crucial, era conexiunea care lipsea şi care ar fi permis Interpolului să lege toate aceste personaje, îi spuse Jack Mariei. Şi acum, că ei sunt implicaţi în crimă, nu cred că vom auzi despre felag o bună bucată de timp.

— Dar ce spui despre personajul acela din umbră de la Vatican? întrebă Costas.

Jack clătină din cap, părând îngrijorat.

— Mă tem că aceasta este singura excepţie. Lui Reksnys aproape că i-a scăpat atunci când se lăuda cu informatorii săi, dar până la urmă s-a oprit. O'Conner suspecta pe

cineva, dar voia să fie sigur înainte să ne spună şi nouă. Faptul că a fost omorât a schimbat acest lucru. Aceasta a fost singura mică victorie a lui Loki. Dar, oricine ar fi, fiţi siguri că îşi acoperă urmele chiar în clipa aceasta, păstrând aparenţele până când investigaţia ia sfârşit. Între timp, este posibil să găsim mai multe indicii prin jurnalele lui O'Connor, câteva semne care ne-ar putea indica adevărata lui identitate.

— Mă întorc la Iona să termin treaba. Ochii Mariei se întristară; încercă să-şi ascundă lacrimile cu un surâs. Cel puţin părintele O'Connor şi-a păstrat onoarea până în ultima clipă. Îţi aminteşti ce spunea despre vikingi? Că soarta este deja stabilită, deci ceea ce contează în viaţă este comportamentul, să-ţi păstrezi coloana vertebrală. Poţi ajunge în Walhalla şi să stai alături de zei în bătălia finală de la Ragnarok, ştiind că tu ai fost onest şi onoarea ta şi a fraţilor tăi este nepătată.

— El a fost genul de om pe care Hardrada şi-ar fi dorit să îl aibă alături, spuse Jeremy.

— Ce pierdere, şopti Maria, privind în jos, cu vocea răguşită de emoţie. Toate acele cunoştinţe, toată bunătatea lui.

— Învăţătura este menită a fi transmisă mai departe, spuse Jack duios, punându-şi mâna pe umărul ei. Ea este menită a fi transmisă generaţiei următoare, ştiind că poate fi folosită pentru a descoperi lucruri noi, revelaţii la care nici cu gândul nu poţi gândi. Se uită în treacăt la Jeremy. Cred că părintele O'Connor a făcut asta.

— Apropo, zise Jeremy privind spre Jack cu mult entuziasm şi spre pachetul pe care îl ţinea pe genunchi. Asta mi-a fost trimis la Goose Bay în Labrador cu ultimul zbor de elicopter. Vreau să văd chestia asta cu ochii mei înainte să vă spun şi vouă.

Jack zâmbi călduros.

— Ştiam că nu ai spus încă ultimul cuvânt.

— Îţi aminteşti după-amiaza aceea pe care am petrecut-o cu bătrânul eschimos, când vorbeam despre dispariţia norvegienilor din Groenlanda în secolul al XIV-lea? Îţi aminteşti ultima relatare îngrozitoare referitoare la modul în care scraeling-ii au preluat întreaga aşezare vestică?

— Continuă!

— Biblioteca Hereford a dat rezultate. Şi unele chiar foarte bune, spuse Jeremy strângând pachetul la piept, emoţionat. Oamenii de ştiinţă scandinavi au visat la acest lucru timp de mii de ani, la această descoperire care este la fel de fabuloasă ca orice comoară pierdută a lui Harald. A fost găsită cu restul lucrurilor în casa scării care a fost abandonată.

— Să auzim, spuse Jack.

Jeremy desfăcu ambalajul albastru al pachetului şi scoase la iveală legătura de piele a unei cărţi vechi.

— Este fenomenal. Se întoarse către Maria. Este saga pierdută a coloniei vestice din Groenlanda, Vestribyga Saga. A fost scrisă în secolul al XIV-lea.

Maria îşi trase răsuflarea cu emoţie şi privi peste umărul lui Jeremy în timp ce deschidea manuscrisul medieval la ultima pagină.

— Nu se dau detalii referitoare la ceea ce s-a întâmplat? întrebă Costas.

— Cu siguranţă că apar, spuse Maria privind rândurile scrise, în timp ce Jeremy vorbea. Până acum ar trebui să fii deja familiarizat cu acestea. Ea indică două cuvinte din centrul paginii, iar Costas se aplecă. Haraldi konungi, regele nostru adevărat, spuse Maria. Harald Sigurdsson.

— Harald Hardrada! Cei din Groenlanda şi-au adus aminte, aproape la trei secole de la plecarea lui! şopti Costas.

— Uită-te la simbolurile care apar după numele său.

— Nu-mi spune. Menora.

Costas făcu o grimasă în timp ce ceilalţi se holbau la simbolul ce părea o rună printre literele latine ale textului.

— Se pare că am ajuns de unde am plecat. Constantinopol, Iona, fiordul şi Vinland, Yucatan, şi acum ne-am întors la vechea bibliotecă a catedralei de unde a plecat totul.

— Aici se încheie un capitol, dar am ajuns într-un punct fantastic, zise Jeremy. Aşteaptă să auzi ce se spune aici!

Maria traduse rar în timp ce urmărea textul cu degetul:

— Anno Domini 1332. Liderii Vestribyg s-au hotărât să-l urmeze pe adevăratul lor rege Harald Sigurdsson la Norrseta şi dincolo de mare, către vest.” Se uită în sus. Fugeau de persecuţia Bisericii, aşa cum s-a întâmplat şi cu taxa cruciaţilor din secolul al XII-lea. Norvegienii din Groenlanda erau păgâni. Pentru ei, Harald Hardrada era adevăratul lor rege, nu vreun pontif de la Roma.

— Şi unde s-au dus? întrebă Costas.

Maria continuă urmărind cu degetul în josul paginii:

— S-au dus la nord către marele fiord, acolo unde Halfdan Neînfricatul a pornit cu vasul său spre Walhalla”.

— Doamne Dumnezeule, murmură Jack. Chiar face referire la Halfdan şi la corabia sa, spuse el aruncându-i o privire lui Costas. Se pare că aisbergul nu a fost doar un vis.

— Mai degrabă un coşmar.

— Erau o sută douăzeci de oameni, bărbaţi, femei şi copii, şi, după ce şi-au pregătit vasele şi le-au umplut cu provizii, au pornit spre nord-vest, şi nu au mai fost văzuţi vreodată. Au fost conduşi de Erling Sigvatsson, Bjarno Tordsson şi Eindride Oddson.

— Ştiu numele acestea, spuse Maria cu încântare. Sunt înscrise pe piatra runică Kingigtorssuaq, care a fost găsită în secolul al XIX-lea pe o insulă la nord de fiord. Este singura piatră runică găsită în Groenlanda înainte de descoperirea corabiei.

— Uneori, piesele de puzzle chiar se potrivesc, şopti Jack, dând din cap în semn de uimire.

— Deci tu spui că Bjarni şi ceilalţi au condus refugiaţii din Groenlanda către pasajul de nord-vest? întrebă Costas.

— Aşa reiese din legendă.

— Este vreo şansă să fi ajuns la destinaţie?

— Nu văd nici un motiv pentru care să nu fi putut ajunge la destinaţie, spuse Jack. Ei erau cei mai îndârjiţi navigatori din câţi au existat. Doar vezi unde au ajuns Harald şi camarazii lui după ce au plecat de la Stamford Bridge. Aproape că au înconjurat emisfera vestică. Dacă pasajele de la golful Baffin la Marea Beaufort ar fi fost navigabile în vara anului 1333, atunci groenlandezii ar fi reuşit să ajungă.

— Vikingii în Pacific în secolul al XIV-lea, se amuză Jeremy. Cam atât despre anticele călătorii de descoperire ale chinezilor. Vikingii i-au învins.

— Cred că vei dori să-ţi chemi colegii de la Antropologie aici pentru a face câteva teste ADN, spuse Costas.

— Ce idee minunată, admise Jack. În tot timpul acesta i-am căutat pe Harald şi comoara sa. Dar poate că moştenirea cea mai de preţ a sa a fost supravieţuirea acestor oameni, din întreaga lume scandinavă, care se asemănau cel mai mult cu modul său de viaţă. Scurta trecere prin ţara lor s-a dovedit a fi raza de speranţă care i-a salvat de la un sfârşit îngrozitor, ani mai târziu.

— Dacă aceasta este moştenirea sa, nu pot să nu mă gândesc că acest lucru l-ar fi satisfăcut la fel de mult ca oricare altă victorie a sa. Aceasta este o modalitate de a se asigura că oamenii cei mai buni ai săi au dus vieţi eroice şi au trăit în onoare până la sfârşit, zise Maria uitându-se la Jack.

Jeremy închise cartea şi o puse în învelişul său protector, iar Maria se postă între Jack şi Costas. Pentru o clipă, toţi patru se uitară spre pupă către est, acolo unde razele soarelui de după-amiază învolburau Atlanticul. Pentru Jack, orizontul îndepărtat al Lumii Noi părea să-i facă semn, încărcat de istorie, însă ţărmurile Lumii Noi şi mările de dincolo îl atrăgeau aşa cum, cu câteva zile înainte, nu credea că poate fi posibil. Gândul îi fugi la Cornul de Aur

din Constantinopol, şi fu cuprins de emoţie gândindu-se la toate lucrurile pe care le făcuseră.

Costas ţinea colierul de jad pe care îl găsiseră cu scheletul de sub mormanul de pietre şi se uita atent la cele două monede de argint care erau montate în ochi. După o clipă, ridică privirea spre Jack, cumva uluit.

— Deci doar atât am găsit din comoara lui Harald Hardrada?

— O monedă vikingă, una romană. Chipul lui Jack se lumină. Eu cred că este destul de bine, tu nu? Deşi, dacă le luăm separat, nu sunt decât câteva fragmente de istorie, împreună spun totuşi o poveste fascinantă, ceva ce nu aş fi crezut că este posibil înainte de toate astea. Da, am găsit comoara lui Harald. Aceste monede valorează tot aurul din lume.

— O ultimă întrebare, spuse Costas. Prinţesa bizantină, cealaltă comoară a lui Harald de la Constantinopol. Tiza Mariei. Tu chiar crezi că a stat alături de el până la sfârşit? Îmi imaginez că a supravieţuit şi a devenit o regină de temut a toltecilor. Acest lucru chiar că ar da un pic de savoare istoriei.

— Dacă istoria mai are nevoie de savoare după tot ce s-a petrecut, spuse Jeremy.

— Ţi s-a părut că ai văzut o femeie pe pictura de pe perete, o vikingă, îi spuse Costas lui Jeremy, care făcu un semn aprobator.

— Pentru mine, aceasta este legenda valkiriilor, spuse Maria. Femei călare din lumea spiritelor care îi iau pe cei mai viteji războinici care au murit în luptă şi îi duc în Walhalla. Cred că Maria a rămas alături de Harald până la sfârşit, ca o adevărată prinţesă luptătoare, companionul său devotat. Ea i-a fost alături de el şi în viaţa de după. Acesta era modul de viaţă al vikingilor. Cred că ea este acolo sus, sărbătorind alături de el cu restul nobilimii, adevăraţii felag.

— Maria, regina valkiriilor, spuse Costas inexpresiv. Din ceea ce am văzut, ţi se potriveşte.

Jack zâmbi.

Vasul oprea motoarele, şi era acum aproape nemişcat, ultimele dâre de spumă depărtându-se spre sud. Paşii căpitanului se auzeau pe pasarelă, şi acesta li se alătură pe punte.

— Suntem pe poziţii, Jack, spuse el. Putem pleca oricând.

Jack îi făcu un semn aprobator, privi apreciativ marea şi apoi se întoarse la pachetul din spatele său. Îl desfăcu cu grijă şi scoase la iveală un obiect care îţi lua vederea. Era grandioasa secure varegă luată din corabia vikingă. Arma cea mai de soi a lui Halfdan, care îi salvase pe Jack şi pe Costas de la o moarte sigură. De când scăpaseră de chin, era pentru prima dată când Jack ţinea securea în mână, şi simţi o furnicătură pe şira spinării în timp ce strângea mânerul de stejar; apoi ridică obiectul până la nivelul capului său. Îl mişcă dintr-o parte în cealaltă, putându-se vedea astfel ciocanul lui Thor, Mjollnir, cu capul de lup în vârf şi vulturul cu două capete – al Romei şi al Constantinopolului – în partea de jos, toate din aur. Pe partea cealaltă, puse mâna pe simbolurile runice vechi de o mie de ani ale lui Halfdan, care erau de pe vremea când acesta era în slujba iubitului său lider şi făcea parte din Garda Varegă din cel mai mare oraş pe care îl văzuse lumea vreodată.

Ceilalţi se îndreptară spre Jack fără a spune vreun cuvânt şi îşi împreunară mâinile pe mâner.

— Noroc în luptă, spuse Costas.

— Noroc în luptă, răspunse încet Jack.

Jack se gândea acum la Cornul de Aur, la extraordinara aventură din urmă cu câteva săptămâni care îi adusese aici. Îşi aduse aminte din nou de părintele O’Connor, de tot ce făcuse el pentru a nu se lăsa prinşi de elementele sinistre ale istoriei şi de îngrozitorul preţ pe care îl plătise.

Ceaţa începea să se lase, despărţind vasul de lumea exterioară, astfel că ei păreau prinşi într-o capsulă a timpului. Chiar deasupra liniei orizontului, la vest, se afla Vinlandul, avanpostul vikingilor. Preţ de o clipă, lui Jack i se păru că vede pupa fantomatică a unei corăbii care se cufunda în ceaţă, cu pupa cioplită în forma aceea ciudată pe care o văzuseră în gheaţă. Era ca şi când s-ar fi aflat în locul unde realitatea devenise mit, unde lumea vikingilor luase sfârşit şi lumea spiritelor începea, era un fel de călătorie în întuneric şi în teroare, mai îngrozitoare decât şi-ar fi imaginat vreodată Harald şi oamenii săi.

Jack cântări securea în mâini şi apoi atinse şi cu buzele lama rece. Undeva în apropiere de acest loc se afla ultima rămăşiţă a aisbergului care avea să-i elibereze pe Halfdan şi corabia sa pentru a ajunge în acelaşi curent de apă care îl luase pe iubitul său rege. Halfdan trebuia să fie bine pregătit pentru a fi vrednic de a sta lângă tovarăşii săi alături de care luptase când varegii nu aveau egal în lumea oamenilor.

Jack făcu un pas înainte şi, cu o mişcare graţioasă, dădu securea pe spate, după care o aruncă în aer, eliberând-o în ultima clipă, atunci când greutatea acesteia îl trăgea înainte. Securea se ridică sus peste pupă, licări în razele soarelui care se strecurară prin ceaţă şi dispăru într-o învolburare de lumină. Se asemăna cu un fulger, o izbucnire de energie izvorâtă din epoca eroilor. Apoi crestă marea şi dispăru, lăsând în urmă mici valuri. Jack se simţi dintr-odată eliberat, ca şi când o mare povară fusese luată de pe umerii săi, şi se sprijini de pupă, privind suprafaţa gri a apei. Ceilalţi i se alăturară. Se trezi răcnind în vechea limbă norvegiană, spunând cuvinte care îşi pierduseră semnificaţia sinistră şi care acum simbolizau o istorie mai extraordinară decât şi-ar fi putut cineva imagina.

— Hann ţil ragnaroks.

SFÂRŞIT

1 Strada principală din Roma Antică; începea din vârful Dealului Capitoliului, trecea prin câteva dintre cele mai importante locuri religioase din Forum, până la Colosseum. Fiind una dintre cele mai largi străzi, era folosită pentru diferite festivaluri religioase sau marşuri triumfale. (n.tr.)

2 Monedă de argint, bătută în primele secole ale Imperiului Roman (n.tr.)

3 După marele incendiu al Romei, din anul 64, Nero a cumpărat vaste domenii în centrul cetăţii, unde a ridicat Domus Aurea, pe care l-a înconjurat cu un lac artificial şi o statuie uriaşă de bronz. (n.tr.)

4 O formă de dezonoare şi de pedeapsă dată de Senatul Roman unor politicieni sau conducători, care însemna ştergerea numelui acestora de pe toate inscripţiile publice şi demolarea statuilor care îi reprezentau. (n.tr.)

5 Sfeşnicul cu şapte braţe evreiesc, simbol sacru în religia iudaică (n.tr.)

6 International Maritime University – Universitatea Maritimă Internaţională.

7 Massachusetts Institute of Technology – Institutul Tehnologic din Massachusetts.

8 Termen generic dat hărţilor lumii din Evul Mediu (n.tr.)

9 Tip de bibliotecă medievală unde multe dintre cărţi erau legate cu lanţuri, fiecare având o clemă mică de metal pe un lanţ, la capătul căruia era un inel ce aluneca pe o vergea de lemn fixată pe fiecare raft. (n.tr.)

10 Uimitor.

11 Zona interzisă şi cea mai sacră din templu, sanctuarul interior din Tabernacol, unde doar Marele Preot putea intra. (n.tr.)

12 Advanced Deep Sea Anthropod – Vehicul submarin de mare adâncime.

13 Paul Kruger, Căpitan, Divizia 1 SS „Adolf Hitler”, Kurt Hausser, Maior, Divizia 2 Infanterie SS „Das Reich”, Otto Lehman, General de brigadă, Divizia 5 de Tancuri SS „Wiking”.

14 SS (Eşalonul de protecţie) importantă organizaţie militară activă între 1923-1945 în Germania, slujind partidul nazist şi pe Adolf Hitler pentru care era o adevărată „gardă pretoriană”. (N. Red.)

15 Geological Survey of Denmark and Greenland (GSDG)

16 International Ice Patrol (IIP), Patrula Internaţională a Gheţii – Organism multinaţional care monitorizează aisbergurile din nordul Oceanului Atlantic, în scopul siguranţei traficului maritim. A fost creat în 1914 ca reacţie la scufundarea Titanicului. (N. Red.)

17 Henry Moore (1898-1986), artist şi sculptor englez bine-cunoscut pentru sculpturile sale abstracte din bronz (n.tr.)

18 Bărci pneumatice cu motor (N. Red.)

19 Barcă tipică pentru transport folosită de eschimoşi (n.tr.)

20 Deep Submergence Rescue Vehicle – vehiculul de salvare la mare adâncime.

21 Amestec de azot şi oxigen care reduce timpul de decompresie (n.tr.)

22 Amestec de oxigen, azot şi heliu (n.tr.)

23 Einsatzgruppe (grup de intervenţie) – grupări paramilitare aparţinând de SS care aveau ca misiune principală anihilarea evreilor, ţiganilor şi adversarilor politici. Au acţionat pe teritoriul Europei de Est şi al Uniunii Sovietice. (N. Red.)

24 Pistol de calibrul 7,65 mm din dotarea armatei germane (N. Red.)

25 Serviciul de Informaţii al Israelului (N. Red.)

26 În italiană, Giacomo (Jacopo) da Varazze (n.tr.)

27 Text preluat din Antologie de poezie engleză de la începuturi până azi, ediţie întocmită de Leon D. Leviţchi şi

Dorin Tudor, Ed. Minerva, 1981-1984. (n.tr.)

28 Denumire generică dată celor două epopei Saga groenlandezilor şi Saga lui Eirik cel Roşu (n.tr.)

29 Keel Cape, keel însemnând „chilă”

30 Zonă din apropierea golfului San Francisco (California) unde este concentrată o mare parte din industria componentelor electronice din SUA. (N. Red.)

31 Zonă sudică din America de Nord în care s-au dezvoltat un număr de societăţi precolumbiene atingând culmi de civilizaţie şi rafinament (N. Red.)

32 O lagună formată de apa subterană care a provocat prăbuşirea solului calcaros, care comunică de obicei cu marea, aici folosită de tolteci ca loc de sacrificiu uman. (N. Red.)

33 În original, bloodletting, ritual în cadrul căruia oamenii îşi treceau prin diverse părţi ale corpului (în special limbă, urechi şi organe genitale) ţepi, ghimpi sau colţi; sângele scurs era adunat cu nişte bucăţi de material care apoi erau arse, astfel încât zeii să se poată bucura de sângele sacrificat în cinstea lor şi care ajungea la ei sub formă de fum. (N. Red.)

34 Celebre bătălii devenite simbol al luptei disperate a unui grup restrâns împotriva unui inamic mult superior numeric. Alamo – în primăvara anului 1836, mai puţin de 200 de oameni au apărat un mic fort din Texas împotriva a mii de soldaţi mexicani. Rorke’s Drift – în ianuarie 1879 în Africa de Sud, 139 de soldaţi britanici au rezistat apărându-şi cu succes garnizoana împotriva asaltului a 5000 de războinici zulu. (N. Red.)

35 Reserve Officer Training Corps – Program al armatei SUA care produce ofiţeri cu dezvoltate calităţi de comandă, planificare strategică şi etică profesională. (N. Red.)

36 Agenţi federali.